

AUM

Sree Jeeva Yatra.

BY

Sreemathi

Kanchanapalli Kanakamma

PUBLISHED BY

PANGANAMALA. TIRUMALA.
JAGANNADHA RAO.

PRINTED AT THE

PRINTING WORKS, MADRAS.
1925.

All Rights Reserved

Price Rs, 3-8-0]

[Postage Extra.

శ్రీరస్తు
శ్రీభాగ్యమునమః.

శ్రీజీవయాత్ర

2673

శ్రీమతి

కాంచనపల్లి. కనకాంబా ప్రణీతము

వింగనామాల తిరుమల జగన్నాథ రావుచే ప్రకటితము.

చెన్నపురి.

శ్రీహరి ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రితము.

౧౯౨౫

సర్వస్వామ్యసంకలితము.

వెల. రూ. 3-౮-౦. [తపాలాకర్చులు ప్రత్యేకము.

విజ్ఞానము

క॥ ఎక్కువమక్కువఁబెంచిన

కక్కిరిసచ్చాంతినొనఁగొకనకాంబరునికా

మొక్కిభజించెదనతఁడే

దిక్కుగునీక్కుముగమాకు స్థితసంపదలీకా ॥

క॥ అబ్బమ్మకుమాకందఱ

కబ్బయ్యగుకావేంకటేశుఁడతనిచరితనాకా

గబ్బంబచ్చొత్తించుట

కుబ్బఁడెయినఁడేనిపరమునొందెడువేడ్కకా ॥

క॥ ఘనతేజోమానంబుల

ధనసంపూర్ణతనురామధానులఁబ్రావకా

గనకముకనకమనిజముగఁ

గనకాంబగుతోడిపుట్టుఁగాంచినకతనకా ॥

ఆ. వె॥ “చెట్టుక్రిందపక్షి జీవుండుపైనున్న

పక్షినాత్మఁజూడఁబైకినెగురఁ

దధ్యమాత్మయొకఁడు తానునీడయటంచుఁ

దెల్పుజీవయాత్రకల్పనగము.” ॥

క॥ వినిపింపఁగలబ్రాహ్మత్వవ

ముననీకృతిబ్రహ్మణముఖమునశ్రీసతికికా

బనివడియచ్చొత్తించుటఁ

గనినకాబొరఫాటు దిద్దఁగలరుమహాత్ముల్ ॥

2/11, ఆలంగే త్తపిళ్ళై వీధి, పం॥ తిరుమలజగన్నాథ రావు,
తిరువలిక్కేణి, మద్రాసు. సంపాదకుఁడు.

శ్రీ రామ

శ్రీ జీవయాత్రయనుచు హా ప్రబంధమును జూచితిని. అందుఁ గల “పదానాం సౌభ్రాతాదనిమిషనిషేవ్యం శ్రవణయోః” అను రీతినిఁబడసౌభ్రాత్రలాలిత్యములను గణయతిప్రాసలక్షణ పూర్తిని నమృతతుల్యార్థపౌష్ట్యమును “సారవద్విశ్వతోముఖమ్” అను రీతిననేకార్థప్రదత్వమును “అస్తాభమనవద్యంచ” యనురీతిని నిర్ధకపదరాహిత్యనిర్దుష్టతలను నపూర్వాతివిచిత్రకథాసందర్భమును జూడగ “నిస్ససారసరస్వతీ” “ననువ్యాసప్రాచేతసపరిషదర్హాక్వోచిదియం సుధాసిక్తాసూక్తి స్వయముదయచున్విచ్ఛతిజనే” యనురీతినీనాపద్మభవునిరాణియతివిలాసంబున తానైయివిదుషీ రత్నము శ్రీమతికాంచనపల్లి కనకాంబముఖారవిందమునుండి యావిర్భవించినట్లు తోచుచున్న దేగానిలోకరీతిగవిద్యాభ్యాస మొనర్చుటచే నీ కవయిత్రి రచించిన ప్రబంధముగాదనఁగాఁ గేవలమాసరస్వతీ ప్రసాద మేయిగ్రంథరచనాముఖ్యకారణమని నానమ్మకము.

విద్యాక. సేనాపతివరసింహాచార్యః.

నిజాందేశస్థ
కురుట్లగ్రామం
13-9-1925

} వేదాంతద్వయవర్ధినీ సంస్కృతపాఠశాలా
శ్రీ రామ స్థాపకః

— శ్రీమత్పరదేవతామైనమః —

శతావధానులుబ్రహ్మ శ్రీ చెల్లపిల్ల వెంకట శాస్త్రిగారిచే
రచియింపబడిన జీవయాత్రా ప్రశంసా

ప ద్య ర త్న ము లు

ఉ॥ భారతఖండమందుఁబ్రభవంబునుగాంచినమాత్రదేహిశృం ।
గారపుఁగబ్బమల్లిననుగాకమతోక్కటిఁగట్టినఁబహి ।
స్సారముతోఁబనేమియదిశాంతినొదాంతినొయంతరాధవి ।
స్తారముచేతఁదెల్పుటయెతత్త్వముగాఁగనుపట్టునెల్లెడన్ ॥

సీ॥ భారతమొన్నాళ్లుపఱియించినను దాని
సారంబుతుదకు మోక్షంబుగాదె ।

భాగవతంబెంతగాగమనించిన
దానిసారముపరతత్వమకద
రామాయణంబెంతగామది నెంచినఁ
సారంబుముక్తిప్రశస్తియకద
ఎన్నిపురాణములెంతశోధించినఁ
దేలుసారంబొక్కదేవుడకద॥

గీ॥ అటవినంద్రంబుబుఱురాజులయ్యనఁగుఁ
డల్లచందురుడలమలయానిలుండు
వర్ణ్యమనుకొనువారుకావ్యపరమార్థ
మెఱుంగ లేనిపండితులగుటయేధ్వవంబు ॥

తే. గీ॥ అర్థవాదముగాఁగపదార్థమొకటి
యున్నదియొ లేనిదియొపట్టియొక్కవిషయ
మునకే ప్రతిపక్షముచేసిమనకుభరము
ముఖ్యమనిబోధచేసిరి మునులు మొదలు ॥

తి

ఉ॥ ఇంతవచింపనేలకడునేవమనంజనుజారతాపరీ
శ్రాంతికిగోపకామినులస్వాంతములకగుటిచేసిదాననిం
తంతనరానిముక్తి పదమేకదసారముగాఁగదేల్చిన [టికి
శ్రాంతమువ్యాసమానిపెలుచకమతియొందుగణింపనే

తే. గీ॥ ఒకటిచెప్పదుమతియునింకొకటిదెల్పు
టన్నమనవారికిదినహజానుభావ
మైనసాత్తనుకొందమియ్యర్థనుద
యిమిడియుండెనువేదములింతనిజము ॥

గ

మ॥ ఇదియిట్లుండఁగఁగొంతమందితమకెదేలీతియకాదానికా
న్నదమానట్టులగ్రంథసారమునుసంపాదింపఁగానెంచిత
త్పదవాచ్యంబుగఁగబ్బముల్ నుడివితత్వజ్ఞత్వముకాజాతినె
మ్మదికికాశాంతిఘటించిట్టివిలసంభావింపనత్యల్పముల్ । ౬

క॥ ఆకృతులకేమిమతియా
య్యాకృతులకునేమి కర్తలెల్లఁబురుషులై
రేకాచిస్త్రీపిదమలలో
నేకొంచెమొకానిలేమియేయెడలక ॥

ఉ॥ కారణమేమనంగమన కాలమునందు నెకాకమున్నసం
సారిణులత్వసంసరణసాగరమీదటయం దెగానివి
ద్యారమణీమణీహృదయతత్వమెఱుంగుటయందు లేకమున్
గూరుపరైరినేమపునుగోటికినొక్కతెయున్న నేమగున్ ॥ ౮

ఉ॥ కోటికిగాదునూటికనుకొందముపోయిన దేమియట్లువి
ద్యాటనమాచరించిననునందుఁగవిత్వముఁజెప్పదగ్గవా
క్పాటవమున్నవారెవరు? పాండితిగల్గినఁగల్గుఁగాకత
త్పాటవమబ్బినేమియగుఁడత్పదవిజ్ఞతసాధ్యమెట్లగున్ ॥ ౯

చ॥ వెనుకటికన్న నేటికేధివికవిదుషీమణులెచ్చుగాఁగనుం
డినయదీనికిఁ బురుటుఘటించి నాతభవంబున్వర్జి
పనుపడువిదైలకజొనిపిపాఁనరించెనెకానిబాగుచే
సినయదిలేదునామదికిసీయనిపించెడువారిపోకడల్ ॥ ౧౦

తే. గీ॥ ఇట్టిమర్భిక్షకాలమందెపుడొపూర్వ
ముచనివత్తులవినబడునువిడలతల
మానికంబులబోలెడిమగువయొకతె
పుట్టెమనభారతీయులపుణ్యమఁగ ॥ ౧౧

చ॥ కలిమికితానకంబయిన కాంచనవల్లికలంబునందుగాం
తలతలమానికంబయిన రైడిరంగుమకున్మహాతన
కలితుఁడురంగనార్యునకుగాదికీకూతుమగానివిజ్ఞా
నులకునునక్కజంబుమదినూర్కొనఁజేయువెలందపేరిమిన్

తే. గీ॥ ఆపెనామంబుకనకమ్మయల్లజ్ఞాన
వతికిబాల్యమ్ముననదైవనశతసంస
రణపుమూలంబుభర్తస్వర్గతికిబోయె
భాగ్యవశముతప్పింపనెవ్వరివశంబు ॥

౧౩

క॥ ఇలంగలతరుణులకదిదు
ర్బలతాహేతుననియెల్లవారెఱిగినదే
తొలిబామునగలవిజ్ఞాన
నలవంబునకనకమకుసునముచెడదయ్యెన్ ॥

౧౪

క॥ ఆపదలనిసంపదలని
ప్రాపించినయపుడుదుఃఖపడిసుఖపడితా
నీపాడుసంస్కరినిబడి
యేపామరుడేఁ బరమిదంగలడే ॥

౧౫

క॥ ఆపదసంపదసంపద
యాపదగాఁదలచునట్టియనఘులులవముం
దాపంబన్నదియెఱుంగఁక
సోపానములకొఱుటొత్తునుఘఘామికకున్ ॥

౧౬

క॥ ప్రకృతమునునకనకాంబకు
వికలతకుఁ హేతువైనవిధురతవిద్యా
ధిగతికిసాధనమయ్యెన్
ముకురమునలెసదియుజ్ఞానమూలముఁదెలిపెన్ ॥

౧౭

క॥ కలిగినజ్ఞానప్రతికి

బలమొసఁగెన్ గురులఁగొలిచివడసినవిద్యా

విలసనమదియేతుదకి

మృలనీపొత్తమ్ముగాఁగఁబొడమెన్ బుడమిన్॥

౧౮

ఉ॥ పొత్తములెన్నియోగలవపూర్వవిశేషములందునందువి

ద్యత్తములై నవారలకుఁదద్దయుబోధ్యములౌచునుండునీ

విత్తముగల్గుపొత్తములుపుద్ధినిమృగ్యములౌటదీనికిన్

విత్తములై నవారలువివేకముమైనతినేయుటొప్పుగున్॥ ౧౯

ఆ॥ ౩॥ పేరుజీవయాత్రఘోరణినరళంబు

తప్పుగానభాదుతత్వమెల్ల

యెడలవేద్యమిట్టియెడదయేసాధ్యకిఁ

గలుగుఁబున్నెమొతొనలుపకున్న॥

౨౦

ఉ॥ ఈయనుపాండితీగరిమమీయమజ్ఞానవిశేషమీమహా

ధీయుతురాలివర్తనవిధేయతయోగ్యతనీతియుక్తియాం

న్లేయకళాప్రప్తశ్రమనీమసకార్యపరాజ్ఞుఖత్వమున్

ధీయుతుఁకీర్తిగనినఁదెల్లముగాఁబొడకట్టుసర్వమున్॥ ౨౧

ఉ॥ కావునవిత్తరింపకయింకఁవిరమించెదఁగబ్బమిద్దిన

దృఢపులకున్ ముదంబిడుచుభావికలార్థులభాగ్యరాశియై

యూవిపులన్ యశమ్ముగనియెల్లెడలన్ జయమందుగాఁ

కోవిదురాలిపుట్టువునకున్ ఫలమబ్బెడిగాతఁబూర్ణమై॥

చెల్లపిల్ల వెంకటశాస్త్రి శతావధాని

బ్రహ్మశ్రీకవీరాజ శ్రీపాద. కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే రచి-
యింపబడిన జీవయాత్రా ప్రశంసాపద్య రత్నములు

ఉ॥ కాంచనపల్లివంశమునఁగాంచనమైతగురంగమూర్తికి
గాంచనగంధిరంగమకుగాదిలికూతురుసద్గుణంబులన్
గాంచనమేయనంగఁగనకమ్మయనంగను బేరుగాంచివి
వ్యాంచితమూర్తియైన పరమాత్మమతిన్ సతినన్నుతించెదన్॥

మత్తకోకిల ॥

వింటిఁగంటిఁగవిత్వముంగడు వేడ్కమీఱరచించువా
ల్లంటులన్ భువివారలెవ్వరుగానియీకనకాంబకే
వెంటనేనియుసాటి రారని వేవిధంబులఁజెప్పగాఁ
నుంటినాయమజీవయాత్రమహూన్నతిన్ గనియుండుటన్ ॥

క॥ గీతాశాస్త్రము వెనుకన్

సీతారామూజనేయచిరసంవాద

ఖ్యాతగ్రంథంబిపుడీ

భూతలమున జీవయాత్రఁబోలుంబొగడన్॥

3

ఉ॥ పద్యములెల్లహృద్యములుపండితపామర వేద్యముల్ పవి-
త్రోద్యమబోధకంబులననొప్పెడు నెప్పుడునాత్మచింతయే
విద్యయటంచుఁజెప్పగుణవిశ్రుతురాలలకొంచొనొంబకా
వ్యాద్యముగారచించినమహత్తరతత్త్వముజీవయాత్రలాగా

సీ॥ పంస్కృతాంధ్రంబుల్కనరణియెల్ల నెఱింగి
 విదుషీమణిత్వంబు వెలయఁగాంచి
 జూలాణవిద్యావిశేషోచితత్వంబది
 సాకల్యముగ నేర్చిసారుగాంచి
 చెన్నపురంబునకా స్త్రీకళాశాల నాం
 ధ్రముననుపాధ్యాయితనువహించి
 నెగ్గామినరుగాఁగ నెన్నుకోఁబడుచుండి
 తనదువైదుష్యంబుఁదనరఁజేసి ॥

గీ॥ పెక్కుగ్రంథములను వ్రాసిపేర్చిఁగాంచి
 సతతపరమార్థచింతయే సద్వ్రతంబు
 గాఁగనిపాగరిష్ఠయైకాంతిగాంచు
 వినుతసద్గుణనికురుంబ కనకమాంబ ॥

గ

చ॥ యమకమువచ్చునట్టి ననుయంబున భాగవతంబుపోలిక
 గమకమురీతులకా గనినకాలమునకా మనువట్టులర్థచి
 త్రముగలచోటులకా వసువుదారిని భావగభీరతకాహరి
 క్రమమునజీవయాత్రకుతుకంబుఘటించుఁగవీంద్రకోటికికా॥

మ॥ మొదలుంబట్టిన దాదీతుట్టతుదకుఁబోకంతయేఁగొంకిపా
 లొదవంజేయదుహాయిహాయియన నై యొప్పించు నెప్పట్టునకా
 బదసందర్భముబూలదండగరిమంబాళింగుబాళించెడికా
 జదునంబూనిన జీవయాత్రజగతికా సంతానముంబోలెడికా॥ 2

చ॥ సహజము పాండితీగరిమసాధుతరంబుపురాజ్ఞతార్థముకొ
 నుహితమునర్పముఖ్యమగుచొప్పునమెప్పునగూరసజ్జనో
 ద్వచానమొనర్పనేర్పు మెయివ్రాసినకావ్యముజీవయాత్రతా
 నిహపరసాధనంబగుచునేర్పడు నెల్లజగంబులకొబ్రభక॥ ౯

తే. గీ॥ సాధుసమ్మతముగనిట్లునర్పమాన
 వోపయోగముగాఁదత్వము త్తమార్థ
 బోధకంబుగఁగనకాంబపొందుపటచె
 నెల్లరకుదీననానందమెనగుఁగాత ॥

శ్రీపాదకృష్ణమూర్తి శాస్త్రి

10-5-25రాజమహేంద్రనరము.

శ్రీరస్తు

శ్రీభాగ్యాయనమః

విషయసూచిక.

ప్రథమోల్లాసము.

—: జీవాధికారము :—

విషయము.

పుటసంఖ్య.

1	పీఠిక	1
2	కథాసంగ్రహము			5
3	స్వాత్మనివేదనశ్లోకసహిత శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి			26
4	జీనయాత్ర	27
5	కథాప్రారంభము	33
6	పినాకితీరంబున యోగిని యేకాంతంబున నీశ్వరు ధ్యానించుట	33
7	హంసయోగినితో రాజశేఖరచరితంబునెప్పుట		...	38
8	రాజశేఖరుండు వేంకటేశ్వరస్వామిని స్తుతించుట		...	41
9	రాజశేఖరుండు జయంతోత్సవమునఁ బరమహంస నుదర్శించి స్తుతించుట	47
10	పరమహంస గురుధ్యానరూపముగ రాజశేఖరునకుఁ దత్తవ్రతముపదేశించుట	50
11	పరమహంసబోధిని రాజశేఖరుండు వృత్తిశ్చ తా పూర్వకంబుగ స్తుతించి నిజపురంబున కర్తరుగుట		...	60
12	రాజశేఖరుండు మార్గమున హరిహరులస్మరించుట		...	64
13	రాజశేఖరుండు మంత్రికి గురుప్రభౌవంబు చెలుపుట		...	65
14	పారమార్థిక స్నేహప్రశంస	66
15	రాజశేఖరునకుఁ బుత్రులగుటయును		...	69

16 నిరంజనుండు జీవుడనునపరనామంబును బొందుట	...	70
17 రాజశేఖరుండు నిజసుహృదుని గురుకులంబునకుఁ బంపుచు నీతిగఁజుట	...	71
18 నారాయణభట్టు నిజకుమారుడగు నన్నంభట్టును రాజసుతునితోఁ బంపుట	...	77
19 సుశీలుండు జీవునకు నన్నంభట్టునకు నీతిగఁజుట	...	78
20 జీవుడన్నంభట్టును విద్యార్థము దేశాంతరమునకుఁ బోవఁజేరెపించుట	...	82
21 రాజసుతుండు సుశీలునియొద్ద సెలవువడసి నిజపురం బునకరుగుట	...	84
22 రాజశేఖరుండు జయంతంబునకు వెడలుట	...	85
23 రాజశేఖరుండు మార్గంబున గురుబోధము స్మరించుట	...	86
24 మంత్రి నిరంజనుని వివాహోన్ముఖునింజేయుట	...	98
25 నిరంజనుండు వివాహమువలదని స్త్రీనింపయొనర్చు మంత్రివారిండుట	...	101
* 26 నిరంజనుండు జయంతంబునకరుగుట	...	114
* 27 నిరంజనునకు రాజశేఖరోపదేశము	...	118
28 ధర్మాంబు నిరంజనునిఁ బెండ్లియాడుమని ప్రోత్సహి పఁచుట	...	191

ద్వితీయోల్లాసము.

—: దేవాధికారము :—

29 నిరంజనుండు గురు స్తవముఁ జేయుట	...	196
30 నిరంజనుండు గురుబోధంబును స్మరించుట	...	199
31 నిరంజనునివివాహము	...	216
32 నిరంజనుఁ దేశికాంతంబున భార్యతో స్త్రీప్రసంగం చేయుట	...	217

33 నిరంజనుని సన్నిధికి నన్నంభట్టువచ్చుట	... 220
34 నిరంజనుడన్నంభట్టును మందలించుట 225
35 అన్నంభట్టారకుని పశ్చాత్తాపము	... 245
36 నిరంజనుం డన్నంభట్టు ననుగ్రహించుట	... 251
37 నిరంజనుం డన్నంభట్టునకు మంత్రపదంబొసంగుట	... 256
38 శారదజయంత్రోత్సవముఁజేయుట 257
39 శారదజ్ఞానాంబకుఁ దత్త్వోపదేశముఁజేయుట 261
40 నిరంజనుండు తీర్థయాత్రలకువెడలుట	
* కాంచీపురమున కామాక్షినిస్తుతించుట 274
41 శ్రీరంగయాత్ర 287
42 మధురయాత్ర	... 294
43 కాశీయాత్ర 301
44 నిరంజనాదు లయోగ్యదర్శించుట	... 314

తృతీయోల్లాసము.

—: పూర్ణాధికారము :—

45 వేంకటాచలయాత్ర	... 335
46 నిరంజనాదులు జయంతమునకుఁబోవుట	... 346
47 నారదాగమనము	... 348
48 శారదపూర్వవృత్తాంతము	... 350
49 అన్నంభట్టుపశ్చాత్తాపము	... 358
50 శారదభట్టునకుఁదత్త్వోపదేశంబొచ్చేయుట	... 362
51 పరమబోధి	... 391
52 భట్టుశారదాంబనుస్తుతించుట 394
53 పరమహంస నన్నంభట్టుస్తుతియించుట	... 402
54 శ్రీకాళ్యాణాష్టయోగము	... 408
55 శాంతివచనము	... 417

శుద్ధపత్రిక.

పుట	సంఖ్య	తప్పు	ఒప్పు.
2	14	కందమై	కందమై
11	18	తోడ	తోడ
15	18	చిత్రఫలపుష్ప	చిత్రపత్రఫలపుష్ప
17	2	ఆతందున	ఆతందును
19	11	యండిరి	యండిను
19	13	వారినెల్ల	వారినెల్లర
20	16	నావుడున్నంభట్టు	నావుడునన్నంబట్టు
23	2	యానతీయ	యానతిచ్చెనన
24	15	భక్తుక	భక్తునక్క
27	6	గంగాదిస	గంగాలస
28	2	కర్ణికాంత	కర్ణికార
29	3	నూతము	నూతము
33	21	మేకాంత	మేకాంతం
41	3	లంక్రీ	లంక్రీ
42	1	మరచే	మరచే
45	20	బ్రాహ్మసో	బ్రాహ్మసో
47	1	హంసన	హంసను
48	13	యొసంగెన	యొసంగెన
59	5	ప్రవ్రా	ప్రవక్త
61	31	భవసాగర	భవసాగర
63	10	నాడునునీకృప	తిగదయ్యనీకృప
		బడసినాడు	బడసితయ్య
69	3	మది	మది

పుట	పంక్తి	తప్పు	ఒప్పు
70	6	నంశసయ	నసంశయ
72	5	మూకన్న	మూకన్న
73	12	గ్రంథ	గ్రంథ
74	2	పండతుండు	పండితుండు
79	14	నొకటై	నొకటై
81	16	నమమరు	నమకులు
84	6	ఘవిదిద్యలు	ఘనవిద్యలు
84	7	గీ॥	అ॥ వె॥
86	21	నిలిచినాడభక్తి	నిలుచువాడ
		గొలిచినాడ	భక్తిగొలుచువాడ
87	18	తదితకముతో	తదితరవిషయ
90	12	ప్రాప్తికి	ప్రాప్తికి
91	1	పరాయణు	పరాయణు
91	18	దానిచర్చింప	దానిజర్చింప
96	2	భక్షింపగ	భక్షింపగ
103	5	జవ్వని	జవ్వని
104	17	తే॥	అ॥ వె॥
105	19	శృంగారంబున	శృంగారంబున
107	3	పెద్దరిక	పెద్దరిక
108	9, 10	ఆలించు, చాలించు	ఆలించు, చాలించు
113	7	నీ	నీ
114.	4	స్వీత్య	స్వీగురు
114	16, 17	పంక్తులున్నవి	పరంజనుండుజయంతమునకరుగును
118	2	మేమో	మేమో
118	12, 13	పంక్తులున్నవి	పరంజనునకు రాజులే
			రోబుడేశము

పుట	పంక్తి	తపస్వ	బిషప్
126	3	నందబిచ్చు	నందంబిచ్చు
131	16	దూరబోకు	దూరబోకు
151	1	పాత్రను	పాత్రల
151	11	వేదొందు	వేదొందు
152	19	వాత్మ	వాత్మా
167	3	ఫజ్తి	పంక్తి
167	18	మనట్లు	మనట్లు
170	14	యెఱుంగ	యెఱుంగున
175	14	చెడుఁజే	చెడుఁజే
179	2	జీవుడా	జీవుడా
180	12	మమలుండ	మమలుండ
181	3	లీలగ	లీలగ
181	8	గడుచు	గడుచు
184	15	దొంచు	దొంచు
185	13	ఆత్మ	ఆత్మ
186	4	కల్లు	కల్లు
189	2	ర్షింపగ	ర్షింపగ
182	17	స్వస్వ	స్వస్వ
189	18	లోలుకుల	లోలుకుల
191	6	కత్యయని	కాత్యాయనీ
191	6	కంజంబులు	కంజంబులు
192	4	ప్రాణ	ప్రాణద
193	5	పూర్ణ	పూర్ణ
199	12, 13	పంపిలమధ్య	నిరంజనుఁడగుగుబోధమును స్మరింపుట
209	4	మూర్తులు	మూర్తులును

పుట	పంక్తి	తపస్వి	టపస్వి
216	16	రింప	రింపు
217	13	జెంద్రుఁడుకొ	జంద్రుఁడుకొ
219	1	నాకస	సాకస
219	8	సరసామృత	సరసనృధు
223	11	స్వోక్తి	నూక్తి
272	6	నీచుఁబాప	నీచుసాప
320	18	మాడ్చించుట	మాడ్చించుటసతో
232	13	స్వోక్తి	నూక్తి
233	10	శృంగా	శృంగా
233	20	దీనికొ	దీనికొ
236	18	సత్సేవయు	సాంబార్చన
237	8	చెలువవె	చలువవె
239	10	చదువు	చదువు
241	22	బోటుల	బోటుల
244	16	నైక్యమందు	నైక్యమందు
248	18	సిరసం	సిరసం
250	14	సంసారబ	సంసారంబ
251	1	మొర	మొర
256	2	నడనడి	నడనడి
265	13	కొంతెనఁబ్రేందు	కొంతెనఁబ్రేందు
266	16	బొమ్మచొరుగు	బొమ్మచొరుగు
267	1	మూల	మూల
267	20	కృపచూ	కృపచూ
269	18	స్వామి	స్వామి
280	7	బుద్ధికి నాడ	బుద్ధికునాడ
381	5	రసగలం	రసగలం

పుట	పంక్తి	తప్పు	ఒప్పు
284	19	జనులకొనిర్భాగ్యు	పులనెట్లేర్భిస్తు
290	2	సెవ్వడు	సెవ్వడు
290	20	సత్యమె	న్యాయమె
292	8	నళిన	నాళిక
295	7	అవుగాము	అంగావుము
302	19	దాఁజెడు	దాఁజెడు
305	8	యేలుకో	యేలుమో
308	12	గెలుచు	గెలుచు
319	14	భక్తి	భక్తి
320	10	నల్లు	నయటు
350	17	జేసెద	జీత్రిత
362	14	మేంతమ	మంత్రమ
364	11	తనతోడ	తనతోడ
371	19	చిత్తరవు	చిత్తరవు
379	17	పెంపుచు	పెంపుచు
383	11	వేద	వేద
383	20	మగుకవ	మగుగవి
399	20	ద్యవ్యంబు	ద్యవ్యంబు
407	12	ముదమునా	ముదముననా
415	3	నదముల	నదముల
417	17, 18	పంతులమ్మ	కొంతివచనము
418	16	హృదయము	హృదయము

N. B. తదులు-తత్వజ్ఞులుగను నీముద్రణించిన ఏకారసకారములకును, పకారసకారములకును భేదము స్పష్టముగాఁ గావించుటకై కొన్ని సవరణలు సారముగ దిక్కుకొన బ్రార్థింపబడినవి.

అనుబంధము.

పుట.	పంక్తి.	తెప్ప	ఒప్ప.
2	19	బగుటకుఁ	బగుటకు
4	3	పెంచఁగ	పెంచఁగ
24	16	గలుగజేయుగద	గలుగజేయుఁగద
29	6	హరినిబద్ధా	హరినిబద్ధా
„	16	యుగాతస్మితి	యుగాతఁస్మి
„	17	మెది	మెది
36	10	ణంబుఁగా	ణంబుగా
36	5	నిడుకొని	నందిడి
41	17	కాంచు	కాంచు
45	4	జామి	జామి
47	3	కితర	కిదర
49	4	న్నబట్టి	న్నబట్టి
53	5	జ్ఞప్తికిత	జ్ఞప్తికిద
56	1-2	ఫలమగుతె	ఫలమగుఁదె
57	14	ఎల్లబోసి	ఎల్లఁబోసి
72	11	చేత	చేత
74	14	లరుగమి	లఱుగమి
79	19	కయగుందు	కయకుందు
86	11	మనతనయు	మనఁచనయు
89	10	మా!రామేశా	మారామేశా
90	9	చరాణా	చరణా
91	12	పొడమాపు	పొడమాపు
„	20	లివతధ్విన్న	లివఁదధ్విన్న
103	6	గొర	గొర
„	12	ధగ్మనలిపి	ధగ్మమందు

104	12	మాతుడిక	మాతుడిక
107	20	భాసింప	భాసిల్లు
112	15	పడక	పడక
116	4	తత్త్వమసి	దత్త్వమసి
122	12	టింపగ	టింపంగ
132	15	ప్రమసి	ప్రమసి
138	11	జనలు	జనము
145	9	క॥	గీ॥
146	5	డనచు	డనుచు
148	3	ప్రహ్లాదేజ	ప్రహ్లాదేజ
155	2	జరిగెడు	జరిగెడు
156	15	గమపది	గమపథ
157	10	గతము	గతము
168	19	చనిన	గనిన
178	1	విషయము	విషయము
„	20	చేత	చేత
181	15	కాలోచిత	కాలోచిత
189	16	గడిచి	గడచి
196	15	భక్తిబోగడెయ్యక	నిభక్తిబోగడెయ్యక
201	19	గడిపె	కడపె
210	19	నుండ	చేర
217	14	స్నేహానుబంధ	స్నేహానుబంధ
220	16	దోచమి	దోపమి
230	9	క॥	గీ॥
236	12	నెల్లుదెలి	నెల్లుతెలి
237	18, 19	పుణ్యలు... తనకు	పుణ్యలు... తనకు
239	16	మహానీయా	మహానీయా
250	7	ప్రాశ్నత	ప్రాశ్నయ

254	11	తోచ	తోప
259	1	శ్రీమ	శ్రీమ
264	11	మూతైన	మూతైన
265	8	నినుము	గరిటె
,,	13	శాంతినిబెంచు	శాంతిబెంచు
266	14	పరమదీ	పరమతీ
278	9	నజనియిం	మునజనిం
300	11	గడిచిరి	గడచిరి
302	14	బూటకములు	బూటకముల
314	13	తాడక్కుల్	తాడక్కుల్
322	1	శుద్ధమైన	శుద్ధమయిన
326	7	కప్టమల్	కప్టమల్
,,	9	పోకలక	పోకలక
333	4	నిజ	నిని
338	12	కల్పన	కల్పన
343	13	సద్గురురు	సద్గురు
345	9-10	మేమియుందోచకపూ-మెద్దియేదోచినబూ	
355	5	వెదికి	వెదికి
366	16	గురిగా	గుటిగాక
376	10	రీతిత	రీతిడ
380	4	విప్రసరా	విప్ర!హరిక
383	3	బనియె	బూనె
388	8	కుండునె	కుండును
390	20	హరినినెంచు	హరినెంచు
403	13	వాణిం	వాణిం
413	3	దోచమి	దోపమి
414	1	గొమరుడు	గుహుడోం
424	5	క్రంద	క్రంది

శ్రీ రా మ.

కం॥ సాధులువినిచినశ్రీహరి
గాధలుబోధలునుగాన్యకల్పనముననా
రాధనమొనరిచివేంకట
నాథునిసంప్రీతుఁజేసి నడపెదయాత్రెక్

శ్రీ రా మ.

శ్రీరామ.

శ్రీభాస్యాయనమః. శ్రీవేంకటేశాయనమః.
శ్రీశారదాగురుభ్యోనమః. శ్రీమత్పరాభట్టారికాయనమః॥

పీఠిక

గణపతికిని వాచికి

శ్రీగౌరీపతికి భక్తశేఖరగతికి

శ్రీగుడవాహనునకు

శ్రీగురుయూర్తికిని భక్తి జేజేజేజే ॥

౧

శ్రీరఘుకులసోమంసీ

తారామం జీవ దశరథాత్మజ మాద్యమ్

సారాకారిం సకలా

భారం వాచ్యూత్మజవరదం భజ సతతమ్ ॥

౨

క॥ నరదుఁడు నాగాభర్తఁడు

పరమావృత్తుఁడు యోగినుత్తుఁడు బ్రహ్మంబచలా

కరుఁడును బిల్వప్రియుఁడగు

శిగుమలహరిహరుఁడుమమ్ముఁదీరముజేర్చుకొ ॥

౩

క॥ సంకల్పపంకజాతక

శంకుఁడు జీవుఁడు కర్మలాంఛనుఁ డంత

శ్శంకోపార్జితదేహుఁడు

వేంకటపతిసర్వమనుచు విశ్వము మఱచున్॥

౪

క॥ శేషాచలపతికిన్ స

ద్భూషలుగా భక్తికావ్యముల్ రచియింపన్

దోషంబుల నరయుట కవి

దోషాకరులకును శెల్లదు సకలభూషా ॥

౫

క॥ కందము కందంబై యా

నందంబున నించు గురునినందముల సదా

కందగుఁ గవిజనముల చెవి

కిం దగుఁ బరిపూర్ణభోధకే గురుమూర్తి ॥

౬

క॥ కందమ్ముల నందమ్మై

కందమ్మైనట్టి చిట్టకాన్యమ్మున నా

కందమ్ముల కందమ్మగు

చుం దనురేప నీదామూర్తిఁ జూచెద నెందున్ ॥

౭

క॥ గురుమిత్రురచిని చెల్వఁగఁ

బరమార్థమరందమొసంగ భక్తాభికి మో

క్షరమానిలయం బగుటకుఁ

సరవిందంబయ్యె సహృదయహృదయ మారా ॥

౮

క॥ గురుమిత్రచరణసేవా

చరణాతురశివ్యహృదయజలజము విచ్ఛ్వా

బరమార్థైకపరాయణ

వరభక్తాళి యమృతంబు బడయుచు మెచ్చున్ ॥ ౯

ఉ॥ తిక్కనఫక్కియండ్రు కవిధీరుడైనన్నయ పండితుండు తా
నొక్కినచించెనండ్రురమణుగొని యాడంగ బోతనందుర
మ్మక్కప్రపూర్ణభావమున వ్యక్తులభేదములున్నె యూరకా
ఫక్కినిబల్కుచుండ్రు తలఁపకబుధకోటికి సద్రనంబులే
చక్కినిఁబొలుచున్నఁ గవిచండ్రులచంద్రిక యకాట నేకమై
మక్కువడ్డల్లఁ జేయునొగిమాన్యతఁగాంచునుదత్వవృష్టిచేన్ ॥

ఉ॥ దేహివసించు దేహమున దీనునిభంగిఁ గృశించున శలో
నూహజనించు సద్గురునిను త్తముఁ గొల్పఁదదీయబోధచే
నీహనశించు యోగమున నెంతయుశాంతివహించుభక్తితో
శ్రీహరినెంచు మించు భవసింధువు వేగఁదరించురాముడై ॥

ఉ॥ కాంచనపల్లివంశమునఁ గాంచిరి రంగఁడురంగమాంబయున్
గాంచనచేల నీకృపను గన్యలమువ్వుర వారిలోనన
భ్యంచితరీతిఁ బ్రీతిఁ గనకమ్మని పేరడినాకు నామదిక్
నించిరి సిదుతత్త్వమవనిన్ననుఁ బ్రోవగఁనిన్నుఁజూపి చా
లించిరి జన్మముల్ మఱలలేవు భవాట్టినివారినివ దా
టించితి మేలుమేలు ప్రకటించెద నీచరితల్ బుధాళియా

లించి నుఖించి యెంచి యవలీలఁగసాధులలీల నిన్నుబూ
జించి తరించి శాంతినిభజించుచుఁ జల్లఁజూచినన్న దీ
వించి ముదమ్ముపెంచఁగఁ బవిత్రతగాంచెద లోననిన్ను ధ్యా
నించెద నేర్పుమైభవము నీకృపదాఁటి సదామదిక్ వినో
దించెద సద్గురూక్తులఁ ద్వదీయపదాబ్జ మధువ్రతంబనై॥

గీ॥ దుష్టకీర్తనకాంతారదూరగమన

పాంసులయగు వాక్కుఁ బరిశుభ్రపఱుతు నిఁక

సూరికథాలాపగంగ రంగమృతల్లి

హేమకల్పకవల్లి సాధ్వీమతల్లి॥

౧౩

ఉ॥ రాముఁడుసద్గురుండు రఘురాముఁడుతండ్రిభవ్యాబ్ధిదాఁటుచో
రాముఁడుకర్ణధారుఁడు విరామమునిచ్చును రాముఁడాత్మకుఁ
రాముఁడు సర్వకామదుఁడు రాజులుసర్వముఁదానయశాపరిం
ధాముఁడు నిత్యరక్షనిజధర్మముఁబాయనిభక్తికోటికి॥౧౪

ఉ॥ కోరిభజించుసాధులకుఁ గోవిదులుజ్వలఘోర్ణతత్త్వముఁ
సారపునాక్కులగదెలిసి శాశ్వతసౌఖ్యమునిచ్చిప్రోచుచుఁ
బారముఁజేరునంతకు సపారస్పిపాకరదృష్టిచే సహ
స్రారమునందునిల్పఁగలరాష్ట్రలసాటియెవఁడఁ ధారుణి॥ ౧౫

క॥ బాల్యంబున నెట్టెలొహరి

కల్యాణ గుణములఁ బలుకఁ గలిగితి నవి సా

కల్యంబుగ నేడిటగై

వల్యామృతపానకలనఁ బట్టెన భక్తి॥

౧౬

క॥ అచ్చపుభక్తిని ధీరుం

డిచ్చరితముఁ జదువ ముక్తియే సిద్ధించుకొ

సచ్చరితుల నడవడి గని

యచ్చైఃపద మందుచుందు రుత్తములెందుకొ ॥

౧౭

క॥ అది గురుముఖాబ్జపదకౌ

ముది యీద్యుగోభసారపూరితమోక్షా

స్పదమగుశ్రీహరికరుణా

ర్ద్రదృష్టిసంపూర్ణవృష్టి రహిదోడ్పడఁగకొ ॥

౧౮

క॥ జీవుఁడు ముక్తిం గనియెడు

త్రోవల నన్నింటి భక్తితో వర్ణింపం

గా వ్రాసెనఁ గావ్యంబు సు

ధీవర మానసగమన మదియ యొనరించుకొ ॥

౧౯

కథానంగ్రహము

క॥ అంబాలనయునిగజముఖు

లుబోదరువిఘ్ననాథులక్ష్మీగణనా

ధుంబ్రహ్మపదవినిడిప్రో

వంబొర్ధించెనుభక్తవత్సలుసతిమున్ ॥

౨౦

ఆ- వె॥ పరమహంసవేద్య పదహంసకోజ్వల

హంసయాస రాజహంసయాస

సలినభవునికొమ్మ నారాయణుని కోడ

లమ్మ లోకోములకు నాత్మ మాకు ॥

౨౧

శారదరాత్రి నిండుచందురుండు పండువెన్నెల గాయు
 చుండెను. సోమశిలాక్షేత్రంబునఁ గార్తికోత్సవదీపంబులు
 సహస్రగుంబులుగ వెలుంగుచుండెను. జనులు కోలాహలంబుగ హర
 హరమహాదేవ యనుచు సోమేశ్వరుండర్పించుచుండిరి. ఆలయ
 మునంటి యిసుక తిన్నెలనడుమఁ దేటనీటితోఁ బినాకినీనది పాటు
 చుండెను. అయ్యేటియొడ్డున దేవళమునకనతిదూరంబున వైదిక
 జనంబులు సంజవేళల ననుష్ఠానంబులు సేయు తాతితిన్నెపై నొక
 యోగిని దీర్ఘలోచనతత్పరయై యుండెను. అట్లాకింతసే పాం
 టరిపాటుననుండి తనలో “నెన్నిచదివిన, నేమి నేర్చిన, నెంతయున్న
 నేమిప్రయోజనము? చిత్తశాంతియు నానందము లేనిజన్మము
 వమ్ముగదా! ఈ సంసారదుఃఖసాగరంబుఁ దరించు మార్గం బేమి?
 గురుమూర్తికరుణలేక సుఖమార్గంబులవడదని పెద్దలండ్రి.
 నాకట్టి మహానుభావుడర్పించుసుకృతం బెట్లుసిద్ధించు. ఆపాదమస్త
 కంబుఁదపింపఁజేయు నీసందేహాదవానలం బేఘనుఁడు తన
 బోధామృతవర్షంబున శాంతింపఁజేయునోకదా! అట్టివాఁడెందుండు
 నో నాకేమియుం దోచకున్నది. భగవంతుండె నాకొక్కదారిఁ
 జూపవలయు” ననుకొనుచుండెను.

అత్తెత్తి జ్ఞానాబయను బోధిక యుక్తిర్దుక మెల్లనవచ్చి
 యానారీమణికి సమస్కరించి “త్తెల్ల నివెవ్వరివో నేనెటుంగను.
 నీవు లక్ష్మీవో! పార్వతివో! ఆనందస్వతివో! చిన్నుంజూచి

నాటినుండియు నీకుంబరిచర్యనొనరించుచు నీచైతన్యగండిన నాకు
 సకలార్థంబులు సిద్ధించునని తోచుచున్నది. సోమేశ్వరుండును
 నిన్న స్వప్నంబునఁగనఁబడి నాకటులనానతిచ్చెను. నేను ప్రత్య
 హంబు సోమేశ్వరునకుఁ దోమాలియాలు రచియించి సమర్పించు
 చుందు. నన్ను జ్ఞానాంబ యందురు. దాసురాలింజేసికొను”
 మని ప్రార్థించె. అదివిని యాకాంతారత్నంబు “అమ్మా! నిన్ను
 జూచిన నాకును బ్రయంబుగలుగుచున్నది. నేనే గురుదర్శనంబు
 గాంక్షించుచుఁ జిత్తశాంతి గుదరకయున్నదాన, నీకేమియొన
 రింపఁగలుగుదు” ననియెను. అంత జ్ఞానాంబయు “తల్లీ! నీతో
 డన నేనుందును. వలదనకుము. ఇతరచింతలేదు. నీకుంగలుగు
 ఫలంబే నాకునుజాలును. చేకొను” మని యర్థించె. “ఇది దైవ
 యోగంబుగ నున్నది. నిన్నుఁ బ్రయంబునఁ జూతు నేనింతియ
 యిప్పుడు చెప్పఁదగినమాట” యని యాకాంతారత్నంబు పల్కు
 చుండఁ బైనుండి వాయువశంబున వీడిపడిన మబ్బు తునకయో
 యననొప్పు నొక్కహంసరాజుగఁగె యంచయానచరణతలంబు
 నకువ్రాలి మోమెత్తి మనుజభాషణంబుల “నన్యసీరంబొల్లక తొల
 కరి చినుకులకై యెదురుచూచుచాతకంబు బలె గురుబోధా
 మృతమునకై తపించు నోసాన్వీమణీ! నీకుశ్శుభంబగు. ఏలచింతిం
 చెదవు. నీకుఁబరమేశ్వరియన్నగ్రహంబున నునొరకసిద్ధి శీఘ్రంబు
 యగు” ననియె. ఆయంచలరాయని పలుకులాలించి యక్ష్మాణా
 మణి యచ్చెరువంది “హంసరూపంబున నాకు శుభసందేశము

దెలుపనున్న పుణ్యమూర్తి! నీ యాగమన ప్రకారంబు నీ మాటల
తెలుగును నాకు సబ్బరపాలు నానందంబు గలిగించు చున్నవి
దయగలదేని నామదిలోని కొదవీటు త్రోవ నీ వెలుంగుదేని
నాకుందెల్పు” మని యడిగెను. ఆహంసరాజంబు నాసతీమణి
సమ్మానింపఁ జెంతనున్న తిన్నెపైఁ గూర్చుండి యిట్లని చెప్పఁ
వొడంగె.

“అమ్మా! నీ తత్వజ్ఞానకు మిక్కిలి యానందించితి. నీ
వంటిమహానుభావకు నాయెఱింగిన యుత్తమవిషయంబుందెల్పు
టయె పరమధర్మంబు జన్మపాపనకరంబుం గావున నేనిష్టజ్ఞాన్
వృత్తాంతంబు నీప్రయోజనంబున కనుకూలమగుదానిం బ్రకటిం
తు. సమాహితవై యాకర్షింపుము.

శ్రీచరణ శ్రీశరణసేవాచరణపరాయణ సకల సరస సు
కవికేసరివిరాజితంబై భారతీక్రీడోద్యానంబునాఁ బరగుభరత
ఖండంబున నాంధ్రదేశంబున శేషాద్రియను నొక్కమహాధరంబు
గలదు. దానికాద్యంతంబులై యెఱుమల నలమలలొప్పు. ఆ
రెండుకొండలనడుమ సకల సంపదలచే విరాజిల్లు కళ్యాణపురి
బను నవరనామంబుగల యానందపురమును రాజధానిగఁ జేసి
కొని రాజశేఖరుఁబోలు రాజశేఖరుఁడనురాజు పరిపాలించుచు
జెను. ఆరాజశిఖామణికి సుదర్శనుఁడను ముత్రియు ధర్మాని
యను ధర్మపత్నియుఁ గలరు.

ఒక సమయమునరాజశేఖరుండువేంకటాచలయాత్రజేయ
నిచ్చుగించి ధర్మాంబా సుదర్శనులతో బయలుదేటి స్వామిసన్ని
ధిజేరెను. శ్రీనివాసులదికాలార్చనల సేవించుచున్న యారాజ
శేఖరుండు యాతాయాతజనంబులచే సచటికనతిదూరంబున
జాబాలిత్థీర్థంబునజయంతాశ్రమంబొండుకలదనియు నందుఁబరమ
హంసయనుముసీంద్రుండు వసించుననియుఁద త్వముదెలుపుటలో
నతఁడసమానుఁడనియు విని యామహర్షింజూడనేగెను. ఈతఁ
డేగునప్పటి కాపరమహంసయుఁ గొందఱుభక్తులకుఁ దత్త్వంబు
కరతలామలకంబుగ నుపన్యసించుట గాంచి, తన జన్మముసార్థ
కంబుగ నెంచి, భవంబుమించునుత్సహించి, మంత్రియుభార్యయుఁ
దన్ననుసరింప, మునికి సాష్టాంగప్రణామంబొనర్చి యోగనిల్చి
యంజలిఘటియించి “స్వామీ! నిరంతరమీభవాద్ధి మునిగి దరి
గానక తపియించునీదీనుని నీకటాక్షవీక్షణంబును తెప్పచే రక్షిం
పవే. ఇహసౌఖ్యములన్నియు, దుఃఖపరిణామంబులేయగుట నా
చునునారంభరయనైతిని. అనిత్యమైనకాయముతో నిత్యానంద
మార్గము సవ్వేషింపవలయుఁగదా! సంపదలరోసితిని. విషయ
ములవినిగితిని. తత్త్వమర్థించితిని. కావునఁ బరమపదంబొసఁగి
ననుబరిసాలి పవే మహాత్మా” యనిపల్కెత్తీక్షణో వేడికొనెను.
మునియు సతనిఘాటలయందలికత్తిమొదటికి మహాత్ములమనం
బులతోకోమలంబులగుట నారాజుగరుణించి చేరఁబెలిచి లలిత
నాక్కులచే ధర్మాంబుకు సైతము చుట్టఁగఁబోధింపఁజేసి తత్త్వము

నెటింగీంచెను. అంతట మువ్వరునాతనికినమస్కరించి యమ్మహా
నుభావునుపదేశంబునఁ గృతార్థులుగాఁదలఁచి మంత్రంబర్థింప
నతఁడనుగ్రహించె. ఐదుదినము లాయాశ్రమంబున నివసించి
బోధాకరుడగు నప్పరమహంసయనుగ్రహంబున విగతమోహుం
డై రాజునిజస్థానంబునకుఁబోఁదలఁచి, యాతనియనుజ్ఞవడసిపయన
మయ్యెను. మార్గమధ్యమున మంత్రియుఁదాను నమ్మహానీయుం
డొనర్చినబోధలఁ బ్రశంసించుచు నీయాత్రచేఁ దమజన్మము సార్థ
క్యముగాంచెనని యెంచుకొనుచుఁ బూర్వమువలె వ్యావహారిక
మైనమిత్రత్వమేకాక యిఁకనమ్మహానీయునిచేఁ గలిగినసారమో
ర్థికమైనస్నేహము కూడఁబొపించుచు జగమున నిందాస్తుతుల
గణింపక యుండవలయుననుకొనుచు నిజపురంబునకరిగిరి.

వేంకటాచలమూత్రనుండి వచ్చినసంవత్సరములోఁజల ధ
ర్మాంబకొక్కనందనుడుదయించెను. ఆబాలునకుఁ దండ్రినిరంజ
నుడని నామకరణంబొసర్చెను. ఐదేండ్లప్రాయమున నొక్కనాఁ
డు నిరంజనుండుమంత్రియొద్దకేగి తన్ను జనులునిరంజనుండని యేల
పిలిచెదరు ? ఆనామంబునకర్థమేమని యడిగెను. మంత్రియు
నబ్బాలునితో నిరంజనుండనఁగా శివుండనియుఁ బాఠరహితుండ
గుట నాపేరతనికిఁగలిగినదనియుఁ జెప్పెను. అట్లైననేనుశివుండనా
యనిబాలుడడిగెను. మంత్రియుఁ “నాయనా శివుండుదేవుండగు.
మనముజీవుల”మని ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. అంతఁకు మారుండు
తానుదేవుడుకాఁడుగావునఁ దన్నుండును శివుడనిపిలువవలెనని

చెప్పచురాఁగ నందఱాబుడుతని గారాబముననల్లజీవుడని పిలుచుచుండిరి.

విద్యాభ్యాసమునకుఁ దగినవయస్సు వచ్చిన కుమారుం గాంచి తండ్రి గురుముఖమున గురుకులమున విద్యనభ్యసించినఁ గాని పరిపూర్ణుడుకాడని శుశ్రూషావిధుల బోధించి నిరంజనుని సుశీలుడను పండితునికడకనిపెను. ఆస్థానపౌరాణికుండగు నారాయణభట్టుతన తనయుడగు నన్నంభట్టును రాజనందనునకు సహాయార్థము పంపెను. నిరంజనుడట నచిరకాలముననే తండ్రి ప్రోత్సాహమున సకలవిద్యలను సంప్రదాయానుసారంబుగ నభ్యసించుచున్ననులోకసంగ్రహబుద్ధిగలవాడగుటచేతాంకికవిద్యలను మతాంతరము నన్వేషించుకోర్కె గలవాడుగ నుండెను. రాజకుమారుండగుటచే రాజాజ్ఞనుల్లంఘింపజాలక తనకుఁజెలికాఁజైనయన్నంభట్టు విద్యలం బ్రవీణుఁజేయనెంచి తనతోఁజదువుటమాన్పించి యితర గురువులయొద్దకుఁ బోయి విశేషంబులు నేఱువఁ బ్రోత్సాహపఱచెను. ఆతఁడావిద్యల నెఱిగి వచ్చినఁ దానాతని సాయంబున లోకంబును సంస్కరింపఁదలంచి కొని యుండెను.

తనవిద్యాభ్యాసము పూర్తియైనతోడనే నిరంజనుడు గురుననుమతినిఁ బొంది నిజగృహంబునకరుగుదేఁగాఁ దండ్రియు సమ్మదంబందితానిశ్చయించుకొనినటులఁ గుమారునిపై రాజ్యభారముమోపి తానుభార్యసహితముగఁ బరమహంసాశ్రమము

నకుఁ బోసమకట్టి మంత్రినిఁ బిలిచి “నిరంజనుఁడుబాలుఁడు
రాజ్యపరిపాలనభారమంతయుసీది. నేనుశాంతముగఁ బరమహంస
సమీపంబునఁ గాలంబుంగడిపెడ. నీవంటిమిత్రుఁడుండుట నేను
నిశ్చింతగ మునిజనసన్నిధి నాత్మానుసంధానము గావింపనవకాశ
ములభించెనని చెప్పి రాజ్యమును, నిరంజనుని సుదర్శనున
కొప్పగించిభార్యాసహితుడై జాబాలితీర్థమునకేగెను.

ఇటసుదర్శనుఁడు రాజచక్రముద్రిష్టచుండ నిరంజనుఁడు
పరోపకారమునందును విద్యాగోష్ఠియందును గాలముగడపుచు
రాజ్యమేలుచుండెను. రాజకుమారుఁడుయు క్తవయస్కుడైన
దున వివాహముఁజేయుభారము తనపైనుండినందున మంత్రిసత్త
ముఁడు రాజకుమారుని మేసమఱదలగుబుద్ధిమతిని వివాహమా
డుమని ప్రోత్సహపఱచెను. రాజనందనుండందులకునవ్వి వివా
హముతనకు ముక్తికంతరాయంబనియు, విషయసుఖంబులునరక
హేతువులనియు, బరోపకారమునజన్మముసార్ధస్థ్యముఁ గొందునని
యు భూతదయయే ప్రధానముగనుండవలసినగుణమనియు, సం
ఘమిట్టి యధమస్థితి యందుండఁదాను వివాహమాడుట యన
మంజన మనియు, బ్రహ్మచర్యమునందే తనజీవితము గడపనిశ్చ
యించుకొంటి ననియు, జెప్పెను. మంత్రి యామాటలవిని తా
నెంతబోధించినను బ్రయోజనముఁగానక బాలునికేమియులోక
జ్ఞానములేదనియు, నతనిమనస్సుత్రిప్ప గురువుత్తెగురునియు
నిశ్చయించి యూతనిజాబాలితీర్థమునకుం గొంపోయెను.

రాజకుమారుడు తలిదండ్రులకు నమస్కరించి పిదప బద్దాసనస్థుండై యున్న పరమహంసపాదంబులకెరగి “మహాత్మా మాతలిదండ్రులందరింపఁజేసినమీకరుణ నాపైఁగొంతఁ బ్రసరింపఁజేయుఁడు. ఏమహాత్కారములఁ జేయుటచేజీవుండీభవవార్ధిఁ దరించు. గమ్యస్థానంబెయ్యది యెఱింగింపవే” యనుఁడునప్పరమహంస “బాలకా! స్వాత్మధర్మమునిర్వహించుటలోజనకునిబోలు నీజనకుఁడే నీసందేహముల నన్నిటినిదీర్పఁగలండని” యానతిచ్చెను. రాజశేఖరుండు తన్నర్థించిన కొమరునకు గృహస్థవిధుల నుపదేశించి యింటనుండియే ముక్తినిసాధించుమార్గము బోధించెను. తల్లియుఁ దనమేనకోడలగుబుద్ధిమతి బుద్ధిమతియనియు నతనికిఁడగినదనియు నామెనుబర్చిగ్రహింపుమనియుఁ జెప్పెను. నిరంజనుడు డాబోధలవిని తనకన్నులపొరలువిచ్చినట్లు స్వస్వరూపానుసంధానంబున సర్వసిద్ధులంబడఁసెను. ప్రపంచమునంతయు నూతనముగఁ గనుఁగొనెను. రాజకుమారుడు తత్త్వబలసంపన్నుండై యానందపురమునకు మరలివచ్చి సుదర్శనుఁడు సంతోషింపఁ దల్లిచెప్పినబుద్ధిమతిందనకుధర్మపత్నిగ గ్రహించెను.

నిరంజనుడు వివాహముచేసికొనినవార్త దేశాంతరము ననున్నయక్షుంధట్టువినిరాజనందనునియొద్దకువచ్చి “ఏమోయీ మనము లోక సేవఁజేయ జీవితమువినియోగించు నెంచినమాటల వ్యర్థపుచ్చితివి. నిన్నుబూడ మునునటవాడవుకావని భోంచుచున్నది. నీవు పూర్తిగ మాఱిపోయితివి, మఱచితి. మఱచితి ఈ

నడుమ జాబాలిత్థీర్థమునకుఁ బోయివచ్చితివట. అచటిపరమ
హంస సామాన్యఁడౌకాడని విందు. నీవుతప్పక తత్త్వోపదేశము
నాతనివలనఁబొందియుందువు కాఁబోలు. ఆతని దర్శించునంతటి
పుణ్యము నాకులభింపదయ్యెఁగదా!” యనుచుండ నిరంజనుండు
“ఔనాను. ఆతఁడు శివపరావతారము. రాజశేఖరుండౌట మా
తండ్రి యాతని జేరఁగలిగెఁగాని యితరులెట్టులోపుదురు. తవా
త్మజుండనగుట నాకునమ్మహాత్మునిదర్శనములభించె”నని యూర
కుండెను. అన్నంభట్టు రాజకుమారునితో “మిత్రమా! మనము
యావజ్జీవము చెలికాండ్రుగనుండ నిశ్చయించుకొంటిమి గదా!
నీవు తత్త్వసిద్ధిం గాంచియుండ నేనిట్టి యజ్ఞానదశయందుండిన
మనకెట్టులు సఖ్యముపొసఁగు. నాకును జ్ఞాననేత్రంబుం బ్రసా
దింపవే” యనుడు నిరంజనుండు తాను యాత్రార్థము మఱు
నాఁడు భార్యాసహితుండై బయలుదేలునట్లు చెప్పి యాతఁడు
కూడఁదనతోవచ్చినయెడలఁ ద్రోవలో సావకాశముగఁ దావిన్న
బోధలనెల్ల విస్తరించెదనని చెప్పెను. అన్నంభట్టుండుల కంగీ
కరించెను.

మంత్రియగుసుదర్శనుండు వృద్ధుండగుటచేతను, మంత్రి
త్వమునకుఁదగిన లక్షణంబులచే నన్నంభట్టాప్సరచుండుటచేతను,
నిరంజనుండన్నంభట్టును మంత్రిగానియమించితానుగీర్థియాత్రలఁ
జేసికొని తిరిగివచ్చువఱకు రాజ్యమును సుదర్శనునికొప్పగించి
మిత్రునితోడను గళత్రముతోడను దీర్థయాత్రలకు నిర్గమించి

తీర్థంబుల సేవించుచు నాయూడైత్రంబులందలి మాహాత్మ్యంబుల నెన్నుచు ముక్తులనందర్పించి ప్రశంసించుచుఁ గాలంబుగడపు చున్నాఁడు.

జయంతాశ్రమంబునఁ బరమహంసయు, రాజశేఖరుం డును సాధుబృంద సేవితృలై యున్నారు. నీవునా వెంటవచ్చితి వేని నిఁగొనిపోయెద.

ఆపుణ్యాశ్రమంబున నమ్మహాసీయులవలన నీకు సర్వసంశ యంబులు వీడి స్వస్వరూపజ్ఞానంబు కలుగు నని హంస చెప్పిన ప్రత్యక్షకథా విధానంబున కాసాధ్వీలలామ యద్భుతా నందంబులఁబొందుచు “అడఁబోయినతీర్థ మెదురయ్యెనన్నట్లు నామనోరథంబునకనుకూలంబగుస్థానంబును మహాసీయుల నెఱిం గించితివి. నాకొండుశంకయు నాలోచనయులేదు. నన్నాజయం తాశ్రమంబునకుం గొనిపోమ్ము. పుణ్యంబుఁ గట్టుకొమ్ము,” అనుచు, లేచి యయ్యండబంబునడుగులజాడంబడి జ్ఞానాంబత న్ను వెంబడింప సమందగమనంబున దేవతాజవాతిశయంబునఁ దెల్లవాటువఱకు జయంతాశ్రమప్రాంగణముం జేరెను.

ప్రశాంతంబగు ఘనవనంబున మనోహర కాసారతలం బున విరాజిల్లు విశాలపర్ణశాలయు, సల్లడల బహుచిత్రఫలపుష్ప విరాజితంబగు నారామంబుం గాంచిరి. ఆశ్రమంబున బ్రహ్మచా రులు ప్రభాతంబున నున్నెన్నుంబున భగవత్కీర్తనంబుఁ

శ్లో॥ శాంతాయ సాధువరదాయ సరాత్పరాయ
గోపాంగనాహృదయపంకజ భాస్కరాయ
యోగేంద్రవేద్యనటనాయ భవప్రియాయ
ధర్మాయ ధర్మనియమాయ నమోనమస్తే ॥

౧

శ్లో॥ నందాత్మజాయ నళినాయతలోచనాయ
దుర్యోధనాదిసరవైరికృతాంతకాయ
రామానుజాయ పరితోషితదేశికాయ
ధర్మావలంబనధియూ మహాసేనమస్తే ॥

౨

శ్లో॥ శ్రీవేంకటేశాంఘ్రియుగాశ్రితానా
మస్మాక మానందభుజాం గురూణామ్
సత్సేవకానాం భవతారకాణామ్
కిందీయతే దీపజనేన కామ్యమ్ ॥

౩

ఇట్లొసరించుచుండఁ దత్సరయై నిలువంబడియై ప్రార్థనా
పర్యవసానమున నల్లడలంగలగుజూచి హంసంబుంగానక ముం
దుఁజేయునదియుంగానక దిగ్భ్రమఁజెంది యుదయించుచున్న
మిత్రమూర్తి ధ్యానించుచుండె.

అంతలో లోపలసమాధిజూల్చి కన్నులు తెలుచి పరమ
హంసయొక్క బ్రహ్మచారినిబిలిచియంగణమున నున్న యుగనా
మణి దోహ్మనిరమ్మని నియమించెను. ఆవడిగ్గువచ్చి కమస్క
రించి యూసతీమణిని లోనికిఁ దోహ్మని దోయెను. ఇట్లాంబ

వెంటడింప నామెయటకరిగి వినయాద్భుతంబులు సందడింప నా
 పరమహంసకు నమస్కరించెను. ఆతండును దల్లి! శారద! కృతా
 రురాలవయితివని యాశీర్వదించెను. అంతలోఁ దనధ్యానంబు
 నుండివిరమించి రాజశేఖరుండును బరమహంసకు వందనఁ బాచి
 రింపవచ్చెను. పరమహంస యాతనింజూచి “రాజశేఖరా! నిన్నటి
 దినము సాయంసంధ్యోపాసనాంతంబున మనము ప్రస్తావనశం
 బున ననుకొనిన దీపుణ్యశీలయ సుమా!”య నెను. శారద లేచి
 రాజశేఖరునకు నమస్కరించెను.

అంత సూర్యోదయంబగుటయు, నమ్రహనీయుఁడు శార
 దకు మంగళస్నానాదికంబు గావింప, దగువారలనియమించి
 మంచిముహూర్తంబుననుపదేశవిధిస్వస్వరూపనిరూపణ సమర్థిం
 బగు విజ్ఞానంబు గటాక్షించి యాశీర్వదించె. సకలవిద్యాస్వ
 రూపిణియు, వాగ్వధూమాడామణియు సనందగు నాశారదగురు
 కటాక్షమాత్రంబున స్వస్వరూపంబుంచెలిసికొని సర్వసంశయం
 బులఁగ నిర్విచారంబుగ నయ్యాశ్రమంబున జ్ఞానాంబ శుశ్రూ
 షణియునుండఁ దపంబొన రించుచు సుఖంబుండె. జ్ఞానాం
 బయు సమయోచితముగ శారదాబోధామృతంబున సంశయ
 దహనలం బొచ్చుకొనుచుండె.

ఇట్లుండఁ గొంతకాలదిండునఁ బ్రభాతసమయంబున జపా
 పసానంబునఁ బ్రతిహాసయొక్కఁడు నచ్చి రాజశేఖరునితో

“మహాప్రభూ! రాజకుమారుడు సపరివారుండై తీరయాత్రలంబూర్తిగావించుకొని తెల్లవాలువఱకుఁ దుంబురుకోసవిడిసి తత్తిర్థమునఁ గృతస్నానముండై పరివారంబునక్కడనయుంచి తానును బట్టమహిసియు, నన్నంభట్టారకుండును వమదర్శనార్థము వచ్చుచున్నార”ని విన్నవించెను.

పరమహంసరాజశేఖరు లానందించిరి. రాజనందనుండు బుద్ధిమతియు, నన్నంభట్టును గతిపయవై శ్వాసిక పరిజనమాత్ర సరివృత్తులై పెద్దలకు నమస్కరించి యాశీర్వాదంబుఁబడసి లోని కింహాయి ధర్మాబకు మాత్రంబాచరించి వచ్చి యుండును బతమహంసగొలిచి కూర్చుండిరి.

ధర్మాబు బుద్ధిమతినిలాటించి, యన్నంభట్టును గుశలంబరసి, నిరంజనుని స్థితినిశ్రావిషంయబులడిగెను. నిరంజనుండు, తానుబట్టభరిత్యుండై కొలఁదిదిగములకే యన్నంభట్టు నొక రెండుకువచ్చుట మొనఁగిరి నమయంబులొగించి యాచారాదిస్వస్థలంబుల విశేషంబుల పట్టించి యన్నంభట్టునకుఁ దానొక కుంచిన బోధలను గుఱించియుఁ జెప్పెను.

అంతలో భగవంతుని స్థానంబునూడిపెరమింపని ముగ్ధుని బులం బరమయోగానుభవంబు. దేవరట్లు పుచ్చివచ్చుటయొక్కో జ్ఞానంబొసేపొయ్యె యుద్యోగకువచ్చి పూజ్యులకు నమస్క

రించి వారలసన్నిధిం గూరుచుండెను. నిరంజనుం డమ్మహాను
భావకు వందనంబొచరించెను. అతనివెంటబుద్ధిమతియు, నన్నం
భట్టును శారదకువందనంబులాచరించి దీవెనలుపడసిరి. రాజ
శేఖరుం డమ్మహానుభావురాలి విజ్ఞానవిశేషంబును, యోగాను
భూతియుఁ బ్రస్తుతించెను.

శారదాపరావతారంబుంబోలె వెలుంగు సీనారీమణి
యెవ్వరీ మహనీయురాలివృత్తాంతంబేమి యని యన్నంభట్టు
తనలో యోచించుచుండెను. అంతలో బ్రహ్మసంనంబుగ వీణా
గానంబునెయును నారదుండెక్కడకు వచ్చెను. గోష్ఠియెల్ల
తేచి నమస్కరించి నారదుంబూజించి యర్హాసనంబునఁగూ
ర్చుండఁబెట్టి పరవేష్టించియుండిరి. నారదుండు పరమహంస
రాజశేఖరులం బ్రశంసించి, ధర్మాంబంగటాక్షించి మ్రొక్కి ప
నానినెల్లదీవించి శారదాంబను సబహుమానంబుగఁ జూచుచు
నిట్లనియె. “ఈగోష్ఠి నాకు నేత్రచర్చింబుఁగా నున్నది. తాత
గురుగ్రహంబుఁ గదామిమ్ముం గాంచుట. నిట్లననేటియనియు
బుద్ధివ్రహ్మలోకింబునఁ బితామహునిం గాంచి లోకంబునఁ
గలివ్యాపింబున వాటిల్లి నయభర్తంబునకు వగచి యక్క
డక్కడ ముక్తకాండైపోయి పత్వాన్వేషణ నిరంతరవారలకు
శరణంబేమియని యిదేహిని, నన్నుం గూడఁచి పరిచియిట్లు
నియెను. “వత్సా! అజ్ఞానాన్యోండై న యాకలియుగంబున బ్రహ్మ

సుప్రలకు విజ్ఞానంబొసంగుటకు జయంతాశ్రమంబు గల్పించి
 బడియె. అయ్యాశ్రమంబున నాదిశేషుండే సరమహాంసగా నన
 తరించె. కలియుగంబున నారాయణుండే వేంకటేశుండై శేషా
 చలంబున జాబాలితీర్థంబుననున్న యీ జయంతాశ్రమంబు
 గటాక్షించుచుండు. ఆపరమహాంసశిష్యుండగు రాజశేఖరుండు
 రాజశేఖరుండే. పరమేశ్వరుండు రూపరహితుండయ్యు బహు
 రూపధారిగాఁ గ్రీడించుట సహజంబుగదా!” నిరంజనుండు నార
 దుని మాటలాలించి “ఋషిపుంగవా! అస్మద్గురుపరంపరా ప్రభా
 వ బుడామువర్ణింపవినుటచేధన్యుండనైతి” నని నమస్కరించెను,
 అన్నభట్టు నిరంజనునివైపు చూచెను. నారిమూడిదిగాంచి “నీ
 సంశయంబు నేదీర్చెడి. ఈశ్వరదిచిత్రి విసంగుతూహలపడు
 చున్నాడవు. ఈమె దివ్యచరితంబంతయు నన్నిష్ఠమూర్తులై న
 పరమహంస రాజశేఖరాదులెఱుంగుదురు. నీసంప్రశ్నంబునకు
 సమాధానంబగునట్లుగ నేడేనలినభవునిచే విన్నవాడనగుట
 నీశ్వరదదివ్యచరితంబుగీర్తించి సంతృప్తాంతరంగుండనగుదును”
 నాపుడన్నభట్టు మహాప్రసాదం బనియెను.

నారదుండంత “నీశ్వరది పూర్వభవంబున సకలవిద్యా
 స్వరూపిణియగు సరస్వతీదేవి సీమంతంబున జీవమనయై ప్రకా
 శించుచుండు. చతుర్ముఖుఁడొక్కనాండు తనకొలుపుఁజాలించి
 శీఘ్రంబుడైవింజూడఁబయి సర్వాలంకారభూషణయగునా జగ

హింపవే "యనుటయుబ్రహ్మ మామాటలాల్పించి" ఆశ్రితపక్షపా
తంబు నీకింతయొప్పునే! భులోకంబుననాంధ్రదేశంబునఁ బినా
కీనీతీరంబున సోమశిలాప్రాంతంబున నీసీమంతజీవమన్యో నీశిరము
నుండి చ్యుతంబై శారదనా సయోనిజయై జన్మించి, హంసో
పనీతంబై జయంతాశ్రమంబునఁ బరమహంస రాజశేఖరులచే
స్వస్వరూపంబుదెలిసి మనుష్యమానంబునంగల దేవముహూర్త
శేషంబున జన్మపరపూర్ణతకొఱకునిలిచి భక్తులకు జ్ఞానబోధంబు
చేసి లోకంబునసపారయశంబుంగాంచి యాపరమహంస మునీం
ద్రునికరుణవలన శారదాపితంబునిర్మించి తిరిగి నీకుశిరోభూష
ణంబుకొంగలదు. ఈహంసయు రాజర్షి సత్తముండగు రాజశేఖ
రునకుం గుమారుండై యాతినివలనన స్వస్వరూపజ్ఞానంబును
సకలసిద్ధులను బడసి సపరివారంబుగఁ దీర్థరాజంబుల సేవించుచుఁ
గామరూపుండై హంసరూపంబున శారదను బరమహంసాశ్ర
మంబుం జేర్చి, ముత్రియగునన్నంభట్టారకుండు తత్త్వమస్యాది
మహావాక్యములననుభవమునకుఁదెచ్చికొనిననీవునిరంజనుండవే
గాని జన్మగతినికాదుని రాజుంబొగడి యీతిని నిరంజననామధే
యమును లోకమునవ్యాపింపఁ జేయుచుండ నిజరాజ్యంబు
స్వధర్మపురస్కరంబుగఁ బాలించి యాత్మలకుజ్ఞానంబుపదేశించు
చు రాజధర్మంబున జయంతాశ్రమంబును రక్షించుచు నాక
డకుం జేరఁగలదు. కావున వీరలకుయశంబును, వీరిలవలన జ్ఞా
నువులకు మోక్షంబును సిద్ధించును. అట్టిలోకోపకారికంబులగు

జడత్వభాంతులు కేవలనిమిత్త మాత్రంబులుగాని దోషాకర్తృ
 బులుకావు.” అని బ్రహ్మయానతీయవిని వారలసందర్శించుభా
 గ్యము నాకెట్లులభించగలదని యడిగితిని. పితామహుండు
 “పరమహంసరాజశేఖరులు జయంతాశ్రమంబున బ్రహ్మసుభూ
 తింబ్ర వర్తిల్లుచున్నారు. నిరంజనుండు సచివోత్తముడగునన్నం
 భట్టుతో స్వధర్మదీక్ష రాజ్యంబు బాలింపుచున్నాడు. శారద,
 పరమహంస రాజశేఖరులచే బోషింపబడుచు జ్ఞానాంబ సేవి
 చుచుండ నాత్మానుభూతిం దేజరిల్లుచున్నది. వీరందఱిపుడు
 జయంతంబున నున్నవారు. జాగుసేయక యశిగెదేని యందఱ
 నచ్చటన కాంచనగు”ననియె. అనుటయ తడవుగ నేనిటకువచ్చి
 మిమ్మెల్లరంగొలిచి యానందించితి ననుచు నారాయణ స్మరణ
 జేయుచు నానందంబుగ వీణమీఱుచు నారదుండు బ్రహ్మలో
 కోన్ను ఖండయ్యె.

అతనన్నంభట్టు శారదవలన నుపదేశంబు బడయు
 గోరి యర్థింప నామెయు మంత్రము నుపదేశించి తత్త్వముబో
 ధించెను. పదక భట్టును, బుద్ధిమతీనకొలుస్తైన నిరంజనుండును
 నానందపురినిజేరి నిజరాజ్యంబు సుఖంబుగ బాలించుచు
 సుదర్శనుని వానప్రస్థంబున కనుకూలంబుగ బనిచి జయంతా
 శ్రమంబున శారదావీరంబు తమకును, తాము వీరంబునకును
 నన్యోన్య సంరక్షణంబుగాంగ గాలంబు శాంతంబుగ గడ
 పుచుండెరి.

నిరాజనునకు జీవుండచునపరనామధేయము గల్గుటం
బట్టియు, నితనిచరిత్ర రాజమాత్రులొనర్చు దండయాత్రా
దులతోఁ, గూడియుండక శ్రీరాయాత్రాదులతో నిండియుండు
టంబట్టియు ననేకజీవు లాత్మాభిముఖులగుట యిందు వర్ణింపఁ
బడుటచు జీవసునియగు భారద జీవచరిత్ర యందుఁగీర్తింపబ
డుట నీకడ జనయాత్ర యనంబరఁగె.

ఈకథయందు ధర్మతత్త్వంబుల నుపదేశించు భాగంబు
లనెత్తి వ్రాయుచు నితరవర్ణనాదులు గలభాగంబుల సంగ్రహం
బుగా వ్రాయుటచే నీగ్రంథంబునకు జీవయాత్రా సంగ్రహంబును
పేరొసంగబడియె.

క॥ నామాకృతులను గృతులను
గామిం దుటకపులకుచలకవిహంసలకా
భూమాచందనగుశ్రీ
నామాకృతిత్వయోగనాటకసృజినికా ॥

క॥ శ్రీనిజభక్తులను
నామాకృతులగుజేయుగదవాచాశ్రీక
హనగోవియగుచపులకా
నానందబ్రహ్మమునకలమంగళములకుకా ॥

క॥ నీర్మలమతి మాయావ్వన
లగ్నేలన్మను దదీయ లలిత పుచ్చ
ధర్మము భజించి కనిన
నర్మలినాయమ్మనోల హరి!వినిపింతుక ॥ ౨౪

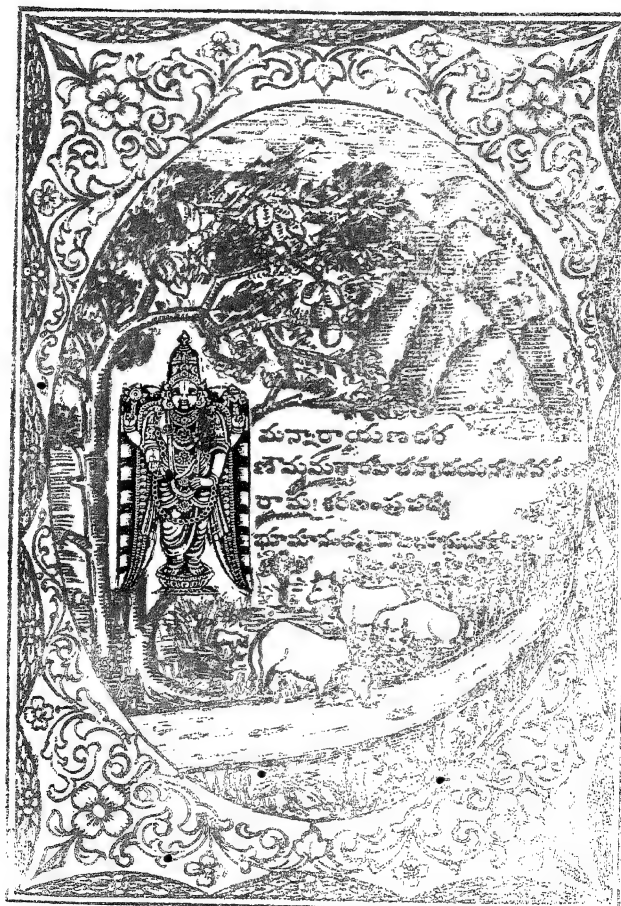
క॥ ఆచంద్రార్కము వసుమతి
నీచల్లనిచూపుకలిమి నిలుచుచు శ్రీశే
షాచలపతి జయమందెడు
నీచరితము నీచరితము నేడెల్పుటచే ॥ ౨౫

క॥ ఆశ్రితరక్షక! దీనిన
దాశ్రయముగఁజేయుమయ్య న్యాయమకదని
శ్వశ్రేయఃకావ్యమ్మని
సుశ్రీలకాబెంచు బెంచుశ్రోత్రప్రయముక ॥ ౨౬

క॥ శ్రీలక్ష్మీపతిసన్నిధిఁ
గాలక్షేపంబు సేయఁగల్గితి నల్పం
తే లక్షవిధంబులనా
కాలక్ష్యంబెఱుంగఁబల్కితాచార్యుడవై ॥ ౨౭

క॥ వేంకటస్మిష్టకపింద్రుల
వేంకటంగార్య నాల్పు విద్యస్థుశిశ్రీ
వేంకట తత్పర నీకృతి
వేంకటంబుఁ మదిని జేర్చుబునులనుతింతుక ॥ ౨౮

కం॥ క న క మ్మ

శ్రీరస్తు.

జీ వ యాత్ర.

(సంగ్రహము.)

సీ॥ శ్రీపతిపదపద్మసేవానుభూతిప్ర
శస్త్రమేమహానీయుహస్తయుగము
కాశీప్రయాగగంగాదిసత్తీర్థకృ
పావృష్టియెపనియపాంగదృష్టి
నిగమశాస్త్రపురాణనిర్మలనధర్మ
పుంష్యక్తియెవ్వానిపుణ్యమూర్తి
తత్త్వమసిహాసించందనతత్త్వగలవారి
కలితవాగ్భూషణోఽనునిధావ
యట్టిసుగుణాలవాలుదయాసుశీలుఁ
బార్వతీజానిన్పుడుపాదపద్మలోలు
నతజనానినునిఁగొల్పితానందనాథు
నతతమారాధనముఁజేసిశాంతినుందు ॥

క॥ శివకేశవవినుతంబై

కవిజనహృత్కమలకర్ణికాంతస్థంబై

ప్రవిమలమై భవహారమై

శివశంకరమైనపదముఁ జేరి సుఖింతున్ ॥

౨

క॥ శివదంబును శాంతిదంబును

గవిజనభవనంబు జన్మకలుషహరంబున్

సవరసమృదునాదాత్మిక

నవయశావనమోక్షలక్ష్మీనాళికంబున్ ॥

౩

క॥ గురుచరణము గురుశరణము

సరసము ప్రణవార్థసారసంగ్రహ మజరా

మరణము విముక్తికాంతా

పరిణయమందరమునందు భక్తివసించున్ ॥

౪

క॥ యోగులకును రోగులకును

భోగులకును బామరులకు బుధులకునొకడై

శ్రీగురుసాయనంబే

వేగుర్చున్ బలము దోషవితతి నడంచున్ ॥

౫

క॥ శ్రీనాథుని గణనాథుని

మానాథుని నిశ్వనాథు మాయానాథునో

దీనాపననద్యోధుల

సానందంబుచ్చుకొఱకు నారాధింతున్ ॥

౬

క॥ ఆతేజము గజ మగజో

ద్భూతము పంచాస్మస్తప్త త్కమేనరికే

నూతము ప్రత్యూహతమో

జాతాపహ మాత్మగొలిచి శాంతిభజింతున్ ॥

౭

క॥ పద్మాసనస్థుడై హృ

త్పద్మాసనమందు హరిని పద్మాసహితున్

బద్ధముఖ శ్రీని నిజముఖ

పద్మంబుననిలుపుతొలితపనిని భజింతున్ ॥

౮

ఆ. వె॥ ఒక్కస్ఫోటమందుఁ బెక్కువాక్యంబులఁ

గొలఁచి యక్కరములఁ గోటిసంఖ్య

శబ్దజాల మల్లుచుక్కని రీతుల

గలుగఁజేయుఘనుఁడు కమలభవుఁడు ॥

౯

ఆ. వె॥ చంద్ర శేఖరత్వ జలజాసనత్వముల్

గలిగిశ్రీయనంగఁ జెలఁగులోక

మాతవాణి నన్న మహనీయవైభవో

పేతఁజేయుగాత ప్రీతిచేత ॥

౧౦

కృత సేతుహిమాచలమెదిఁ

వాసిరచున్ జీవకోటివదనమున సజ్జా

యూసీతారామపడం

దేసేతువు భవమహాబ్ధి కిలలో మాకున్ ॥

౧౧

క॥ నేనెఱుంగనిసుతుఁగంటివి

లే నీవని మేలమాడ లేనగవున మే

లోనాథా! నీవేగద

మేనాత్మయునొకఁడను శివమిఘనముగొలుతున్ ॥ ౧౨

క॥ అజురాణిహంస వెంబడి

ఋజువర్తనఁ గమలపట్కమే స్థానముగా

భుజగాక్ష్మతిలోఁగనుద

దృఢన సహస్రారమందుఁ దత్త్వముగందున్ ॥ ౧౩

క॥ శక్తిత్రయమున కాదిమ

శక్తి పరావాక్కు నై జశబలతఁబలుకన్

శక్తిని నిచ్చెడుఁగద యా

సక్తిం బూజింతుశక్తి సరసపుసూక్తిన్ ॥ ౧౪

క॥ లంకారిభక్తశేఖరు

సంకటపరిహారు సాధుసంఘవిహారున్

హ్రీంకారప్రియు లోకవ

శంకరు హనుమంతుఁ బరమశాంతు భజింతున్ ॥ ౧౫

క॥ కుజనుల కెది చంద్రుడై

సుజనులకు సుదర్శనంబు శుభకరమయ్యెన్

గజవరద దాని నీకళ

భజియించెద మెపుడ్యుమాకు భద్రముకాంగన్ ॥ ౧౬

క॥ ధీరుంజై గురునాజ్ఞన్
 నీరధులడలంగైవెరినికరముసడలన్
 తారలుచెదరంగ వెడలెను
 శూరఁడుభద్రుండురక్షనుజనులకెందున్ ॥ ౧౭

క॥ అంజలిఁజేసి నుతింతుఁబ
 తంజలి నద్వైద్యు గురుని ధర్మాత్ముఁ దమో
 భంజు నాగేంద్రుని యో
 గాంజను శబ్దార్థవిదు సహస్రవదనునిన్ ॥ ౧౮

క॥ ఇనశశికుజరాహులనున్
 ఘనగురుశ్శనిబుధుల భక్తిఁ గవికేతులనా
 జననముసఫలముఁజేయఁగ
 ననుకూలత నుండుకొఱకు నారాధింతున్ ॥ ౧౯

క॥ రంగస్మంగళవిగ్రహుఁ
 డుం గరుణాళుండు రంగఁడు న్దురుండు న్నా
 రంగాత్మి రంగమాంబయు
 నంగని సౌభాగ్యిఁ దేలినారట రంగా ॥ ౨౦

క॥ మంగళములుసమకూర్పుచు
 సంగంబెడఁబాపి ముక్తిసంపదలీయన్
 ముంగలఘుదమునఁబోచిన
 యంగన రంగమ్మఁ గొల్తు నానందభక్తిన్ ॥ ౨౧

క॥ సుకపులసంస్కరియించుచు

నికలాత్ములనవ్వి వేదవిదుల నుతింతున్

సకలాభిప్రీతికినే

నొకకావ్యముఁ బల్కు చో శుభోదయమొసఁగెన్ ॥ ౨౨

క॥ వ్యాసవశిష్ఠాదుల హరి

దాసుల వాల్మీకి కాళిదాసాదుల వా

త్సాసను దిక్కనను సుకవి

కేసరిసామనను గవులఁ గీర్తింతు సదా ॥

౨౩

క॥ పంచమమునఁ బొడుచు మ్రో

యించుచుఁద్రుతికలను బరమేశ్వరినిన్ ధ్యాన్

నించుచుఁ బ్రపంచముల్క

ల్పించునజనిరాణిఁగొలిచి లీల సుఖంతున్ ॥

౨౪

క॥ అక్షరమెఱుంగనినన్నిట

లక్షలుపద్యములువల్కు లాలించెదు నీ

దక్షతఁజెప్పకవలెనా

సాక్షాన్తోక్షప్రదానచతురనిదానా ॥

౨౫

క॥ నీసత్సంకల్పంబే

నాసత్త్వంబైనకతన నాదీక్షభవ

ద్దాసాశీర్వచసంబునఁ

జేసెదనునఖలంబునైక్య సిద్ధిఁబలికెదన్ ॥

౨౬

—: కథాప్రారంభము :—

క॥ శ్రీవేంకటగిరివల్లభ!
కావేరంగ! కనకకలితశుభాంగ!
సేనకతమఃకథంగ! స
దావాస! రమేశ! ఈశ!యనిమిషభూషా ॥ ౨౭

క॥ బాలికనలెఱుకుచు నీ
లీలల్ విబుధాళి మెచ్చులీలన్ నాలో
నాలింపుము నిన్నీవే
బాలేందుకలఁమిత్ర పరమపవిత్రా ॥ ౨౮

క॥ అమృతాబ్ధినిశయనించును
గమలాంతి యోగనిద్రం గమలజుడతం బై
సుమిస్మృష్టించు ననుజగము
తమినగుప్రకృతిముఖశశి చదల వెలుగొండన్ ॥ ౨౯

క॥ ఆకాశము సహృదయహృద
యాకాశము మంబుషోక హరిదత్తేంద్రం
బేకడఁజూడ నగస్త్యుని
నాఁకే నీవార్చనమునకు శరన్నిశలందున్ ॥ ౩౦

:వినాకినీతీరంబునయోగిని యేకాంతంబున నిశ్చల భావించుట:

క॥ సోమశిలాక్షేత్రంబును
సోమేశ్వరుదర్శనంబు శోభనగంగా
భోమజ్జన మేకాంత
బేనుహనీయుండుగూర్చె నెన్నెద నతిసేన్ ॥ ౩౧

క॥ అనుచున్నేక్షోత్సముగఁ

గనుచునదృక్ కకోటి కాంతయొకత శాం

తిని గనక సర్వకళలక

గనియున్ దమమానరించెనా శశిబోలెక ॥

32

క॥ శారదరాత్రిని నిగమవి

శారద యోగానుభూతిసారద నిజసం

సారదవాసలనీరద

ధీరదయాహృదయసన్నిధిక్ గోరిమదిక్ ॥

33

క॥ కనవలెగురుచరణంబులు

వినవలె దన్మృతమునుండివేదాంతోక్తుల్

చనవలె నజ్ఞానంబట

మనవలె సుజనాళిమెచ్చ మహిమలుహెచ్చన్ ॥

34

క॥ గురుమూర్తిని గురుభక్తిని

గురుకృపకైకొల్చుభక్తకోటులకెందుక్

బరమాప్తుడు పరమాత్ముడు

భరణివుడు యోగశక్తిదగులున్ వానిన్ ॥

35

క॥ జ్ఞానంబొక్కఁడు గురుకృపఁ

గానందగునంచు నేంచి కాబోలు నిట

జ్ఞానులు గురుచరణములన్

గాన నమభిసమునకు గురుగాంతురు విజ్ఞుల్ ॥

36

క॥ అభిమానము నశియించిన

శ్రుభదంబు గురునిపదముఁ జొప్పడుఁగాదే

ని భయము శోకంబు గలుగు

విభవంబుఁ బ్రభయుఁ జెడును వెట్టియపట్టున్ ॥

32

క॥ గురుచరణము సుఖకరణము

శరణము భవతారకంబు సత్పురుషులకా

భరణము నిగమచయాలం

కరణము భవహరణము శివకైవల్యదమున్ ॥

33

క॥ ఒకమాఁజైననులోలో

వికలతఁగారిచంగవలెను విజృంభణ

సకలార్థసిద్ధిసంగెడు

ప్రకటితగురుభక్తి యవలంబొచ్చించవలెన్ ॥

34

క॥ దేశిక రాఘవుమున నుప

దేశవిధిఁ దత్త్వమెల్లఁజెలిసికొని తదా

దేశమున మెలంగవలెను స

దాశీర్వాదంపుబలిను నానందమునన్ ॥

35

క॥ గురునామస్మరణంబే

గురుదోషంబడఁజూలు గురుచరభక్తి

బరహాపథమని నేవిం

తురుగదదానిని ఘనులు మునులు నీమహిలోన్ ॥

36

క॥ గురుభవముల సేవింపక

కరమాత్మముకొఱకు గ్రంథభాండాగారం

బరయుట పిదమృదంగము

గురుస్థింబెడగతిగద గానంబునకై ॥

౪౨

క॥ పామునొద్దనిజీవులు

లోకమునో శోకవాధిలోమునుగంగ న

ప్రప్తానందంబొనగుచు

సాక్షా సనరింప శివుడు సద్గురుడౌరా ॥

౪౩

క॥ తనప్రాణితఁ దాంగనుఁగొన

ఘనగురుడేకారణంబుఁ గావున నతనికొ

గనునప్పుకై ముక్తిపదం

బురుగను భక్తుండు ధైర్యముంగని రామా ॥

౪౪

క॥ అనియోజింఁగ యోగిని

గనఘోరూషయొనరించఁ గొతుక మొప్పుకొ

జని తచ్చరిణంబుల శిర

మునఁదాక్షాగాంబభక్తిమొక్కియిటుల నెక ॥

౪౫

క॥ ఆమ్మా! దయనాచై రా

నిమ్మా! నీసుతనుజమ్మ! యిహపరసౌఖ్యం

లిమ్మా! నాదాస్యమ్మగై

కొమ్మా! భక్తులనునేలుకొమ్మా! యమ్మా! ॥

౪౬

క॥ సామేశ్వరునకు భక్తిఁ
దోమాలియలనచింప దురితము దొలగెక
స్వామియు సంగరుణించెను
సీమూర్తింగొల్వబనిచె నిన్నటిరేయిన్ ॥

౪౭

గీ॥ సన్నజ్ఞానాంబయందురు కన్నతల్లి
పిన్ననాటనుగోలె సంప్రీతిమెఱయ
శివునిబూజించుచుండు నీత్యేత్రమందుఁ
గోవెలనిడుప్రసాదంబు గోరికొందు ॥

క॥ అనివిన్నవించు జ్ఞానాం
బనుగని విస్తయముజెంది మాసని నాకే
ల సతియొనర్చెదు నేనే
ఘనగురుదర్శనము మదినిగాంక్షించియుటల్

౪౮

॥ వనమధ్యమందుఁ దిరుగుచుఁ
గననెందుకాశాంతి నీవుకాంక్షించిప దా
నిని ముక్తిసీయఁగల నా
ఘననొక్కసంగొప్ప శాశ్వతగనమా వినమా ॥

౪౯

కృ॥ ఎందాఁక గురునివినవలె
సందాఁక శిష్యుకోటిఁబడి చుట్టి
గురు నాధారంబు చే
సెదనఁబూరి నుడిపి బుల్లెఁబెట్టినకొ ॥

౫౦

క॥ వినిసంభ్రమంబు మనమునఁ

బెనుగొన జ్ఞానాంబయిట్లువినయమ్మునఁదా

సనియెను మును నేవినిచిన

వినియునునాచగిత తగునె విడఁనాడ ననుకొ ॥

౫౨

క॥ శివునాజ్ఞ శిరమునిడుంగిని

శివదంబగునీదుపదముఁ జేరిననాకుకొ

భవమైన మోక్షమైనను

జవదాటకొవశిమె కిరుణ సాకుము జననీ ॥

౫౩

క॥ అనవిని యది దైవికముగ

మనమున గణించి మంచిమాటలతో నా

పెను బెనునెచరునఁ బెంచుచు

ననుకూలతనుండఁదలఁచి యహంస నాలోకొ ॥

౫౪

—:హంస యోగినితో రాజశేఖర చరితంబుఁ జెప్పట.:—

క॥ కంసారిస్మరణంబున

సంసారముగడచుహంసచాయను జగముకొ

హింసిం చెడి సజ్జానము

ధ్వంసంబొనరించుహంస తలుక్కున వ్రాలెకొ ॥

౫౫

గీ॥ వ్రాలి మనుజుభాషణముల పనిలేఱొచ్చి

తలుక వాడఁగెను బ్రీతిసద్భక్తిమెఱయ

నమ్మనత్యమ్ము నీవాంఛితమ్ము తెలిసి

సచ్చరిత్రంబుఁదెలిపి నీ సంశయంబుఁ
 దీర్చిదేశికస్వామినిఁ జేర్చుకొఱకు
 వచ్చితిని ధాని వినునుమ్మ హెచ్చుశుభము ॥

గీ. ౬

క॥ జననంబాదిగ నివ్వితి

జననీ సర్వార్థసారసంగ్రహమరయన్
 జనిమునిజనములఁగనుఁగొనఁ

జనుదెంచెదు నిన్నుఁబోలు సాధులు గలరే ॥

గీ. ౭

క॥ అనవినియోగిని హంసం

బునుఁగని విద్ధిపశముననిటు పుణ్యాత్మా! నా
 జననముసఫలముఁజేయఁగఁ

జనుదెంచితి చెప్పు మట్టిచరిత యనన నెన్ ॥

గీ. ౮

క॥ శ్రీశేషాచలమందునఁ

గాలికిఁ బ్రతిగాఁగనొప్పుఁ గల్యాణపురం
 బాశాంతకీర్తిమంతం

బైశినములఁ బెంచుఁబరమహంసలకిలలోన్ ॥

గీ. ౯

క॥ జనులచ్చటఁగల్యాణం

బునుఁగాంచఁగ యోగిజనులు ముక్త్యానందం

బునుగనఁ గల్యాణపురం

బని యానందపురమనియు నందురుధానిన్ ॥

గీ. ౧౦

క॥ ఆనందపురినినుందురు

జ్ఞానులు యోగులును సర్వకాలంబుల వి

జ్ఞానముఁ గృపనజ్ఞానికి

దానము నేయంగ భవముదాఁటింపంగన్ ॥

౬౧

క॥ శుకముఖమున సుకవింధ్రులు

ప్రకటించెద రాత్మబోధ ప్రాక్తనపుణ్యం

బొకయింత గల్గినన్నరుఁ

డకలంకత నస్వరంబునందు వసించున్ ॥

౬౨

క॥ ఆపురమురాజభానిగ

శ్రీపతిభక్తుండు రాజశేఖరుడనున

ద్యూపతి రాజ్యముచేయుచుఁ

గాపాడున్ బ్రజలశాంతిఁ గలియుగమందున్ ॥

౬౩

క॥ తిరుమలవరదునికరుణన్

బరముంబడయంగలండు పతిత్తుండై నన్

ధరనని గురువులు దెలుపంగ

నరిగెన్ శేషాద్రికతఁడు హరిదర్శింపన్ ॥

౬౪

క॥ ధన్వాంబ నిజకళత్రము

ధర్మజ్ఞుడు మంత్రియగుసుదర్శనుడు హితుం

డర్చిలిసేవించుచురా

నిర్మలమతితోడముక్తినిహరివేడన్ ॥

౬౫

— రాజశేఖరుడు వేంకటేశ్వరస్వామిని స్తుతించుట. —

క॥ చనికాంచి రాజశేఖరుఁ

డినకులసద్భాషుఁ గృష్ణు నిరుగడలంశ్రీ

నిసురమ్ముననిల్పినయ

య్యనిమిషపతివరదు నిట్టులనికీర్తించె॥

౬౬

క॥ జీవత్వం బిలఁదాల్చుచు

నీవిధి భ్రమియించువాఁడ ఏవానేనా

దేవా! తెలియఁగ నీవే

యీవే నీపదము ముక్తిసీపే శాంతి॥

౬౭

ఉ॥ శక్తులఁజేయుచోఁ బరమశాంతినినిచ్చితఁపఁజేయుచో

యుక్తులఁజేయుచోఁ బ్రబలయోగముకల్పనఁజేయుచోమది॥

భక్తినినిల్పుచో మదనబాధహరించివరించుచో మము॥

ముక్తులఁజేయుచో వివిధమూర్తులుదాల్చెదు వేంకటేశ్వరా॥

ఉ॥ శ్రీనిసురమ్మునన్నిలిపి చేసెదుమాంక భయప్రదానము॥

బూనిభుజంగభూషణము బోధయొనర్చెదవైకృత్యమెంతయు॥

దీనులమ్రొక్కులందుకొని తీర్చెదుకోర్కెలుశక్తిజూపుచు॥

జ్ఞానిశివంకరుండవని గాంచుప్రపూర్ణత వేంకటేశ్వరా॥ ౬౮

ఉ॥ చేసినలోకజాల మనచేతినినిల్పి రమింపలేమిన్
 వేసమునందుబ్రీతిన్ ప్రవీణతలేమిన్ వేటులేమిన్
 దోసమటంచునీమదినిదోచమిన్ యిటుచిత్రమూర్తివై
 బాసునిభంగిన్కొక్కయెడ దైవతమట్లమఱొక్కచోట నా
 యాసమునొందుచుండుట దయాపర నీకిది క్షీడయేసుమీ ॥

క॥ నీలీల లోకజాలము
 నీలోనం గల్గునుండు నీలోనడగూ
 నీలోనిది నీకల్పన
 శ్రీలోలా నీవెయనుచు సిద్ధాంతంబుల్ ॥ 20

క॥ నుతియించిన సతిజేసిన
 సతిసుతులకవిడిచి జనముసల్పిన నదినీ
 మతికింపుగాదటో శ్రీ
 పతి! నిజధర్మంబుఁబూనుభక్తివిధమునకా ॥ 21

క॥ నిన్నుకొగనియెడువేడుక
 కన్నకొ నిజధర్మమెపుడుకాచుటకన్నక
 బన్నగళాయి! వేళొక
 టున్నే? ముక్తియనిబంధ మున్నే? యవలకా ॥ 22

క॥ లోచనగోచరమైన చ
 రాచరమంతయును నీన యనినిశ్చింతకా
 జూచుతపస్వికి నజ్ఞత
 వేచను సాయుజ్యమబ్బు వేగకటనాథా ॥ 23

క॥ ప్రారబ్ధమునఁగ నీచే
 బ్రౌరంభమునందుఁగోరబడునంసారం
 బౌరా నురలింపగలరు
 వీరా? యటనున్నవార? వేంకటరమణా ॥ ౭౫

క॥ నగమున మొగమిడి తాఁకెడుఁ
 బొగరునఁ దగరా పొడుపునఁ బొడుచునుదచనే
 నగుబొటగుఁ బ్రారబ్ధము
 నొగిదాకక జీవుఁడెందు నుత్సాహమునకా ॥ ౭౬

క॥ ద్వైతంబన్ని విశిష్టా
 ద్వైతంబో నిన్నుఁగోరు వైరాగ్యంబ
 ద్వైతం బూరకయుండియు
 సీతొగ్గవల్యమందు నిజము మురానీ ॥ ౭౭

క॥ అన్నియుఁగోరును మొకలకా
 నిన్నేఁగోరెడునుబిదప నియతాత్ముడై
 కన్నయ్యా నినుఁబోలుట
 కన్నకా గొడుగునకు వేకుకలవే శుభమున్ ॥ ౭౮

క॥ కావుమని నిన్ను వేడెద
 జీవన్ముక్తునిఁగ వేగఁ జేయునుట ముఖ
 నీవలెనుండును నూరి
 కైవల్యంబుద్దొక కయస్థింఛుకా ॥ ౭౯

క॥ కోరెదరు మూఢులూరక

కోరికలన్నియును ముక్తిగోరుదురు బుధుల్

కోరిక యెద్దియునూరక

ధీరులు నిన్గనెదరాత్మత్వపికి శ్రీశా! ॥

౮౦

క॥ జీవత్వమునినువఱచుట

దేవత్వంబరయనిన్నుఁ దెలియటభక్తికి

గేవలదృక్పేనిలుచుట

కైవల్యంబగును గరుడగమనా! నీతోక ॥

౮౧

క॥ రామా! జీవుఁడు నీయెడఁ

బ్రాహ్మణికబుద్ధిగలిగి భక్తుండైనకొ

గామాదులఁజిక్కిఁడుగద

పేమాకుఁబుద్ధినిమ్ము వేంకటనాథా ॥

౮౨

క॥ బౌదాసన్యంబెందును

మోదావహ మార్యమతము మోక్షప్రదముకొ

నీదయకుమూలమదియును

నీదయ నీదయ ఫలంబు నీదయ రామా! ॥

౮౩

క॥ తెలిసినపిదకొ నీతోఁ

గలిసినయంబాక జపముఁగావించుటయే

వలసినకార్యము సిద్ధుల

వలచుట దోషంబు భక్తవత్సల! యెందుకొ ॥

౮౪

క॥ నీచరణభజనమన నా

లోచనములుమానుటయుఁ ద్రిలోచనముఁగట్టఁ
జోచుట దిగంబరుఁడైనై
చూచుట స్వాత్మబరాత్మజుఁమినిశ్రీశా! ॥

౪౫

క॥ అంతశ్శాంతికిఁమూలం

జెంతయు సుజ్ఞానమగుటనేగద విబుధుల్
చింతింతురు నీపదముల
సంతా! నీమూర్తిజ్ఞానమగుటఁగాదే ॥

౪౬

క॥ ఏయేరూపముఁదాల్చుచు

మాయార్తిబాపి ముక్తిమా మాకిడెదో
యామూర్తులునీవని
పాయనిసద్భక్తిఁగొల్పుప్రాజ్ఞత నిమ్మా ॥

౪౭

క॥ తొలినినున్నరియింపనుగద

యిలలోజన్మించుటను హరీ! యికముందుఁ
దలఁపనుజన్మములేమిని
దలఁచెద రెండుదలఁపక తత్త్వముఁదెలుపఁ ॥

౪౮

క॥ హరినిటునుతించిగృహమున

కరిగిరి మువ్వరును భోజనార్థంబాలో
నరవరుదర్శింపఁగన
స్వరమునఁగల్గబ్రాహ్మణోత్తములు సంప్రీతి ॥

౪౯

క॥ వచ్చిరియూత్రికనరవరు

తెచ్చుగగుమిగూడి వెంటనేతేఱంగవే

చొచ్చిరినృపుగృహమక్షత

లిచ్చిరిజాబాలితీర్థమేమెచ్చిరొగిన్ ॥

౯౦

క॥ పేడియునాత్మీర్థంబున

నుండిను మహాసీయుఁడొక్కఁడు త్తమపదమున్

దండిగభక్తులకిచ్చున్

జుండీ యతఁడుండుస్థలముఁ జూచినఁజాలున్ ॥

౯౧

క॥ సదసద్వస్తువివేక

ప్రద మానందపదము శివరామగురుకృపా

స్పదము జయంతాశ్రమమను

పదము పరమపదము భక్తభాజనమొసఁగున్ ॥

౯౨

క॥ నావిని నృపతియు శ్రీపతి

సేవలకుఁఫలము నేడు సిద్ధించెనువే

పోవలెను బరమహంసన్

శ్రీవిద్యకవేడి భక్తిసేయఁగ ననుచున్

౯౩

క॥ చివ్వునలేచి మహీపతి

జవ్వనియున్ మంత్రివరుఁడు సరసనడువఁగా

నవ్విభునిఁజూచువేడుకఁ

బువ్వులుపత్రియును మార్గమునఁ గొనిచనియెన్ ॥

౯౪

రాజశేఖరుండు జయంతాశ్రమమునఁ బరమహంసను

దర్శించి స్తుతించుట.

క॥ చని భవజలధికితరణం

బనఁడగునామూర్తి నాత్మనారాధింపఁ

జననము సఫలంబగునని

వినుతించెఁమునిని ముక్తివేడుచుభక్తిఁ ॥

౯౫

క॥ మనింగలశంకలుగునకంగ

నుదయించితిమమ్ముఁబ్రోవనుత్సాహమునఁ

గదమిత్రవరుఁడవీవే

సదమలకరుణాంతరంగ సద్గురులింగా ॥

౯౬

క॥ భారంబైత్రోచెను సం

సారంబికజేయజాల సద్గురుమూర్తి

సారంబేమియులేదట

సీరమొక్తిరంభా చాలు సేకృతంగలుగఁ ॥

౯౭

క॥ విసిగితి దుర్విషయంబులఁ

బసచెడి ప్రాణంబులుండు భవదావాగ్నిఁ

వ్యసనము నశియింపదు నీ

దెసబుద్ధిఁ ద్రిప్పక్షున్న ధీసంపన్నా! ॥

౯౮

క॥ ఉత్తదిగేహముబలగం

బుత్తదిస్వర్గము శరీరముత్తది జీవం

బుత్తది సర్వంబుత్తది

సత్తోక్కటి చిత్తుమాయ సద్గురురాయా ॥

౯౯

క॥ సర్వస్వము సద్గురునకు

నిర్వంచనబుద్ధినిచ్చి నియతాత్ముండై

గర్వమువిడిచి భజించిన

నిర్వాణమునొందగలడు నిశ్చలభక్తి ॥

౧౦౦

క॥ పరిపూర్ణభావమెవ్విధి

నరుడొందెడు జగతినుభయనాదానుభవం

బరయక వేదాంతోక్తుల

సరసోక్తుల మిథునముమసంతతిగలదే ॥

౧౦౧

చ॥ గురుచరణాభివాదనము కోటియొసంగదెముగిరీటికి

బరులనువేడివేడి బహుభంగుల నీచులుభంగమొంది నీ

చరణముగాంచలేమి భవసాగరసంపదనమ్మికో ప్రభా

కరచరణమ్ములభయమొకాకప్రమాదమొదేశికోత్తమా॥

క॥ బాంసనికినిగమచయమును

దాసనులకుఁకుంత్రమూర్తి దైవజ్ఞులకు

బ్రాహ్మగుగణితము శిశువుల

గాపాడగదల్లి నన్నుగావగనీవే ॥

౧౦౩

- క॥ వలలిలఁజేవలఁబట్టగఁ
జెలులుకొరసికొల్లిఁబట్ట సినులుగనముకొ
నిలువంబెట్టగ నీని
ర్మలదృష్టియ సన్నుబట్టి మనసుంగట్టకొ ॥ ౧౦౪
- క॥ ఎప్పుడునీపదపద్మము
లొప్పుగ భజించుచుండును త్తమునకు వే
తప్పుంగద భవబంధం
బప్పులనుప్పుచ నుదకమయ్యెడుభంగికొ ॥ ౧౦౫
- క॥ దుష్టజనమధ్యమందునఁ
గట్టమునిల్వంగ నిన్నుఁగాంచినపిదపకొ
గట్టముద్విగుణంబగుంగద
శిష్టలభజనంబులేమిచే గురుమూర్తి ॥ ౧౦౬
- క॥ వినుతించునృపతిఁగనుఁగొని
కనుగొనలకొబాష్పవారి గడలుకొనంగఁ
ననలేకఁబోవనూన్మం
గన నెంచిన యట్టులుండెఁ గొఱుకమొప్పుకొ ॥ ౧౦౭
- క॥ మునిగురువరుచరణంబులు
మనమునధ్యానించి తత్త్వమార్గము కృపఁబో
జనపతికిఁదెల్పున నెంచుచు
వినుతింపఁదొడంగె గురుని వేవేగతులకొ ॥ ౧౦౮

సనమహాన గురుభ్యానరూపముగ రాజ శేఖరునకుఁ

దత్త్వ ముపదేశించుట.

క॥ ఓసరనుపురుష గురుకృత

నీప్రాపేకోరి మనము నిజధర్మంబున్

గాపాడఁగఁబ్రణవంబను

దేవన్ భవన్దాఁదాఁటితిన్ భక్తులతోన్ ॥

౧౦౯

క॥ ఓమ్మననాత్మార్పణమగు

నోమ్మనసాంబునిస్మరణము నోమ్మననిజరూ

పమ్మగు నవధాన్వర్థము

నోమ్మనిస్మరియించు భక్తుఁడు త్తముఁజెందున్ ॥

౧౧౦

క॥ ఓంకారముశివనాదమ

హంకృతి జీవునికిసహజమగుట సతతమా

యోంకారముశ్రుతియకాట న

హంకృతి నిజకృతులనాత్మ నందెడువీరన్ ॥

౧౧౧

క॥ అతులితగతి జగతిగ్రణీ

పతియగు శనుదానఁదెలియఁబలుకుచు నొకఁడో

గతిలేకనిలుచుఁ గ్లాపా

కృతి నతనింజూచుజగము కృతకృత్యునిగన్ ॥

౧౧౨

క॥ ఆలోచనమునడిపుం

డాలోచనమెఱుంగకునికి నజ్జుండిగుంగా

నాలోచనమేయుండినఁ

గైలాసము వానినెలవుగద పరికింపకొ॥

౧౧౩

క॥ తోచినసర్వముహరిగాఁ

దోచును దనలోనదాను దోచకయున్నకొ

వాచామగోచరుండై

త్రోచునులోకులకుగుణముతో ముక్తుండై॥

౧౧౪

క॥ కృత్యమైనిగన్దొసఁగా

నత్రోబతుండు పొందకెందహంభోపము ను

తలముచిత్రాత్మము విబుధ

తతిసేవాచిత్రపరతక విదిశుండై॥

౧౧౫

క॥ సతిసుతులిరువురకెందుకొ

స్మృతిలేనిసమయమునగద క్షేమప్రసవం

బతుకభ్యుదయనా

గంధ్రుతేకులు నామైకాము ప్రియైకొ॥

౧౧౬

ఆ. వె॥ పారిదీనిచుసమూ సరుగిడుచుండుడు

నొకటట్టివేన నొకటజూరు

బొటగట్టినెల బంధునగుంగా

దానసిద్ధిఘట్టి తత్త్వమమరు॥

౧౧౭

క॥ వైరాగ్యమగ్నిచురుకీ

సారామలభక్తిరసము స్వరసమగు మన

స్వరసము తనువుమూఁతుడు

ధీరుండిరుగడలనూద దేవుఁడునిలుచున్ ॥

౧౧౮

క॥ ఇతరములేదని తెలియును

మతియున్నటులుండునుగద మఱువకతత్త్వం

బలనికనదియే సర్వము

హితమున్ నైజంబు ముక్తియే వేయెలన్ ॥

౧౧౯

ఆ. వె॥ ఉన్నయట్టులుంటనున్నయట్లుండును

లేనివాఁడయగుటలేక యుండు

వృత్తిరహితుఁడైనిమిత్తమాత్రంబుగఁ

దత్త్వబుద్ధి రామదాసుఁడొకఁడు ॥

౧౨౦

క॥ తలఁపులకెడమీయక లో

పలిదిక్కైప్రబలుతఁపి బయలుపడెడుచో

నడువకదుమి కెడుమృగమటు

కడువేగఁగడచి పూర్వగతి శాంతించున్ ॥

౧౨౧

ఆ. వె॥ ఆత్మమూర్తియైన సమృహనీయుండు

చేయరానిచెట్టి చేయు నెట్టి

సర్వతంత్రములను స్వాంత్ర్యమునుగల్గి

యాత్మశాంతినుండునాత్మగౌఁచు ॥

౧౨౨

ఆ. నె॥ మాటలాడవెఱచు మైమఱచియఱచు
 మౌనముదఖలుల మత్తుచెఱచు
 నగులఁజూచిపఱచు నలిననేత్రుఁడఱచు
 తలఁచి యాత్మనాత్మవలచి నిలుచు ॥

౧౨౩

క॥ మఱచినదానినిజ్ఞప్తికి
 తఱచు తరుచులోనఁదాను దజ్జలబోధల్
 గఱచుచుఁ గాఢాకృతితోఁ
 దెఱచునుజ్ఞాననయన ముపదేశంబిదియే ॥

౧౨౪

క॥ కాత్యాయనిమృదుపదములు
 సత్యముగామదినినిల్పునజ్ఞుఁడైఁక
 నిత్యమ్ము తీవ్రగతితో
 సృత్యమ్మునఁగించు నాత్మఁడే యగుణతఁచేక ॥

౧౨౫

క॥ దుర్జయమగుదృశ్యమును వి
 సర్జింపకబోధఁజేసె సారథిగాఁదా
 నత్తునునకు శ్రీకృష్ణుఁడు
 మాన్దా లముక్తాపివన్లు మఱచినభంగిక ॥

౧౨౬

క॥ చొక్కపుసౌఖ్యముజగ్గిమున
 నెక్కడఁదెక్కమికుఁ చొక్కు నెంతయువిరతిక
 నొక్కునుదృశ్యము జేవుఁడు
 దృక్కె-సృష్టిక్రమంబుఁచెలిసి సుఖంచుక ॥

౧౨౭

క॥ అలంబమొల్లకునికీయ

కాలాదులమించుకీలకంబగుఁగాదే

మూలంబరహితుఁడయ్యును

గ్రీడించుకొజ్జతరీతిఁ గేవలుఁడాత్మక ॥

౧౨౮

క॥ జీవుడవా కాలంబెటో

కావరమడఁగించు శుష్కకర్మముపెంచుకొ

దేవుడవా లోకంబే

దీ వేత్తైతెలియలేవె యిదితపమునకుకొ ॥

౧౨౯

తి॥ కనుమూసి కర్తవ్యము వా

క్కునుమూయుచు మంత్రము గురుకులమునస్థితి యా

ససమునయోగము జ్ఞానం

బునపూసము ముక్తిసర్వముకొహరికృపచేకొ ॥

౧౩౦

గీ॥ నేతినేతిమహావాక్యనియతి సర్వ

వ్యవహారములనుజ్ఞానోచి ఫేరుఁడాత్మ

నాలకింపంగఁ బాదాత్మ్యమమకు నెట్లొ

బుధులుదీనినిదపమండ్రు పూర్వబుధవి

దారి సూరిమనోబ్ధవిహరి శౌరి

కరుణఁజూచినఁగాదె తత్పరతెగలుగు ॥

౧౩౧

తే. ౧౧॥ చిత్తన్యస్తేవిరోధాను నుత్తమునను
తనకుడనవాఁతొకరీతితారకంబు
నూరకుండియ కల్పించుచుండుచౌర
యాత్మపౌరుష మాలంబమైనకతన ॥

౧౩౨

క॥ ఎవ్వనిమాటలుమంత్రము
లెవ్వనినడవడియెబోధ మెవనిసుదృష్టికొ
జువ్వెతరింత్రతనికినతి
యెస్వండాచార్యమూర్తినిలజనియించెకొ ॥

౧౩౩

ఆ. వె॥ వార్ధినలలవలెనె బ్రహ్మనుందునజేవు
లుద్భవితురనుటయు తైమాట
జలము ఘేనమలలుగలిసిక గడలియనా
జగముబ్రహ్మమయము శాంతినయము ॥

౧౩౪

క॥ నిద్దురలోగలయుండును
నిద్దురకలలోననుండు నిజముగనటులె
యద్దేవిలోన నేనుకొ
మద్దేహమునందు దేవి మనలుటవినుమా ॥

౧౩౫

క॥ బీజముపృక్షంబందున
బీజమునకొవృక్షముండు బృహివీక్షలిలో
బీజంబోమ్మందుగకద
బీజములన్నిటనుబ్రణనబీజమువెలయుకొ ॥

౧౩౬

క॥ తెలిసిన తెలివికిఫలముగు

తెలియమి దానికిఫలంబు ధీరతయుమనో

విలయము కేవలదృక్కై

నిలుచుట హరియందుభక్తినిలుచుటసుమ్మి ॥

౧౩౭

తే. గీ॥ సంతతాత్మావలోకన సంపదాప్త

ముక్తికాంతాపరిణయ ప్రమోదమగ్న

మానసేంద్రియసమితిసమాధి దేవ

గురువిబుధసేవ భక్తుడు పరముగాంచు ॥

౧౩౮

క॥ తపమనఁగనాత్మయజ్ఞము

తపమునకధ్వర్యుడుగురు దైవతమజన

త్కృప ధనముసాధనంబును

చపలుడుజీవుడుపశువు శాంతిఫలంబౌ ॥

౧౩౯

తే. గీ॥ స్వస్వరూపానుసంధానసరణిజగము

సీకునాకునులోకుల కేకముగను

స్వగతి స్వస్థితి ద్వంద్వగుబ్రహ్మమొకడ

యాత్మయోగంబునందు నోమ్మందువిందు ॥

౧౪౦

సీ॥ జీవత్వమా లేదు దేవత్వమాకాదు

భావింపసర్వంబు బ్రహ్మమగుట

చింతయా లేదు నిశ్చింతయాకాదు

శాంతంతపోయనుట విశ్రాంతికాంతి

ధనకాంక్షలేదుగా తనకాంక్షలేదుగా

తనుకాంక్షలేదుగా తనువేలేదు

పరమేశ్వరప్రీతి ప్రధానమగుటకునీతి

కాకున్నచుతికోతి కమలసూతి

గీ॥ బ్రహ్మమనెద రస్మత్పదవాచ్యుడెందు

నెందుగనుగొందు వేఱు నేనెందుచుందు

దాపులేలేవునాకెందు దత్తమందు

సచ్చిదాత్మకముజగత్తు స్వామిసత్తు ॥

౧౪౧

క॥ జీవమువదలనవానిని

నేవైనకొబడ్డుజేయునే విధులటులే

జీవత్వశంకవదలిన

గేవలుడై టుంచు నురక క్షీతి ద్వంద్వంబు ॥

౧౪౨

క॥ పైపైనద్రిష్టమందుట

యేసు మరమేకెపుడది యెట్లేపోసి

యాసగిదిమంత్రపఠనం

జేసని జీవాత్మనీకు నేమే గానీ ॥

౧౪౩

క॥ అటునిటుఁజూడకకదలుచు

దటుకుననిజధర్మమందు దద్దయుఁజీతికొ

బటువరభక్తినినిల్చిన

ఘటికామాత్రమున గల్గుఁగ వల్యమిలకొ ॥

౧౪౪

క॥ ఓంకారముస్మరియింపుమ

హంకారమువిడుపుకుంకనై ననుద్వరలో

శంకలువాయు భవానీ

శంకర మానందకరము సాధులకదియుఁ

౧౪౧

క॥ కృతకృత్యుడుండుఁగొస్తా

కృతినిర్వృతినొందుచుండుఁ గేవలమాతృ

సితినుండు నెందుఁగనడుత

దితరమునిరుపాధికుడయి యిలఁగల్గినై నకా ॥

౧౪౨

తే. గీ॥ బోధఁజేయుటమాని చిన్మృదఁబూని

కాలమొకరీతిఁగడపు విజ్ఞాని వాని

హృదయచుగు నిజముగవిష్ణుపదము తత్త్వ

బుద్ధిహెచ్చును సర్వసంసిద్ధిగలుగు ॥

౧౪౩

తే. గీ॥ తత్త్వవిదులము మాకేల ధర్మచయము

చెలఁగి యష్టాంగయోగముల్ సేయ నేల

మంత్రతంత్రమ్ములేల కర్మమ్ములేల

సంన్న లేకున్న నొక్కటే యుగికిగాదె ॥

౧౪౪

చ॥ సరసము సాత్వికంబు ధులసారి ననున్విత హార్యసన్నతం

బరిమర లేనిహస్తముల సొదిరి మొప్పుఁగ నబ్బులుటెడో

గిరమదిశాంతిదాయక మకల్పిషమమ్యులనుననాదమై
పరముసుఖమ్మునీగలుగుపాపవస్త్రపు గానదానికై
కరతలభిక్షుజేసెద సుఖమ్ముగఁ బుణ్యగృహంగణమ్ములకొ॥

మాలిని॥ జయతిహృదిపరాత్మా సర్వవేదాంతరాత్మా
నిఖిలభువనకర్తా నిశ్చలనాంప్రవర్తా
బుధజనభజనీయః స్వాక్తిత్యానుమేయః
జనకజవరభర్తా జన్మకర్తాపహర్తా
నిఖిలకలుషసేతుః నిత్యస్థాభాగ్యహేతుః
సుదృఢతయమపాశో హాసూమాకాశకేశః
రతిపితృజనకశ్రీ రామరామేనసంజ్ఞ
పరమపురుషతాతే సార్వత్రిపార్శ్వదేశికః ॥ ౧౫౦

క॥ అనిచల్లగధర్మాంబు
గనిభక్తికిమెచ్చియిట్లుకొతుకమునఁదా
ననియెకాశుభవాక్యముజగ
మునఁబ్రసన్నకీర్తిగొల్పుముదితలకరుడే॥ ౧౫౧

క॥ శ్రీకరుణావీక్షణమున
సాకంబహుచుంట వాక్కునత్యమునుమ్మా
నికెప్పుడొసంగిపోచుంట
లోకైకగురుండు జ్ఞానలోచనమమ్మా ॥ ౧౫౨

పరమహంసబోధవిని రాజశేఖరుండు కృతజ్ఞతాపూర్వకంబుగ
స్తుతిగించి నిజపురంబున కరుగుట.

క॥ గురుదేవస్తవరూపక
పరమాద్భుతబోధ కరుణాబలైక్ దనకై
పరమాప్తుడనివినిస్పృహతి
కరమానందించి ముట్టెగై వల్యంబుకొ ॥ ౧౫౩

క॥ కృతకృత్యుండయ్యను దన
కృతజ్ఞతఁదెలుపుచునిట్లుకీర్తించె భూ
పతిపరమహంసనపు డా
కృతఁదాల్చినబ్రహ్మమనుచుఁ గేవలభక్తికొ ॥ ౧౫౪

క॥ దొంగలనాథుఁడబట్టిత
సంగంబెడబాసె శాంతిసమకూరెనుశ్రీ
రంగనికృపనాకిటుఁదెలి
యంగఁబలికిలేనియెఱుక నదిమితివివిభూ ॥ ౧౫౫

క॥ స్వామినినుగొలుచుచునే
నేనుం బేమియును లేమి నీషయలేమి
గామించినఁ గేవలకృపఁ
గామించితి భక్తులైకాగుఁమూర్తి ॥ ౧౫౬

క॥ జేజేమొట్టలుదక్క

నే జేసిన దేమిగలదు నిజముగ నీకు

యోజన లేక యసీపద

రాజీవములిచ్చినావురా గురుమూర్తి ॥

౧౫౭

క॥ వాసననాశము జేసితి

దోసంబెడ బాస నీనతోచెద వెందు

గాసిల జేసితి దండము

• తోసరి ననుగైకొనుకృపతో గురుమూర్తి ॥

౧౫౮

క॥ నీసరినీవేసరి గురు

కేసరి భవమృతదంతికేసరి ధరనే

నీసరికింగననీసరి

నీసరస్వనిలువబ్రదుకి నే గురుమూర్తి ॥

౧౫౯

క॥ శరణంబై భవపాగర

తరణంబైధన్యులకిలద త్వప్రాప్తి

గరణంబై భక్తులకా

భరణంబై నట్టి పాదపద్మముగొలుతున్ ॥

౧౬౦

క॥ జీవత్వంబజ్ఞానము

భావింపగ లేనది మృత్యు బ్రోరిభమునకు

నేనిధములచలచూపెడు

జీవేయును హరించవే గురుమూర్తి ॥

౧౬౧

క॥ మహానంబునధ్యానంబున్

ధ్యానమునన్జ్ఞానమబ్బు ధన్యులకెందున్

మహానమునీవాక్యంబుల

చేనగు నవిగల్గుభక్తిచే గురుమూర్తి ॥

౧౬౨

క॥ దేహాదులు నేగానని

మోహంబునువదలి మొదటిమూర్తింగని సం

దేహమువిడుచుచులోనన్

సోహమ్మని జపముచేయనొ గురుమూర్తి ॥

౧౬౩

క॥ సోపాధికుడౌభాసుడు,

రూపంబులులేనియాత్మ రూఢిగనొక్కడై

దీపించు స్వేచ్ఛరాముడు,

పాపంబీజీవుడైనడు భ్రమ గురుమూర్తి ॥

౧౬౪

క॥ మనమేకాగ్రతలోకం

బును సంహారంబుజేయుఁ బూర్ణుంజేయున్

దనుతత్త్వ మబ్బుజేయున్

ఘనతేజఃపుంజమట్లుగా నొగిజేయున్ ॥

౧౬౫

ఆ॥ వె. పరులఁజూడకునికిఁ బొపరిబునశీయించు

గురునిబోధమహిమ గుఱినిఁగాంచు

సాత్మనాత్మగనిన నానందముదలయించు

సాత్మకాత్మవిదున కంతరంబె ॥

౧౬౬

౧॥ తప్పనుభవబంధంబులు

తప్పకనీపాదసేవ ధన్యుడు సేయక

మొప్పా నీకదివానికి

గొప్పా నీచుహింసుఁడెప్పుఁగోచిలినప్పా ॥

౧౬౭

౨॥ నుతిఁజేసి పరమహంస

న్నతిఁజేసి స్వధర్మపాలనముకన్న శ్రీ

పతిమెచ్చుబడయ వేటొక

• గతిలేకుకదెలిసిగురునిఁ గనియిట్లనియెక ॥

౧౬౮

౩॥ పోయివచ్చెదనింక సంపూర్ణవిద్యఁ

బడసినాఁడను నీకృపబడసినాఁడ

నీదుసన్నిధి పెన్నిధి నిజమునాకుఁ

గాన సెలవిమ్ము తిరిగిరాఁగలుగువలను ॥

౧౬౯

౪॥ ఓమ్మనియెనంత సద్గురుఁ

డమ్మానిని మంత్రివరుఁడు నాజ్ఞబడసిదై

వమ్ముందలఁచుచుదద్ధట

నమ్ముదాటంగరామి నమ్ముచువెడలక ॥

౧౭౦

౫॥ నిజరాజధానిఁజేరఁగ

నిజవర్గముతోడనృపతి నియతాత్ముండై

నిజధర్మాచారణంబున

గజవరదుకబ్రీతుఁజేయఁగాగురుభక్తిక ॥

౧౭౧

క॥ చంద్రుండి మాటిమాటికి

మనమూరక దేశి కేంద్రు మఱిలుకొనంగాఁ

జనలోఁజానియిస్మరియిం

చెను దేశికు నతనిబోధ శ్రీపతిగాధన్ ॥

౧౨౨

— రాజశేఖరుండు మార్గంబున హరిహరులస్మరించుట. —

క॥ ఓమ్మనగా గురుమంత్రం

బోమ్మనమంగళకరంబు నూహింపంగా

నోమ్మననంగీకారం

బోమ్మనిజపియించివరము నొందెదనింకన్ ॥

౧౨౩

క॥ సంతటములు తొలగింపంగ

శంకలుహరియింపఁ బరమశాంతినినింపన్

గిరికరులకుఁగలియుగమున

వేంకటపతిగాకబ్రహ్మవేత్తలుగలరే ॥

౧౨౪

ఉ॥ చక్కనివాడు సాధువులఁజల్లనఁజేసెడునద్రవ్యతంబువాఁ

జొక్కఁడు సద్గురుండునయనోత్సవముంబొనరింపనాఁటితోఁ

దక్కినలోకముంగనఁగ దాసునకేమిటియక్కఱక్కటా

చిహ్నులఁబెట్టికింక ననఁజేర్చుమునీపదపంజరంబునన్

మహ్మదతోడనిల్చి యనుమానమువీడఁగభక్తకోటికిం

వేంకటఁగఁబల్తుచుందుజననీ భవదీయమహత్వమొదయున్ ॥

ఉ॥ అంతయునీ సభావమని యారమునానోననాకునియ్య
ర్యంతము దీక్షితుండనయి యానెదనీవదవృత్తాని
త్యంతముభక్తితోడబరమాత్ముడనాప్తుడవినయోబుధ్రి
మంతులఁజేయకిట్లు జనమాత్తులఁజేసెదెనా మదానంబుకా ?

—:రాజశేఖరుండు మంత్రికి గురుప్రభావంబు దెలుపుట:—

క॥ ఓమంత్రివర్యకంటే

యామహానీయునిసుమూర్తి యాగురుభోధల్

నీమదికేమో సాక్షా

ద్దామోదరుడట్లు నాకతండునిజంబా ॥

౧౭౭

క॥ ప్రామాణికబుద్ధింగల

భూమిసురుల్ గలరుగానిబుద్ధిబోలకా

సామాన్యమెందులేదను

నీమహానీయునకుసాటియే మంత్రివరా ॥

౧౭౮

ఉ॥ అంతటివాఁడు లోకములయందున నెందునుఁగానరాదు వి

శ్రాంతిపరాయణుండు భవసాగరతారికమార్తరక్షత్రీ

కాంతుఁడుమానసంజెకద జ్ఞానమునకా సకలామెచ్చివా

కొంతుఁడు విద్యలదుమమకారక్షిహీనుడహీనతేజఃశుకా

క॥ వదలిం చెనంశయంబులు

నదయుండారసుహంస నదోభిలషే

మదిలెన్నెనాత్మతత్త్వము

గదతద్భజనంబె మనకుఁగ్గే నెచ్చిబో ॥

౧౭౯

—: పారమార్థిక స్నేహప్రశంస: —

క॥ తత్త్వజ్ఞుల మిత్రత్వము
సత్త్వముతోఁగూడియుంటనత్యము నిర్వ
క్రత్వముతోనడచును బం
ధుత్వమ్ముహుళిక్కి పరమతుచ్ఛంబిలలోక ॥ ౧౨౦

క॥ అమలంబై వికసితహృ
త్కమలంబైసానుపాళితత్వబలంబై
సమలంకరణంబై వే
దమయంబై యాప్తమూర్తిధన్యునిఁజేయుకొ ॥ ౧౨౧

క॥ దేహంబులువేర్వేరులు
స్నేహితులకునాత్మయొక్కఁడు సిద్ధంబులు సు
దేహములే కిటుఁగనియెటు
మోహముహరియించిమొదటిమూర్తింగనుటల్ ॥ ౧౨౨

క॥ స్నేహితులులేనిపశువుల
కూహింపఁగనగునె బ్రహ్మముఁబెడురీతుల్
దేహమువిడవలేమోహము
సోహమ్మనుజపముకుదురుచో మంత్రైవరా ॥ ౧౨౩

ఉ॥ మిత్రుఁడు లోకబాంధవుఁడు మేటిన్మృపుండుభిషగ్వరుండువే
దప్రియమూర్తి ముక్తులకుదాస్యరిముదీయుమహాత్ముఁడాత్ము
జిత్రవిధూషణుండు దరిఁజేరనహింపరుసన్నిధిగఁగటా (దుక

మిత్రుఁడులేనిజీవనము మేదినిగల్గు నెయ్యికికై ననీ
చిత్రముగాంచిమిత్రులను జేర్చుట చేరుటనట్టిమాట న
ర్విత్రనిజార్తిఁబాపఁగ నవశ్యమదెంతోభజింతురంతయే ॥

క॥ పరవశతఁజరియించుచు

గురుపుత్రులుగలియఁజాంతికుదురునుధరలోఁ

బరరంధ్రాన్వేషణత

తగులగుదురములు గలియఁబాడియెరుగితీ ॥

౧౦౬

క॥ ఎప్పుటికైననుసాహస

మొప్పుగజనియింపనలె నసాహారాత్రఁబుల్

దప్పక గురునికొల్పిఁగ

ముప్పేలోకులపఁదనకు మోక్షమునిజ మక్కా॥

౧౦౭

క॥ కోరినదానివిచారణ

నేరికజేయఁగనేల హితమదివేత్తె

దూరింపై ననుబొధలఁ

గోరుకొ గాధలనుదూరుఁ గోరనితనక ॥

౧౦౮

క॥ నిష్కల్మషహృదయులకు

నిష్కారణమైనప్రేమనిర్వృత్తి నొందక

ముష్కముఁజేర్చిధిఁచెలియునె

శుష్కపువ్వాక్కులనుముందుచుకొ మునుఁగొచునుక ॥ ౧౦౯

ఉ॥ పాడుపడెజగంబు భవపాశమువిప్పె డుబాంధవుండు కా
 పాడెడుబాంధవుండొరునిపాపముచూచినహించుబాంధవుం
 డేడనుగానరాడు పరమేశ్వర సద్గురుమూర్తినికావినా
 లేడుహితుండులోకమున లేడనిచాటెదమాటిమాటికికా॥

క॥ నీచుండిల నాచుంబలె
 నే చెఱచుకజీవనంబు నెప్పుడుబైగా
 దోచుకగదస్వామింబలె
 దాచుకగదమిత్రమూర్తి త్రాచుంబలెనే ॥ ౧౯౧

ఉ॥ వెన్నెలరాత్రులందుఁ గడువేడుకతోఁ జెలికాండ్రఁగూడిసం
 పన్నులుక్రిడీసల్పగఁ బ్రపన్నులుసద్గురుగొల్పఁ జల్లగాఁ
 గన్నులఁగానలేమిఁ దనకాకబయల్పడ దుష్టవార్తలకా
 బన్నెడునీచునికా జడుఁడుపాసనఁజేయును బాపపూర్తికై ॥

క॥ ఆగురుకృపకుకా బాత్రుల
 మై గర్వమువిడిచి పారమందెడుమనకుకా
 బాగగునె కపటసఖ్యము
 తోఁగాలముగడపుటింకఁదొలీవలె సచిహా ॥ ౧౯౨

క॥ మనసఖ్యముపూర్ణంబై,
 కనునీచులమనము నెంతకలఁచిననై నకా
 మునీజనులకు ముదమొసఁగిన
 మనమింతయుజంకులేక మనవలెననుచుకా ॥ ౧౯౩

క॥ పురిజేకిశాంతి నుండిరి

పరమార్థమరందపానపరవశులై న

ద్దురువక చరణంబుల మది

గరమారాధించువేడ్కఁ గలకాలంబుకొ ॥

౧౯౫

—: రాజశేఖరునకుఁ బుత్రుడుజన్మించుట. :—

క॥ ప్రాక్తనవాసనలకొ గురు

శక్తినిబోఁ దోలినూత్నసామగ్రీసఁ

యుక్తులభోగాసక్తుల

ముక్తులజేయుముతురాట్టు బుధులునుతీంపకొ ॥

౧౯౬

గీ॥ రాజశేఖరుండు రాజీవనేత్రుఁ

సంతకాలమీచ వనాంతరమున

సంతులేనిచింతి చాలబాధించంగ

హరినిభక్తిమొక్కి సంతివీరిత ॥

౧౯౭

క॥ మలయాచలపవమానుఁడు

కలఁచెకొగమానలంబు కాంతయుమదిలో

వలచెను పెనిమిటిఁగొలిచెను

నిలిచెనుగర్భిణి మూనిసి! మానినికొ ॥

౧౯౮

గీ॥ దేవకార్యంబునాధింభావజుండు

జీవరూపంబుఁబాలెన్చనాభావిభునకుఁ

బుట్టెఁబుట్టెండుపురజనుల్ పొంగియాడఁ

దల్లిదండ్రులయల్లంబుచల్లఁగఁగ ॥

౧౯౯

క॥ రంజనమీటసతేనిని ని

రంజనుడనిపిలిచి యబ్బురంబుగబోషి

పం జిన్ననాడెమంత్రివ

రుంజేరి ప్రసంగముబొసరుచు నవ్వినుచున్ ॥

౨౦౦

క॥ చనవెక్కుడైనకొలదిని

మచమునంశసయమువిడిచి మాటికిఁదానే

మనబుజ్జగించుచుండుటఁ

గని యొకనాడతనిఁ బ్రశ్నగావించెనిటుల్ ॥

౨౦౧

—:నిరంజనుండు జీవుడను నపరనామంబును బొందుట.:—

క॥ నన్నునిరంజనుడనియెద

రన్నా యద్దానికేమియర్థంబనఁగాఁ

దన్నామముశివపరముగ

నేన్నంబుడుచంచులెల్ల నెంతయుఁబ్రీతికొన్ ॥

౨౦౨

క॥ అనుటయు నేజీవుడనగు

దునుగద నాకెట్లుచెల్లుధూర్జాటినామం

బని తననుజీవుడనవలె

సనిపట్టెబట్టు పట్టియాశ్చర్యముగన్ ॥

౨౦౩

క॥ గారాబుపట్టిగావున

నాశీతికజీవుడందు నననాగిరిగా

పొరులుజననీజనకులు

ప్రేమింగఁ బాలునకుసుబ్రీతిజనిండున్ ॥

౨౦౪

నాజశేఖరుడు నిజకుమారుని గురుకులంబునకుఁ బంపుచు

నీతిగఁబుట్ట.

క॥ యుక్తవయస్కునినుతునా
సక్తినినుచీతుఁజేసి సద్విద్యలవి
ధ్యుక్తముగ గురుకులంబున
భక్తింబడియింప నృపుఁడు పనుపుచుఁబలికె ॥ ౨౦౧

క॥ సరసంబై భక్తాభీకిఁ
బరుసంబై యెద్దితోచు భ్రష్టాత్ములకు
ధరసామ్యంభేలేనిది
గురువాగ్ధిగొల్పు మాత్మకులతఁదనయా ॥ ౨౦౨

గీ॥ గురునిసన్నిధినైన సంకోచమున్న
గుణముకుదురు నె లక్ష్మితోగూడియున్న
విష్ణు వేషేదయైన చో విత్తమేల
గురుఁడు పరదైవతిఁబనుకొనుము మనుము ॥ ౨౦౩

ఆ. వె॥ తల్లిచూత్రసాని తల్లిడియుగురుఁడైన
వారివారిపనులు వారొనర్ప
లేరు మోహమాపలేరుగా నిజమిది
నుమతమబ్బుఁచెచ్చుమహిమఁచచ్చు ॥ ౨౦౪

ఆ. వె॥ పరులధర్మమొత్తభాగనితొఁచిన
దానిఁజేయకుంట భర్మబుద్ధి
చూచువానినెల్ల నాచరించిచెడును
స్వీయధర్మమందుఁ జింతమందు ॥

౨౦౯

ఆ. వె॥ లోకమన్న పెద్ద కాకులమూకన్న
ముద్దకైననటచు గ్రద్దకైన
దెబ్బకైననటచు దీనినైజంబింత
లోకమందు దూఱఁబోకు జీవ ॥

౨౧౦

ఆ. వె. అటచువారిఁజూచి వెటచువాఁడెవ్వఁడు
అటచువారు పనులుచెటచువారె
అటచుకాకిచేత నదలింపనదెపోక
పెద్దవాఁజూచి ప్రేలబోకు ॥

౨౧౧

ఆ. వె॥ బుద్ధిలేనివాఁడుబుఘనిసేవింపంగ
మెచ్చునంచుదలఁచు మెచ్చఁడతఁడు
ధన్యుడైనవాఁడుదత్త్వంబుమెచ్చుగా
భక్తపాదపద్మబంధరంబ ॥

౨౧౨

క॥ పంటకొగలిగిననాలుక
మంటకొ బొపంగమందు మహి నెక్కడైనకొ
గంటకొనమలునె గురుకృప
కంటెకొ శరణంబువేఱకలదే జీవా ॥

౨౧౩

క॥ వేసముతోనేమించుచు

నాసలు నెరువేరకునికి నసమున్నునిగాఁ

జేసెనుగురుడని కుదురె

దోసముపలుకంగ నెంచు దుర్జనుడటుపై ॥

౨౦౧

క॥ వేసముతోనుత్పించిన

వీసములాభగబులేను వేతకలుగుటయే

దోసముగుణమున్ దెలియక

జేసినయిపదేశ మెట్లున్ దొందునొకో ॥

౨౦౨

క॥ గురునునదేశమువడయక

పరమార్థములనుభవించుపండితు లకల్గా

ధరలో వెలసిరానేటికిఁ

దరణోపాయము గ్రంథతతియేచూపున్ ॥

౨౦౩

క॥ తమతమవాదంబులచేఁ

దమమెచ్చెడుఁగాని దానందత్వజ్ఞానం

బమరునె నద్దగుదీక్షల్

భ్రమలని వచ్చియుండువానిప్రార్థనచే ॥

౨౦౪

ఉ॥ కాంచినమాత్రనేసుఖముగల్గునె కల్గునెపూర్ణభాగమున్

గాంచినదేశికేంద్రమహావిగాలగు గామదిఁ గాంచకున్న న

భస్మించితిరిత్తనల నాత్తినివారిణ గాంచకున్న న

త్కొంచనమేబృశ్చీమునదాల్తురెభూషనోనర్పకెస్వరేక॥

క॥ ఎటులున్నను గురుమూర్తిని
 బటుతరసద్భక్తిఁగొల్పు పండతుండై నన్
 దటుకున మోక్షంబబ్బున్
 గుటిలుండై చెడును బరమకోవిదుండై నన్ ॥ ౨౧౯

క॥ శై షోపాధ్యాయకచే
 ఋష్యాదులుమున్నఁగాంచి రిహపరసుఖముల్
 పోష్యముగాదని కలిని మ
 నుష్యాధములదివిడిచి వినోదింతుగదా ॥ ౨౨౦

క॥ పుత్రుండై గురుబోధకుఁ
 బాత్రుండగుఁ గానితనదుపాండితినా న
 ర్వత్రయిదియెనిశ్చయ మి
 ధాత్రిన్ గురుకరుణకన్నఁ దారకమున్నే ॥ ౨౨౧

క॥ నూతినసాదముమింగిన
 జాతున్ బ్రాణములరుగమి శాస్త్రార్థములన్
 జూతిననూరక చెవితో
 నాఱునుజ్ఞానానలంబహాశీఘ్రుగతిన్ ॥ ౨౨౨

క॥ ఈరీతిగాంచియోగులు
 ధారణసభ్యాసముననుదార్థ్యముకలుగన్
 జేరుదురుశ్రీనివాసుని
 ధీరతగురుబోధమాతృఁదెలియుచు సేపుడున్ ॥ ౨౨౩

గీ॥ భేదబుద్ధినిహరియింప వేదవినులు
 సేయుచుందురుచిత్రమున్ శిష్యులరులఁ
 గూర్చి యవ్వానికెంతయుఁగుండకునికి
 యేగదా సర్వసంసిద్ధి యొంచిచూడ ॥

౨౨౪

క॥ గురుదేవత్య స్తిగలుగఁగఁ
 గరమాచార్యనముచేయఁగలుఁగుదుననుచున్
 గరువముఁజెందకుజీవా!
 కరుణలుండౌటనిన్నుఁగాచునతంజై ॥

౨౨౫

గీ॥ పాలుపిశుక గోవునకగు భంగపాలు
 వత్సముకుడనంగనగు మహాత్మనంబు
 పండితుఁడు ప్రజకజ్ఞానిభంగినుండు
 విద్యనిజభక్తులకునిచ్చు వేడ్కబాల ॥

౨౨౬

క॥ పండితులనుగపటముతో
 మోడుంగ సేవించియైన మేలుఁబడయునే
 దండుగయ్యాతనిశ్రమమది
 వెండియుఁ బొందునుసర్వవిధములఁబెంచున్ ॥

౨౨౭

క॥ త్రుంచుకొబుణ్యము సేభలన్
 నంచన మొనరించు చుష్టనాశననిచున్
 జించుకొగొంతుకొప్పగ
 ముంచుకొభక్తిత్తుంజేసి ముగ్ధకొములన్ ॥

౨౨౮

క॥ తానకాజ్ఞానమునిచ్చెడిది

కానిని నడిగోరువాడు వెరాగ్యంబుకా

బూనిభజింపగనగుని

త్యనందముతోడ శుభురై సతతంబుకా ॥

౨౨౯

గీ॥ ఉన్నట్లున్నట్లుచేయునంగను త్తములిల

యత్న మొనరింతుతమవారలన్యులనెడు

భేదబుద్ధినిబ్రయమునప్రియమునెందుఁ

జేచుదుమహత్ములకిది విశేషగుణము ॥

౨౩౦

చ॥ పరమాగ్రంథములందగుల్కొనుట సంవాదంబుచేముక్తిని

తరిమామానముమానుమాకృపలసత్త్వంబుబోధించుశ్రీ

గురుమూర్తికృతజయింపుమా మదినిసంకోచింపకాచార్య

వాక

పురుషోన్మదో యతుఁడు ముఖ్యుఁడగు పరమాజ్యంబులె

నేదముల్ ॥ ౨౩౧

క॥ అనుజనకునిలోకంబు విని

విచయంబునరాజసుతుఁడు వెజిలంగనారా

యణకారాణికుండంతకా

దనసుతునికొనిల్పి చెప్పెధరణిపునెదుటకా ॥

౨౩౨

నారాయణభట్టు నిజకుమారుడగు నష్టభట్టును
రాజసుతునితో బంపుట.

క॥ నీసుతునకుసాయంబుగ

భూసురునినుశీలుగొల్పి మా గవిద్యా

భ్యాసముచేసి తరింపగ

నాసుతుని వెంటబంపు నరపతి! కృపనాక॥

క॥ అంగీకరించెభూపతి

మంగళకరమంచువిప్రమాణవకునితో

సంగము నిజసుత్తునకు, ను

ప్పొంగుచుభూసురుడం తన్నుబొగడుచునేగె॥ ౨౩౩

క॥ నృపసుతుడైవిప్రసుతుడైను

నృపునాజ్ఞసుశీలుకడకు నెయ్యమునకదో

నుపచారకులెవ్వరు లే

కపయనమైచని విద్యగతిచేసినేడ్కె॥

౨౩౪

క॥ గురుకులముజేరియింపున

గురుతరనదృక్తి దేశికునిదములమ్రొ

క్కిరికరుణాభండగుభూ

సురుడు సంత్రీతివారిజూచి గ్రహించె॥

౨౩౫

క॥ కాలోచితకృత్యంబుల

బాలుకునక్రమముగాంగఁ బ్రతిదివమునున్నీ

బోలార్పణముగఁజేయఁ

జాలిరి గురుపాదపద్మపట్నదప్పత్తికా ॥

౨౩౬

—: సుఖీలుఁడు జీవునకు నన్నంభట్టునకునీతిగఱపుట. :—

క॥ ఒకనాఁడుగురుఁడువారల

నకలాత్ములఁజేయ నెంచి సద్వాక్యములకా

బ్రకటించెన్గిట్లు సత్కృప

నకలంకస్థితినివార లాలింపంగకా ॥

౨౩౭

ఆ. వె॥ అందఱన్నిగోరి యార్తులెలోకంబుఁ

దెలియలేరు హరినిఁగలియలేరు

కన్నముక్కువలెనె కాంచునావాసనల్

జగముదూఱవాదు శాంతిరాదు ॥

౨౩౮

ఆ. వే॥ సర్వముహరియంచు సాధులు తెలిసిరి

మున్ను నేటికిట్లుమూఢతతికి

వేఱులేదటంచు విజ్ఞానమీఠ్యుంగఁ

జిత్రమూర్తిదాల్పు శ్రీధరుండు ॥

౨౪౦

క॥ చదివెడు శాస్త్రంబులచే

నవలకునంశయము హరియమహిమచిహ్నపడి

బుద్ధువురలోనుబ్రపింపఁడె

గదయని లోఁగుండుచుండుఁ గద చిత్రముగకా ॥

౨౪౧

క॥ చదువులుచదువంగజరువంగ
 నదలదుసంశయము శాస్త్రవాసనహృమ్మక
 మదిశివపదములనిల్పంగ
 గురుగునుగురులై నకుమరు గురుతరభక్తి ॥ ౨౪౨

క॥ అన్నముతినవలెనాచలి
 సన్నంబౌనంతవఱకు సత్యముఁదెలుక
 సన్నతిగురుఁగొల్పంగవలె
 నున్నంతవఱకుశరీరముండునురెండుక ॥ ౨౪౩

క॥ భక్తియనికొందఱుండు వి
 రక్తియయనికొందఱుండు రహితంకొకఁడే
 రక్తివిరక్తులయోగము
 యుక్తినిసాధింపరాదు యోగముననగుక ॥ ౨౪౪

క॥ రెండునునొక్కటనుండును
 రెండింటనునుండునొకటి రెండునునొక్కట
 యుండును సిద్ధులకుకలె
 కుండును భేదంబు తెలియకుండుటజీవా ॥ ౨౪౫

క॥ లోకముమెచ్చులకై త్తా
 దాకునువిభ్రాంతి దానితత్త్వముఁదెలియక
 లేకయగుండునుకాకను
 శ్రీకాళునిభూరికరుణచే జల్లబడుక ॥ ౨౪౬

క॥ కట్టెగట్టెరాచినఁ

బుట్టెనుదాన నగ్నిపుట్టెనుదాఁకఁ

బట్టెవిజకుండనలెదాఁ

బట్టినపాదంబు నట్లుపట్టెగవలెగా ॥

౨౪౭

క॥ పండినదనభక్తికిఫల

మొడినగురుమూర్తివాని హేతున నెడువాఁ

డుండునిలనొక్కశిష్యుఁడు

ముండనమొనరించుకొనఁగ మూఁకుఁడుతానై ॥

౨౪౮

క॥ తనుమెచ్చినసద్గురుఁడను

దనుఁదిద్దిన దాపరించెదాభికుండఁనుగా

మనసిచ్చిన మందుఁడను

వినయమ్మునయమ్ము విడిచివేయును శత్రుఁడుకా ॥

౨౪౯

క॥ వినయముగా సేవించుచు

ననయముయత్నించుచుండు నాచార్యునిలో

ఘనదోషములగణింపఁగ

వినయమ్ము నయమ్ము విడిచివేయును భల్లిరే ॥

౨౫౦

క॥ ఛాత్రుండనఁగా గురునకుఁ

బుత్రుంబలె సంచరించిపోషణచేయకా

గ్రాత్రతగలవాఁడేత

న్మాత్రుఁడై గురుసేవజేయు మాన్యుఁడుజీవా! ॥

౨౫౧

క॥ అక్కఱపట్టనివానికి

నొక్కివచింపంగవినఁడు నొచ్చెడులోలో

శెక్కెడుఁ దమమద్దానకా

బెక్కగుదుఃఖములబొక్కు బేర్చినిదక్కుకా

౨౫౨

క॥ ఏనరుఁగాంచినలోకము

లో నెద్దియుఁగానరాదు లోచూపునవి

జ్ఞానముగలుగునునాతం

జ్ఞానాచార్యుండు సర్వమాహరికృపచేకా॥

౨౫౩

క॥ వేదాధ్యయనం బేజ్ఞా

నోదయజనకమనిబాధ నొందుదురజ్ఞుల్

కాదదిమార్గముజీవా!

యీదుచుభవ మాత్మధర్మమేపూనంగనా॥

౨౫౪

క॥ సద్వంశమందుఁబుట్టక

హృద్విధిఁ హరినినిల్ప కిల నెఁగఁబ్రాతేకా

విద్వాంసుఁడైనమాత్రకా

సద్వాదుండగు నె ముక్తి సమకురు నెనుతా ॥

౨౫౫

గీ॥ క్రమముఁదప్పిన సశలతఁగాంచకుండు

నెంతసామగ్రిగూడిన నెట్టిపనియుఁ

బిదఁ జేర్చినరుచిచెచ్చుమొదలఁ జేర్చ

మొదలుచెఱచునుష్ఠదిసూఁమురనిజంబు॥

౨౫౬

౪॥ పాపాత్ముడు సద్గురువరు
 వ్యాపారమునందుండించి వైరాగ్యంబున్
 లోపముఁజేయఁజూచును
 గాపాడఁడుగదయతని నకారణముగహా॥ ౨౫౭

౫॥ ఆలింతురునదోధుల
 సోలింతురుగురునిచునము శుభవాక్యములన్
 జాలింతురు తత్స్మరణము
 చాలు నెమఱియొకఁడువీరినవరింపంగన్॥ ౨౫౮

౬॥ వీలున్నయంతవఱకున్
 గాలించెద రతనియందుఁ గలమహిమలనున్
 జాలింతురతని సేవలఁ
 జాలఁగఘలియించు వెనుక సత్యంబనఁగన్॥ ౨౫౯

౭॥ ఆలించిరినదోధుల
 గాలించిరిశాస్త్రములను గలిదోషముగాఁ
 బోలును బాలకులారో
 నారోచనములకుఁగడఁగిరాటోషమునన్॥ ౨౬౦
 జీవుఁడన్నభట్టును విద్యార్థము దేశాంతరమునకుఁబోఁ
 బ్రేరేపించుట.

౮॥ రాచకొడుకనియెఁ గంటే
 యీచదువులరీతినిప్పుడెన్నియొచదువుల్
 పూచెనటవానిశలములు
 నాచందములెఱుంగమైతి మన్నభట్టా ! ॥ ౨౬౧

ఆ. వె॥ రాచకొడుక నోట బ్రాహ్మణునట్టుల
నేడ కేనిచనుట కెడములేదు
చిన్న నాటిసఖుడవన్న నీవైనవా
మ్మన్న! క్రొత్తతోవ లసిరాగ ॥

౨౬౨

గీ॥ అచిరకాలంబుననురాజుసౌదు నింత
లోననీవును లోకంబులోనివిత
లరసిపచ్చితివా మనమిసుపురమును
సంస్కరింపంగవచ్చును సంఘమెల్ల ॥

౨౬౩

క॥ అనియన్నంభట్టారకుఁ
ననిపెనుబరగురులబోధ లాసిరాఁ
జ్జనపతిసుతుఁ డాతండుక
జనియెక వేషిక లోకసంగ్రహబుద్ధి ॥

౨౬౪

ఆ. వె॥ అరిగెవిప్రసుతుడటంచునుశీలుండు
తెలిసి తెలియనట్లు పలికెనిట్లు
రాజసుత్తునిగొల్పి రిమ్మపియోదార్పి
నిలిసికాతుండు లేడుగదా కుమారి ॥

౨౬౫

గీ॥ స్నేహమునఁబెంచు నుంచును శిరముమీఁదఁ
జిక్కువదలిండుఁ బూవులప్రక్కనుంచు
నెంచుదోమంబు నే గొలుచునునాగ్రే
యించుకొనియున్న పక్షిచనాముంచుకొనిపి
వెల్తుకలబోతె గుట్టియలవీడుడిలను ॥

౨౬౬

రాజసుతుఁడు సుశీలునియొద్ద సెలవువడసి

నిజపురంబున కరుగుట.

క॥ వినిరాజసుతుఁడుమనమునఁ

దనదోషముఁదానెఱింగి తద్దయుశీఘ్రం

బుననంప్రదాయపద్ధతి

ఘనివిద్యలసంగ్రహించె గదలెడుబుద్ధి ॥

౨౬౭

గీ॥ నిజసుతుండువిద్య నేర్చినాఁడని విప్ర

వరునివలనభూమివరుఁడువినుటఁ

బంపెనుఁగొని బెక్కుబహుమానములతోడ

గురునిసత్కరించికొడుకురాఁగ ॥

౨౬౮

క॥ వచ్చినయమాత్యునింగని

చెచ్చెరజీవుండు గురుల సేమంబర సెన్

దెచ్చినకానుకలన్నియుఁ

బుచ్చుకొనెన్ దేశి కేంద్రుఁబూజంపంగన్ ॥

౨౬౯

గీ॥ కానుకలనుభక్తిగై కొనిదేశిక

స్వామిపాదములనువ్రాలసతనిఁ

గుక్కుటమును మత్స్య కూర్మంబులనుబోల

సంటు చూచె దలఁచె సాత్త్విదుఁడు ॥

౨౭౦

క॥ దీవించినగురుమూర్తిని
జీవుండటసత్కరించి సెలవింపజే
వా! వోయివచ్చెదనునే
గావించినదో సములనుగణియింపకుడి ॥ ౨౭౧

క॥ మార్తాండజపప రాయణు
లార్తిధ్వంసకులు శింకరాత్ములు విద్యా
మూర్తులును దమోహర్తులు
స్మార్తులు భువికీర్తనీయసజ్జనులగుటకొ ॥ ౨౭౨

క॥ ఈతంత్రంబౌమంత్రం
బోతండ్రి! యసంగనేలనుత్సాహముతో
మాతలలనించితిన్నియు
నీతత్త్వంబెఱుగుదీవనిజముమహాత్మా ॥ ౨౭౩

క॥ అనిగురుననుమతేబడయుచు
జనియెన్ నిజగేహమునకు సచివాగ్రణితో
గనిజననీజనకులమ్రొ
క్తెనుజీవుండొడలెఱుంగక కేవలభక్తికొ ॥ ౨౭౪
—: రాజశేఖరుండు జయంతింబునకు వెడలుట. :—

క॥ మిత్రుండటసచివాగ్రణి
పుత్రుండగుగుణగొల్చి పూర్వపుణ్యంబున వే
దత్రయిసాంగముఁగనిసె
మిత్రుండట, భవలతాలమిత్రుండగురుండుకొ ॥ ౨౭౫

క॥ పరలోకముఁగొనియాడని
తరుణీమణినాకునర్వదాతోడఁట శ్రీ
హరిపరమహంససన్నిధి
కరుగుటకింకొక్కతరుణమరయన్ గలదే ॥ ౨౭౬

క॥ అనితసయునినిజరాజ్యం
బునకభిషిక్తునిఁగఁజేసి మోదంబునమం
త్రినిగనిసచివా! చెప్పవ
లెనానకలమీ వెఱుఁగుదులే యనికదలెన్ ॥ ౨౭౭

క॥ కదలెడునిజపతి వెంబడి
మదిసంశయమింత లేక మానినియునుదా
ముదమునతనయునిరాజ్యము
వదలుచునే తెంచె నింత వైరాగ్యంబే ॥ ౨౭౮

క॥ చనుచుజయంతాశ్రమమును
మునివరు దేవతతిని గురుమూర్తినిబోధన్
దనమనమునఁగొనియాడెను
జనపతియివ్వధినిభక్తి సమరససూక్తిన్ ॥ ౨౭౯

—:రాజశేఖరుఁడు మార్గంబున గురుబోధము స్మరించుట:—

ఆ. వె॥ రమకు నెలపులేమి రమణువక్షముఁజేరె
గాళ్ళిఁజేరెశివునికాయమట్లు
నాకు నెలపులేమిసీక్యపాద్యప్తిని
నీలిచినాడ౯క్తిఁగొలిచినాడ౯ ॥ ౨౮౦

క॥ కేవలదృశ్యైశ్చైవపురుషుఁ

దీవసుధృక్ గొంతతడవ కెట్లగోళాంబికా

జీవించుచుఁగ్రీడించిన

జీవన్ముక్తుండటండ్రు సిద్ధమువానికా ॥

౨౮౦

తే. గీ॥ దృశ్యమెందాకదోచు ననశ్యమంత

దనుక శాంభవినభ్యసించిన నరుండు

దృక్కుగానిల్చుశాంతిని నిక్కముగను

సాధుజనకల్పభూజ! విస్తారతేజ! ॥

౨౮౧

క॥ చక్కెర నెక్కడనుంచినఁ

జిక్కుంగదచీరునోటఁ జిక్కునెక్కుకొ

దక్కినచోఁగర్మంబునఁ

జిక్కుఁడుజీవుండు హరినిజిక్కినయేనికా ॥

౨౮౨

ఉ॥ చెప్పినదానినేతిరిగిచెప్పుచునున్నను రామరామ! క

న్యస్పనుమాయచిత్తమువికారముఁజెందెనునద్దురూక్షులకా

దస్పనుజన్మబంధమని తద్దులువల్కుటదేశికేంద్ర!నా

కెప్పటికైననీపదములే గతిగానెరనమ్మికొల్పెదకా॥ ౨౮౩

క॥ యోగంబననాత్మునితో.

యోగము తదితరముతోవియోగము మనమా

యోగవియోగములపరి

త్యాగముఁజేయఁగఁబరాత్సమకాఁ బూర్ణతచేకా ॥ ౨౮౪

క॥ ముక్తిచ్చక్షాసస్సువుల

భక్తిక్షాసేవించి భోధబడ సెడువాఁడా

సక్తిగలిగియునీచే

ద్యక్తుండై ముక్తిగనఁడుతద్యమురామా ॥

౨౮౬

క॥ జ్ఞానముగలిగిన దానికి

మానము పరిపూర్ణశాంతి మానుటలోక

జ్ఞానముఁ బూనుటమౌనము

తానుండియులేకునికి యుదాసీనుండై ॥

౨౮౭

క॥ ఓరీజీవుఁడనీవిక

లేరా పోయెదమునునము లేలెమ్మికవే

యా రామంబులఁదిరుగుచు

నీరైనద్రావిబ్రదుక నేరమెశాంతి ॥

౨౮౮

క॥ దేహంబానిత్యమ్మొ

గేహంబొ బంధుజనుల కీర్తియ నీకీ

మోహంబొ హాలెమ్మిక

సాహసమునఁబరమపదము సమకుసుఁజుమ్మా ॥

౨౮౯

క॥ మేలేయాలోచనమిక

నేలేయిదియంత విష్ణుఁడేలేతలఁచు

జాలేయొగముఁబూనగ

వేలేమూర్గములువేన వేలేమనసా ॥

క॥ జీవా! నిజబంధులవిడ
 లేవా? నేఁజెప్పినట్లు లేవక లేవా?
 లేవా? సాఖ్యములటవిని
 ధావా? నాతోడనాత్మ రమణుడగుకాఁడా ॥ ౨౯౧

ఉ॥ సిగ్గొకయింతలేకవనసీమలకేగక దుర్మహాంధులకొ
 దగ్గఱఁజేర్చి పేర్చితేవి దారుణకర్మమునింక పై ననీ
 బొగ్గులలోనమానికముఁ బొందెడుదుర్భమమానిభక్తితో
 సగ్గురుచూర్తిపాదములయూశ్రయ మొందుముమేలుజెంద

క॥ ఆరామమందునానా (మా॥ ౨౯౨
 మారాధనఁజేయుమనముమా! రామేశా
 కారతనొందుచుదుస్సం
 సారానలమార్పు నమృతసారమగ్రోలక ॥ ౨౯౩

క॥ సేనొకపురుగునులోకము
 లోనన్నీయాజ్ఞచెల్లు లోలతమేలా
 మోనముబూనెదరామా!
 నేనున్నదినున్న నీవుచేసనికన్నకొ ॥ ౨౯౪

ఉ॥ అన్నివిధమ్ములందెలియనయ్యెను మానముసర్వనాధనం
 బన్నగుగూర్తిమోక్తి పరమావృత్తమొప్పుయథార్థవృత్తిచే
 గన్న సమస్తమాత్మయగుఁగాన పేశేషమునాగ్వ్యయంబుచే
 నున్నెల్లలంబు? దోషమగు నూరకయుండుటమేలుజెందమా॥

క॥ తోట్టెక్కోయిగనాదెను

పట్టికిగన్నమ్మ చిలుకపందిరిగూర్చున్

నెట్టుచునర్వంబంచు

గుట్టుగభజింప భక్తికోటులగూర్చున్ ॥

౨౯౬

క॥ కింకరుడేనిజ్జయైన్

జంబునిలేదు వానిచర్యయైన్

శంకరమౌ నిజభననా

శంకరమౌ ఛాత్రికరము సంశయహరమౌ ॥

౨౯౭

క॥ గురుచరాణాన్వేషణతే

త్వరవశేషేన్ సంచరించుభక్తులుగూడన్

ఎరమగు శుభకరమగు శం

కరమగు సకలార్థసిద్ధికరమగు దేవీ! ॥

౨౯౮

క॥ జ్ఞానప్రాప్తకిసూచన

మౌనము బాహ్యంతరంబుమఱచుట నిత్య

ధ్యానమునై గురురుట

యానందరసంబుగ్రోలనాత్మస్థితియున్ ॥

౨౯౯

క॥ కలకాలముహరిపదముల

నిలిచిజగంబులనుజూడ నేరనికథన్

గలవోలేవో పాలియని

నలెననునానగలు భక్తి పరులకునేలా ॥

300

క॥ పరిమాణైకపరామాణుఁ

హరయంగాబోధులొక మాప్యస్థితై

దరియించునునానాము

విరమించు రమించు మించు విభుడై శ్రీరా॥

౨౦౧

క॥ గురుకేసరి! భూసురకే

సరి! నరకేసరి! త్వదీయసత్త్వము మాకే

సరి యిటునద్యోగముతో

సరి కదపుట్టువులుమాకు సరినదిసేతుకా॥

౨౦౨

క॥ పంకంబునబుట్టితి నని

జుకెనుపద్మినికిముక్తి సనుకూర్చుటకే

శంకరసహస్రకరుడై

పాంకంబునమిత్రమూర్తిపాడసూవుగదా॥

౨౦౩

క॥ మనమునవాక్కునఁగాయం

బునఁజలనంబెట్టిదైన మూఢత్వంబే

యనఁదగులో నెలిశాంతిని

గనిసంగదముక్తిపదముగను జగదంబా॥

౨౦౪

సీ॥ శ్రీపరమేశ్వరక్రీడయాత్రాకాంబు

దానిచచ్చి నచిచ్చునుగును

జచ్చింప నెంచుబాలువఁ జెప్పించు

చాలిసకద్యన్నబుతుఁచెద

లేనిభారముపై నఁబూనినజీవుండు
 చేయుచుండునుదుష్టచేష్టితంబు
 నరాదువినరాదుకన రాదువేలొండు
 తత్సత్తనటనువేదంబులెందుఁ

గీ॥ జేయునదిలేమిఁ దెలియుటఁ జిత్తరువటు
 దాల్చియున్నాఁడదేహంబుడై నిఘటనఁ
 జేయుచున్నాఁడఁ జేయమి సేత రెండు
 మాయగాదోఁచుఁ బ్రదుకి ట్లుమామ హేళ॥ - ౦౫

క॥ సాదరముగఁ బాఁగోరిన
 దేదియొయదిగల్గుఁ దపము నెచ్చుగఁ జేయక
 పాపాత్మ్యబుద్ధినిల్చిన
 రాదగుపరిపూర్తివచ్చురా గురుమూర్తి॥ - ౦౬

ఉ॥ ఏముచితాత్మదృష్టులను నెంతయు శాంతినినించు నించునా
 కేనుహనీయమూర్తికృతకేతరసూక్తిమనమ్మునమ్మున
 న్నేమర కేసుకీర్తిప్రతియేమగువారికిరామరామశ్రీ
 రామపదత్రయాత్మకులఁ బ్రస్తుతిఁ జేసెదమాటిమాటికి॥

సీ॥ పరమేశ్వరధ్యానపారీగుండైనన
 ద్భక్తుండుసంసారచరితజాతఁ
 సురుచస్సునాసర్వశుభములనిచ్చుబు
 ధాతికినిబుధానమంగునాపు

సూర్యనారాయణాశ్చ సర్వేశ్వరంబు
తనుజేర నెడమిచ్చు జనము మెచ్చు
నిజధర్మబోషణనిరతాత్మమూర్తియై
తిరుగును జగముల తెగులుమాన్యు

గీ॥ నాత్మవిదుఁడౌట నాత్మయందణఁగియుండు
బయలుపడుచుండు దర్శింపఁభక్తవరుల
పూనముద్రనుబూనిన జ్ఞానమూర్తి
శాంతికర్మానసానపర్యంతపవార॥

30౮

క॥ అయినది కాకుండఁగజే
సియూరక చెడినది బాగు చేసెడుసేన
నియమము లేకీడుచిత్రిము
భయమేలామాట నర్పిభద్ర! మునుందా॥

30౯

క॥ నేరమివిరతియు నేరువు
సారామలభక్తి శక్తి సామీప్యంబుకొ
నారూప్యము నాయుజ్యము
ధీరునకొకి యోటదపము దృక్పైచేయుక॥

3౧౦

క॥ అలలఁడగిననంద్రంబున
వలనుగలుగు మజ్జనంబు వలదందాఁకొ
వలనుగదానంకల్పము
లకఁగిన నేనన్నగొకై ననన్దానముకొనికొ॥

3౧౧

క॥ లంకెగదా జీవునకును

సంకల్పంబులకునవియు సమసినచోనే

వంకణ్ నిలుచునుజీవుఁడు

కంకరచరివృత్తినిన్నుఁ గీర్తింపహరీ! ॥

302

క॥ అలలవలెన్ సంకల్పం

బులుతెన్నున్ జుట్టిముట్టఁ బురుషోత్తముఁగే

సలభక్తిమంత్రరాజం

బులగీర్తనఁజేయ శక్తిము క్రియుఁగలుగున్॥

303

క॥ శివరామబ్రహ్మలనొగి

శివరామబ్రహ్మలట్లచేయఁగనీవే

భవనములఁదీనగతితో

నవిరిశిముగసంచరింతువనమాకొకరా?॥

304

క॥ ఆదిమమూర్తికిఁబ్రకృతివి

గాఁదెలియుదురాత్మవిదులుకళ్యాణీ!నినున్

మావృశులకునాధారముఁ

నీదయయనిచెప్ప నేలనేయిందందున్ ॥

305

క॥ కోరినినికోరఁజగనివి

యూరకచేయిరిచిచేయుచుండెదవీసం

సారమునీదనిశాంతిని

గోరికలకవిడిచినిన్నుఁగొలుచువటకజా!॥

306

క॥ మిన్నకయుందుమునీకను

సన్నలమెలగెదము సరమసాధులొనక

బన్నగళాయీ!యెవరే

మన్నకభక్తులకులొసమా!నినుగొలువక॥

౨౦౭

ఉ॥ యోజనమాని శ్రీధరుబయోజభవార్చితు భక్తకల్ప

దూభిజు స్వధర్మనర్తనముతోనలరించి తరించుచుండున

ద్రాక్షతదీయవృత్తిగని తత్తరపాటదినాయమానెని

ర్వాజసుభక్తికల్పితశివార్చనలక భవతాపమాన్యదక॥

క॥ గురుబోధమహేశచరణ

సరోజసేవాచతురతసత్సంగతియుక

దరుణీమణిఘనయోగము

చరాచరసుఖములనొసంగిసాపునుభవముక॥

౨౦౮

క॥ కరిమనురక్తింజెంచును

నిరమామమాత్మకునొసంగు విజ్ఞానంబుక

గరుణించిదాసమిచ్చును

సరోజదళసేత్ర దేవి సద్గురుడిలలోక॥

౨౦౯

క॥ ఘనులుందురు మునులుందురు

వనమందిరమందు లక్ష్మి వసియించుగదా

తనుతాపమతనుతాపం

ఘనుబోవును వారిసేవపుణ్యముమనసా॥

౨౧౦

క॥ ద్విజవర్గముద్విజవర్గము
 భజియింపంగరామఫలముభక్తింపగన్
 విజనస్థలిముక్తింగన
 భజియింపంగల్గునెట్టిభాగ్యమునునసా ॥ 3-22

క॥ సత్యమునమ్మినవారిని
 నిత్యమురక్షించువేడ్క నిజరూపముతోఁ
 బ్రత్యక్షంబగుటనునా
 కాత్యాయనిపదముఁ గొలుతు ఘనతరభక్తిన్ ॥ 3-23

క॥ సర్వాత్మునిసర్వేశుని
 శర్వునిదర్శించువేడ్క సద్గురుపదమున్
 సర్వావస్థలఁగొలునఁగఁ
 బార్వతి కృప శక్తినాకుభక్తునకిమ్మా ॥ 3-24

క॥ తపియింపఁగృహనుబెంచెదు
 కపటంబున్ విడున శాంతిఁగాపాడెదవే
 నెపముననై ననుబ్రోచెదు
 చపలత లేకుండఁగొల్పఁజాలినదేవీ! ॥ 3-25

సీ॥ నిజధర్మమందుననిల్కడచే సర్వ
 ధర్మంబులందునాదరముకరము
 గురుమూర్తిసద్భక్తిఁగొల్పుటచేబేల
 తనమదియెందేనికనమువినము

క్షమకల్పింబరులదోషంబులఁ దెలిసియుఁ
దెలియనివానియట్టులమెలంగి
తాఁజేయునుపక్కతిఁదలంఁడెన్నఁదొరులఁ
దెలియనీడాత్మశుద్ధినిదలంఁడు

గీ॥ సర్వతంత్రస్వతంత్రత్వసరణీధరణి
శివపరావతారమనఁగఁజెల్లుఁగాని
మనుజమాత్రుఁడె యద్వైతమండనుండు
శాశ్వతుండు మద్గురుండు యోగీశ్వరుండు ॥

౩౨౬

క॥ భగవద్భాగవతుల సే
వగదానేనింకఁగోరవలెనుసదా ప
న్నగభూషణ యొరుమరగిన
నగుబాట్లగు జన్మమెల్లి నానాగతులకొ ॥

౩౨౭

క॥ దోషములఁబొపినిజపద
భూషలమముఁజేయ నెంచిపుణ్యత్ములసం
తోషమునకుఁదగు వేషము
శేషాచలవాస! కలుగఁజేసితి జేతే ॥

౩౨౮

క॥ ఎన్నెదరెన్నెదరెన్నెద .
రెన్నఁగ నీరూపులన్నియేయవి నెలియకొ
పన్నగపతిచగ్గుతి! రేమే
మన్నకొ విన్నఁగనుగొన్న నానందంబా ॥

౩౨౯

చ॥ చల్లనినీటితో మనసు చల్లనఁజేసెడు పాటతోడమీ
తల్లియొసంగు సాదమును దద్దయుభక్తుణ సేయునోటితో
పుల్లనరోజు నేత్రుఁబరిపూర్ణభజించు సుభక్త కోటితోఁ
బల్లనపాణితోఁబరమపావనమాగురుమూర్తివాణితో
నుల్లముచల్లఁజేసి తమయూరసుఖం చెద వేంకటేశ్వరా! ॥ 330

క॥ మనముననిటుతలపోయుచు
జనపతిని జభార్యతోడ జని యమ్మునిశాం
తనిగని తపమొనరించుచు
ననమునమునిన్పుత్తినుండె వనజదళాక్షీ! ॥ 331

—: మంత్ర నిరంజనుని వివాహాన్ముఖునింజేయుట :—

గీ॥ రాజ్యభారంబు సహించి రాజసుతుఁడు
మంత్రవచనంప్రతించుచు మహిమఁగాంచి
ప్రజలఁబాలించుచుండె నప్రతిమశక్తి
హేమకల్పకవల్లి! సాధ్వీమతల్లి! ॥ 332

గీ॥ అంతట నమృత్యుఁడొగి వివాహప్రయత్న
మునోనతిప నిరంజనుఁడనుమతింప
కునికి నంతయు మనమున నోర్వలేమి
బుజ్జగించుచు నివ్వధిబోధఁజేసె ॥ 333

ఉ॥ భారతమందు సత్కథల పారముగొవినుచుండునీకు సం
సారమసారమంట యపచారముగాదె తలంచి చూడఁగన్
ధీరచరిత్రముల్ బుధవిధేయపవిత్రపత్నివతామణీ
చారుచరిత్రముల్ సకలసాధుచరిత్రలు కృష్ణకీర్తనల్ ॥ 334

క॥ శంకరుఁడర్థబుద్ధులైన్
బంకజనాభునిహృదయ మభిలషుచున్
బంకజభవ్రుఁడు మూలై
జంకిరి సద్భార్యలకయి సంకియమేలా! ॥

౧౧౫

క॥ నమ్మనలెరామనైనన్
నమ్మంగనలెను రాముచగుశిలమఱియున్
నమ్మందగు నారాధము
నమ్మంగరాదు సున్న! సున్న! హరిహరమున్ ॥

క॥ అనుకూలపునటియైనన్
మచమునురింపించు మగనిమార్గంబునన్
గొనియాడదుపరలోకము
దనపెనిమిటితనకుదాస వైవంబగుటన్ ॥

క॥ నిర్వాణపదమునిచ్చున్
గర్వములేనట్టిరమణి కపటముపేజున్
నర్పముచేలిహంబల్కున్
శిర్వునిగాఁజియు హనుని క్షయయగుటన్ ॥

క॥ భ్రమరము హరిమున్ స్మరింప
నమకూర్చున దేవుఁడొప్పు సకిలకభంబులే
అచురత్వప్రాసనోజ్జ్వలి
నగునసమధినియు దనయెడలర్పింబుటన్ ॥

క॥ తేజోబలయశములకై

భూజనులు భజించు గల్పభూజముభంగిన్

దాంజేయును బరిపూర్ణుల

రాజీవదళాక్షి! మిత్రరత్నంబిలలోన్ ॥

౩౪౦

క॥ గురుకృప సత్పథముంగని

తరుణీమణియోగమునను ధైర్యంబబ్బన్

బరమాత్మతోడనైక్యము

నరపతి! హరికరుణచేత నరుడందంగదా ॥

౩౪౧

క॥ తనకిల శాంతి నొసంగెడు

వనితామణిగల్గియున్న నై రాగ్యంబున్

ఘనబోధమెచ్చుగురువరు

ననుకూలపువాక్యమొసంగు నాత్మప్రీతిన్ ॥

౩౪౨

క॥ నిజధర్మముభజించుట

భజించుట దేశికేంద్ర భామామణినిన్

భజించుట భక్తాత్మిన్

భజించుట యాత్మమూర్తిభజనము జీవా! ॥

౩౪౩

గీ॥ ఈశ్వరేచ్ఛవలన విశ్వంబుమఱచిన

గురునికరుణవలన దరుణివలన

భక్తకోటివలన బ్రొప్పించుమోక్షంబు

జాతరూపమూర్తి! సాధుకీర్తి! ॥

౩౪౪

-: నీరంజనుండు వివాహమునలడని క్షీనిండు యొనర్చుట. :-

క॥ అనవినిజీవుండను మా
నినులకొభవినమ్మరాదు నీచెప్పినచో
ప్పునగానరారు ముదితలు
మనమునకుకొశాంతినీరు మంత్రవరేశాన్వ! ॥ ౨౪౫

క॥ కట్టింతురు కొట్టింతురు
పుట్టింతురు లేనిమాటల బూవుజొట్టుచో
సెట్టింతురు పిషపైసకొ
శట్ట! యిటువంటిచిత్రకన్యము తగునే॥ ౨౪౬

క॥ మందుండై కాంతిలకుకొ
సందిచ్చినచోపునిజము సందియమేలా
మందై సందెట్లకుమారా
పిందునకేయిష్టకొన్న వెలమలుమంద్రే! ॥ ౨౪౭

ఆ॥ వె॥ సమ్మతంబునున్న స్వాగతంబేదన్న
సమ్మకంబులేదు నవ్వరాదు
బొమ్మలేదుగదా పొందికతోమాతంబు
కొమ్మపట్టుపొమ్మకొమ్మ గాదె ॥ ౨౪౮

ఇ॥ లేదుగదాకృపాలనములేమలయందున గాముకాత్తికొ
లేదుగదాసుఖంబులవలేకము నానలయ నుద్దయమా
దాదుగదాచుధానెధివైతొ సలకై భయించిమొక్కినకొ
బోసుగదా మనోమలోముకొ నరమో నెట్లువూగుమాత

ఆ. వె. చదువఁజదువఁజదువ సంసారమాత్రేదు
వంటలేదు కడుపువంటలేదు
మంటమగనిజూడి మహిళాసభలనుంటఁ
జదువునకుఫలంబుశాంతిగాదె ॥

3190

ఆ. వె. కంటనిద్రలేదు ఘనముద్రయాగాదు
తిండిలేదు యోగముండికాదు
కరుణగలదుమెండు కామంబులేదొడు
ధర్మమునకుఁగాతిదాంతికాదె ॥

3191

క॥ కాంతలుకాంతులసమ్మగ
కాతునినోదార్ప వారైకొండకటా
యంతఃకరణంబందున
సుంతైననుగరుణలేదుసుమి మంత్రివరా! ॥

3192

క॥ కాంతలహృదయముమాయా
క్రాంతము నిజకాంతహృదయరంజనకేళీ
భ్రాంతం బంతశ్శూన్యము
కాంతిము హరిభక్తుఁడొకఁడు గడచునుసచివా॥

3193

క॥ గాసిలజేసినఁగాంతిలు
మోసముఁజేయంగ నెంచి మోహములోనకొ
ద్రోసినఁదెలియగవశమే
కొనునకుంఁగాఁడునరుడు కష్టంబవలకొ॥

3194

౩॥ ఎక్కువమక్కున జూపిన

గుక్కలవలె ద్విష్టమునకు గోల్లులు పడతారో

జక్కులంబెట్టంగ వానికి

కక్కలు చాలవుగ బుద్ధి నైపుణ్యమునకొ ॥

౩౫౫

౪॥ జవ్వని మూదరపురుషుడు

గవ్వకు గొరగాడు వట్టి కష్టంబేలా

గువ్వనలె గూటనుండిన

న్వీనుధకొగొంత బ్రదుకు నెట్లొనచివా! ॥

౩౫౬

ఆ. వె. కామియైనవాడు కల్లసంసారంబు

లోమునుంగు నాత్మలోగలంగు

గామిగానిపాడు రాముడై నిశ్చింత

సహజకర్మసలిపి శాంతిజెందు ॥

౩౫౭

౫॥ మగనాడు పిచ్చివాడై

మగురల నెఱసమ్మచుడు మాయాకాంతం

బగుటట్రస్త్రగూంబహ!

తగునేయద్దాన భ్రాంతిదగులకొనగలకొ ॥

౩౫౮

౬॥ అనవినిన చివుడు సరవతి

గనియొనయుమనమునాదు గటకటబడియి

ట్లనియెను నిర్భజనునెతో

నినయమ్మనయమ్మడెలియనే యిటుకలదే ॥

౩౫౯

క॥ ఓజలసన్నిధినికొని

ర్వాజపుసద్భక్తిని సకలాగమములనుకొ-

రాజా! నేర్చియునీవే

యోజక బలుకంగమెచ్చునో జనమనుచుకొ ॥

3౬౦

గీ॥ ఇతనికింకొక్కసారి నే హితముదెలిపి

చూచెదనుగాకయంచు సంకోచమెడల

నూదిచెప్పసాగెను సచివోత్తముండు

రాజునకుఁజూడ నేజాడరక్షమంత్రి ॥

3౬౧

ఉ॥ లోకముఁజూచిచూచి మదిలోఁగలగంబనిలేదు జీవుఁడా

లోకులుకాకిమూకలు సులోచనదృష్టిగనుగనకొసదా

కేకలువేయుచుండెదరు కీర్తికిఁబిండపుప్రాప్తికి గట్టా!

ప్రాకెదువారిబట్టుకొని పాపముదుఃఖముకట్టమాతుదికొ ॥

చ॥ గురునుపదేశశక్తి ననుకూలసతీమణిసేవ భక్తిచేఁ

గరమనురక్తిచేఁ బ్రబలకామముచే మహనీయసూక్తిచే

సరసపుదృష్టిచే విమలసాత్వికభావముచే సదామనో

హరముగఁగొల్వ జీవుఁడుపరాత్మానుజెందెడు రామసత్కృపకొ॥

తే. వారిమార్గమందు వీరిమార్గమునందు

జారిపడగనేల సజ్జనునకుఁ

దనకుభద్రమగును దనమార్గముంబట్ట

జాతరూపమూర్తి సాధుకీర్తి ॥

3౬౨

క॥ చదివినపండితులగుదురు

విదితముగానున్న యెడల వెట్టులెపుడును, లో

చదివినఁజదువక యున్నకొ

ముదితలువిద్వాంసుఁగాఁడుపుట్టుకకొనకతి ॥

౨౭౫

క॥ చదువుచుగ్రంథంబులనే

నదఁజెడుపురుషులనుగనకు వనితలుభువిలో

మునమునఁదమహృదయంబుకొ

జదివినఁ జూచెదరువారి నాత్మినదృష్టికొ ॥

౨౭౬

క॥ చదువనఁగాశ్రీహృదయము

చదువుటవేఱకొండుగాదు చదువలవానికొ

ముదితలకృపలేకుండిన

విదితంబగుటెట్లు బ్రహ్మవేత్తలైతెనకొ ॥

౨౭౭

క॥ మునివరులయజ్ఞపురుషుని

మనముననదృష్టినిలిపి మాధవుఁడడుగకొ

మన నారనన్నమిడమినిఁ

గనిమునిసతులతనిబ్రేతుఁగావించిరొగొనకొ ॥

౨౭౮

క॥ అంగనవిభజించిభజిం

చుంగదత త్వజ్జగత్సమాప్తియై భువికొ

శృంగారంబునఁ జాలిం

చుంగలచిజడమతి నేలఁజూపిం మంగజా ॥

౨౭౯

క॥ అంగనకునుహంసంబున

కుం గమనంబొకఁడు తెలిసికొనఁదగుభేదం

బంగనపురుషోత్తముఁగొ

ల్పుంగతిహంసమెపుడునడచుకొవిధివెంటకొ

క॥ దారువుఁదొలిచెడుభ్రమరము

నీరజబంధంబునందు నిలుచుఁగదలకే

ధారుణిఁజెక్కులుబంధము

లారయఁగాఁజ్రేమబంధ మదీయస్యమెకొ ॥

క॥ కుంతియసాక్ష్యంబిచ్చుకొ

గాంతలసాహసపుఁబనికిఁ గఠినతకు దయకొ

గాంతునిఁగాపాడుటకుకొ

శాంతింబొందింపఁగల్గునమరె నమనకుకొ ॥

క॥ విఠా? కాంతయతలఁచిన

నెంతైనకొజేయఁజాలునిహపరములకుకొ

శాంతిఁజెఱుపకొమనుపకొ

గాంతారత్నంబు విలువగట్టకొ శ మే ॥

క॥ ధనహీనులు పరతంత్రులు

ననునగుసామగ్రిలేమిసన్నివిధములకొ

వినయంబుగాంచివారలు

మనసారగ నిట్టిసీతిమంతులుగలరే ॥

ఆ. వె. శక్తిలేమిచూడజగమున నెచోచో

భీతియైన దానిచేరుగాంచు

పెండ్లిగామిం గొంతపెట్టకేనాబు

నీటికొలుకువేట నియమమేలు.

101

క॥ పురుషార్థముస్త్రీయనన

త్పురుషార్థముగాక వట్టితరులచేతకా

పురుషార్థంబేయిచ్చిన

బురుషార్థంబగుటచేమొ భగవత్పదమూ

102

క॥ మతిలేకకానికొందరు

గతిలేకయగొందలు గిణ్యులగుటకై

చతురత వేషమొందురు

క్షీతివాంఛారహితులై పసిమృదుభగవత్ ॥

103

క॥ కాంతలుసంతోషంబున

ముందురు తనుపతులనెపుడుమోహపునాశ్చికా

ముందురు వేక్షెముందురు

నితరులెల్లూ దృష్టినిభరిమునలెతోకా ॥

104

క॥ వాసవనందగలిగెను

దాసునిబలెనొల్పుచున్నోస్త్రీయన్నో

గాసునకుంగాఢాతింబు

భాసింపకానితలందుభగవద్దాచితా ॥

105

క॥ ఏకాంతబోధమొసఁగెడు

నాకాంతయము క్తికాంత యాస్థానంబే

నాకమునూనృస్థానము

శ్రీకామేశ్వరుఁడుగురుఁడు సిద్ధముజీవా ॥

౩౮౦

వ॥ మాటలనిపుణతఁగొంతయు

నీటగురూపమునఁగొంత నీతినిబ్రీతికొ

బాటనముననొకకొంతయుఁ

జేటుకొదొలఁగింపఁగలవుచేడియలందుకొ ॥

౩౮౧

క॥ అలించుము మేలెంచుము

చాలించుము దౌష్ట్యమింకసంసారములోఁ

గీలెంచుమునద్గురుకృపఁ

బాలించుములోకమెల్లఁబ్రాజ్ఞతజీవా ॥

౩౮౨

క॥ జగమునశోధింపఁగనీ

కగునేవగపేల చాలునాత్మారాముకొ

దగురీతిగూడిశాంతిని

విగతాఘఃపై న సర్వవిధములమేలొ॥

౩౮౩

క॥ ఎద్దియుఁగోరమితామై

యొద్దికయొనరింతుసర్వముత్సాహముతో

సుద్దులచేముద్దులచే

దిద్దకొమనపశమెయాత్మతెలుపదెజులకొ ॥

౩౮౪

క॥ కాంతాముఖమదిసుమన
స్సంతాపహరంబునకలనత్వనిధానం
బంతఃకలుషంబయ్యున్
జంతారహితంబువిబుధసేవ్యముశశియే ॥ ౩౮౫

క॥ వినివిననొల్లనిచందం
బుననిట్టులబల్కెనుత్త్రపుంగవుతోన
జ్ఞనపతి ధీరునిభీరుగ
నొనరించుటనైజమందురువిదలకెందున్ ॥ ౩౮౬

క॥ ఎన్నేనిచెప్పమయ్య
పున్నెంబునకంతరాయమువివాహబౌఁ
గన్నులంగనమేయెగలు
తన్నుకొనన్ శ్లేష్మమందుడగులుకొనంగన్ ॥ ౩౮౭

క॥ పురుషార్థముజనియించిరి
ధరఁగామినులన్నమాటతథ్యంబనఁగన్
హరియింతురుమానసమో
వరమారుతపంచకంబొవలచినకతనన్ ॥ ౩౮౮

క॥ బొంకులమరగినటంకులు
జంకుచుసంనారజలధిసర్వవిధములన్
సకటపడిశంకలచేఁ
గ్రుంకుదురేగానిభక్తిగొల్వఁజెనెనిన్ ॥ ౩౮౯

క॥ జలజాక్షులవరియించిరి

జలజాతభవుండుహరుడుబాసకివలీయున్

పలఁజిక్కికాదువారటు

బలవంతులఁజేయుచుంటఁబ్రాజతనుంటన్ ॥

౧౯౦

క॥ వారెక్కడవిరెక్కడ

నాఁమణులందుఁజిక్కినారుభయమునన్

భారంబైతొంచునుసం

నారంబద్ధానరసముసత్వములేమిన్ ॥

౧౯౧

అ॥ వె॥ మిడుతయగ్గియందుమిక్కిలిప్రీతినిఁ

గన్నుగానకెట్లుకాలిపోవు

ధరణిమూఢజనుఁడుతరుణులకూటమిఁ

దత్తమరయతేమిఁదన్నుకొనఁడె ॥

౧౯౨

గీ॥ బ్రహ్మచర్యంబునేతికిఁబ్రతిగనుండు

నేతిబీరకుగార్హస్థ్యమేతిగునిఁ

బోల్పిచూడంగనీవెంతబోధవఱుప

మంత్రీ! మూర్ఖయత్నంబింకమానుమనఁగఁ

జింతచేసినీతినిమంత్రీయంత ॥

౧౯౩

ఉ॥ ఎన్నిదిసంబులిజగతిసేవజనింపఁగన్మాశ్రయించిసం

పన్నులపంచఁబొందియున్నదిముకోల్పడిదుష్టనాననల్

చిన్నగఁపెంచిసేదముఁజేరిగలేకకృశించుచుంటయ

న్నన్నసపింపఁజాలముదఁదూమయఁదామయఁద్రోవజేమయా॥

క॥ ఇతరులబోధించుటలో

మతిచెడునేకాక బుద్ధిమాజును మిగ్గా

గతిలేమిఁజెప్పఁబూ పట

మతిహరియెడనిల్ప నేనియరగుమనతనిక॥

౧౯౩

క॥ గుట్టుగ నేకాక్షరినే

గట్టిగ జపించునట్లు కాక నసీమక

గట్టింపుము పూరిండ్లక

బుట్టింపుము వాననుండు బుద్ధి ముకుందా! ॥

౧౯౪

క॥ జాలికొవాలముద్వించు

నేలకొగూలంగ నేల నేమెతుకులకై

చాలుకొబులు నేగిరిజా

లోలుకొగనుమనమ! యాశ్చర్యలోము క్షీణ్యక॥

౧౯౫

క॥ ననువా! రోగాస్పదమది

మనువా! పరగృహములందు సుఖియిట్లాలా

ధనమా! బుందుగులా! ఛీ

మనమా! శాంతింపుమా! సమాధినిమనుమా॥

౧౯౬

క॥ వనమా! యిట నుందిరమా

జనమా! భక్తాళిగొల్వఁజనుమా! గనుమా!

వినుమా! తచ్చరితంబులు

మనమా! శాంతింపుమా! సమాధినిమనుమా!

౧౯౭

క॥ అనుమానం బేజ్ఞం

బ.రుమా యభిమానమన్న నజ్ఞానం బే

యనుమా గురుమూర్తిగనుమ

మనమా శాంతింపుమాసమాధినిమనుమా॥

౪౦౦

క॥ జననీజనకులుకరుణా

గననీ నిజకాంతప్రీతిగననీ ధనము

గొననీ శిశువులగననీ

మనమా శాంతింపుమాసమాధినిమనుమా॥

౪౦౧

క॥ చ నెదో క్షేత్రంబులకింక

గనెదో పుత్రులనుజన్మకాంక్షహరింప

వి నెదోపురాణముల చీ!

మనమా శాంతింపుమాసమాధినిమనుమా॥

౪౦౨

క॥ మనువా జపియింపవుగద

చనవా నిన్నెకరుచేయజాలరుఘనభం

జనమా నడకెద వేటికి

మనమా శాంతింపుమాసమాధినిమనుమా॥

౪౦౩

క॥ తినునా పెట్టునసాదము

కనునా నీముఖముదానుగనబడునాతె

మృనునా తెచ్చున ధనమది

మనమా శాంతింపుమాసమాధినిమనుమా॥

౪౦౪

క॥ వినియెదవా చుట్టంబులఁ
గనియెదవా దుష్టచరిత్రులులంగలియఁ
జనియెదవా హాసిగ్గు
మనమా శాంతింపుమా సమాధినిమనుమా! ॥ ౪౦౪

క॥ చనునే కర్మముఁబెంచఁగఁ
జనునే లోకంబునెంచసాధులవిడఁగాఁ
జనునే! తెలియవుగదా
మనమా శాంతింపుమా సమాధినిమనుమా! ॥ ౪౦౫

క॥ తలిదండ్రులసద్బోధలఁ
బడయనియినడుగుఁడెలియఁబలుకఁవశమే
తడయకనీతనిఁగొనినే
వెడలెదజాబాలిబ్రహ్మవేత్తలఁగనఁగన్ ॥ ౪౦౬

క॥ అనుమానముచేగుందుచు
ననుకూలంబైనమార్గమందునడవన్
గనినశ్వుననుచులోకం
బునుగనిసౌఖ్యంబుఁగోలుపోవునుజడఁజన్ ॥ ౪౦౭

ఆ. వె. చదివినాఁడుగానిసంశయమాపోదు
చదువఁజదువఁడెలివినన్నగిల్లె
విదఁజవాడవీడుమొదటినిబోలుగా
గుణముకుదురదేమికోట్టవొందు ॥ ౪౦౮

ఆ. వె. ధర్మమెఱుఁగరామి దయయునత్యములేమి

నీశ్వరేచ్ఛలేమి నెఱుకలేమి

గుణముకుదుర దేమిఁకొట్టుకొందునుసామి

స్వాత్మధర్మనిరతభక్తకామి ॥

౪౧౦

క॥ అనుకొనుచు రాజసుతుని

గనియిట్లను మంత్రివరుఁడు కాలంబెంతే

జనియెనుసీతలిదండ్రుల

గని యనఘా వారిఁజూడఁగాఁజ నెదమునాన్ ॥

౪౧౧

క॥ దైవవశమ్ముననోయన

గావలైయటంచు నూచె గాతలనృపుఁడున్

వేవేపయనముచేసెన్

భూవిభుని మంత్రిపుంగవుఁడుసంశ్రితిన్ ॥

౪౧౨

మ॥ దినముల్ దీర్ఘములై స్రసూనలతలున్ దేజోవిహీనంబులై

ఘనకాంతారములగ్ని నాహుతములై గాలింబరాగంబులున్

మినముట్టన్ బ్రబలంబులై హృదములన్నీరంబుశూన్యంబునై

చనఁదాపంబొనగూడుఁ బాంథులకుభీష్మంబై నగ్రీష్మంబునన్ ॥

క॥ చనికాంచెంజనపతిసుతుఁ

డను పనునత్తై జుఁబరమహంసమునీంద్రున్

గనిజన్మముమాఱినదో

యనమ్రొక్కచునాత్మశాంతినర్థించియనెన్ ॥

౪౧౪

ఆ, వె. నాథుదర్శనంబునన్మంగళంబను
మాటనన్యమాత్మమహిమగలిగె
జనువులెల్లనిచ్చునుసఫలత్వమునుగాంచె
నునమునందుదగిలెమఱిపురాదు ॥

౪౧౫

ఆ. వె. పట్టినంగమెంతగట్టిగాబిత్తల
పాత్రనుంచిరుద్దబట్టుకొనునె
కాలిక్రిందనొక్కిగట్టిగాదోమిన
నగ్నియోగముననయంతుఁగాక ॥

౪౧౬

క॥ గురుచరణశ్రీశరణము
శరణముభవతారకంబుశాశ్వతశుభమున్
గరమర్థించినవారిక
నిరాపలుకులంగలనిజమునేఁడిటంగంటిక ॥

౪౧౭

శ్లో॥ సకలగుణనిధానంస్వానుభూత్యేకమానమ్
నిజగురుచరణాబ్జధ్యానలోలంసుఖీలమ్
నిఖిలనిగమపారంవీతసంసారభారమ్
పరమపురుషమీశంభావయేబాలవేషమ్ ॥

౪౧౮

క॥ శ్రీదంబైబుధజనులకు
మోదదమ్మైభక్తకోటిమోహముబాపక
వేదార్థంబనదగునీ
పాదద్వయికొల్పినీకృపకగురుమూర్తీ ॥

౪౧౯

క॥ పరమాత్మయుగురుమూర్తియు
 హరిహరులునుశిష్యతతియునజుడునుసకలం
 బరయుఁగనీరూపంబై
 పరఁగెడుతత్త్వమసివాక్యపరగురుమూర్తి ॥ ర ౨౦

క॥ సాధులువర్ణింతురుగురు
 బోధలుభవబాధఁ బాపుపురుషోత్తమునా
 రాధనకుఁ బాతునిగా
 శోధన జేయఁగలుగుననుచుఁగురుమూర్తి ॥ ర ౨౧

క॥ గురు దేవదేవు విశ్వం
 భరుఁ జిన్నయు సకలభక్తపరిపాలనతత్
 పరుమోక్షశ్రీచేత
 స్సరసిజసంచారుధీరుశాంతిభజింతుక ॥ ర ౨౨

గీ॥ కొంతకాలమైనశాంతినిచ్చెడునీదు
 మూర్తిగాంచసిమ్ము కీర్తిగాంచు
 మాయువల్పమగుటహాయిగ్రాబితకెద
 భక్తకుతుకసాంద్ర పండితేంద్ర ॥ ర ౨౩

క॥ హేయపుసంసారాబ్ధిని
 గాయంబనునీలకాయకడతేర్చునట
 య్యాయూరకమోహమునం
 ద్రోయకనీపాదయుగముతోడ్పడనిష్టా ॥ ర ౨౪

శా॥ ఈవేసద్గురుబాధలకొనుటచితేనేమందునేమందు సం
 సేవింపందగునెద్ది బుద్ధిమమతకొఱేదించువిజ్ఞానమే
 కై వల్యంబనిచెప్పిచూపుగురునికొగామించిసేవింతుశ్రీ
 దేవీపాదసరోజపూజనపరాధినార్తచింతామణి ॥ ౪౨౫

క॥ సద్వంశమందుబుట్టిన
 విద్యాంసులుపశానముడ్రవేట్తురుసర్వం
 బద్వైతసిద్ధిగనియెడు
 సద్వాదులచరితమిట్లునమరసమూర్తీ ॥ ౪౨౬

క॥ ఎన్నందగుసద్గుణముల
 వైన్నైనకొనున్నతత్త్వమేలేకున్నకొ
 నిన్నుకొమెప్పించుటలో
 నన్నా నీచరితమెన్ననొనొనన్నా ॥ ౪౨౭

క॥ ఎప్పుడునీపదభక్తికిఁ
 దప్పుకొమనమపుడెతప్పుడ త్వంబునకుకొ
 గప్పిసమాయనువిప్పగఁ
 దెప్పిరిక్షింపనీనువృష్టియచాలుకొ ॥ ౪౨౮

క॥ పట్టుదలబంధమందును
 పట్టుకొవిడుచుటయెమోక్షపథమందునుచే
 పట్టుముననునీపదములఁ
 బట్టితిముక్తిచ్చజన్మబంధము విడంగకొ ॥ ౪౨౯

క॥ శాంతియిలనేకబ్బున్

శాంతియనగ నెద్దిశాంతిసాధన మేదో

శాంతికిఫల మేమిటియూ

ద్యంతంబులశ్రుతులగ నెద ననవినిమునియున్ ॥

౪౩౦

క॥ నీజనకుండాజనకుని

యోజరాజర్షి యతనియొద్దబడయుమా

రాజసుత విద్యలన్నిటి

నాజేరిభజించెగురునినందాత్ముండై ॥

౪౩౧

ఆ. వె. అంతలోనమంత్రియాతురంబునసైగ

జేయన్వసతి రాజశేఖరుండు

బుద్ధిమలముఁ బాప బోధింపఁదొడఁగెన

ద్గురునియాజ్ఞ శ్రీతిఁగొమరుచకిటు ॥

౪౩౨

తే. గీ. సకలమూర్తిస్వరూపుఁడౌ శంకరుండు

గ్రహములకు రాజు సూర్యనారాయణుండు

నాత్మమూర్తియుబ్రహ్మంబు నై నగుఁడను

భక్తవరదుండుసులభుండు బ్రహ్మచారి

సర్వశక్తులనీకిచ్చు శరణమొందు ॥

౪౩౩

క॥ అంధుండెవ్విధిఁగనునను

బంధచతుష్టయము ప్రేమబంధమునందున్

బంధురగతిగురుసేవల

బంధమువిడక హరికృప శివమగుటజీవా ॥

౪౩౪

క॥ రాగంబున యోగంబున

భోగంబున సలకుమిథునము గొనియాడకొ

వాగధంబుల రెంటిని

బాగుగవివరింపగలుగుపాజ్ఞత గలుగుకొ ॥

౪౩౫

క॥ తనతోడనై కృమొందిన

మనుజులసేవించి వారిమైత్రినిశాంతి

గను శాంతియబ్రహ్మమగుటఁ

గనును గరతలామలకముఁగా మోక్షంబుకొ ॥

౪౩౬

క॥ అన్యోన్యముకృపగలిగిన

ధన్యులదంపతులుగాక తథ్యముభవిలో

నన్యాయముకడటవచో

విన్యాసముజేయువారు వెడఁగులుగారే ॥

౪౩౭

క॥ మానినివిషయముదెలిసియుఁ

గానఁడుతదనుభవముసతిగలుగమి నగుత

ద్రాసముపూర్ణముమిథునము

చే నటునర్పంబుగుహనిచే శిష్యునకకొ ॥

౪౩౮

క॥ కానకజ్ఞానముగలిగిన

మానవులమిథునమందు మాయకదాటకొ

బూనదు రజుల్పశరణము

మనది యహంకారమొందు మానసజీవా! ॥

౪౩౯

క॥ పరలోకముఁగొనియాడక

పరమాత్ముఁగురునిభక్తవరులకొదరుణిక

గరమర్థించినఁజాలుక

బరమార్థముకొఱకుఁబట్టుపడఁగానేలా ॥

రర౦

క॥ శ్రీరామమంత్రమభవున

కారామజపంబుమునుల కారామమునక

శ్రీరామరమణజనులకు

నారాయణతత్త్వబుద్ధి నయముగనొసఁగుక॥

రర౧

క॥ ఆరామపదముజేరక

పారముగనుఁగొనఁగవశమె భవజలనిధికా

దారినిఁజూపఁగగురుఁడా

ధారంబని పెద్దలండుతేధ్యముజీవా!॥

రర౨

క॥ సత్యపువర్తనలేమిక

నిత్యముదుఃఖించుచుండునీచుఁడుపాతి

వ్రత్యముగల్గిననాతిని

సత్యముగాఁగాంచఁడయ్యె! సమరసదృష్టిక॥

రర౩

క॥ నవరసభరితస్వాంతుఁడు

భవసాగరతారకంబుభవ్యాత్మకుఁడుక

నవయశావసకాంతుండై

ధవుడనఁగకదగిననరునిఁ డగుణివరించుక॥

రర౪

క॥ సత్త్వంబుప్రత్యక్షము
నిత్యముసౌఖ్యంబునిచ్చునీరజముఁడతాం
ప్రత్యక్షంబీకంటక
ప్రత్యయమేలేనివాఁడు భవమెఱుంగువాఁడుకా ॥ ౪౪౫

క॥ దేశికుఁడుదేశమున స్వ
దేశమునకాహుతమాన ఫివృత్తికినా
వేశముఁగల్పించిభవల
నాశముఁజేయంగఁ దాఁబునరుణిలభవముకా ॥ ౪౪౬

క॥ మనమెపుడుశాంతిఁజెందునొ
తనువపుడేచేయుఁగాన్వభర్తృజెందుకా
దనలో వెల్లిసైక్యంబునఁ
గనఁజెందుకా జీవుఁడుఁజగఁదాపులనుకా ॥ ౪౪౭

క॥ కాలోచితనిజధర్మము
లాలోచనమేలఁజేయు మనోరమ్ముకాశ్రీ
లోలునిభక్తులఁగొల్పుము
చాలుకా సంపూర్ణశాంతిసమకురుజీవా ॥ ౪౪౮

క॥ ఆత్మారాముఁడును బు
ణ్యాత్మారాముఁడగు సకలాత్మారాముం
డాత్మయేతనినస్తువు
స్వాత్మకాగణియింపఁకుండు సోదాశీవా ॥ ౪౪౯

క॥ స్థూలముసూక్ష్మముధర్మము
 స్థూలముభేదంబుధర్మసూక్ష్మంబొకఁడే
 శూలముకర్మముకర్తయు
 వేలీలలువిశ్వముగుచువిభుఁడొకఁడుండునా ॥

౪౫౦

క॥ సూక్ష్మముననైక్యముండునా
 సూక్ష్మపుదృష్టిఁబరికింప స్థూలముభేదం
 బేక్షాతలమందంతట
 లక్ష్మీనరుఁడొకఁడతనివిలాసమెజగవనా ॥

౪౫౧

క॥ పాత్రలకల్పనలోఁదన
 సూత్రమునంగట్టవచ్చుఁ జుమ్మందఱునుకొ
 బాత్రగసటియించెనుచోఁ
 బాత్రతలేకుండుస్వేచ్ఛపాటింపగనా ॥

౪౫౨

ఆ. వె. పశువుకసవుమేయ వర్ధిల్లుక్షీరంబు
 పాముపాలుద్రావఁ బ్రబలువిషము
 మంత్రముచ్చరింప మహనీయుఁడెట్లగు
 సర్వమెంచఁబెంచుసహజగుణము ॥

౪౫౩

క॥ సరసుండైజననముచేఁ
 బరుసములంబలికియైన భవ్యాత్మకుఁడొ
 ధరసంగీతమునేర్చిన
 నరుఁడేడ్చినబాగెయండ్రు న్యాయంబేగా ॥

౪౫౪

ఆ. వె. సగయుమంచిదెచ్చుఁ బన్నీరువానితోఁ
జెలిమినేయఁదెచ్చుఁజెట్టసాకి
సరసుఁడైనవాని సన్నిధిబాగ్గెప్పు
జాతనూపమూర్తిసాధుకీర్తి ॥

ర'గృగ

క॥ లోకవ్యవహారంబున
కేకద పూర్వోత్తిరముల నెంచుటపరమా
దైకపరాయణులొనరిం
క్తితేకర్మమునైన నూరి కేయిగిజీవా ॥

ర'గృఽ

క॥ చేయమిజ్ఞానంబగునా?
చేయుటయజ్ఞానమెట్లు? చేయఁగవలయున్
జేయుటలోఁగామములే
కేయెడనుజ్ఞాన మిద్దియేసుమీజీవా! ॥

ర'గృఽ

ఆ. వె. పువ్వెరాలిపోకబూడిదెగుమ్మడి
వడియమునకుఁనగునె? వడిగల్గించుఁ
గర్మమాపరాదు కాలంబుగాకుండ
సహజధర్మమరయశాంతికరము ॥

ర'గృఽ

ఆ. వె. మూతిమీసమున్న నాతెకిలోతది
మగనికదియులేమి సగవుకాదె
ధర్మబుద్ధిఁదలఁపఁ నత్వోబుతత్వోరబు
జాతనూపమూర్తి! సాధుకీర్తి! ॥

ర'గృఽ

అ. వె. పాత్రలందఱొకటెపాడినరంగంబు
 పాత్రమగునె? యదియపాత్రులెఱుంగ
 లేమిసేయనచ్చునీశ్వరమాయయ
 మోహవార్ధిజడుల ముంచుచుగడు ॥

౪౬౦

క॥ తనధర్మముతనుగూఢిన
 ఘనశక్తియుశివుడుగూడుగతి శంకరమై
 మనమాత్మంజేరుటచే
 గనుహనింబరమపదము కవిపూర్ణుండై ॥

౪౬౧

క॥ తానేలాభముబొందక
 దానిన్నరుడేలజేయు దాదాగాఁగా
 దానిగుణమేమియునజు
 క్కానియలేకుండబడవ కాదుగజీవా ॥

౪౬౨

క॥ తనభర్తృత్వముబ్రోవఁగఁ
 దనభార్యకొబ్రోవవలెనుదధ్యుబట్టి
 తననత్వముఁగనినిన్విఁగ
 మనవలెనిజధర్మమందు మనుజుఁడునతముకొ ॥

౪౬౩

క॥ కారణమునఁగార్పింబగుఁ
 గారణమెపుడాత్మధర్మకలనకొనొంతికొ
 గూరును సఫలంబుప్పుడై
 ధీగుణజన్మముసకలము దేవత్వముచేకొ ॥

౪౬౪

క॥ కృష్ణగలదుహింసవలదని

తపఃమొనరుచుమృత్యుదేవతకుడప్పినె? యే

నెపముననైనను విచారీ

తపుధర్మముమెచ్చరాదు తప్పదు తప్పే ॥

౪౬౫

క॥ తనువునిజధర్మ మొనరుప

మనమిటునటుఁజెదరనీక మాటికిహరినే

కనువాఁడు యోగనిద్రం

గనువాఁజిలముక్తిపదము గనువాఁడుగదా ॥

౪౬౬

క॥ అనుటయుననుకొనుటయుఁ దా

ననుకొన్నట్లాచరించి యలయుటయును గా

ననుటకుగుర్తులు గావున

మునినిశ్చింతనిజధర్మమును బూనునుబో ॥

౪౬౭

క॥ అధికారమునకుమించిన

పథమునఁదిరుగుచునరయక బాగోగుల్తా

బృథుకార్యారంభంబది

వృథఁజేయుకొన్వృథనుబొందుఁ బృథివి నెవంజేకొ ॥

౪౬౮

క॥ మనముననాక్కునఁగాయం

బున నెద్దియుఁజేసియైన ముందును వెనుకకొ

జనుఁడెంచఁజెట్టులేనియు

ననఁదగుదానినిస్వధర్మమనినిజమిలలోకొ ॥

౪౬౯

క॥ లోకములో దూరితివా

శోకముగలిగించుఁ దానిఁజూచితివా య

స్తాకానంద బిచ్చున్

లేకుండఁగఁజేయుభ్రాంతి లేములఁబాపున్ ॥

౪౨౦

క॥ స్వేచ్ఛానృతుండగు దేవుడు

స్వచ్ఛాయంజీవుడయ్యె స్వాతంత్ర్యంబీ

ప్రచ్ఛన్ను నకగు నెవ్విధి

నచ్చంబుగ వెలిఁగెడుపరమాత్మకుఁ దక్కన్ ॥

౪౨౧

క॥ చింతయునిశ్చింతయుని

శ్చింతగ నేకలుగుచుంటచే నారెంటన్

సుంతయుస్వాతంత్ర్యములే

దంతయుఁ బరమేశ్వరేచ్ఛనగుటజీవా ॥

౪౨౨

క॥ పూర్వాపరములఁదెలియక

సర్వజ్ఞత్వంబుతోడఁజచ్చెడుదాఁకన్

సర్వమునన్ స్వాతంత్ర్యము

నిర్వర్తించుటకునగు నె నీకిటు జీవా ॥

౪౨౩

క॥ అకలంకులు యోగింద్రులు

సకలాత్ములు దెలియుపూరు సర్వములోలో

బకముంబలెఱపియించెడు

ఏకలాత్ములు దెలియుఁబెల్లు విశ్వేశ్వరులన్ ॥

౪౨౪

క॥ గురుచరణము గనకుండుట
 పరమార్థము తెలిసికాదు భ్రష్టాత్ములిలన్
 బరువునకు లోపమనిగద
 పరువులు వెట్టుదురు రచ్చ బల్కంగ వినగన్ ॥ ౪౭౫

క॥ గురుచరణముపట్టెడువాఁ
 డరయంగఁ దత్త్వంబుఁ దెలియనలయఁడు బోధా
 కరుతర్కంబును బరులకు
 గురువై తెలుపంగ మదినిగోరుట జీవా ॥ ౪౭౬

క॥ అభిమానంబునువిడువక
 యభివాదముఁ జేయుచుండునజ్ఞుంశిలలో
 శుభమొందఁడు గురుసేవల
 సభలన్ వాదించువారించుదమునఁజుమీ ॥ ౪౭౭

క॥ రచ్చలబల్కెడుపల్కులు
 పిచ్చుఁపుట్టించు బుద్ధిపీచమడంచున్
 విచ్చలవిడిదిగుగునరుఁడు
 సచ్చరితులఁగొల్వలేడు సమరసదృష్టిన్ ॥ ౪౭౮

క॥ ముచ్చటమాటలఁజెప్పంగ
 వచ్చినదనకెట్లు శుభమువచ్చును ధరలో
 నిచ్చలువాగును రచ్చల
 మొచ్చులకై సడయంగలఁజెమేల ద్దానన్ ॥ ౪౭౯

క॥ రోగాపవాదభీతిక

లేఁగెడుకోర్కెలను వంచురిక్తునకౌరా
రాగములేదనిచెప్పఁగ
సాగునులోకంబు దానిసాక్ష్యంబేలా ॥

౪౮౦

గీ॥ సిగ్గువిడిపించు ధైర్యంబునుగ్గుఁజేయుఁ
గాంతిఁదగ్గించు మొగ్గించుఁ గామమునకు
బాసఁజేయించు వేయించు వేసములొగి
వాసనాబలం బెంతదుర్వార మకట ॥

౪౮౧

గీ॥ నలయుగతిఁ గారణంబులఁబన్నుచుండుఁ
గారణంబులఁబట్టి తాఁగాంక్ష సేయఁ
డు విడువఁడు తెలియకజడులు వచ్చియింత్రు
కార్యకారణసరణి జగానదానఁ
దత్త్వబుద్ధియు శాంతంబుఁ దగులవెందు ॥

౪౮౨

ఆ. వె. చూడఁ జూడ జగముచోద్యంబుఁగాఁ దోచు
దీనుడగుచుగాదెదానిఁదగులఁ
గాంచునున్నలోనఁ గైవల్యనుబ్బరా
లోకమందు దూరబోకు జీవ ॥

౪౮౩

క॥ ఉన్నదియున్నట్లుండఁగఁ
దిన్నఁగఁ దనత్రోనబట్టు ధీరుఁడుజగముకొ
దిన్నఁజేయఁగ యత్నము
కన్నకొ దుఃఖంబులేదుగదరా జీవా ॥

౪౮౪

క॥ కసవును మేయుచు నమృతము
పసరంబేయిచ్చు మనుజుపశువశతా వ
ద్రుసముల భుజించుచు నీ
రసవాక్కుతో పల్కుచుండురా చిత్రముగన్ ॥ ౪౪౫

క॥ పశుపతిసేవలఁజేయఁగ
వశమా పశువులకు నొడ్డులువంగదుగద దు
ర్యశమున్ దెచ్చెడుపని పర
వశతన్ జేసెదను వారిభాగ్యముజేవా ॥ ౪౪౬

క॥ గాలింపుమింకలోకము
నాలింపుము గురునిబోధ మాత్మారామున్
లాలింపు మంబపదములఁ
జాలింపుము జీవ! భవముసాయుజ్యమునన్ ॥ ౪౪౭

క॥ చాలు నిఁకఁజాలు దుష్టుల
నేలాసేవింపనీకు నేవగలుగదే
ఈలోకో క్తిని వినుమా
హాలాహలమునకు మందు హాలాహలమే ॥ ౪౪౮

క॥ బాధించెడు లోకంబున్
బాధింపుము జ్ఞానదృష్టి భగవత్కృపచే
సాధింపుము సద్గురువలన
బోధలనాలించిము క్తిభోగముజేవా ॥ ౪౪౯

క॥ అనుబంధచతుష్టయమే
 లని బంధములోనఁ జిక్కునజ్ఞానులనేఁ
 గని విని నవ్వెద వారల
 మునుచేసినపాప మిట్లుముంచె నటంచుక॥ ౪౯౦

క॥ స్వీయగుణదోషజాలం
 బే యితరులయందుఁజూచి యెంతయుభ్రాంతిక
 డాయుక బాయును దనలో
 మాయం గడువంగలేడు మానవుఁడిలలోక॥ ౪౯౧

క॥ ఈశ్వరసంకల్పంబే
 శాశ్వతసౌఖ్యంబు నీయఁజాలును గాకీ
 నశ్వరమగువిశ్వంబున
 విశ్వాసంబెట్లు బ్రహ్మవిదులకు జీవా॥ ౪౯౨

క॥ లోకాళిఁ ద్రుంపఁగల్గిన
 శ్రీకృతునిఁజూచియెన సిగ్గుపడర హేమా
 యాకులమొందుచు జీవుల
 మూఁకలు మర్యాదకొఱకు ముఱుగుదు రికటా॥ ౪౯౩

క॥ పరలోకమునకుఁ జూచుక
 బరమాత్ముఁడెలియలేమిఁ బరలోకంబుక
 బురుషుఁడెఱుంగనికతమునఁ
 బరులకొవ్వీంచు నెంచు బాపండుండె॥ ౪౯౪

క॥ ధరజన్మమొందుటరయఁగ

హరికార్యముఁజక్కఁబెట్ట నంతియఁకాకే

పురుషుల కిలలో వేఱై

పురుషార్థం బొక్కఁడండఁబోలు నె జీవా ॥

౪౯౫

క॥ పురుషుండన హరియగుఁ గా

పురుషుండీనరుఁడు దుష్టబుద్ధికి విషవత్

బురుషోత్తమాంశమున భువి

జరియించుకొ భక్తకోటి శాంతిని నించుకొ ॥

౪౯౬

క॥ అనుకొనుచు జీవుఁడండఁగఁ

దనమార్గము తానుబట్టు దైవముభక్తిచే

కని కనఁడు రెంటినాత్ముఁడు

తనకన్యబొండులేమిఁదాదా త్యమునకొ ॥

౪౯౭

ఆ. వె. మందుగాల్పిచూడ విందగుఁగంటికి

గాని దానిఁదాఁకఁ గాల్పివైచు

లోకజాలమందు లోలత్వమటువలె

లోకమందు దూరబోకు జీవ ॥

౪౯౮

క॥ శూమసారులు సాధువులని

కమలాక్షునికశయ యీజగంబని విసి తా

కమలాత్తులవలె బరులనె

సములం బ్రకటింప లోకబాంధవు లఁటహా ॥

౪౯౯

ఉ॥ చేసెడువాడు లేడునరి చేయఁగఁ గార్యము లేదు లేదఁహో
చేసెడుమార్గమట్లె యిఁకఁజేసెడిదేమని చింతసేయుటే
దోసము దానుఁజ్ఞేనఁ గనుదోయినిగుడ్డి నీక్షసేయమున్
జేసినకర్మమేఁగుఁ గృపసేయునురాముఁడు నద్గురూక్తులన్
వాసనఁబొసి శాంతిఁగని వర్ధిలఁగాఁ దగఁదెల్పు సత్యమున్॥

క॥ కాదుసుమీపథమిది కా
మాదులలోఁ దొట్టుపడెడునజ్ఞునకిలలో
లేదుసుమీసుజ్ఞానము
పాదుసుమీవానిబ్రదుకు పాపండతకున్ ॥ శ్లో०

ఆ. వె. తెలియలేనిచింత తెలిసినగోరంత
పట్టలేనివింత బెట్టుకొంత
పట్టియావులింత పట్టి చూచినయంత
దంభినాశ్రయింప దండుగగద ॥ శ్లో० ౨

క॥ శేషగిరివాసవిగ్రహ
వేషములంజూచి భ్రమసి వేడరుముక్తిన్
దోషాశరములుగోరిక
లిషచ్ఛాతియును నీయవిందునునందున్॥ శ్లో० ౩

క॥ విషయేంద్రియసంయోగము
విషయముఁ బర్చించుమనము వేదాంతంబున్
మిషలోఁగృహి లేమినినగు
మృపయదియని యత్త్రజ్జేర్నుమీ కోరికలన్ ॥ శ్లో० ౪

గీ॥ శక్తిగల్గియునొర! యశక్తుఁడయగు
సక్తిలేమిని నభిమానసక్తివలన
శక్తిచాలమిఁ బ్రతినిధిచాలవెదకు
యుక్తులనుబన్ను రిక్తుండు శక్తికొలది ॥ ౫౦౫

క॥ ఎదైనఁజాలుననువాఁ
డెదైనఁజేయుఁ జేయునెదియునై నఁ
ఎదియొయొకఁడనుమూఁగు
హదియచేయఁగలఁడు జడుఁడన్నియుఁజేయుకొ ॥ ౫౦౬

ఆ. వె. సర్వధర్మములకునాహసంబేషెద్ద
యదియు శాంతిమూలమైనసంప్ర
తత్త్వవిదుఁడొకండు దానిఁబూనునుగాక
మనుజమాత్రునకు బ్రమాదకరమ ॥ ౫౦౭

ఆ. వె. స్వేప్తసిద్ధిగొఱకు దుష్టుండుజీవుండు
సేయరానిదెద్దిచేయునెద్ది
యాజ్ఞకప్రమంచు నాచార్యునిఁదించు
మోహమాపలేమి మోక్షకామి ॥ ౫౦౮

•క॥ సర్వేంద్రియములవిషయము
లుర్వికాసంపూర్ణవృష్టి నొదవియునకటా
నిర్వాణపదమునీయవు
సర్వజ్ఞులఁజేరి భక్తిసలుపకయున్నకొ ॥ ౫౦౯

అ. వె. ఐక్యబుద్ధిలేనియథముల సేవించి
 సంచితంబుపెంచి సంశయించి
 మూచి ముంచుకొనుదు మోహబ్ధిగ్రుంకుట
 దాంభికకుల సంప్రదాయసరణి || ౫౧౦

క॥ లోలోఁ బేరణఁజేయఁగఁ
 జాలినదేవుండు చేయఁజాలును జీవుం
 డేలాజాలినిలోకులఁ
 గూడుకొవిడుచుండుపేరుకొఱకుజితార్థి || ౫౧౧

క॥ గురుఁడై పరుఁడై బోధా
 కరుఁడయి పావనకరుఁడయి కమలాకరుఁడై
 హరుఁడై భవసంహరుఁడై
 వరుఁడై వాణికిని మనకువరదుండయ్యెన్ || ౫౧౨

క॥ శ్రీగురుపాదాబ్జులు
 బాగుగమదినమ్మినట్టిభక్తులకిలలో
 రాగాదులునశియించున్
 భోగముయోగంబు నొకటఁ బూర్ణతఁజెందున్ || ౫౧౩

క॥ గురువచనంబాలించియుఁ
 బులుంబ్రార్థించుచుండు పాపంబకటా
 తరియించు నెభవజలనిధి
 వరశిష్యుండు గురువునందువైరాగ్యమునన్ || ౫౧౪

క॥ పరమార్థముశరణార్థిని
బరమార్థపుదృష్టిగరుడడు పటుతరభక్తి
గరమర్థింపక మునుపే
వరమా? తెలుసంగ వానివశమా తెలియన్॥

౫౧౫

ఆ. వె. కట్టలోననున్న కాల్యకుబంధంబు
నదులుకట్టుకట్ట నదులకగునె
గురునిసూత్రమెన్నఁగూళల కేయన్న
జాతరూపమూర్తి! సాధుకీర్తి! ॥

౫౧౬

క॥ ఏమైనఁజెప్పనీతాఁ
బ్రామాణికబుద్ధిఁగలిగి ప్రభువాక్యములన్
బ్రేమించినఁగోపించిన
గామించఁగవలెను ముక్తిఁగామించినచోన్ ॥

౫౧౭

క॥ విధియునిపేదములేకీ
విధినిగురుమూర్తినరుడడు విజ్ఞతఁగొల్వన్
విధియునిపేదముకలుగని
విధిచోదితమైనపథము వేగమలవడున్ ॥

౫౧౮

క॥ మంత్రంబైననువేఱొక
తంత్రంబేయైన శుద్ధతత్త్వంబైనన్
యంత్రంబైననుస్వగురుని
యంత్రితుడైనట్టివానికలవడఁగాదే ॥

౫౧౯

క॥ శాంతాకారముసుమన

స్సంతాపహరము సమరససారముకవితా

కాంతాగారము మననై

కాంతస్థలము గురుచరణకమలముజీవా! ॥

గీ. ౨౦

ఆ. వె. విష్ణుగొల్పుచుంటవిజ్ఞానముదయింపఁ

బగయలేదు భోగిఖగములకిల

స్థానమందుఁ గొంతసత్వంబుగలదండ్రు

సరససుజనసేవ చాలుజీవ ॥

గీ. ౨౧

క॥ తనువుండియునిజమూర్తిని

గనుఁయోగికి దేహబాధకలుగమిగదదీ

నినిగనగురుపదములనే

గనవలె సకలార్థసిద్ధిగనవలె వానక ॥

గీ. ౨౨

క॥ సరసముచెఱకుంబలెలో

విరసముకఠినంబుపై న వెఱియెఱెఱుంగుక

సరసుండుదంతపుష్టిక

గురుసేవలలోనిరసముగ్రోలునుగాదే ॥

గీ. ౨౩

క॥ గురుబోధకుఁజెఱకునకుక

వరభేదంబొండుగలదు వలచికఱచినక

గురుబోధమఖండంబౌ

నరయంగొనిక్షుఖింఢ మదిఖింఢంబే॥

గీ. ౨౪

సీ॥ గురుపాదుకాదీత గురుపాదుకారక్ష

గురునిగాంచినవాడు గుజ్జేనిగాంచు
గురుపాదుకాదీత గుజ్జేనిగాంచినవాడు
గూఢమంత్రార్థంబు గుజ్జేనిగాంచు
గూఢమంత్రార్థంబు గుజ్జేనిగాంచినవాడు
మంత్రాత్మకంబై నమహిమగాంచు
మంత్రాత్మకంబై నమహిమగాంచినవాడు
శూన్యస్థలంబును జూడంగల్లు
శూన్యస్థలంబును జూడంగల్లినవాడు
శివమిథునంబుదర్శింపంగల్లు
శివమిథునంబుదర్శింపంగల్లినవాడు
దర్శించుదత్త్వంబుదత్త్వమట్లు

సీ॥ తత్త్వదృష్టినిద్వంద్వంబు దాటు దాటి
భవమహాబ్ధినిదాటు దాటివిమలమగు
శుద్ధచైతన్యమై సుప్రసిద్ధిగాంచు
గాంచివిహరించుహరిపాదకమలమందు ॥

గీ. ౨౫

శ్లో॥ గురుమూర్తికరుణయింతని

తరమా తెలుపంగ? దెలియదరమా? పరమా?

పరమార్థమరయంగోరిన

గర్వమర్థించుటయ కాని గణనలుతగునా ॥

గీ. ౨౬

క॥ మాటలుమరగినముక్తిక

వాటంబుకామూయుగురుఁడు వైరాగ్యమునక

సూటికడప్పకఱొలిచినఁ

జేబుదొలఁగించు శాంతి జేకుఱుచుఁగదా ॥

౫౨౭

ఆ. నె. గురునిమూర్తియన్న గోవిందుపదమన్న

వేదమన్నఁడ త్వవేత్తలన్న

జులన్న భక్తవరులన్న నతిసేత

లసంప్రదాయసరణి ధరణి ॥

౫౨౮

క॥ దినకరునిబలెగురుఁడిలఁ

దనశిష్యులబోధచేయఁడగు నటుపై నక

జనులంబలెబుధజనలుం

గనియెదరు తమతమవిధులు క్రమమునజీవా ॥

౫౨౯

క॥ పరజనములపొగఁడొందఁగఁ

బరాత్పరునిభజనసేయుభ్రష్టులకిలలోఁ

బరత త్వమెఱుఁగరాదని

గురువులుగననీరుఁడమ గుట్టునుజీవా! ॥

౫౩౦

క॥ స్ఫోటముబ్రహ్మంబాత్మక

వాటము మిథునాత్మకంబు వాంఛారూపం

బొటకజిత్రము దృశ్యము

పేటిక కేవలదృగాత్మ ప్రీతివసింపక ॥

౫౩౧

క॥ కింకరవృత్తికిఁ బైము

సంకల్పహరంబు ముక్తిసంపత్ప్రదమా

నోంకారమంత్రరాజము

వేంకటపతిఁగూర్చి పలుకవీనులవింఁగా ॥

౧౩౭

క॥ పనిలేనివాఁడుపూనిన

పనివారించుటకుఁ బరమపదమిచ్చుటకుఁ

బనివడ నెఱవేర్చుటకున్

బ్రహ్మముగాయత్రితనువు రాముఁడనుచ్చున్ ॥

క॥ వేగముసాతత్యముతో

యోగంబునఁబూర్ణ శాంతి యోగిజనులకే

యోగలెడునోడుదుడుకుల

శ్రీగురుచరణాబ్జయుగళ సేవాఘలమున్ ॥

౧౩౮

ఉ॥ అన్నియునున్న జీవతయునంతియయెన్న బరాత్మఁడొక్కఁడే

యున్నది రామరామ యికనూరకచింతలఁగుండనేల? నీ

కన్నులుమూసి సర్వమయుఁగల్గిషదూరుని సంహరాత్మునిన్

దిన్ననిచూపులంగనినఁదీరముఁజేరెడుసమ్మనెమ్మదిన్ ॥

క॥ జాగ్రన్నిద్రావస్థల

సాగమిజపమేరికేని స్వప్నస్థితిలో

యోగమునశుద్ధజీవుఁడు

శ్రీగురుకృపగాంచి శాంతిఁజేయునుజపమున్ ॥

౧౩౯

గీ॥ స్వప్నగతుడై నజీవుండు ప్రణవసంజ్ఞ
శక్తిరూపంబుఁదాల్చును సతతమౌర!
జగముపాలింప, నేవింప శంకరాత్ము
నంతరాత్మునిబరమాత్మునాదిమూర్తి ॥ ౫౩౨

గీ॥ గట్టిదొక్కటి యొక్కటి వట్టిదగుట
రెంటిఁగట్టుంగఁబుట్టె నావెంటనంటి
సదసదాత్మకరూపుడై శాంతినుండు
శుద్ధజీవుండు పురుషార్థసిద్ధిదుండు ॥ ౫౩౩

క॥ నిజమూర్తియునికిపట్టగు
గజవరదునకట్లుజగముకలిగిహరింపన్
భజియింపఁగనాధారం
బుజీవుఁడకృతార్థుఁడనుట బొంకగునెభవిన్ ॥ ౫౩౪

క॥ తపము సమాధియుఁబక్యము
నుపకారకముల్ దలంపనుత్తమములు పా
పపరిత్యాగముఁజేసి భ
వపయోధినిదాటు రామభక్తులకిలలోన్ ॥ ౫౩౫

క॥ మితిమించితినుట తిరుగుట
యతేంద్రియ సల్పసిద్ధ యాశయుభయమున్
వెతలకుఁగారణములు స
ద్గతిగోరెఁజుయోగులకపి తిగవండ్రిబుధుల్ ॥ ౫౩౬

తే గీ. కర్మమీశ్వరార్పణముగా నిర్మలమతి
 నొకటిమూసినయపుడు వేళొకటి తెలుచి
 నాసికారంధ్రముల రెంటి మూసికొనుము.
 బీల్చురంధ్రానవిడువక విడుచుదానఁ
 బీల్చుచుండియు స్థైర్యంబుప్రియమెసంగ
 నొకటఁబూరించి నాల్గింటనుంచిలోన
 రెంటువిడిచినదాగతి వెంటనంటి
 యుంటయోగమూలంబునా వింటిఁగంటి
 మహిమపద్మాసనంబున మంత్రశక్తి
 మాధవారాధనమున సమాధినిజము
 గురునిఁగొల్వక యెద్దెనఁగుదురుషమనె?
 గురుఁడుపరదైవతం బనుకొనుముమనుము ॥

గీ. ౪౨

ఆ॥ నె ॥ పాలువేడినీళ్లు పంచదారయుగోదు
 మలునునేయిపెసలు వలయుయోగి
 వరులకండ్లు యోగవర్ధకములగుట
 వీనిఁదినుచు నియమవృత్తినున్న ॥

గీ. ౪౩

క॥ కనుగొనవేదముశాస్త్రం
 బనంతమనియంగు తద్దులాగొడవేలా
 తనకనువగుసామగ్రిని
 గనిధినుడు గురునిచేతఁగను గదళాంతిక ॥

గీ. ౪౪

క॥ సామగ్రిభేదమైనన్

సామాన్యపు శాస్త్ర మొండు జగముననుండున్

ధీమంతులచుక్కానది

యేమార్గంబైనబట్టినీ హరికరుణన్ ॥

౫౪౫

త॥ నానావిధనిగమవ్యా

భ్యాసములరయంగఁదరమె?కాలంబల్పం

బానావిఘ్నంబెక్కుడు

గానందగుండత్వ మాత్రం గవిహంసవలెన్ ॥

౫౪౬

ల. కె. మతమదెద్దియైన మాధవార్పణబుద్ధిఁ

జేయుకర్మమొకఁడు చేయుముక్తుఁ

గానినాఁడుభవముగల్పించిభవముంచు

నాసహెచ్చిహెచ్చి మోసపుచ్చు ॥

౫౪౭

క॥ ఏకాక్షరమేకాంలేము

శ్రీకాంతునికరుణ గురుఁడు సిద్ధాసనమున్

సాకెడుసుజనులుగూడినఁ

గాకెటుయోగానుభూతి కవులకునిలలోన్ ॥

౫౪౮

క॥ యోగాంకూరముబుద్ధిఁద

పోగఁగొనునూక్తి నాటబుణ్యవశమునన్

దీగెలువాఱఁదదీయవి

రాగప్రసవమునముక్తిరమప్రభవించున్ ॥

౫౪౯

క॥ అజ్ఞానాపహ మాత్మకు
 సుజ్ఞానప్రదము ధర్మసూక్ష్మ ఫలంబున్
 జిజ్ఞాసామూలంబని
 విజ్ఞులువర్ణించుచుండ్రు వినుమకౌనంబున్ ॥ ౫౫౦

గీ॥ జపతపంబులమెచ్చుడు శార్థపాణి
 భక్తిమెచ్చినచందాన భక్తిదలఁచ
 స్వస్వరూపాను సంధానశక్తి సూక్తి
 మకౌనముద్రాభిధానంబు మంగళంబు ॥ ౫౫౧

అ॥ వె॥ ఊరకుంటకంటె నుత్తమధర్మంబు
 గానరాదుజగముఁ గలియరాదు
 మకౌనముద్ర సర్వమంత్రసారంబది
 జాతరూపమూర్తి! సాధుకీర్తి! ॥ ౫౫౨

క॥ శమదమములయమనియమము
 లమరును గురుమూర్తి కరుణ నజతయడఁగున్
 విమలంబగుజ్ఞానంబున
 సమరసముదయించుఁ బ్రబలసత్త్వముకలుగున్ ॥ ౫౫౩

శ॥ సమరసమనసర్వంబున్
 సమముగదర్శించుచుంట సత్త్వముదానిన్
 గ్రమమెఱుంగకశ్రమఁజెందెడు
 క్షమతులు దెలియంగలేరు కోవిదుఁడెఱుంగున్ ॥ ౫౫౪

క॥ సమరసమునర్వంబున

ననుబుద్ధియు భేదదృష్టి సవ్యంబగుయో

గముకొని చువ్వమొకడను

భ్రమడ త్వమునుఱచి బాధపడిచెడనగునా? ॥ ౫౫౫

క॥ ఊనుయే యోగముజ్ఞానము

ఊనుయే చైవంబు శక్తి సారస్వతమున్

ఊనుయే బ్రహ్మనందము

ఊనుయే సమరసము శాంతిసర్వము ఊనుయే ॥ ౫౫౬

క॥ ఆరూఢజ్ఞానంబున్

సారామలభక్తిశాంతిసమరసమునుసం

సారోత్తారకములు ధర

నౌరా! సర్వాయుపదములగురాజీవా! ॥ ౫౫౭

క॥ అండజవాహనభక్తిని

నిండినమనమెట్లు తెలియనేర్చునుభేదం

బుండు నెరుఘువునఁబూలం

దుండినగుణదోషజాల ముర్విక బాలా ॥ ౫౫౮

క॥ అమనస్కమనగమనమది

విమలమగుట వడినిమలమువిడు దిగబడమిన్

గ్రమమెఱుంగమి లేకుంటని

కునుకులువ చియుతు రదియుఁగూడునెజీవా ॥ ౫౫౯

క॥ మనమునకునహజనుగువడి
మనమదిసంశయముచేత మల్లశ్శింగుఁగఁగా
మనమునకునుదగతియగుఁ
భునులడిజాడ్యంబటఁగఁ గనియెడఁగెందుక॥ ౧౬౦

క॥ కాననమనస్కమనఁగా
మానసమునసంశయంబుమానుట యెటులో
పూనుటపనులక జీవుడ
నేననుభవలేమి హరినినెందుఁగనుటయే ॥ ౧౬౧

క॥ సచ్చిదానందరూపంబు జ్ఞానితాల్చి
సహజకాంతినిశాంతినిఁ జక్కవెలుఁగ
మనమునిర్వృత్తినిొందునో మాయమగునో
నిశ్చలంబగునో తెలియునేపుధాభి
మాని జీవుండుమిన్నకెం దేనియణఁగు
రెంటివలెనుండియొక్కఁజొచ్చుటనాత్మ॥ ౧౬౨

క॥ అమనస్కరాజయోగము
విమలాత్మలసామ్మ దానివెలయుంచెడిధ
ర్మముగురునిది గురుశిష్యుల
సమకూర్చెడిశక్తిహరిది సత్యముజీవా॥ ౧౬౩

క॥ కోరికలమనస్కంబున
జారును హరిజేరునాత్మ సత్యముదేహం
బారబ్ధమనుభవించుకొ
శ్రీరామదాబ్ధక్తి చే నిటుజీవా! ॥ ౧౬౪

క॥ అహమనిసోహమ్మనియున్

బహుగతులఁదెలిసి తెలియక పల్కెడునాత్మం

డహహా! జీవునిఁగఁగనియు

నిహసరములలెక్కలిడుదు రిలభాంతిజడుల్ ॥

౫౬౫

క॥ అదియొక్కఁడనఁచుఁదెలిసిన

పిదపన్మదిసంశయములఁ బేర్చదుతావే

గదియుసమాధినినాత్మన్

గద యటఁగృత్యంబులేమిఁగదరాజీవా! ॥

౫౬౬

క॥ బాధలకుఁదాశఁజాలమి

గాధలవినుచుండియుండి కళ్యాణంబౌ

బోధజనింపఁగ సహజన

మాధియగున్ దత్త ణంబుమాధవక్యపచేన్

౫౬౭

క॥ తనువున్నయపుడుముక్తియు

జనులకుగోచరముకాదు శాంతిఫలించున్

దనువున్నలేకయున్నన్

గననికతంబున సమాధిగదసత్యముగన్ ॥

౫౬౮

అ॥ వె॥ తావులెందులేమిఁ దద్దయునెఱిగిన

జీవుఁడాత్మయందు జీర్ణమగుట

నవలనునికిలేమి నాత్మతాదాత్మ్యంబు

గానియాహయేది?కర్మమేది? ॥

౫౬౯

క॥ శింకలువాసిసనదులకు

జంకంబనిలేదు లేదుసంసారం బే

వంకందృష్టిమరల్చిన

సంకల్పములేమి నాత్మనాయుజ్యంబే ॥

౫౭౦

క॥ ఉన్నాడని విన్నాడని

కన్నాడని జనులువల్కు గాదాననకే

యున్నటులేయున్నాడా

వెన్నునియందాత్మనాత్మ వేల్చెఱునిష్కే ॥

౫౭౧

క॥ జ్ఞానమవస్థాత్రయమున

మానంబొమ్మాటిదాట మమతహరింపం

గానరహరియగుటయుబ్ర

జ్ఞానముమూర్తీభవించి కైవల్యంబీకే ॥

౫౭౨

సీ॥ రామునికరుణసర్వంఖల్విదంబ్రహ్మ

యనుమహావాక్యంబుననుసరించి

తుల్యయోగముననతులితశాంతినిసర్వ

కాలంబులందువిజ్ఞానమహిమఁ

గాంచియేకాంగియైసంచరించుచుభక్త

సంఘంబునకుమేలొసంగుచుండి

సంతతాత్మానందజలధిమజ్జనశుద్ధ

దేహుడై సకలసందేహమునుగడ

గీ॥ దెలిసి తెలియరాక ధీరుడై గురుమూర్తి

దాల్చునాత్మనాత్మవేల్పుశక్తి
భక్తియుక్తిగల్గిప్రబలుబ్రహ్మతేజ
మునననంతసత్త్వమునధరితి ॥

గీ२౩

క॥ యోజన వాసన యనుభవ

మోజగ్గూడంగ బ్రహ్మ మూరక వేటై
యోజనలఁ బెంచుచుండిన
చోజన్మపరంపరయగుఁ జుమ్మిజీవా ! ॥

గీ२౪

క॥ మనమాత్మతోడనొకడై

గననుండుకోలేకయుండుంగద యెట్టెట్లో
యనుభవమునఁదలచూపున
మనస్కయోగమిది ముక్తిమార్గంబదియే ॥

గీ२౫

క॥ యోగానుభూతిలేకయ

శ్రీగురువాక్యములఁదెలియఁజెల్లు నె బ్రహ్మం
డాగారవిహారుండగు
భోగిని విభుడందుగాదె బుధులుధరితిక ॥

గీ२౬

గీ॥ కార్యజాతంబుఁజేయును గలతలేక

ధర్మసూక్ష్మపరుండగు ధన్యతమఁడు
కాననవ్యానిజన్మంబు జ్ఞానముద్రఁ
బూనినట్లుండు సర్వదాపూను సతఁడు ॥

గీ२౭

క॥ ఆశారహితునిచర్యకు

నీశుఁడుకారణమనంగనితమగుశంకా

లేశమువలదదినమ్మినఁ

బాశుఁడతంబతనిచర్య భవహరమయిగున్ ॥

౫౭౮

గీ॥ సంశయమువీడుమనమునశాంతిగూడుఁ

గర్భముహరించువసియించుఁ గానసమున్

యింటనో యెందో యొకటముక్కంటియగుచు

హరినిగొల్చెడుభక్త శేఖరుఁడుధరణి ॥

౫౭౯

క॥ పటమగునుగపటసూచన

నిటలాక్షుండదియలేమి నిక్కంబయ్యెన్

గుటిలుఁడదియోర్వజాలఁడు

కటకటకపటంబు మైత్రికారణమయ్యెన్ ॥

౫౮౦

క॥ నిష్కపటవృత్తిఁదిరిగిన

శుష్కించెడుజగము వానిఁ జూచిభయమునన్

నిష్కపటులభరియింపఁగ

నిష్కపటుఁడుయోగిగాక నేర్తురెయలఁతుల్ ॥

౫౮౧

క॥ తననిద్రతనకుఁదెలియుట

ఘనయోగమునందుఁదాను గొంచినబంధమే

మునులుప్రబోధంబనిరది

గనువాఁడేభవముఁగనఁడుగా హరికృపచేన్ ॥

౫౮౨

క॥ కలఁగాంచిమేలుకొనినన్

దెలియునునుందుండుదానిఁ దెలియునెకలలో

దెలిసినయప్పడెకలగాఁ

దెలియుటతత్త్వముదెలియుట ధీసంపన్నా! ॥

౫౮౩

క॥ యోగికియోగంబేయగు

భోగికిభోగంబయగును బుధుఁడారెంటిన్

ద్యాగముఁ జేసియుఁగలిగియు

శ్రీగురుకృపఁబొందుసిద్ధి సిద్ధముజీవా! ॥

౫౮౪

క॥ అశారహితునిదేహం

బీశునిదేవళము వానికెచ్చటనున్నన్

గాలియ సర్వస్థలముల

నీశుండుండియుఁగననగు నిచట నెజీవా ॥

౫౮౫

క॥ లోవెలియోగంబొక్కఁడు

గావలయును గురునికరుణగావలయునుగా

భావమునదేవినిల్పు

గావలయు నటీశ్వరేచ్ఛ గావలయునుగా ॥

౫౮౬

గీ॥ ఆత్ముఁడస్తాంగయోగమునభ్యసించి

యాత్మతాదాత్మ్యమొంద బ్రహ్మనుభూతిఁ

గర్భవశమునఁగాయంబు కదలియాడఁ

గదలదుమనముజీవుండు కానరాఁడు

తానునిల్వంగఁదావులు లేనికతన॥

౫౮౭

సీ॥ కనకపాత్రనుబాసకంబాననేర్చిచినఁ
గంచుపాత్రలనుమోగించినేల
అగ్రబ్రాహ్మసాధుబునారగించుఘనఁడు
దేవళంబులనేలదేవులూడుఁ
గదుపదేశమునందుఁదత్త్వంబుఁగాంచినఁ
దంతజాలంబులఁదగులనేల
పూర్వోత్తరములైకకముంబొందినట్లునం
పూర్ణభావంబునుబొందుపిదప

తే. గీ. లోకమేలేదులేదుతల్లోలతయును
సచ్చిదానందరూపంబునమరసంబు
దక్కవేరొండుచునమునఁజిక్కకుండుఁ
స్వాత్మధర్మంబుకంటెశ్రేయంబుకంటె ॥

౫౮౮

క॥ ఆనందనందనుండై
యానందంబిచ్చెవెన్నుడందఱకున్ని
త్యానందమీయఁజేరికి
నానాత్వముఁదోచనట్టి నరునకుఁదక్కన్ ॥

౫౮౯

క॥ ముక్తివనితాపరమనము
శక్తియుయుక్తియునుగెలువఁజాలవుశాంతిన్
భక్తిగొల్పిననదియా
సక్తిజేర్చుఁజుమిచెంతసాధులజీవా! ॥

౫౯౦

క॥ విద్యాదాయకమాద్యము

సవ్యభిజితంబు సకలసాధుహితంబై

యుద్యమరహితంబగుటకా

హృద్యముభిక్షాన్నమంచు నెంతరుధీరుల్

౫౯౧

శా॥ శాంతిస్థానమునకొనుఖంచి పిదపకొనంసారియైయుండియు

భ్రాంతింజెందఁడుచిక్కడెయ్యెడలగర్మబ్రహ్మబుద్ధికొజుమా

వంతైనకొన్నహలేమిలేమియగదాయాతండ్రిబ్రహ్మంబయా

జెంతన్నిల్చినజీవలోకమతనికొ శ్రీమంతునింజేయుచో

స్వాంతంబందునఁబూర్ణమై ప్రణవమై సర్గాదినద్దేతువై॥

క॥ తనస్థానముశూన్యముగా

ఘనయోగమునందుఁడన్న గాంచుకొహరిలో

మనసారగఁదాఁదానై

మునిజనములువొగడనాఁడు ముక్తుఁడుజీవా॥

౫౯౩

క॥ తనవలెనేపరులంగని

తనువునిపేధించుసాక్షి తత్త్వజ్ఞుండై

గనఁడామృత్యుత్యువెందుకొ

దనకెందుకొదనువులేమి ధన్యుఁడుజీవా॥

౫౯౪

క॥ అచలాధివాసుపదముల

నచలాకృతి దృష్టినిల్పునాత్మరాముల్

రుచిమూతురుపచరింతురు

సచరాచరస్పృష్టిజంతుసంతతికెందుకొ॥

౫౯౫

క॥ కృత్యము నెఱవేర్చుచుదా

సత్యముతుదముట్టఁజెట్టితెల్ల క్రియముతుద భాగ

సత్యముగాంచినదాదక

కృత్యము లేదంచుఁడెలిసి కృతకృత్యుడగున్॥

౧౪౩

ఉ॥ వ్యక్తివిలాసముల్ గనుచు వస్తువివేకముగల్గియున్న స[యధా

ద్భక్తుడుముక్తుడుగురుడుతానయితత్వముఁజెల్పుచున్

శక్తిజరించు భూతములసంతతత్వప్తినినించు మించు శా

స్త్రోక్తవిధిదరించు సరస్వత్తులముక్తులఁజేయుభక్తులన్॥

క॥ రాగద్వేషము లేకయ

శ్రీగురుకృపద్వంద్వసమితిఁ జేరుచువిడుచున్

సాగించులోకయాత్రన్

లోగుఱిహరిమీదనిల్చి లోలతవిడుచున్॥

౧౪౪

క॥ లీలాస్పదసద్వ్యక్తుల

లీలన్ గూడంచునువిడుచు లేకంబైనన్

లోలతలేకయచింతలఁ

జాలించున్ముక్తుఁడాత్మజపమొనరించున్॥

౧౪౫

గీ॥ వ్యక్తివైచిత్ర్యమున భయభ్రాంతులుడుగ

వస్తుదృష్టినినెప్పుడు వదలకుండ

చింతలేకయయిట్లుదాసీనుడైన

యోగిసమయమును పెండ్లినినొగటిచేసి॥

౧౪౬

క॥ ద్వంద్వజ్ఞానముగలిగియు

ద్వంద్వంబుసహించునరుడు ధన్యుడుభువినా

ద్వంద్వంబెఱుంగనిమందుడు

ద్వంద్వంబుసహించుటన్న దబ్బఱగాదే ॥

౬౦౧

క॥ తత్త్వావలోకనంబున

సత్త్వముధర్మంబు పరమసాధుత్వముదా

తృప్త్యము వక్తృత్వంబుశి

వత్త్వముగల్గియునులేదు వాంఛయునౌరా! ॥

౬౦౨

క॥ గురునాజ్ఞాజపదాటక

శిరమునదాల్చుచునుజేయసిద్ధుంజ్ఞైయె

వ్వరిజేరకతనయందున

మరుమహనీయుండు లోకమాన్యుడుజీవా! ॥

౬౦౩

క॥ జీవాత్మభిన్నరూపక

మైవిశ్వముచిద్విలాసమై పూర్ణంబై

కేవలమాభాసంబై

వేదిధములవెలయు బ్రహ్మవిదులకులోనై ॥

౬౦౪

క॥ ఆకాసముంగబళించుట

లోకంబునకగునుగాని శుభదంబగునా

ఆకారముగలిగి యుండా

లేకుండుమహానుభావు డీగొనుటలులే ॥

౬౦౫

క॥ జరగినదానినినింకను

జరుగగనున్నట్టిదాని జరగెడుదాని

నరహరివిలాసమనుస

ప్పురుషుండరయండు శాంతిఁబొందునుజీవా ॥

౬౦౬

క॥ పండితునకుఁగావ్యంబె

ట్లుండినబాధాకరముగ నుండనిగత్తిబ

హ్మిండంబంతయుహరియై

యుండుటఁదద్దనకు భ్రాంతియుండదుజీవా ॥

౬౦౭

ఆ. వె. ఆవుదూడలందు నాలపోతది మొద

లాలపోతుగానె యతిశయిల్లు

కోడెలరయవేటు గోజాతియొక్కడయ్యు

బూవుతోడఁదావిపుట్టుజూవె ॥

౬౦౮

క॥ చేయిం చెడికార్యంబులఁ

జేయించుచుఁజేయుచుండు సిద్ధుండ్రిలలో

నాయాసంబొందకతా

న్యాయంబున జీవయాత్రనడపునుజీవా! ॥

౬౦౯

క॥ వాదములువదలినదురు

పాదంబులఁదగిలి భక్తిరవశులైదా

మోదరుకృపగాంచినవా

ఓదెదరు భవాంబుధి వెఱవేడికుమారా! ॥

౬౧౦

ఆ. వె. నదిని జేరుమలము నశియించువేగాన

గుంటనంటనదియుఁ గుడుఱుచెఱచు

గొప్పవారిలోనిగుణదోషములకేమి

కొద్దివారియందుఁ గోఱతచెందు ॥

౬౦౦

క॥ సుజ్ఞానియైనదేవుం

డజ్ఞానిగఁబుట్టు జీవునట్టులవిధిస్వ

ప్రజ్ఞాకొమార్పఁగలేడని

విజ్ఞుడు శాంతించుఁగోర్కె విడుచునుజీవా! ॥

౬౦౧

క॥ పనిలేదని తెలిసినజీ

వునకెప్పుడునాత్మతో నవునుయోగంబు

ప్పనికెప్పుడునచలుండై

యునికియెమార్గంబుఁ దపమునుద్యోగంబుకొ ॥

౬౦౨

క॥ క్షుమఘలరసపానోద్భవ

సమరసవిజ్ఞానదృష్టిసంపదవగతా

గమపదసంచరదానం

దముతో నై క్యంబుధన్యతమునకు జీవా! ॥

౬౦౩

క॥ జీవునకుభ్రాంతిదెలియమి

దేవునికిందెలియశాంతి ధీసాక్షికినా

నావిధిన్యస్థిపరంపర

లేవియులేకుండుఁదద్వంద్వగతినుండుకొ ॥

౬౦౪

క॥ హరిస్మరియించునమాధిని

హరితానై యుండుఁ గాలహరణముఁజేయఁ

డరిషడ్వర్గంబులనీ

కరణీకహరియించుఁ జెంచుగై నల్యంబున్ ॥

౨౧౬

గీ॥ ప్రకృతిమలినశుద్ధయనఁగఁ బరగుఁజెఱి

రాపిడియెతప మగ్నిహోత్రంబుపురషఁ

డన్నిటిలయించితుదిదాను హరినిఁజేసె

జీవచరితంబు ముక్తిసంజీవనంబు ॥

౨౧౭

క॥ శ్రుతిమార్గమునుసరించుచు

గతాగతములకు నెందుఁ గంఠకనత్య

వ్రతుఁడౌనతనియహూనుష

గతి సత్త్వముసర్వసిద్ధికరము కుమారా! ॥

౨౧౮

క॥ భీరుండితరముగోరున్

గోరునోక్షుంబు బుద్ధికుశలుండెందున్

ధీరుంహారకయుండియుఁ

జేరున్ బారంబు నైక్యసిద్ధికుమారా ॥

౨౧౯

క॥ తనువనుసరింపఁబ్రకృతిని

మనమదితత్ ధ్యానమందమగ్నముగాజే

పునికెందునునికిలేమిని

గనిముక్తతయృద్రు దానిఘనలు కుమారా! ॥

౨౨౦

గీ॥ బ్రహ్మజ్ఞానమటగిన పండితుండు
 తొంటివిషయంబులంటునే? కంటనైన
 బ్రీతిఁగాంచునె? యెంచునె? ప్రీతిఁదొలుతఁ
 దిన్నయన్నంబుఁగ్రక్కినఁ దిరిగితినిఁగ
 శక్యమౌటెట్లు? పదివేలవాక్యతతుల ॥ ౬౨౦

క॥ కోరికలవిడిచిహరిపద
 సీరజములమఱగి విడువనేరనిమనుజుం
 డీరేడుజగంబులలో
 ధీరుండై సంచరించు ధీసంపన్నా! ॥ ౬౨౧

ఆ. వె. భూమిఁదాఁకునీడ పురుషునిమలినుఁగాఁ
 జేయనేరనట్లు సిద్ధుఁగలత
 పఱచలేదుమనము ప్రాక్తనదుష్టసం
 కల్పసంగతి శతకల్పములకు ॥ ౬౨౨

క॥ తనుఁబూర్ణుఁజేయువాఁడే
 తనునితరులదృష్టియందు ధన్యునిఁజేయు
 దనుఘనునిఁగనీచునిఁగాఁ
 గనుజసములఁబెంచిద్రుంచికొరవఁమొనఁగున్ ॥ ౬౨౩

క॥ తెలిసినఁదెలియఁడుపరులకు
 దెలియుటదుర్లభము స్వాత్మతేజమ సాక్ష్యం
 విడువరులకుఁదనలో వెలి
 కడునిండున్ మెండుపండుఁగర్మము తనయా ॥ ౬౨౪

క॥ ఎటువంటిదై నఁజేయుకొ

దటుకునఁజాలించు జ్ఞాని త త్వంబదిరా

కటకటఁబడఁడెన్నండుకొ

బటుతరహరిభక్తిఁ బరమపావనుడగుటకొ ॥

౬౦౬

క॥ అంతయుబ్రహ్మంబనుతెలి

వెంతయుఁబరిపూర్ణమైన నెదియెటులై నకొ

జింతయొకయింతలేమిని

శాంతికొవిహరించు మించు సాధువుజీవా! ॥

౬౦౭

క॥ తనునితరులనిందాస్తుతు

లనెంచుకొనకెంచకముని లలితాత్మంజై

కనికనకయుండుజగముల

ననిశముహరితోడ నై కృమందుటజీవా ॥

౬౦౮

క॥ కేవలశుష్కప్రియముల

కీవసుధకొసంతసించునేయోగి క్రియా

కేవలముత్తరమని కను

లోవెలినై కృంబు నెప్పుడుకొహరికృపచేకొ ॥

౬౦౯

క॥ నోటకొవెడలుచునడలుచు

సూటింబడలెడుపదములఁ జూచుచువిడుచుకొ

మేటికపింద్రుఁడుమరలెడు

స్ఫోటముదర్శించువేడ్కఁ జమ్ముకుమారా! ॥

౬౧౦

క॥ కాలోచితకృత్యంబుల

భీలంజేయుచుఁ జేయుచే తనలోఁదా

నేతేమినాత్మవెలిగెను

నేలూ! భక్తుడు దేవుఁడేగద జీవా ॥

౬౩౧

గీ॥ తన్మయుండై నయోగికితరులవలనఁ

గామరోషాదివృత్తులు గలుగుటెట్లు

కల్గిననయేనివిష్ణుసంకల్పములగు

నంబికాజానిచరణసేవాభిమాని ॥

౬౩౨

గీ॥ తన్మయుండైటదోషానఁ దగులుకొనమిఁ

దగులుకొనుచుంటరోషానఁదధ్యమరయఁ

జేసిమానియుధర్మంబుఁజేయుచుండు

సిద్ధుఁడ జ్ఞాఁడొ యెంతైనఁజేసియుఁజెడు ॥

౬౩౩

క॥ మమకారమహంకారము

క్రమముగవిడువంగ సర్వకాలములందుకొ

సమతకొనుస్థిరుఁడైవి

శ్వమునుఱచుచు నాత్మనాత్మసందర్శించుకొ ॥

౬౩౪

క॥ పతితుండనిపాపనుండని

కృతకృత్యుండెందు భేదమెంచడుగదని

తృతపశ్చరణంబునశ్రీ

పతితోనై కన్యంబు వానిభాగ్యముజీవా ॥

౬౩౫

క॥ ఉనికియులేమియుఁదెలియక

మనమెట్టులొయట్టులుండు మహనీయుండున్

గవనగునాతనిమూర్తిని

మనుజాశ్చరిఁ జర్యలందుమాధవకృతియున్ ॥

౬౩౬

క॥ ఉన్నపుడుమిన్నకుండున్

దెన్నుండై చేయుచుంట వెఱవఁడుభక్తుని

దెన్నఁగముక్తుండీవ్వీధి

నున్నన్ బరమేశ్వరేచ్ఛయున్నన్ జీవా! ॥

౬౩౭

క॥ రతివస్తుతత్త్వమందు వి

రతినామాదులను యోగరాజంబిది స

ద్గతికిగురుమూర్తిఁగొల్పిన

మతిమంతులకబ్బు సులభమా! కాకున్నన్ ॥

౬౩౮

క॥ తనతోనై క్యంబొందిన

మనుజులకుందనకు ముక్తిమా లభియింపన్

గనఁడగునొకమార్గంబది

ఘనగురుకృపచేత శ్రీశుకరుణన్ జీవా! ॥

౬౩౯

క॥ ఆకాశంబునఁబొగవలె

నాకారములేనియాత్మయంతయువ్యాప్తం

బై కాంచును బూర్ణత్వము

లోకంబేకాంశుకుంట లోలోనుంటన్ ॥

౬౪౦

క॥ శ్రీగురునమఃదేశంబున

బాగుగవిజ్ఞానదృష్టి ప్రబలివకొలది

లోగుఱినిలుచునుభగవ

ద్భాగవతులసేవలు శుభదంబులగుఁజుమా ॥

౬౪౦

ఉ॥ దాసులపాదధూళినుఖదాయకమంచుఁడలంచికాదెనుక

వ్యాసుఁడనారదుంగొలిచిభాగవతంబురచించిభక్తివి

శ్వాసములొప్పదానిఁజనునకనియమించెనుబుత్రకుశకుశ

వ్యాసునికన్నమిన్నలగువారలుమీరలుభక్తిసైతురే॥౬౪౧

గీ॥ దయయుసత్యంబుశౌచంబు ధర్మశతికి

మూలమందురు తజ్జ్ఞులుమునులుఘనులు

మూఁటిసేవింపఁగూఁటినిదాటునొడు

జన్మరోగికిమందెందు శాంతియందు ॥

౬౪౩

ఆ. వె॥ చెడ్డవారిమంచి చేటుకేకరణంబు

మంచివారిచెట్ట మంచికట్లె

పుట్టువుననయుండఁబుణ్యంబుఁబొపంబు

పురుషుండేమి చేయఁబోలుఁబుడమి ॥

౬౪౪

క॥ ఒకమార్గముగురుకృపచే

నకలంకస్థితినినునుజుడందునుభవమూ

రకదాటగ నకట మనో

నికలత్వముఁబొందుచున్నవిజ్ఞతనున్నా ॥

౬౪౫

క॥ నియమాదులభ్యసింపఁగ

భయవిరహితమైనపదవి ప్రాప్తిచునుద

న్మయమైతోచెడు లోకము

లయమొందునుమనము నిశ్చలంబగుకతనన్ ॥

౨౪౬

క॥ కాయం బేమాయంబని

న్ద్యాయంబుగఁదెల్పుగురుని సయహీనుండై

యాయాయర్థములడుగుట

న్ద్యాయంబే? సందనంబు నరకదమగునే? ॥

౨౪౭

క॥ జ్ఞానమెగదగురురూపము

జ్ఞానమెగదతార్థకంబు సాఖ్యింబదియే

జ్ఞానమెయోగంబనినీ

మానసమున గురునిఁగొల్చి మనుముకుమా రా ॥

౨౪౮

క॥ జ్ఞానముసౌఖ్యముదుఃఖము

తానీయకగలుగు దానితత్త్వంబదిరా!

తానిత్యముమృతినొందుచు

సానిద్రమృతియని దెలియనజ్ఞుండడలున్ ॥

౨౪౯

క॥ తనజననముఁదా నెఱుఁగఁడు

తనమృత్యువు తనకుఁదెలియఁదరమా? మనుజుం

డనయముజీవనమర్చై

యునికియె తా నెఱుఁగునట్లు లూహించిచెడన్ ॥

౨౫౦

క॥ మనమునఁ గాలువ్యంబది

ఘనదేవునిజేవునట్లుఁగాఁ జేయునుదా

నినివిడువనాత్మతానై

ఘనకాంతిని బయలుపడునుగాదే తనయా! ॥ ౬౫౦

క॥ గురునాథునియెడఁజేయున

పరాధములచే విశేషబాధలు కలుగన్

గురునామముతన్నాశం

కరమగు స్మరియింపునర్వకాలము దానిఁ ॥ ౬౫౧

క॥ దేవీహృదయజ్ఞానము

దేవునిఁ దదీయసన్నిధిఁ వసియింపన్

జీవునిఁ గల్గును గురు

దేవునిసన్నిధివసించ దీక్షవహింపన్ ॥ ౬౫౨

క॥ తోచినశివశక్తులవలె

దోచుఁ బరగఁదత్త్వమగును దోచమనెందే

పాచామగోచరంబై

యేచర్యలులేమిఁ జిత్తదెట్లోనత్తై ॥ ౬౫౩

క॥ ఎన్నిటికైననుమోక్షం

బున్నది భేదంబుమిశ్రితమున్నదిహరియే

యన్నది న్యానభవంబునఁ

గన్నక నిజదేశికేంద్రదుకరుణన్ జీవా! ॥ ౬౫౪

౩॥ ఆత్మయనఁగదేహంబగు

నాత్మయమనమగును బుద్ధియాత్మయయగు నా

యాత్మయె జీవాత్మయుఁ బర

మాత్మయు హరిమూర్తియగుఁజుమా సర్వంబు॥ ౩౫౬

౪॥ శ్రీసద్గురూక్షవిధినిను

దాసీనుండఁసఁగోసి యహ్వాసనముఁ

దాసీనుండై ధ్యానముఁ

జేసి సకలార్థసిద్ధి చేకురుజీవా ॥

౩౫౭

౫॥ ఆధారముశ్రీవిద్యకు

సాధనములు నాల్గటంచు సాధులు మునులు॥

భోధింపఁగనేవినియెద

బాధింపఁగనేల నిచ్చభగవంతునిదే ॥

౩౫౮

౬॥ శమదమములలో చూపుల

సమతఁ హరిపాదపద్మసారముఁ గ్రోలఁ

దమముం బొసినశశివలె

విమలాకృతిముక్తికొంత వెడలెడుజీవా॥

౩౫౯

౭. వె. ఈశ్వరేచ్ఛయొక్క డీశ్వరులొకరుండు

శాశ్వతములు జ్ఞానసాధనములు

విశ్వమెల్లకల్ల నశ్వరంబేయగు

నిల్వఁదాపులేవి నీకుజీవ

౩౬౦

క॥ ఎందాఁకలాభముండనో

యందాఁకయమిత్రబంధ మటుపై మోక్షం

బందును గురుపదమందున్

బొందునుగై వల్య మవలఁబూర్ణత సరుఁడున్ ॥

౬౬౬౦

గీ॥ సూలదేహంపుబంధంబు సూలమరయ

సూక్ష్మదేహంపుబంధంబు సూక్ష్మమల్లె

తత్త్వవిదులకుబంధంబు తత్త్వమల్ల

నిత్యనైమిత్తికములందు సత్యనిరతి

నిలిచియొకటిగానిలిచిన నిలువకున్న

నొక్కతీరునఁబ్రబలును జిక్కులెంత

యొక్కవై సనుబోధంబు యొక్కచుండు

భేదబుద్ధియ యొక్కంబుఁ బెంచుచుండు

లేమిపరిపూర్ణ సౌఖ్యంపు సీమయట్టి

సఖ్యమేమనిచెప్పంగఁ జాలుమూఢుఁ

డవనిహరిహరపూజచే నదియుఁడెలియు

గురునిబూజించి నద్దానిగుట్టుఁ గాంచుఁ

భేదవాదంబులెప్పుడుఁ బాదుగొల్పు

విట్టిజ్ఞానంబుస్వానుభూ త్యేకమాన

మనిరిపెద్దలు గురువులు ఘనులుమునులు

జానినీయంగ జాలునే ధరణినొకఁడు

చ్యేచ్ఛసద్గురుమూర్తిగాఁ జేరఁదీసి

శివుఁడుబోధించుచు తత్త్వంబు శివకరంబు
 ప్రేమహస్తంబుశిరమునఁ బెట్టిదృష్టి
 పక్షిశిష్యునిజన్మంబుఁ బావనంబు
 సేయుఁడనశక్తిఁడనశక్తి మాయఁజేయ
 కుండనైక్యంపుసిద్ధిని నొసఁగిస్వీయ
 పాదతీర్థప్రసాదము లాదరమున
 నిచ్చిప్రోచినముక్తియే వచ్చునిజము
 భక్తిమదినున్నసద్గతిఁ బడయుదన్న ॥

౬౬౨

ఆ. వె. అఖిలదోషములను హరియించునభిజిత్తు
 త్యాజ్యయుక్తమైనఁ ద్యాజ్యమండ్రు
 వాసనాబలంబు వర్ధిల్లశాస్త్రమా?
 చదువునకుఫలంబుశాంతిగాదె

౬౬౩

క॥ స్వచ్ఛందేకముబ్రహ్మము
 చిచ్ఛక్తిదోచుచుండుఁ జిత్రముగనహః
 స్వేచ్ఛాననమునఁదిరీగెడు
 సచ్చాత్రుఁడుదక్కఁ దెలియసరసుఁడుగలఁడే ॥

౬౬౪

క॥ ఉన్నదిబ్రహ్మందేకం
 బున్నట్లున్నది ప్రపంచముత్తది బీజం
 బున్నది మాయందెలియఁగ
 నున్నదిజీవులకుముక్తియుత్తమసూక్తి ॥

౬౬౫

క॥ అన్నిఁటిఁగల్పనఁజేయఁగ

నన్నిటఁదత్త్వంబులేమియని యందఱకున్

దిన్నఁగిస్వేచ్ఛన్ దెల్పుఁగ

నున్నదిచిచ్ఛక్తిఁ దెలియఁనున్నదిగాదే॥

౬౩౩

క॥ అంతయునాచేగల్పిత

మంతముమధ్యంబునాది యానందంబౌ

శాంతంబనిశివుఁడనుప

ర్యంతము సంశయమువిడదురామది!జీవా ॥

౬౩౪

క॥ వచ్చుటలేదసలై నది

చచ్చినమఱిరాదు దానిచాయయునటులే

చచ్చినవారలుమఱలన్

వచ్చెదరనుశంకవలదు వలదురజీవా ॥

౬౩౫

క॥ తనకుండాదోచమియే

ఘనమృత్యువు జీవునకటఁగలుగదుజన్మం

బనయముఁబుట్టుటచచ్చుట

తనలోదాదోచుచుంటతథ్యముజీవా ॥

౬౩౬

క॥ ప్రతిబింబమునశియించిన

గతివేటొకడుండబోదుగా!వనియింపన్

ప్రతిబింబముమఱలఁచనినఁ

ప్రతిబింబముగాదు దానిప్రతిసుయజీవా॥

౬౩౭

క॥ అజ్ఞానమయద్వంద్వగు
 నజ్ఞానాభాసుజీవు నమరుచునుగదా
 యజ్ఞానమునశియించిన
 నజ్ఞాడుజీవునకుదావులా! యెంద్రేనికా ॥ ౬౭౦

క॥ చచ్చెడుచోనజ్ఞానము
 చచ్చినజీవుండులేక చచ్చునుదానకా
 వచ్చునెమటల నతండట
 నచ్చిన నవ్వానిబోలనచ్చును జీవా॥ ౬౭౧

క॥ అజ్ఞానిగమృతినొందిన
 నజ్ఞానంబున్నకతన నాభాసుడుతా
 విజ్ఞానంబమరుదనుక
 నజ్ఞతజనియించుచుండు నందునదనయా! ॥ ౬౭౨

క॥ జీవుడుసుజ్ఞానంబున
 జీవత్వమువదలు పిదప జీవుండేఁజీ?
 యావిధమునదోచియునా
 జీవుడుగాకుండు నొండుజీవుడనుమ్మా ॥ ౬౭౩

క॥ దేవుండొక్కడునిత్యము
 జీవులనేకులునులేమి సిద్ధించెడువా
 రేవిధమునజూచినను ద
 దావిర్భావంబుమాయయా! వేయేలకా ॥ ౬౭౪

క॥ ఆనందంబున్నదియని

తానెట్టులఁదెలియవచ్చుఁ దధ్యముగాని

త్యానందపుస్కరణముచేఁ

గానందగుదానియునికిఁ గాదే జీవా ॥

౬౭౬

క॥ జీవుఁడుదిక్కుందోచక

గావించెడుజగములయము ఘనయోగమునన్

శ్రీవిద్యాహరికృపచే

గోవులుగతిలేమిఁ బులినిఁగ్రుమ్మెడు భంగిన్ ॥

౬౭౭

క॥ ఒకపరిశూన్యస్థానము

నకలంకస్థితినిఁబొంది యటుపైమిధ్యన్

బ్రకటింపసత్యవాక్కుగుఁ

బ్రకటించుటమిధ్యయైన బాధయే! జీవా ॥

౬౭౮

క॥ జ్ఞానప్రాశస్త్యంబున్

జ్ఞానియెఱుంగతనిఁగొల్వఁగలవాఁడెఱుంగున్

లోనన్ గుణతతిగల్గుట

చేనందములేదు తెలివిచేనగు జీవా ॥

౬౭౯

క॥ గుణదోషంబులఫలములు

గుణములజ్ఞానంబసుమ్మకూర్చునుధరలో

ఫణిపై బ్రాహ్మణభయమే

ఫణిజూచినఁగల్గుఁగాక భయముకుమారా ॥

౬౮౦

చ॥ తరిచిరి దేవదానవులు దారుణయత్నముతోడ ఊరసా
 గరమును మందరంబుపెనుకవ్వముచేసిరి పాముత్రాడుగా
 మురహారుగూర్తమూర్తిగనుముందుగఁగోరిఁదియీశ్వరేచ్ఛగా
 గరళముగాంచి శంకరునిఁగావఁగ వేడిన గొర్రిచేమితోఁ
 గరముననుగ్రహింపఁగ సుఖంబునమ్రొంగెను దాని నాతఁడీ
 కరణిబరాత్పరుండు తనుగాననివానిని ద్విష్ణుచుండునం
 సరణమునందుఁదుట్టతుద సత్వముగల్గిన బూర్ణ శాంతిచే
 కురునమృతంబునిచ్చునటుకూర్చెనువోయమృతంబుఁదానతా
 మరసదళాక్షుండంబయి మాయగఁబంచెనుదేవతాళికి
 వరకృపనన్నిరూపములు వారిజనేత్రుడదాల్చుచుండు శ్రీ
 కరుండగురుండు భక్తులనుగావఁగ సర్వమునంబయుగదా॥

క॥ దనుజునిననుజునిచేతఁ

దనయునిచేదండ్రజంప ధర్మముదెలిసె

ఘనవైరంబనురాగము

గనుఁగొననిలసున్న హరియకారణమెన్నఁ ॥

౬౮౨

క॥ విశ్వంబేనశ్వరమగు

విశ్వేశ్వరియీశ్వరుండు వెలయుదురెపుడు

శాశ్వతసాంబాత్మకుడై

పశ్వరముమిథునమగునుబరమాత్ముండే ॥

౬౮౩

క॥ జీవుండా! సతేబింబము

దేవుండా! గానరాడు దేహంబన్న

జావేనిజమైతొచ్చు

దేవీమాహాత్మ్యమేమిదెల్పుదు! జీవా ॥

౬౮౪

క॥ రాగముబాధింపంగ వి

రాగముదానినిశిమింప రమ్యంబగుచి

ద్యోగము దానజ్ఞానము

భోగముజ్ఞానమున ముక్తిపూర్ణత జీవా ॥

౬౮౫

క॥ సర్వేంద్రియములవిషయము

సర్వమునకుద్రష్టయాత్మ సర్వంబదియే

సర్వముదానహరించిన

నిర్వాణంబందునరుడు నిజముగజీవా ॥

౬౮౬

క॥ దానికీనలయునుయోగము

ధ్యానముమంత్రంబులయముదలపగదత్వ

జ్ఞానముశాశ్వతపదవి

దానముజేయంగజాలుదధ్యము తనయా ॥

౬౮౭

క॥ తనబరువెఱుంగడునరుడిల

దనబరువితరులకుఁదెలియు దధ్యంబట్లే

ఘననిమనముశూన్యంబై

గనఁడు నితరులకు భదక్రిమునలెనే ॥

౬౮౮

క॥ జ్ఞానముబుధులకుముక్తిని
 ధానము యోగానుభూతిదాయక మంబా
 ధ్యానము విరక్తిమానము
 దానిసకలదానమనఁగఁదగును ధర్మిణి ॥ ౬౮౯

క॥ నియమములేదీజగతిని
 రయముననక్కీలుగనిన రామునియందే
 భయవిరహితపదమబ్బున్
 ద్దయయును సత్యముగలుగు నధర్మముదొలఁగున్ ॥ ౬౯౦

క॥ తనయెఱుకయుఁ దత్త్వాప్తియుఁ
 గనుఁగొనఁ డొక్కకాలమున నె గదమనుజుఁడుగా
 వునఁదనతోలోకముగనుఁ
 దనుఁగాంచమిఁదనువులేమిఁ దస్మయతయగున్ ॥ ౬౯౧

క॥ నిద్దురనడఁగినజీవుఁడు
 నిద్దురబాయంగఁ దెలియనేరఁడుగద యా
 నిద్దురయగుఁబెదనిద్దుర
 గ్రుద్దుచుకర్మంబుమేలుకొలుపక యున్నన్ ॥ ౬౯౨

క॥ బాగుగదీనింగాంచుచు
 యోగమునకుఁబూనఁడయ్యయో చపలతచే
 రోగముతోడుతనై నన్
 భోగముమానంగలేని పురుషునిభంగిన్ ॥ ౬౯౩

క॥ సరసులుగానిమనుష్యుల

సరసకౌవసియించి మనముశాంతింగనుటే

సరసతజీవా! యీయా

సరసమువలదను వలదను సరగున దానిక॥

౬౯౪

క॥ చచ్చినయటుకలగన్నక

వచ్చునుమెలఁకువయు దానివలెనే పట్టుక

విచ్చినవెనుక నెగద వే

నచ్చుకౌహరిమహిమజీవునకిలకుమారా॥

౬౯౫

క॥ పట్టినపట్టాడగూడుట

పట్టుదలయుభంగమగుట పరికించినచో

పట్టిదియైననుదానక

గట్టిగవిజ్ఞానదృష్టి కలుగుకౌజీవా॥

౬౯౬

క॥ మదముడిగినరొదయడంగుక

ముదమొదవునుమోక్షలక్ష్మీ మురియునుగదలోఁ

బదపదమునకుదయించుక

గదవిజ్ఞానంబు చిత్రగతితో జీవా॥

౬౯౭

క॥ దుష్టుండై పలుభంగులఁ

గష్టములందెలిసి పిదపఁ గాలముగూడక

శిష్టుండై గురుకృప హరి

కిష్టుంక నదియునతనికిష్టుంబై నక॥

౬౯౮

క॥ చెడిగానిబాగుపడఁడని

కడుదెలుపఁవినక తానెఘనుడనుకొనుచు

ఋడమిందిరుగుచుఁగాలము

పడద్రోయఁలేచి నరుడు భక్తుఁడౌగా ॥

౬౯౯

క॥ తడిసినపిదపఁగట్టు

గుడిసె దోషంబు దెలియఁగోవిదుఁడేమన

పడిలేచినఁబూర్ణుండగు

బడిలేవనిజీవుఁ డెట్లుపండితుఁడౌరా ॥

౭౦౦

క॥ పడకున్ననిలిచియుండు

బడిలేవకయున్న బాధపడుచుండుఁగదా

పడిలేచినముక్తుఁడౌ

బడఁడాత్ముడు జీవుడన్న బడిలేనవలె ॥

౭౦౧

గీ॥ మంచిచెడ్డలు తెలియని మనుజుఁడెవఁడు

మంచిచెడుఁజేయఁ జెడుగునుమంచిచేయ

మనకువశమౌనె దైవనిర్మాణమగుట

యనుచుఁదెలియుట తెలియుట యట్లుకాన

దానిదీనిఁగ దీనినిదాని గాఁగఁ

జేసిచేయించి పశువులఁజేసి నిజము

చిక్కులెడలించి మూఁగులతిక్కదీర్చి

యొక్కఁడై నట్టిపరమాత్మ నెక్కుఁడై న

మక్కుపుదయింప శాంతంబునుహిమ పెంచి

తపము సేయంగఁ గృతను తత్త్వంబుఁ దెలుపు

దేవదేవుఁడు శ్రీవాసుదేవగురుఁడు

భక్తిహరిఁగన్న సన్గతిఁబడయుదన్న ॥

202

గీ॥ చేయుపనిలేదు పనిలేదు మాయజగము

చేయఁగలదేది! కలదేది? మాయజగము

చేయవిధిలేదువిధిలేదు మాయజగము

మాయధర్మంబు ధర్మంబు మాయజగము ॥

203

క॥ పొగబండి వెనుక నడుపఁగఁ

బగలేకయదానివాఁడు బంధించుక్రియన్

బొగరునఁబొడెడుజంతులఁ

దగుమార్గమునందునుంప దైవతమటులే ॥

204

క॥ ముందడుగిడక వెనుకబో

పుందగజీవుఁ డచలతళిపుండైయటుకా

సందనకర్తృత్వములే

మిందెలుపఁగ శూన్యజేసి మేలొనగూర్చున్ ॥

205

క॥ వైరాగ్యమునకుజ్ఞానము

కారణమగుఁగాని నిజముగానమియెల్లా!

సారామలమణిగనికొన

నేరనియంధునివిరక్తునిఁగ నెన్నుదు రే॥

206

క॥ దేహోత్పబుద్ధిఁగాల్చెడు

దాహము తపమనఁగఁబరగు ధన్యలకిదియున్

నాహసమునసమకూరెడు

నీహనశింప గురుమూర్తియింట వసింపన్ ॥

202

క॥ తనుమఱచి తనువురుఱచుచు

ఘనయోగమునందు సిద్ధిక నఁదగుఁడనలో

మనమెపుడుమెచ్చినొచ్చుచు

ఘనకార్యంబొకఁడు చేయగాలేదుసుమా! ॥

203

క॥ తనకన్న వేఱులేదని

కనియున్ మఱిమఱియుఁదాను గనఁగోరినయ

ట్లనవరతముసృష్టించున్

మనలన్దనక్రీడకొఱకు మాధవుఁడౌరా ॥

204

క॥ కవికల్పనయనికొందఱు

కవికళయే పాత్రలందుఁగనపడుననుచున్

భువికొందఱందురైనన్

గవినానాగతుల మెలఁగఁ గలఁడొక్కండ్రే ॥

205

క॥ అభిమానముదుఃఖదము ని

రభిమానముశాంతికరము నగుటనరునకౌ

శుభ మదిసర్వమురాముని

ప్రభయని యభిమానముడిగి పరముభజింపన్ ॥

206

క॥ స్వవిషయముశలఁచనివా
నివిషయమున మేశ్వరుండు నిజవిషయముగా
సవరించి శాంతినిచ్చున్
దివిభువినొకరీతి ధర్మదీక్షతరింపన్ ॥ 202

క॥ ఈశేచ్ఛబీజ మాశా
నాశమ్ముకుదు రిలభవము జ్ఞానముమూలం
బౌ శాఖమ్ముద్రమనువగుఁ
బూశివమేసుమిథలముతపోనగమునకున్ ॥ 203

క॥ మనమునకుఁదనువువలనన్
దనువునకున్ మనమువలనఁ దద్దయుఁబ్రీడ్డ
జననం బౌరెంటన్జీ
పునికామూఁకెన్న సున్నపున్ హరిగన్నన్ ॥ 204

క॥ హరిగనసంకల్పంబులు
కరులనలెన్ గూలు జీవకాంక్షహరింపన్
హరిఁజేర్చిగఱించుకలే
బరమటమదమడఁచి ప్రీతిఁబ్రకటించుఁదనున్ ॥ 205

క॥ సంకల్పములకుశరణము
జంకద్దానికినిపాదు శంకయ జగముల్
బొంకనిఁజెలియమినది యివి
జంకున్ హరిస్మరణచేతఁ జయ్యనజీవా ॥ 206

క॥ సంకల్పంబులశంకల

నంకితుడౌ జీవుడార్తుడై భక్తుడౌ

కింకరవృత్తినిగురురుచి

నంకితుడను జ్ఞానముద్రనంకితుడగుడా ॥

202

మత్తకోకిల:-పచ్చిగారియ వెచ్చనేతిని ఒక్కమైతెయింపగా

నచ్చమైననాతనంబులు న్యాయమౌటనునస్తవ్యుల్

నిచ్చలుకొననియించుచుండునులే స్రవ్యాన్తి తరెండునుకొ

బచ్చిబోలదు వెచ్చపోవును బభ్రమౌవునుచుండుతా

నిచ్చవచ్చినయట్లుదానిని నెచ్చుగాభుజియించెనుకొ

వచ్చుచుండును బోవుచుండు నవస్థలిట్లులనేకముల్

మచ్చరంబునుదీడి జ్ఞానముమాధవార్పణజేయుచో

సచ్చరిత్రునిస్వీకరించును సంతసించునరామునికొ

మెచ్చుచుండెదర మృహాత్మునిమేనుగొల్తురు ప్రితితోకొ

క॥ అన్నిటసంగమువిడువడి

వన్నెగదా!భక్తికరయ నలపుడుగుటకుకొ

వన్నెయగుముక్తిగోరమి

యన్నిటికికొవన్నె విష్ణునారాధనమే ॥

203

క॥ భగవంతునావరించును

భగవతియే భక్తజేయ భగవతియే కా

దగుకార్యముచేయగనా

భగవతిగో ముక్తజేయ భగవతియే సుతా॥

204

క॥ క్రీడాసక్తుఁడుదేవుం
 డీడగుజోడై పిదపననేకంబై శ్రీ
 లోలతసుఖయించుచు నీ
 రేడుజగంబులఁజరించునిచ్చానృత్తిన్ ॥ ౭౨౦

క॥ బోధింపగురునిమూర్తియు
 శోధింపన్ జగముఁరావు శుభ మొనగూర్పన్
 సాధులవేషము దాల్చుచు
 సాధించునుముక్తి భక్తసంతతి కతఁడే ॥ ౭౨౧

క॥ ముందును వెనుకనుజూడక
 సందడిచాలించి ధర్మసాశయములలో
 గుండకధ్యాపముబ్రహ్మం
 బందుననిల్చు మనులుండవైయికజీవా ॥ ౭౨౨

క॥ ఆర్దురదొంగలగెల్వక
 మార్గమునన్ సరుఁడు ముక్తిమాగోల్పోవున్
 భర్గునిభక్తుండైనన్
 దుర్గమమెద్దియునులేదు దోషవిదూరా ॥ ౭౨౩

ఆ. వె. పరమభక్తుఁడేసి ప్రజ్ఞాసమీనెంచి
 ముంచునట్టులుండు ముంచఁడతఁడు
 గర్వముడికితన్నుఁ గాలోకములఁజూచు
 దనుక నట్లు పిదపఁగననఁడెలుపు ॥ ౭౨౪

క॥ కలయిదియని తెలియనిచోఁ

గలలగల్గింపు ఘోరకర్మములనుశాం
తిలభింపదు హరిలీలగఁ

దెలియమి జీవునికదియగతిగదా సృష్టిక॥

౭౨౬

క॥ కలలోనగుఘోరక్రియ

వలయుగని మేలుకొనిన బ్రదికెడుగలెదా
నిలజేయుఘోరకర్మముఁ

గ్గడుచుకొనర్వంబు హరియకాగని తనయా॥

౭౨౭

క॥ నిలిపినజీవులఁగలచెడు

తలఁపది శ్రీహరికిఁగలదె ధన్యులఁజేయకొ
గలచును చెఱచఁడుదేహుల

నిలనిజభోగాయతనము లేదేహములొ॥

౭౨౮

క॥ తాలేమిఁదనకుఁగర్మము

లేలే వునరునకునీశ్వరేచ్ఛయొకంజే
గాలోఁచితకర్మంబుల

లీలకొజేయించుఁ జేయులేమన కేలా॥

౭౨౯

క॥ తపమనఁబరొకకారము

తపమనసద్విద్య భక్తితాత్పర్యంబుకొ
దపమునముక్తియుశెక్తియుఁ

దపమునసన్నిదుగు రామదాసుల కెందకొ॥

౭౩౦

ఆ॥ వె॥ సర్వముహరియంచుసారెసారెకుజీవుఁ
 డెఱిగియెఱిగి యాత్మనఱుగఁడౌర!
 మమతఁగర్మమెందుమాలినన్యమునుఁబొందు
 లేనియెడలవిష్ణులీలనువ్వె॥

220

ఆ॥ వె॥ సిగ్గులేదెజీవ! జీవత్వమేభ్రాంతి
 పలుతెఱంగులిట్టిపాట్లులగునె!
 యూరకొదిగియుండు ముత్తమోత్తమమది
 యాత్మయాత్మయంద యాత్మయగును ॥

221

ఆ॥ వె॥ ధర్మమెఱిగి పట్టుదలమానవేమందు
 నేమిసేయువాడ వెద్దిదిక్కు
 వాసనాబలంబు వై రాగ్యమునఁదగ్గుఁ
 దపమువలనవస్తుత్తత్వమమరు ॥

223

క॥ పశ్చాత్తాపముగల్గిన
 నిశ్చయముగజ్ఞానమబ్బు నియతాత్ముండై
 దుశ్చింతమానిహరినెద
 నిశ్చింతనిల్పి భక్తిసేయపుజీవా ॥

224

క॥ తుదిమొదలు తెలియరానిది
 గద యీజన్మంబు దీనికావిభ్రాంతిక
 రొదసేయుటాత్మనాత్మక
 పదలకదర్శించి ముక్తిబడయుముజీవా ॥

225

క॥ తనపైఁదనకుంగలదయ

జనుఁడెఱుగఁడు పూర్ణమునహజమునగుటఁగదా
జననంబొదిగ నాత్మక

గనుపినపకభక్తవరులఁగనుచట్టిదయక॥

231

క॥ ఉన్నదిలేనిదితెలియమి

నున్నదిజీవంబు దానికున్నిది మోహం

బన్నాయెన్నటికైనక

దన్నెదిరింగంచకునికి ధన్యతెగాదే॥

232

క॥ ఉన్నాఁడా! లేఁడా! యను

కొన్నాఁడా! లేకచదువుకొన్నాఁడా! వే

విన్నాఁడా! గురుపదములఁ

గన్నాఁడా! యాత్మశాంతికలుగఁగజమఁడుక॥

233

క॥ సాంబుఁడుపరాత్పరుఁడు వి

శ్వంబగుఁబ్రతిబింబమదియు నదలుచుఁజిత్రై

సంబకదేశికునుపదే

శంబుననేవింపసాంబసాయుజ్యమగుక॥

234

క॥ జీవత్వశంకవదలక

కావించెడుకర్మమెల్లఁగలుషకరంబౌ

జీవత్వశంకవిడిచినఁ

గావించెడుకర్మమెల్లఁగలుషహరింబౌ॥

235

క॥ ప్రియమైనదానియంద

ప్రియముఁజూపంగనలయుఁ బ్రియునికిఁదక్కన్

ప్రియవస్తువరసి నీచులు

భయముంగల్పింతు పరిమపదమునకై నన్ ॥

280

క॥ ఇది తెలుపఁగాదె శక్తియుఁ

బదపదమున జీవతెతిని భంగపఱచెడున్

సదమలమతిశివసాంబుని

నెడఁదోఁపంగఁజేయదయ్యె నెట్టినరులకున్ ॥

281

క॥ సత్యంబగునిడభక్తిని

సత్యముగాఁదోఁపసీమ సత్యంబిదియే

సత్యమగోచరమగుటన్

గాత్యాయనిచరితఁడెల్పుఁ గవులకునిలలో ॥

282

క॥ తోచినదంతయులేనిది

తోచునెత్తవ్వెంబు తానుదోచుచునున్నన్

దోచుటమానినఁదానై

తోచునులోకులకుబొందితో నాత్ముండే ॥

283

తే. గీ. చెప్పిచూపంగఁడెలియమి సిద్ధియండు

స్వానుభూత్యేకమానంబ హర్షిశంబుఁ

డెప్పిచూపెడుదానినిఁ దప్పవోలె

సత్తులేకుటగణియింప సత్తములిల ॥

284

క॥ తెప్పయగుననుభవంబిలఁ
దప్పయగున్నోటిమాట తప్పేయగుఁగా
యొప్పగుఁగద కనుదిప్పిన
విప్పినదోషంబు బ్రహ్మవేత్తలకెందుకొ ॥ 2౪౬

క॥ కనఁదగునామమురూపం
బునుగ్రియయుంఁగాక యాత్మముంగనవశమే
తనువునఁగల్గెడువుల్కలు
కనఁదగుభావంబు తెలియఁగల్గునెజుఁడుకొ ॥ 2౪౭

గీ॥ భక్తవరులకుగురులకు బండ్లితులకు
బాంధవులకును బరులకుఁబామరులకు
భూతములకునుస్వాత్మకు భూరిశాంతి
నిచ్చునేకాంతసేవనే మెచ్చవచ్చు ॥ 2౪౮

గీ॥ అత్మతాదాత్మ్యమందున నఖిలవిద్య
లడఁగియున్నవి గురుకృప నదియుఁగలుగఁ
దానుదనయందనిల్చి సంతాపముడిగి
విష్ణుమూర్తినిదాల్చెఁడఁవి త్తముండు ॥ 2౪౯

క॥ బోధామృతపోతంబున
సాధులుతరియిం చెదరట సంసారాబ్ధికొ
గాధలఁగల్పనఁజేయుచు
వేధకొనిపైదనుగాదె వెళ్లులుజగతికొ ॥ 2౫౦

క॥ అన్నియుఁ దెలిసిన తెలివికి

వన్నెయిడుక జచ్చినట్లువర్తించుటగా

కెన్నికొనితన్నునితరుల

కన్నకొ ఘనుఁడన్న ముక్తికల్గయచున్నా ॥

౭౫౦

క॥ సాంబునికృపచేతన్నా

యంబఖలంబని తెలిసిన సభిమానముతో

డంబడుజీవుఁడు లేనిజ

గంబెఱుతోచనేమి కైవల్యమగుక ॥

౭౫౧

క॥ తనధర్మమెంత తెలిసిన

పిననీయదుపూర్ణబోధ విజ్ఞతగలుగక

మననీయదుశాంతిని గురుఁ

గననీయదు దేహమాత్మగాభ్రమముంచుక ॥

౭౫౨

క॥ ఎందాకవాక్కుచునముక

బొందదొ యందాకపొందుబోధల నట్టుపైఁ

జెందదునిజానుభూతిని

బొందుకబ్రహ్మాంబుఁ దెలియబోలు నెవ్వేతై ॥

౭౫౩

క॥ ఉనికినినేకంబయ్యుక

గనునప్పుడు భేదబుద్ధిగల్పించెడుగా

వినఁబడుబ్రహ్మాంబొకఁడుగఁ

గనఁబడుబహురూపధారిగా నైజంబే ॥

౭౫౪

క॥ వాచాతీతునగోచరు

లోచనములదోషదృష్టిలోఁబడనీకా

లోచనమునదాచినచో

గాచుకొనిజవిమలమూర్తి కర్మమునూచుకొ॥

౭౫౩

క॥ తొయ్యలులుపిల్లలజ్ఞులు

నుయ్యలవలెనూఁగునీచు లుత్తమున కెటుల్

నెయ్యమునకువియ్యమునకుఁ

గయ్యమునకు సమతవలయుఁగాఁచె కుమారా॥

౭౫౪

క॥ చదువఁగలవిద్యలన్నిటఁ

బాదవినయర్థంబు సర్వముకొహరియనియే

యదిగతముగబహుముఖముల

నదియిదియన కహమటంచు నాత్మస్థుఁడంచుకొ॥

౭౫౫

గీ॥ విక్రమునిభక్తి జ్ఞానినిర్వక్రగతిని

దిరుగుచుండును సిద్ధులఁబరగుచుండుఁ

జింతయేలేదువానికావంతయైన

ముక్తిఁబడయంగ శ్రీరామభక్తిశక్తి॥

౭౫౬

గీ॥ లోనువెలినొక్కకీతి ప్రధానమరయ

జీవలోకంబులోకంబుఁజేర్చునాహ్నుఁ

గాననిశ్చీతనంటలోఁ గల్గునంబుఁ

జేసిసామగ్రినొనఁగూర్చు సిద్ధియిదియ ॥

౭౫౭

క॥ అంతర్ముఖుడై జగముల

భ్రాంతిండగులకయ యెద్దిప్రాప్తిగించినని

శ్చింతభజయించినశ్రీ

కాంతుఁడుశ్రీకాంతుఁజేయుఁ గైవల్యంబీక ॥

౭౬౦

క॥ శాంతియెసర్వస్వము సుతి

మంతులకిలదాన సుక్తిమావరియించుకొ

గంతునిబాధహరించుకొ

స్వాంతమునకొశివుఁడు తాండవమునల్పెడురా ॥

౭౬౧

క॥ తెలియమి తెలియుట తెలియగ

వలచుట తెలివాత్మదనుచు వైరాగ్యమునకొ

నిలుచుటయాత్మగ భవమున

బడియుంబడకుంట కిదియుపాయముజీవా ॥

౭౬౨

క॥ చాలునుజూడ్యము బాలుని

లీలకొశ్రీలోలు వేయులీలల లోలో

లాలింపవలెను భక్తుల

లాలింపకవలెను మాటలా? సేవలచేకొ ॥

౭౬౩

క॥ పొరిలన్నియుల్లిగడ్డగు

బొరిపొరికునునల్లిగడ్డ పొరిపొరివిడనం

తరమునశేషించుమొలక

పరిశేజోపయమిధునము భంగిఁజెలంగుకొ ॥

౭౬౪

క॥ దుర్జయమగుదృశ్యమును వి
సర్జింపగబోధఁజేసె సారథిగాఁ దా
నరునునకుశ్రీకృష్ణుఁడు
మార్జాలముకాపమట్ల మఱచినభంగిన్ ॥ ౭౬౬

క॥ మఱచినదానినిజ పి కిఁ
దఱచుతరచులోనదానుదజ్జులబోధల్
కఱచుచుఁగాఘాకృతితోఁ
దెఱచునుజ్ఞాననయన ముపదేశంబిదియే ॥ ౭౬౭

గీ॥ ధర్మమాత్మశాంతిదాయకంబని యాచ
రించు నవని బుద్ధుఁడుప్రీతిఁదొలుప
దానికొఱకటంచు దబ్బరలొడుగా
ధర్మమూర్తి గురుడు దాల్పుచుండి ॥ ౭౬౮

క॥ తలఁపులకెడమీయక లో
పలిదిక్కైప్రబలుతపసి బయలుపడెడుచో
నడవకదుమికెడుమృగమటుఁ
గడువేగన్ గడిచి పూర్వగతిశాంతించున్ ॥ ౭౬౯

గీ॥ స్వస్వరూపానుసంధాన సరిణి జగము
సీకునాకునులోలుకుల కేకరీతి
స్వగతిస్వస్థిత్వద్విద్వింబు హృమ్మొకఁడ
యొక్కయొగిమ్మునందునోమ్మందువిందు ॥ ౭౭౦

ఆ. వె. బ్రహ్మమొక్కడతని ప్రభయగుసర్వంబు
 ప్రభులు పెక్కునై సంగ్రమముగలదె
 సృష్టిజాలమందున స్టాత్ములైపోరె
 సహజమైనయది యసహ్యమగునె ॥

220

ఆ. వె. దీనిసరసిగాదె దీనతలేకుంటఁ
 జెడడుబ్రహ్మబుద్ధివిడడు బుధుఁడు
 నిత్యమంగళంబు నేర్పుమైసాధించు
 దివ్యశక్తిభక్తి దేశికోక్తి ॥

221

సీ॥ సమయోచితంబుఁగాజరుగరాదనిగాదు
 వేదననీకేలభేదబుద్ధి
 సర్వమాతనియందుసమరసంబునుగాంచు
 శాంతితోవర్తింపుభాంతివలదు
 భేదవర్తనలందుఁ బ్రీతిరామునియందు
 నుంచుటయాత్మసేవించుటరయఁ
 జింతఁబాసిననాఁడుశ్రీరామచంద్రుఁడై
 సర్వార్థసంసిద్ధిసంగహించు

గీ॥ నావరణమందుఁ బ్రతిబింబమందుబయట
 నొక్కనీతినివెలిగెడు నిక్కమాత్ముఁ
 డొక్కఁడేగద యూరకపొక్కనేల
 జీవయావాడజూడుము దేవుఁడైదు ॥

222

ధర్మాంబనిరంజనుని బెండ్లియాడుచుని ప్రోత్సాహపఱచుట
క॥ జనకునిబోధల నజ్ఞత

చనియెనిరంజనునకుఁగొనసాగువినాహం

బనియూదిచెప్పఁదొడఁగెన్

జననియునపుడాత్మజునకుసంప్రీతినిటుల్ ॥

22౪.

సీ॥ కాత్యాయనీపాదకంజంబులర్పించుఁ

జర్పించువేదాంతశబ్దసరణి

నర్పించునజపంబునానూస్థలంబుల

దర్పించుఁగవిజనఘాటిఁసూటిఁ

జాలించుఁగర్మంబునాలించునాదంబు

సాలించునిజసాధుసామనాధుఁ

బాలించుభక్తాళిభావించుముక్తాళి

ధ్యానించుగురుమూర్తిధర్మవర్తి

గీ॥ నించునానందమెదనుబోషించుఁజెంచు

జ్ఞానయోగంబుయోగంబుఁగాలవశతఁ

బూర్ణభావంబునవరసస్ఫూర్తిఁగాంచు

నట్టిబుద్ధిమతిసతిగఁబుట్టెనీకు ॥

22౫

క॥ శ్రీరామామలభక్త

బారముముట్టంగఁగల్గుపండితులకుసం

సారంబేసారంబా

ధారంబేజాడఁజూడఁదత్త్వముజీవా ॥

22౬

క॥ విదితాత్మయువిమలాత్మయు

ముదితాత్మయుమోక్షలక్ష్మీమునిజననుతత

త్వదమాత్మనిలిపి వెలిగెడు

నదిరానీపాణయితయారాధనకు॥

222

క॥ ఆమార్దవకాశిన్యముఁ

లామానమునిరభిమానమాయానందం

బామత్రశక్తిఁగనశ్రీ

రామామయచుట్లుదోచురానాతండ్రీ

223

క॥ రంగనిఁగనిలక్ష్మీంగని

గంగంగనివిభుననంగుఁగనికుశలంబా

లింగనిలింగశరీరము

భంగముగనుగురునికరుణభగవత్కృపచే॥

224

క॥ కందంబందముకవితకు

సుందరిహృదయంబుధర్మసూక్ష్మజ్ఞనకు॥

చందుగుడందమురాత్రికి

నందతికందంబుశాంతియావేయెలక॥

225

క॥ కుందనమునుగుణమణియో

నందంబుగఁగూర్పమండనాకృతిఁదసరక॥

గొందఱుకొనలేమియకా

కందఱుకానందమిచ్చునాశయుహెచ్చుక॥

226

క॥ ఖగపాహసువిగిక్తోగిటఁ

దగఁజేర్చిసుఖించువేళఁదనచంచలతఁ

దిగఁనాడితన్మయత్వం

బొగిఁదాల్చినకమలసీకునొసఁగుకంభంబుల్ ॥

౨౮౨

ఆ. వె. పూర్ణభావమందుబుద్ధిలయించినఁ

గాంతిశాంతిదాంతి కలుగుకతన

నిన్నుజూచుచుంట నీవయెతానుంట

బుద్ధిమతికినాటిపుడమిఁగలరె ॥

౨౮౩

క॥ ఆముఖముననవరసములు

నాముఖమునవృక్షసములహావాన్తం

బాముఖముననమరసమగు

నాముఖమేసారసంబునయ్యెకజీవా ॥

౨౮౪

ఆ. వె. శుచ్చిసర్వమిచ్చుమేలైనబోధంబు

నిచ్చుమనసునిచ్చునచ్చర్చిత

హచ్చకీర్తినిచ్చువిచ్చలవిడినచ్చ

జాతిహుమూర్తిసాధుకీర్తి ॥

౨౮౫

అ. వె. తనువుమనువుహితముధైర్యంబువిద్యయు

ధనముసుఖముగొప్పదనముశుభము

శక్తియుక్తియుక్తిభక్తినినికొగనుఁ

దెలియబాలవెంతచలచుదెల ॥

౨౮౬

ఆ. వె. నమ్మిచేరువాఁనియమునఁబాలించి

బుద్ధిచెప్పించి తత్తునిచ్చి

తత్త్వదృష్టినిచ్చి ధైర్యంబునీవలె

స్వగురుధర్మనిరతభక్తకామి ॥

2౮౭

క॥ ఆనందమొసంగిప్రచుక్ష

జ్ఞానముసర్వార్థనారసంగ్రహమదిరా

పానము ముక్తినిధానము

మానితవిద్యద్విభూషమహియోషగదా ॥

2౯౮

ఆ. వె. కమలనేత్రహరికిఁగమలార్చనముసేయు

వేడ్కఁగమలభవునివేడికొనఁగఁ

గన్నతల్లిజేసెఁగమలాంగిగాఁగొల్వఁ

గమలనాభునహజకమలతతిని ॥

2౯౯

క॥ హృదయంబొసనమక్కులు

వదనముగరపదములాత్మవనజములగుటకొ

వదనముహృదయముశ్రీహరి

వదనములగుఁబూజకునహజకమలతతియకా ॥

2౯౦

క॥ కువలయముకుసలయమ్మని

కవిజనములువిడిచినారుగదనవిమలకొ

కువలయములేలకోరికొ

వివరించెదవేడ్కనీకుసలముకుమారా॥

2౯౧

క॥ కువలయభ ర్తలుమమ్యలు
కువలయనాథుండెయమృతకోసుండనియూ
కువలయమువిడిచికవులా
కువలయములఁజేరినారకుంతితభ క్తి॥

౭౯౨

క॥ తనయుజతరముననుంచుము
జననీజతరంబునలదుశాశ్వతపదమున్
గనఁదగునీజతరంబున
మునిగేయూరానురాయము క్తనికాయూ॥

౭౯౩

మాలినీ॥ సరససుగుణశీలా సచ్చిదానంద హేలా
పరశివరతిలోలా బ్రహ్మవిద్భక్త పాలా
జయతుజయతుబాలా శాంతిసాధాగ్యలీలా
కరుణకిరణజాలా కాళితైలాగ్రశాలా ॥

౭౯౪

గద్యము.

ఇదిశ్రీమదమృతానందనాథగురునాథబోధసుధాబ్ధికన్యాధవ
పదాబ్జసేవాలబ్ధమనీషాజనితోభయభాషాకవితాభూషా
లగృతకనకావిరూప్తజీవయాత్రాఖ్యమహాకావ్య
సంగ్రహంబునందుజీవాధికారంబునుబ్రథ

మొల్లా సంబు

సంపూర్ణము

శ్రీరామ.

శ్రీరస్తు జీవయాత్ర.

శ్రీతీయోల్లాసము

క॥ శ్రీశేషమహీధరవా
సాశేషకవింద్రపోషణాంగీకృతవే
పాశ్రీరామానద్భూ
పాశేషశయనసుచరితలాలింపుహరీ ॥

౧

క॥ జననీజనకులబోధల
వినిమాటెనుజీవుడైత్మవిదుడగుట నిరం
జనుడుగ మునిసన్నిధిశ్రీ
శునాజ్ఞజుమి శేషగిరినిశుభలగ్నమునకొ ॥

౨

క॥ నిజముగద్విజృంభితనపూ
ర్వజన్మవృత్తాంతము గృహబ్రకటించినయో
గిజనులకుమొక్కిమదివా
రిజనేత్రుభక్తిబాగడెనుకృతకృత్యుండై ॥

౩

—: నిరంజనుడు గురు స్తవముచేయుట :—

క॥ వింటిందొల్లిటికథలకొ
గంటికొమిమూర్తులిచటఁ గనుపండువుఁగా
నుంటికొ మిపదపద్మము
లంటికొదత్సారమహిమనజ్ఞతగెంటకొ ॥

౪

క॥ నగుమొగముముద్దుపలుకులు
సుగుణంబులుతత్త్వనిష్ఠజూచినభక్తుం
డగు యుక్తుడగును ముక్తుం
డగునీమూర్తిమూర్తి నాత్మభజితుకొ ॥

౫

క॥ అకలంకస్థితినుంటకు
 సకలాత్మపునీకుదగును స్వామికినగుగా
 వికలాత్ముడనాకెటులో
 పికవాణీత త్వనిష్ఠపెంపుముప్రీతికా ॥

౬

క॥ జీవాభిశైవపదరా
 జీవముజేసితదమృతముసేవించుటచేఁ
 గైవల్యమనితపింపఁగఁ
 గేవలకృపఁదద్విముక్తికే?మిమూర్తుల్ ॥

౭

క॥ నిజకృపచేసుజనాభిని
 నజపదముననిల్పగలుగునంబన్నిన్నే
 భజియింపలేమినాకై
 నిజమూర్తిందాచియెదుటనిలిచితితల్లీ ॥

౮

ఉ॥ “లేనిజగంబులేకయగులే”యనులేమపులేమిఁబాపఁగాఁ
 బూనితివాదయామయుఁడుబోధలనజ్ఞతగెంటఁబూనెమీ
 పూనికలన్నియున్సఫలముల్దగఁజేయగఁబూనినాఁడుబో
 శ్రీనిలయుండుదామనలసిద్ధులఁజేసెడువేడ్కనమ్మరో ॥

౯

సీ॥ నీపదాబ్జసుసేవనియతిమ్రైజేసిత
 త్కొముదీలబవిజ్ఞానమహిమ
 వస్తుతత్త్వంబులవరుసగాఁగన్గొని
 యంతరంగమునందునాత్మగూడి

సర్వవాసనలవిసర్జించితిని గురు
 మూర్తి నీఋణమెటుదీర్తునై న
 నిర్మలమతితోడనినుబోలివర్తింపఁ
 గలిగినఁజాలదేయలఘుచరిత

గీ॥ నిన్ను మెప్పించి తీర్పించి నీఋణంబు
 భవమునెప్పించి కై వల్యపదమొసంగి
 పూర్ణజేయఁగ నేనొల్లఁబోపరాప్త
 కామమెన్నడు శ్రీరామరామరామ
 రూపుఁడవు నీవు స్వామి నీప్రాపుగోరి
 యడుగఁడుగునకు నీయన్గులనునరింతు ॥

౧౦

క॥ తత్త్వయోగభావిత
 సత్తామాత్రాప్తమూర్తినమరససూక్తి
 బత్తిభజించుటసత్యం
 బుత్తమసద్గోష్ఠినిట్టులుంటినిశాంతి ॥

౧౧

క॥ తెలియమిఁబోయినపోకడ
 లలయిం చెన్ మిమ్ముమంత్రినాచార్యునికే
 వలకృపబోధంబొసగిరి
 లలితాకృతినందఱొక్కలాగుననాకున్ ॥

౧౨

క॥ హరిప్రేరేపఁగ వేఱుగఁ
 దరమాచేయంగ నేనుదరియింపంగాఁ
 గరుణించి కూర్చెనన్నిటిఁ
 దిగుమలవరదుండనుచునుతించుచుననియెన్ ॥

౧౩

క॥ జననీ జనకా మునివర

యనువుడునిజ గేహమునకునాశిర్వాదం

బానరీచిమంత్రివరునితో :

జనెదనతిఁడుతోడుగాఁగనిమకుటుశుభముల్ ॥

౧౪

క॥ అనవినివారట్లైనా

ననిసెలవీయంగఁజనియెనానందముతో

ననిశమ్ముజయంతాశ్రమ

మునఁగలమునిజనులబోధమునువారినెడన్ ॥

౧౫

క॥ చింతించుచునిట్లనునిజ

మంత్రివరుంగూడిభక్తిమెళిరమునన

శ్రాంతంబంజత్తిజేర్చుచు

శాంతిఁగననచ్చెనువగుసచివాగ్రణిన్ ॥

౧౬

— నిరంజనుఁడు గురుబోధమునుస్మరించుట. —

క॥ నీచుండనాకెటుజన్మవి

మోచనమనననెదయగుమునిసేవమృగీ

లోచనదయచేసంత

శ్శౌచంబునదేశికేంద్రసత్యోపాస్తిన్ ॥

౧౭

ఉ॥ ఎవ్వరునాకుదిక్కుపరమేశ్వరుఁడివిధిదేశికేంద్రుఁడై

యవ్వనితాశిరోమణిపరాంబికయైననువెంటనంటినా

కెవ్వరిదుష్టవర్తనములేమియుఁజేయకయుండునట్లనిన్

జివ్వననెత్తినత్పథముఁజేర్చుచునుండినఁగాకచిత్తమా ॥ ౧౮

క. యోగీశ్వరసత్కృపచే

నాగమనంసిద్ధికిలిగెనన్మతముతోలగెన్

శ్రీగురుకృపగల్గినచో

గాంగలదెద్దె సన్మద్ధికాములకెందున్ ॥

౧౯

చ. గురుండుగురుండుబాంధవుండు కోవిందుడబ్బదళాయతాక్షునిన్

నిరతముగొల్చుభక్తుండునునిర్మలహృద్ధినిరసేరుహుండునం

సరణమహాబ్ధితారకముస్వామిగిరింతరమత్సరాయణం

డరమరలేకప్రచుతశుభాయతద్భస్మేనిమమ్మునిత్యమున్ ॥ ౨౦

క. అష్టవిధంబులమూర్తుల

సృష్టిప్రారంభమందుజ్జితించెనుము

న్నిష్టమునెఱవేర్చుమూ

ర్త్యష్టకముందాల్చినాకునాకరువొసంగెన్ ॥

౨౧

ఆ. వె. భక్తనత్నిలుండుబ్రహ్మజ్యోతి

పాదభదనపరుండుపాపహరుండు

సర్పరాజునాంగసకలకలాపుండు

విశ్వనుతుండుదేశికేశ్వరుండు ॥

౨౨

ఆ. వె. గురునిపాదవారిగొన్నాళ్లుద్రావిన

భక్తుడెట్టెలై నశక్తుడయగు

సక్తుడౌనుహరినిస్మరియింపవలెయింప

యుక్తుడగునువేగము కుడయగు ॥

౨౩

ఉ॥ నాకెదుతల్లివై పరమసౌఖ్యముఁగూర్చుచుఁదండ్రువై భువిన్
జేసొనికాచుచున్ పతము సేయుఁగోరెదుసద్గుండ్రునై
ప్రాకటతత్త్వబోధలశుభంకరమాపదమిచ్చిపోచుని
న్నేకరణిన్ మతింపనగునీశ్వరుడీవనుకన్న దేశికా ॥ ౨౧

ఉ॥ ఏనిస్మరించుమాత్రనశుభేచ్ఛజనించునుజీవకోటికె
వ్వానిసుదర్శనంబువరభక్తులసత్పథమందునుంచునె
వ్వానియరుగ్రహంబుతడవంబనిలేకవిముక్తుఁజేయునా
దీనదయాళులోకగురుదేవుభజించిభవంబుమించెదన్ ॥ ౨౨

క॥ ఈనాటికిఁదెలిసితి నా
చేనేమియుఁగాదటంచుస్థిరముగ నేడే
పూనెదమానముఁబ్రోవుము
దానినిన్ భక్తిమొక్కెదనుగుఁసమూర్తి ॥ ౨౩

క॥ నాకున్ నేనేతోచక
నీకరుణన్ సంచరింపనిజముగ నీవే
లోకులకుఁగానవచ్చెదు
నాకాయమునందుముదమునన్ గుఁసమూర్తి ॥ ౨౪

క॥ నడచుచులో వెలిగాలిన్
విడుచుచుఁబలుకుచుబుధులనువినుచునువినకే
గడిపెడుఁగాలమునీకృప
బుహుతఁ మనీభజనమందాలోగుఁసమూర్తి ॥ ౨౫

క॥ అందఱు యోగ్యులమధ్యన్

మందునినన్ని లిపివాఙ్మహానీయతచే

ఢేందముఁగల్గుషరహితం

బందంబుగఁ జేసినావయాగురుమూర్తి ॥

౨౯

క॥ దేవేచ్ఛచేతసర్వము

గావింపంబడునుడానిఁగానకమూఢం

డై వికలతనొందెడుఁగద

నీవాక్యమువినక తెలియునేగురుమూర్తి ॥

౩౦

క॥ పితృముశ్లేష్మమువాతము

విత్తమునకొక్కబడు నెవిధినగుననితా

మత్తతనుండకొనశమా

చిత్తముచిదధీనమగుటచేగురుమూర్తి ॥

౩౧

క॥ లోచూపునీవుదయతోఁ

జూచినఁగదమకానముద్రఁజూడఁగలిగితికొ

దోఁచినఁదోఁచగనిమ్ముచ

రాచరమీవనినసర్వమౌగురుమూర్తి ॥

౩౨

క॥ చేయుచుఁగర్మంబులఁదా

జేయనియట్లున్న వాఁడఁచేసియునై నకొ

మాయనుదాటుచునీపద

మేయనిశముఁగొల్పుచుండఁజేగురుమూర్తి ॥

౩౩

క॥ పంచప్రణవంబులలో

నంచితగతినుంచుకొనెడునచపాయునినో

మృంచుఁగొలిచిత్వత్కృచని

ర్వంచనభక్తినిఁదరితురాగురుమూర్తి ॥

98

క॥ మనముండుచోటనుండెడు

మనమదివిశ్రాంతికొఱకునుసలుచునుండుకొ

మనమిటునటుఁజెడఱుటచే

మనమునుదనువుననునిల్పుచున్లుగుచుగా ॥

99

ఆ. వె. మాయమాయనుయ్యెమహానీయునిభావచే

నిశ్చలాత్మనేననేనయైతి

భక్తిఁగొలుముక్తిపర్యంతమాత్మలో

బరమహంసభక్తవరునిగురుని ॥

100

క॥ ఎవ్వనిసంస్మరణంబున

మువ్వునుమూర్తులనుస్మరణముకొడేయుకలె

బివ్వసుధఁగల్గునవిష్విభు

బువ్వులఁబూజింతుజ్ఞానముకొగ్గునసేయక ॥

101

క॥ అంతెన్నొనన్యండుచుశ్రీ

మఁతుఁడుముప్పోకలాఁడుమహానీయునివి

శ్రాంతిపరాయణుడొదయగా

స్వాతుడొనసాంబమూర్తిసర్వమజ్ఞానా ॥

102

క॥ పారగమైజీవులకిల

ధారకమైప్రాణతలికిధన్యాత్ములకున్

దారకమైకుజనాళికి

మారకమైవెలయుమూర్తినుదిస్మరియింతున్ ॥

౩౯

క॥ భక్తులమోక్షానక్తుల

యుక్తులముక్తులుగఁజేయుయోజనయందా

సక్తియుశక్తియుఁగలగురుఁ

బ్రాక్తనసుకృతమునఁగంటిబ్రణవమువింటిన్ ॥

౪౦

క॥ ఎయ్యదిగాంచిననితరం

జెయ్యదిగాంచండుసర్వమిశ్వరకృతమ్మ

చయ్యెయెడలసుఖించునొ

యయ్యదియేయాత్మమూర్తియచ్యుతభక్తిన్ ॥

౪౧

గీ॥ తెలిసి తెలిసియుసునమదికలతఁబాటు

భవభవమహాబ్ధిలంఘనోపాయమైన

తెప్పనీపాదపద్మంబుతేలియాడు

తప్పకదినమ్మునుమ్మికదాటనిమ్ము ॥

౪౨

క॥ అప్పటికప్పుడుసరియగు

చొప్పనఁజంతించిపలుకుచున్జేయుచునున్

మెప్పించుహరినిదపమున

నిప్పించున్ముక్తిదేశికేశండుకరుణన్ ॥

౪౩

కి॥ దిక్కున్న లేకయున్నను

దిక్కునుబరమాన్యమాన్యకర్మమునందా

వృత్తైక్యశృంగమునందా

నొక్కేనుధీరునకునకలనుతెనెన్బుక ॥

౨౨

కి॥ నరులమనియుమాకదిను

మృతమనియుండెలిలముక్తగచనినుగొలుచుక

బరిమాపుండనైమముకొ

గర్భణంగనుకాలమెపుడుగలుగుమునుందా ॥

౨౩

కి॥ జిన్నులమైచిచలేలు

చ్చన్నులమైఖలులుజేరిచాలమెలులనో

పన్నగభూషణధీనం

పన్నులమముండేయవలయుభయవిరహితులక ॥

౨౪

కి॥ నిద్రయనిత్యవ్రతయము

ముద్రకొనాధించిదృశ్యముకవిడవాడక

భద్రదంబగుమాకెపుడును

భద్రానుజపాకవిద్యబంధరతితికక ॥

౨౫

కి॥ నన్నుగృతార్థులీయగదనాన్దనుడదైరియ్యిష్ట్యాచాముక

బన్నెనుగన్నతిండివలెబాలనచేసెనుగ్నానోధనం

పన్నునిచేసిశాంతినిదపంబొనరింపంగశక్తుండేమి

శ్వన్నుతిచేసెదకగురునిశాంతివిధాయనిశేషశామునిక ॥

క. క్షీర్తింతుసిన్నురామభ

వార్తిభక్తులకుబాపునాభ్యుడవనిస

న్వర్తనముననిలిపెదవని

క్షీర్తిగదానిలుపుకొనుముకృపజూడుముమాన్ ॥

౪౯

గీ. సమ్మతించినమాదాస్యసరిణిధినిః

జేయనెంచినమమ్మెల్లొసిద్ధనకుల

వృక్షుడవనిమ్మరిచెక్కునిక్కముగను

సర్వవిధములంగరుణించిచక్రపాణి ॥

౫౦

క. మీయాశీర్వాదంబున

ధ్యేయంబగురునిపాదస్థంబునబ్రా

ణాయామబలంబునమో

క్షాయత్తుడనైతిమంత్రయతినికరామా ॥

౫౧

క. మకరిముకినింబలెనే

వికలతెనొందించెఁగాలవేగమునన్నున్

మకరాంకజనకప్రోవుము

త్రికరణశుద్ధిగఁజరింపదీవనలీవే ॥

౫౨

క. లోపలమెలుపలనొకడై

పాపంబులుతేనినాడుపాధియునట్లే

లోపలబగుగురుకృపచే

సేవాదిముఁబ్బునుమహాసేయుండెయగున్ ॥

౫౩

క॥ ఆకాళికిశ్రీకాంతకు

లోకం బేవలదటంచులోవసియింపన్

నాకేలలోకబాధలు

శ్రీకాంతపదాజ్ఞసేవజేసెదబ్రీతిన్ ॥

౫౪

ఉ॥ కాయమునమ్మియేవిభునిఁగానకమూఁగులు దానిబుద్బుద

ప్రాయముగా నెఱింగి పడరానియనస్థలఁ గ్రుంగియేనిభ

ద్రాయతమూర్తిఁగొల్పెదరహస్విశమాహరి సర్వసౌఖ్యసం

ధాయినిశేషశాయినిఁబునర్చనదోషహరున్ భజించెదన్ ॥

క॥ జ్ఞానియగుమాని మానియ

పూనుంజిన్ముద్రానఁబూన్జాత్ముడౌ

గానంగనుశ్రీనిలయుని

తోనై కృముశక్తిసర్వతోముఖశ్రీన్ ॥

౫౬

క॥ సామగ్రియెంతగల్గిన

నేమంబుననున్న నెట్టినేర్పరియైనన్

రాముండామోదింపక

యేమియునొనరింప లేడనీశుండగుటన్ ॥

౫౭

క॥ వెనుకఁగనముందుఁగాంచిన

ననంతమగుఁజూడకుండెనాచింతయలే

దనవిందునట్టులుండియ

కనుఁగొందున్ రామనిత్యకళ్యాణంబున్ ॥

౫౮

క॥ హరిలిలసర్వమనిగను

నరూజేనారాయణుండునమ్మచునరులన్

బురుషులయత్న మొనరుచు

నరూజులయన్నరుడయెన్నినాళ్లకునైనన్ ॥

౧౯

ఆ. వె. ఊరకుందుచున్ననూఁచెదుజీవుల

నూఁగఁదలఁతు రేనిసాగనీవు

కన్నులప్పగించికడ తేరవలెఁగాక

చేయఁగలదిలేదుసిద్ధమొదు ॥

౨౦

క॥ చేయుటమానుటదలపగఁ

జేయమిగాఁదోఁచి తోఁచిజీవత్వంబే

మాయగఁదోఁచునవలనా

కాయంబేదేవశంబుగదనీకుహరీ॥

౨౧

క॥ జీవుఁడుతోఁచుటమృత్యువు

దేవుఁడుతోఁచుటయమందుత్రిపుటిహరింపన్

గైవల్యమద్దిసద్గురు

సేవాఫలమిశ్వరేచ్ఛ సిద్ధమురామా ॥

౨౨

క॥ లక్ష్మీయమాకొనఁగెడుజయ

లక్ష్మీయులక్ష్మీయును మోక్షలక్ష్మీయువిద్యా

లక్ష్మీయును ధర్మసూక్ష్మము

లక్ష్మీవరభక్తసేవలకడత్వంబున్ ॥

౨౩

క॥ సకలాభాషలు మేళలు
సకలాభాషలు నునర ససద్భక్తులను
సకలాత్ముల జేసెనుమా
మకగురుమూర్తులు సకలనుంగళకరులు ॥

క॥ పలికించిన పలుకులు లో
కుల కేయన భ్రాంతి తొలగొకట కిటు నన్నా
కుల పెట్టి జననిని జపద
జలజంబుల భృంగ మట్లు చక్క జేసెన్ ॥

క॥ నేవిరమించిన సమయం
గామించుచు నుండు సర్వ కార్యంబుల నా
కావేశము గల్పించును
వేదధముల బూర్ణం జేయు వేదకనుమయే ॥

క॥ సీనుకల్పించునగా
దేసర్పముఁ గూడి విడెను బల శైలునుతా
శ్రీ సద్గురూక్షి విధిని
న్నే సదమల భక్తి గొల్పి నేజగదంబా ॥

క॥ శ్రీ విద్యానంద స్మృత
కేవల చిన్నాత్మ గురుని కిజేయమన్
వేదధముల నీమూర్తిని
సేవ మనుకోల నా జేయంగ దేని ॥

౩౫

౩౬

౩౭

౩౮

క॥ చిత్రంబులుమీలీలలు
 పాత్రుండెట్లగునుదెలియఁబలుకఁగనేత
 న్నాత్రుండమీసత్కృపకు
 బాత్రుండుగాకున్ననోభవానీవాణీ ॥

౬౯

క॥ శుభసూచనప్రభవిం చె
 విభవంబును విష్ణుభక్తివిమలబ్రహ్మ
 నుభవంబభయముగురుకృప
 నుభయంబుననొసఁగుబాలయుద్యల్లీల ॥

౭౦

క॥ మోహంబుంబెడఁబొపుచు :
 దేహాదులగాంచనీకదృక్కుగనిలుప
 జోహుచేసెదన్ శ్రీ
 కైహికమాముష్మికంబునందెడువేడ్క ॥

౭౧

ఉ॥ భూరివివేకశాలురగుపుణ్యలుసర్వమువీడినీపదాం
 భారుహముల్ భజింతురెట్ల మొక్కెదనన్నలభక్తకోటితో
 జేరిభజించునట్లుకృష్ణజేసిప్రమాదపరంపరాతతి
 నారెకుద్రుంచిప్రీతిననుసాకుముశ్రీకరచంద్రశేఖరా ॥

౭౨

గీ॥ అశ్మబోధంబుమఱవకయంతరాత్ము
 నాత్మనాత్మీయులనుగూడియనవరతము
 గొల్చినిల్చునీభక్తులకొలుపునుండ
 నిమ్మరామలింగేశనిష్ఠుమ్ముమమ్ము ॥

౭౩

క॥ గురుశిష్యులుజీవాత్మలు

భరించియు స్త్రీపురుషులు శంపతులుకొనె

సరణముతరణముదనసము

మరిగముకార్యముకరిగముమూలముజే

౭౪

క॥ మనసునువాక్కునుగాయము

ననుపుగనొకరీతిను బ్రానాత్మమునక

ఘనయోగశక్తికలిమిని

మునులెందుకొక్కైరిముకబరమేళా

౭౫

ఆ. నె. అత్మభజనమన్నయమరెవరిచనా

నవముగాహనట్టి నెడముగాని

అయ్యనచ్చునకనుమచనయాగునా

రదతిగిరినివాసరామదాస

౭౬

క॥ శాంతియబ్రహ్మంబనిగురు

దేవతయుగ్మవిభోధఃకేయనెజ్జియునరుడ

శ్రాంతిముభ్రాంతిందలియ

హంతికవిడనాడలేడుప్రార్థమునక

౭౭

సా॥ బోగముజూడజూడననులోమవిలోమములేకదానదా

వాతనువ్యక్తపుచ్చుకొనివారిచివీనిజేచ్చిలోనెలిక

గాకగుగుదిచేలనుచకారిమునేతికుచేనెచండనా

బోగజల్గునూనెనిపూర్ణభజనదేవభక్తకోటితోక

౭౮

ఆ. వె. ఊరకుండువాడెయ్యలైముండనుటకుఁ

గారణంబునేడుగంటిమంటి

నూరకుంట యన్ననొంటినుండుటయన్న

నాత్మయాటయన్ననరయనొకడఁ

[లక్ష

ఉ॥ మానమవీడియోడి యనుమానము సెందిగృహంగణంబు

శ్రీనిభజించిపెంచిబహురీతులభంగముసొందిగుంది లో

కానికిమంచివానివలెగానబడింగగృతార్థుడెట్లుచీ

మానములేదునీకునభిమానమమానముత్రోసివుచ్చెదన్ ॥

క॥ తోచినహరినింజూచుచుఁ

దోచుటమానంగనాత్మతోగలియునునా

లోచనములన్నిమాని వి

మోచనముంజూచుకొనుముముక్షువుడలతున్ ॥

౫౦

క॥ సిద్ధునకన్నియుదామై

సిద్ధించున్ శాంతికలిమిసిద్ధించుగదా

సిద్ధియనెడిత్రశుద్ధియ

బుద్ధిహరిజేర్చుకొండెపూర్ణతయొండే ॥

౫౧

క॥ ఆత్మార్పణమొనరిచివి

శ్వాత్మనియందధికభక్తినందితిన్నె కృం

బాత్మానాత్మలడెలుపుమ

హాత్మనిసద్బోధబలిమహరికృపకలిమిన్ ॥

౫౨

ఉ॥ కామకళావిలాసముజగమునవిజయ్యెనెవ్వరికొ
 శ్రీమహితాధవుకాజునిజేతెభలంచితనబుకంచిన
 మోముడనైచుచిగురున్నిధిన్నిధిసచిలుచి
 ధేమమణీలనచ్చననత్తమ్మునాన్వితముగానుభవచెడిక ॥ ౨౨

క॥ తనకేతావులలేమిని
 ఘనయోగమునందుఁదెలియఁగలుగుటకై
 గనిసైర్యముకైవల్యముఁ
 గనియెడునీదేహమందుఁగనకబుఘనకే ॥ ౨౩

క॥ సృష్టిపరంపరలెన్నియె
 నప్టంబైచనుటవినియు నయఁదమునకే
 యిష్టమువచ్చినయట్లు
 కష్టించకపరవాఁడెగాఁపొటమేర ॥ ౨౪

క॥ ఏందాఁడలోకమందున
 నిదలువినిపించువలనిందించెదనొ
 నందాత్మజకృపసేయుము
 నందడిలేనట్టితావునననుజనుటకా ॥ ౨౫

క॥ ఈజ్ఞానమునాకిచ్చి
 ప్రియమనినదుభిప్రేషణార్హిసలకా
 బ్రహ్మనుప్రేమనెన్నెనొ
 నొప్పుండుగోపిదుమూర్తునితయితునదా ॥ ౨౬

క॥ తత్పరులై విహరింఁగ

సత్పరుషుల కేలచిత్రసామగ్రిమదిన్

మత్పతినారాధించివి

యత్పథమున సంచరింతు నానందమునన్ ॥

౪౯

ఉ॥ తప్పలుదిద్దిము త్తుండవుతప్పకుమానిజధర్మమాయుఁదా

జెప్పెనురాజశేఖరుఁడు శ్రీపతియొప్పెను దప్పదింకమా

కెప్పటికై నమోతు చుదియూశ్వరద త్తముశంక లేదుమా

యప్పర మేశ్వరార్చనలనాత్మవరించు సుఖించు నాత్మునిన్ ॥

క॥ తెలివియుగలిమియుబలిమియుఁ

గలిగియు నెఁదైనఁ జేయఁగలిగియుఁ దెలియెం

గలఁడాతత్వంబాత్మన్

నిలువఁగగీలకము తెలియ నేరనిజడుఁడున్ ॥

౫౦

క॥ స్వశరీరేంద్రియములుతన

వశములుగాకుండ మెలఁగవారిన్వీరిన్

వశపఱచుకొనఁగయత్నం

బశివము దెచ్చుంగదయరయఁగఁబరమేశ ॥

౫౧

క॥ సంపర్కదోషమేగద

కంపముగల్గించు నాత్మకాంతిహరించున్

సాంపగుజోడేభవముహ

రింపందగునై కృబుద్ధిశ్రీహరికరుణన్ ॥

౫౨

క॥ గాగద్యేషుంబులఁబా

గోగనిఁల్కినవిచారముండు నెయిదిన

ద్యోగిమనోగమనమునకు

బాగగుపాథేయమగుటభక్తిభజింతున్ ॥

౯౪

క॥ కర్మాకర్మములందతి

నిర్మలుఁడగుఁడన్మయుఁడయినిజధర్మమునన్

శర్మదమగునోంకారం

ఇర్పిలిజీవుఁడుభజించియజ్జతమించున్ ॥

౯౫

క॥ హేతువది శిరోజాతము

ప్రీతియురోజాతమగుటఁబెద్దలు భక్తిన్

నీతియని యమృతమని ని

హేతుకమని సహజముహరికృపయనియెనన్ ॥

౯౬

క॥ సుమనస్స్వాంతవిహారిని

దమోషహరినిసమాధిధర్మజ్ఞులు ఛాన్

నముఁజేయుచు నెడమియక

సమోభగవతేసమోయనన్వినికందున్ ॥

౯౭

క॥ కలదనిజగముంగలియును

వలదనివిడనాడు దానబాధగలుగఁబె

ద్దలచేత్రదనివినువే

శలమించిసుఖమంగన్నులంగనిభ్రమించున్ ॥

౯౮

క॥ ఇన్నినిధంబులవలలకొ

బున్నుటయోపన్నుకొనుటోపరమాత్మానీ

కన్నకొనేకోమియులే

దన్నకొడనుఁజేల్లు తెలిసియానందించుకొ |

౯౯

గీ॥ చచ్చిపుట్టిననాఁడుసంసారమేది?

యేది?మచుతావికృతివెరపేదబుధున

కేదిజాడ్యంబు శ్రీరామ!యిహపరసుఖ

సాధనంబేది వేదంబుశాస్త్రమేది?॥

౧౦౦

ఆ. వె. అప్టసిద్ధులనురెనానందముదయించె

నాత్మమహిమపెంచెనతఁడుపురమ్ముఁ

జేసునంతక్లిష్టునిధులకరుణకు

మేరఁదెలియఁదరమె నీరజాక్షి ॥

౧౦౧

—: నిరంజనుని వినాహము :—

ఆ. వె. రాజధానిఁజేరరాజసుతునిఁజూచి

మంత్రినకుఁడుపెండ్లిమాటలాడె

ధర్మబుద్ధినఁజుతగుచుత్నమొనరింప

నునునుఁదాయబారమతఁడుచేసె॥

౧౦౨

గీ॥ కేమగిరిమీఁదఁబెండ్లిలిసేయఁదలఁచి

పెండ్లివారెల్ల విడిసినివ్రీకితొడ

జరిపిరచటవినాహలాంధనములెల్ల

బుద్ధిచుతిపూర్వపుణ్యాభిప్రాంకెననంగ ॥

౧౦౩

4॥ విందులతో జన్మింపజన్మి
 నందముగాగురులగుత్సాహమును
 నందపురిజేతెనకొన
 నందముగాఁబోయెల్లనానందింక ॥

౧౦౪

—: నిరంజనుడేకాంతంబున భాగ్యవంతుని స్త్రీల శంకచేయుట :—

అ. వె. అంతగొన్నిదినములై నానందకాంత
 ముననుబుద్ధియైన గవియొకింత
 స్త్రీల శంకచేయఁజెనకొనగా నీయ
 నాపరాగంబులికనాతఁజ్ఞులు ॥

౧౦౫

ఉ॥ నీరథిమేరమీరగన నేమిటోకొనినానిమాంభున
 చారముమానినోకొనితొబాళుకొనిమందన్న పిరసి
 హారమునిగ్గుదేర భవనంతట నెన్నెలతొగదారదో
 పారమణీమణిహృదయనూలము మత్కుమరితైదెండ్రుండుక ॥

క॥ నీకృపకు నేచాత్రుండ
 నోకంబదకా నీనన్న నోరుగాఁజూడం
 బోకుముమెరినోకొనింక
 బోకుములోకంబుఁజూడఁబోకుముమెరిక ॥

౧౦౬

గీ॥ పదగతిమందలనిమది
 ముదముననికొజూడఁగోరిముందమరికొంగక
 బనములచేతనములగుట
 గదలవు చేనేమిచేయఁగలుగుదునగుశ్రీ ॥

౧౦౭

క॥ బుద్ధిమతిసతిగఁజేసి
బుద్ధిమతిందలఁతుఁబూర్వపుణ్యంబేనా
కుద్ధర్మిగనిద్ధాత్రి
సిద్ధిఁచెఁగనిజగృహిణిగ శ్రీలఁబెంచె॥ ౧౦౯

క॥ శ్రీరామాయణమంతయు
నా రామామణియబాడనొనానందం
బౌరాయెడలెఱుంగకయా
తా రాముడగుగదవిన్నయంతనరామా॥ ౧౧౦

ఉ॥ కాంచిననిన్నె కాంచవలెఁగారుణిక త్వముఁజూపిమేలుగాఁ
బెంచినసేవ పెంచవలె భీతిజనింపఁగ శత్రుకోటులఁ
ద్రుంచినసేవద్రుంచవలెదోషముఁబొందునంబుజ్ఞానముఁ
నించినసేవనించవలెనిశ్చలభక్తిఘటింపఁగావలె
సంచితమెల్లద్రుంచవలె శాంతియుముక్తియుసేవయీవలె॥

గీ॥ కరుణఁజూచెడుతరుణులుకలరుగాని
జ్ఞానముండుటకష్టంబుమానినులకు
రెండుగల్గినవాకిదిదండమిడుదు
భవముదాఁటించవారెనద్బంధువులిల ॥ ౧౧౧

ఉ॥ తల్లియుండ్రొడియుఁ గురువుదాతయుడై వమునై చరించునం
పుల్లసరోజలోచననుబూజిలొనర్చెదనిష్ఠసిద్ధికి
గల్గజగంబుమించఁగృహనస్థనుదేవతలోనఁగొల్పిరం
జలైద సద్గురూత్తముఁడుచేసినమేలనిసంస్మరించుచు॥ ౧౧౨

ఉ॥ నారస పత్రనేత్రజలబాతభవృండునతీమనోకాసదా
 ధారణజేయువాక్కున సుఖాకర శేఖరుడంబకర్థమై
 భారముదాల్చి దేహమున భామమహోక్త తేయూర్ధ్వమందునీ
 వారయలచ్చికిత్తుహృదయంబునయంబుననిట్లుగాంచినం
 సారమసారమ౯ జనులుసారిన నేత్రలగాంచ లేనిని
 స్సారులురామరామ! సువిచార తనీమృదుపాదపద్మముల్
 గోరిభజించువారికనుకూలపువ్వు త్తేజరించుభార్యయే
 సారముతారకంబునరసామృతవృష్టికృపార్ద్రదృశినే
 భారముఁదోచకుండనను సారము జేర్చుమహానుభావవి
 స్తారిపుభక్తిగొల్పెదనుదానిబలంబుననిన్ను గెల్పెద౯॥

క॥ దైవాధీనమునన్దళు
 సేవాఫలమాత్మయోగసిద్ధిపదముఁ
 శ్రీవిద్యాకూపమునగు
 నావనితానందమనసారిభజంతుఁ ॥ ౧౧౫

క॥ తలలోఁగలనల విచ్చుఁగ
 బలమెచ్చుగనాదుతపముగలియించఁగఁగే
 నలమూర్తిమూర్తిగానీ
 లలనారత్నింబుఁగూర్చెలలితాకృతి ౯ ॥ ౧౧౬

క॥ అనవినికాంతారత్నిము
 మనముననంతోపవాద్ధమగ్నతఁగనుచోఁ
 గనెన్ద్రురామాప్తినినాఁ
 గనియెకాసర్వాప్తిసిద్ధిగలవిభునంత౯ ॥ ౧౧౭

—: నిరంజనుని సన్నిధికి సన్నంభట్టువచ్చుట :—

ఆ. వె. కాంచికాశి మొదలుగాగల త్రేత్రముల్

ధర్మరాజరాజదేవతాల్ని

భక్తవరులను నిజభార్యతో సేవింప

బుద్ధివోడమెరాజపుత్రకునకు ॥

౧౧౪

గీ॥ సంఘసంస్కారమునకై సచదువులెల్ల

సంగ్రహింపంగదూరదేశంబునందుఁ

జక్కియున్నయన్నంభట్టుచెవినిపెట్టెను

రాజపుత్రుండుజాబాలిరాజయోగ

మభ్యసించుట పెండిలియకాటమొదలు

గాఁగలవిశేషములుతానుఁగలఁగియలుగ ॥

౧౧౫

ఆ. వె. అంతఃబయనమయ్యె నాతురుండై లోన

జీనయంతఃపనినిజేసితిట్ట

కేలకిట్టిచెట్టలేలపుట్టెనటంచు

మోసపుచ్చితంచు ముంచితించు ॥

౧౧౬

ఆ. వె. ఎంచియెంచుకొనుచు నేమియుదోచమి

బరుగులిడుచునె త్తిబాదుకొనుచు

వెట్టివానివోలెవిపుండు సంఘసం

స్కారమింకనననినాఁగించు ॥

౧౧౭

గీ॥ చేరికల్యాణపురమున శ్రీలంకాచి
రాజ్యభారంబువహించి రమణమించి
కనకసింహాసనంబున భాసముద్ర
దాల్చియున్న నిరంజనధరశతాని
గాంచెమోడించెబ్రహ్మచేగలువకాటి ॥ ౧౨౨

క॥ అంహతి నెఱుంగకప్రియజన
సంహతిసింహాసనమున స్వామింబలెనే
బృంహితశతదురై నర
సింహా! కూర్చున్నయంతరితేరు నెఱుగఁ ముల్ ॥ ౧౨౩

క॥ అన్నా యిట్టివిచిత్రము
పున్నెము సంఘముమాజచిట్ల పూర్వీక్షేహా
బెన్నప్రగద మతిమారిన
దున్నట్లుండి యిటుసేయనుచితంబగునే ॥ ౧౨౪

క॥ మొన్నగలమాటలన్నియు
నిన్నకొమఱచితివి పెండ్లినేడనఁగానే
విన్నంతనమ్మలేదదీ
కన్నకవేఱెట్లుంబలంబలుగుమచెశ్రమా ॥ ౧౨౫

క॥ అన్ననిరంజనుండిట్లనే
నన్నంభట్టనకు నింతియాశ్చర్యంబే
యన్నా! యన్నన్నా! హరి
నిన్నకొంబుక రేగలఁజేదలఁక ॥ ౧౨౬

క॥ మున్నొనరించినకర్మము

లన్నితొలగె వానితోడనాయోజనలున్

జన్మవిమనముననొక్కం

డున్నదిశ్రీరామతత్త్వమూర్తియున్నన్ ॥

౧౨౭

క॥ అదిసేవనలంబించిన

మదిసంశయమడఁగు పరమమౌనముకుదురున్

గదబ్రహ్మతేజమదితా

నుదయించున్ బెంచునించును త్తమపదవిన్ ॥

౧౨౮

ఆ. వె. ముక్తియన్ననొక్కమూలనుడఁగునా

సరకమొక్కమూలనక్కియున్నె^{*2}

జీవునందెయుండుదేవుండుతథ్యంబు

తెలియవనఁగ విప్రుడలిగియనియె ॥

౧౨౯

ఆ. వె. ముక్కుమీదనుండుమూడవకన్నండు

చూడఁజూడనాకుఁజోద్యమయ్యె

కన్నుచెదరెనేని గన్పించుఁజిత్రముల్

జీవదీనికేమిచెప్పెదీవు? ॥

౧౩౦

ఆ. వె. నన్నబోలునరుడనాకెట్లుగురుఁడౌను

కన్నముక్కుచెవులునన్నియొకటె

ఉన్నయట్టులుండియూహించుగాఁబోలు

జీవదీనికేమిచెప్పెదీవు? ॥

౧౩౧

ఆ. వె. చక్రమట్కమగ్రహచచ్చిసవారలఁ
గోసికోసినమ్మిమోహపాతి
నిజముగాంచలేనినిష్ఠయోగంబానె
జీవదీనికేమిచెప్పెదీవు? ||

౧౩౨

ఆ. వె. మతములాటటగ్రహ మౌనంబువిధియగ్రహ
నామతతియువేలు నేమమట్లు
వింతదేవుడెట్లువేదంబుబల్కెనో
జీవదీనికేమిచెప్పెదీవు? ||

౧౩౩

ఆ. వె. నిజముబల్కజాలునిష్ఠలువలదండ్రు
నిష్ఠనిజములేకనిలువదండ్రు
సులభపదములయ్యున్వక్తివిరోధముల్
జీవదీనికేమిచెప్పెదీవు? ||

౧౩౪

ఆ. వె. పతియదేవుడండ్రు పాపంబులేదందు
రతనియాజ్ఞకొలదియాచరింప
నీతినియచరహితమేత్తిరుగానగు
జీవదీనికేమిచెప్పెదీవు? ||

౧౩౫

ఆ. వె. గుళ్లగోపురములగోవిందుడున్నాడె
మొద్దుదేవుడెట్లుమోక్షమిచ్చు
మందబుద్ధులందువిందారగించుటె
జీవదీనికేమిచెప్పెదీవు? ||

౧౩౬

క॥ వేదములు పౌరుషేయము

లాదిః పర్ణములు లేనివయ్యనుమిథ్యా

వాదులు కల్పనఁ జేయుఁగ

వేదముతోఁగూడనవియు నెల సెధర్మిత్రి ॥

౧౩౨

ఆ॥ పూర్వకాలమందుఁబువ్వుఁబోఁడుల కెందు

పాతశాలలేదు పరువులేదు

గానవిద్యలేదు జ్ఞానంబులేదయా

జాతరూపమూర్తిసత్యకీర్తి ॥

౧౩౩

ఆ. వె. నేటికట్టిమాట మోటుగాఁదోచుచే

పాతశాలలెందుఁబ్రబలుచుండ

విద్యఁగాంచెవనిత వెఱ్ఱినినదలఁగా

జాతరూపమూర్తిసాధుకీర్తి ॥

౧౩౪

క॥ జ్ఞానంబునదానంబు

గానమపానంబులేక ఘనమాధనఘా

మానంబులాభంబే

లేనిదిమాకేలచాలులేన్మపతియనన్ ॥

౧౩౫

క॥ చిక్కులబొరలెడిభట్టున్

బక్కుననగియిట్లుమిత్రబాధహరింపన్

నొక్కినచించెనునరపతి

తెక్కునివారిం చిసరమధీరునిఁ జేయన్ ॥

౧౩౬

—: నిరంజనుఁ డన్నంభట్టును మందలించుట. —

క॥ భుక్తియుముక్తియునొక్కట
భక్తిఁజేకూడునంచుఁ బ్రాజ్ఞులువలక
యుక్తులఖండింపఁగనా
సక్తియగాకెట్లుగల్గుతక్తిజడలకుక ॥ ౧౪౨

ఉ॥ చక్కనిబోధలకవినఁగజాలవు చాలవుభాష్యశాంతికి
మక్కునబెంధవాళి పయిమానవుమానవుదుప్తవాసనల్
పెక్కుపిదంబులకదలఁపుఁబెంచెదు పెంచెదుసంచితంబునే
ఫక్కిందరింతువో తెలియవచ్చునెనచ్చునెనీకుజ్ఞానము॥ ౧౪౩

క॥ కనిదక్షుండగుదక్షుని
వినియాతనిచరితమేషవేషముగనియుక
జనులెట్టి వెఱులోహరి
మనమునధ్యానింపలేకుమావతిదీక్షుక ॥ ౧౪౪

క॥ పటమగునుగపటసూచన
నిటలాక్షుండదియ్యునినిచ్చింతుండై
కటకటలయించుచోకము
పటముకధరియించి తొరిపాలనఁజేయుక ॥ ౧౪౫

క॥ తనకానదగల్గినచో
దనతల్లియెతననుజంపుడదితరజనులే
మనిచెడరనితమినాల్చి
గనమొసరించెడినిజముఁడుగానఁడుగురునిక ॥ ౧౪౬

క॥ అకలంకస్థితీనుంటకు
 సకలాత్మలకొఱకుఁగాక చపలాత్మలకున్
 బ్రకటింతురెగురుజనములు
 సుకరంబెట్లగును ధర్మసూక్ష్మంబప్పా ॥ ౧౪౭

క॥ కాదన్నదియానొనఁట
 కాదఁటయానొనఁటన్నఁగలకాలంబున్
 పేదనఁజెందుదురఁటదు
 రాద్వదంబులమరగినేటిబాలకులకటా ॥ ౧౪౮

క॥ భయమేనయమైతోచెన్
 నియమంబులవెట్టియేలనిష్ఠలవేలా
 భయవిరహితపదమేలా
 సమమొక్కటిచేయుజన్మనాశముభలిరే ॥ ౧౪౯

క॥ భీతినిసర్వముగలుగన్
 భేతాభండాకడెచాలుఁబెఱవారలతో
 భూతలమునఁబనిలేదిక
 నేతరున నై నభీతియేసాధించున్ ॥ ౧౫౦

క॥ దేవుడులేడనిలోలత
 వేవిధములసర్వమనుభవించునరునకా
 దేవునిసత్త్వముతోఁచినఁ
 జావేనిజమగునదెఱనాహసమున్నన్ ॥ ౧౫౧

దేవుడు కలడని తెలిసియు

నావంతెయు సంశయంబుచందకసకల

జేవిధిని పేదముగనక

దేవేచ్చగననుభవింపదీరుడుగాఁడే ।

౧౫౮

వె. మంచివారిఁజూచి మహనీయులాయంచు

నెంచునీచుపాపమెంచనేల

నీచతికును ముప్పనీతిగోబంధుర

పట్టుదలను గుణము పుట్టుపెట్టు

౧౫౯

కోరినావారలంచునుజేరివారి

సేవచేఁగొంతికాలంబుచ్చేఁగొంచి

సరుఁడువారిపదద్యుఁజేరివిరతిఁగాంచు

భక్తివారిఁగన్న నద్గతిఁబడయుదన్న ॥

౧౬౦

వె. పక్షిపల్కుచుండువృక్షంబుమీదను

పుట్టనుండుబాముగుట్టుగఁగద

కంటఁబడినయంతెఁగాతన్యమునుదాల్చుఁ

గలియవలయుఁజెలిమిచెలియవలయు ।

౧౬౧

వె. పాలమీఁదఁబ్రీతిబాలుచికిలఁగి

ఫలరసంబునందుభక్తులకును

గాఢనిద్రయందు మూఢాత్ములకుఁబ్రీతి

ధన్యులకునుబ్రీతితత్త్వమంచు ।

౧౬౨

అ. వె. పనులుచేయలేమిఁబనిముట్లఁదిట్టుఁగా
 బుద్ధిలేనివాఁడునుధులఁదిట్టు
 కనములేనివాఁడుఁధర్మాత్ముఁదిట్టుఁగా
 జన్మరోగమందుక్షాంతిమందు ॥

౧౫౭

ఆ. వె. ధన్యుబుద్ధిలేదుదయయుసత్యములేదు
 దేవుఁడెట్లుఁగాంచుదీనుఁడకట
 పండ్లులేకచెఱకుఁబట్టిపీకిన యట్లు
 ముక్తఁబడయగురునిసూక్తిశక్తి ॥

౧౫౮

అ. వె. గురునిఁగొల్వవచ్చుగోవిందుఁగనవచ్చు
 బ్రాహ్మణమైననిచ్చినబలవచ్చు
 మర్మమిచ్చుపపుడుమహిమిఁగఁబడిచచ్చు
 భక్తవరులఁగొలిచిబ్రదుకవచ్చు ॥

౧౫౯

ఆ. వె. దేవుడఁగవేడదేశమందున్నాఁడె
 మాయయనఁగవేఱమహిమగలదె
 తగునుగాంచుచోటఁదగులునురెండిట
 గరుడగమనుఁగొలిచికడచుబుధుఁడు ॥

౧౬౦

క. అన్యాయపుజీవనమున

ధన్యత్విముఁగాంచఁదలంచుదార్ద్రమునక
 సన్యాసముచేబన్యము
 ధన్యత్విముసున్నపప్పుదప్పశమెన్నక ॥

౧౬౧

క॥ పారముముట్టండలచిన
 ధీరుండేయైన నేలతిండికి బాధల్
 బేరము సేయునుముందుగ
 గారెలకై జన్మమెంతకష్టంబకటా॥

౧౬౨

క॥ బ్రతికెడుకాలంబల్పము
 మెతుకులకై పాటుపడుచు మెక్కి ముహూన
 ద్దతిగోరరుమతిలేమిని
 మృతిమాటయమఱచిహద్దమీరినకంటెల్ ॥

౧౬౩

క॥ ఏదై నవాగవచ్చున్
 వేదంబునుదిట్టవచ్చు విజ్ఞానలతో
 వాదంబుఁ జేయవచ్చున్
 మోదంబొకయింతలేకమురుగంగవచ్చున్ ॥

౧౬౪

క॥ కలిరాజుకృపనుగాకిలఁ
 దులునలురచ్చలనునలగఁద్రొక్కంబడలే
 వెలయాలియాజ్ఞ చెల్లుట
 పలు తెఱఁగులన్యకృపనుబడయుటఁగాదే॥

౧౬౫

క॥ కటకటదుష్టులసంగతి
 యటవీస్థలమునకు నెక్కుడయ్యెన్ భయము
 దటనుండెన్ మృగజాతం
 వికారేకయయట్టి బాధయేగుటగుండుదా॥

౧౬౬

ఆ. వె. కానరానిబాధకంటిలోనినలుసు

కన్ను తెలుప రాదు కానరాదు
తనకునితరులకునుతచ్చాంతిశోకంబు
భట్టయేమి సేయవచ్చునరుడు ॥

౧౬౭

క॥ మతిమంతుడుభయమునకై

వేళజెందుచుదిరుగ నేల వెట్టిబలెనే
సతతముహరిపదపద్మము
లతులితగురుభక్తిగొల్వసౌవిప్రపరా ॥

౧౬౮

క॥ జ్ఞానికానినాడుకాననంబులమెచ్చు

మానిగానినాడుమాటమెచ్చు
గొప్పబుద్ధినిజముగురుమూర్తిమెచ్చగా
దలనుబుట్టుబట్టుదలనుగాదు ॥

౧౬౯

క॥ కనగలగర్భంబున్నది

కనియెదిశిశువులనునేన కావలయునెవే
అనియెంచుకొనుపనితజ్ఞా
చివవ్వరెయిలనెవరైనసిగ్గుగూడే ॥

౧౭౦

క॥ కానకానీదులకిలలో

హానియగుకథ్యసూక్ష్మమార్జితుటనీ
ధ్యానంబునగానందగు
దానికొపేక్షింపుగ్రంథతితిగూఢమసూ ॥

౧౭౧

క॥ కానకగురుకృష్ణకైవి
జ్ఞానులుభజించుచున్నదగుభువిమిశ్రా
జ్ఞానులుశక్తికొలదివధి
మానముతోవాదములనుమరుగుచేయుట ॥ ౧౭౨

క॥ జ్ఞానంబనగాఁదెలియక
గానసభకజూడఁబోవుగతిఁబరుగిడుచుక
దానకస్వేచ్ఛకగానక
మానవునికసేనచేయమాధ్యక్షునురా ॥ ౧౭౩

గీ॥ పోషణార్థంబునహజమాకోషనుడఁచి
సరులసేవించివిత్తవస్తువడయుకన్న
మృత్యునదిమేలుబుధులకునత్యముభువి
వాసనాబలమొందిదుర్వారమికట ॥ ౧౭౪

ఆ. వె. రసములేనివారిరాగమెట్లుభలించు
సానమిదజలముచల్లకుండఁ
జెక్కపట్టికొక్కచిక్కునాగంధంబు
మధ్యనర్తిలేనినునుచజెల్లు ॥ ౧౭౫

ఆ. వె. క్రూశలజనుచున్నగూరుకురాదెందు
మంచిమాటనిద్రనుబుచ్చజెచ్చు
బూర్వోకర్మఫలముపుడుషంనేనుననచ్చు
నానకయడఁగుగురువసనికరుణ ॥ ౧౭౬

క॥ నిర్దురయూర్మైశకోరెను

నిర్దురముచికుందు డట్లనేర్పుగఁగోరెన్

ఇద్దఱుపత్తికైకోరిరి

మొద్దులునిడింతువిభునిముందరనన్నా ॥

౧౭౭

ఆ. వే. పూయరూపసుయ్యెమర్యాదలేదయ్యె

విదైలేదుదొడ్డబుద్ధిలేదు

గురునిభక్తిలేదుగుణమేమిలేదింక

భవముదాటరాదుభ్రాంతిపోదు ॥

౧౭౮

ఆ. వే. ప్రకృతివాదులంటప్రారభవాదులు

భేదవాదులంటభీరులంట

వాదమేలభక్తివైరాగ్యమబ్బిన

మాధవార్చకులకుమతములేల ॥

౧౭౯

ఆ॥ వె॥ సులభశైలినారస్వోక్తివిరోధముల్

బలుకుచుంటగొప్పప్రజ్ఞయండ్రు

తెలివిమాలినట్టిదీసులబ్రదుక్కిటు

భవముదాటరాదుభ్రాంతిపోదు॥

౧౮౦

ఆ॥ వె॥ ఉత్తచదువుచదువును తీర్ణతకుఁగాదె

నీతినిష్ఠజూడనేతిబీర

భక్తిశక్తియుక్తిప్రబలవిద్యలయందుఁ

దెలియకూరకిటుఁబలుకదగునె ॥

౧౮౧

అ. వె. ఇలనునత్సమరయ హేతు హేత్వాభాస
 కీర్తిచెలియూచుఁ జుట్టికొందు
 మార్గములనుజూడచునలనిట్లున్మృతము
 శేషగిరివిభుడు శ్రీ భగందు ॥

౧౮౨

అ. వె. కన్నువినుట యెట్లుకనుటెట్లుచెవియును
 కొయ్యకరుగుటెట్లుకొలిమినూద
 దొడ్డయత్నముననుదొలుగునానై జంబు
 పట్టదలచుగుణములుట్టిపడునె ॥

౧౮౩

క॥ అంగారముదిద్దెశివో
 శృంగారముభంగ్యమైనసిగ్గునరొసలక
 దొంగికనుదొంగవలెవా
 రింగనివంకరయినదనకెముదిసోదా ॥

౧౮౪

క॥ తనవలెలోపముగలనరుఁ
 గనిసంతసమొందుఁగానికనఁడుగుణంబుకొ
 గనినకదాఃఖంబెచ్చెడు
 ననుభయముననోర్వలేమినవ్విధిభలుఁడుక ॥

౧౮౫

క॥ లోకములోఁగలహంబున
 కేకారణమేలనరలకీర్త్యయచాలుకొ
 లోకమునకుఁబుడనముల
 శ్రీకృష్ణుఁడుభగవంతుఁడెరిముదీనక ॥

౧౮౬

- క॥ భారతకథలంజదివిన
సూరంబిన్విధినిఁదేలుసాములు తెలుపక
తేలెను యోధనునకువిన
నేరమియేయట్లుఁజేసెనిజముగనతనిన్ ॥ ౧౮౭
- క॥ తెలిసియుమూఁగులవలెనా
రలసిరియుద్ధంపురంగచుందునదానన్
దెలిసెనుహరికర్తృత్వము
జలజాతభవాండమతని జాలంబన్నా॥ ౧౮౮
- క॥ కేవలము క్షితిధరలోఁ
గావలసివచ్చినముండఁగాఁజాలుననన్
నేమినినవ్వెదనేతిని
సేవింపఁగ నేలకంపుసిద్ధించిన వో॥ ౧౮౯
- క॥ నరుఁడులతాంతములకయికు
దురుననిశునునీరుభ్రాంతితోనిడనగునే
ధరనులతాంతమ్మునహరి
చరణమువిడిస్వకృషి నమ్ముజడునింబలెనే ॥ ౧౯౦
- క॥ వేదముమూలంబనిత
చ్చోదికకర్మంబుముక్తిశోభనమీయన్
లేదనివేదాంతంబుల
మీఁదన్ గొట్టికొట్టుకొంటమిథ్యాదృష్టిన్ ॥ ౧౯౧

క॥ తపముకయోగముకర్మము

నెవమొక్కడూదూకుకదోయవేష్టనయింక

జపలాత్యుడొగుగాకట

సుభంబుననిరుపు గురునిబాహుగలదే॥

౧౯౭

గీ॥ దేవిసత్కృపనమ్మినధీరుడగును

దీనులను వేడిబ్రదికినదేదెయగును

గానతతోపాదనమ్మముల్ ఘనముగొలును

భక్తిగలిగినంగల్గునాతంకుడెరువు॥

౧౯౮

క॥ ప్రార్థన బేసంసృతి

కారణమని లోకులుట కలమెంబుంబు

ప్రార్థనబేవ్వరిదో

కారణమన్నిటికి హరియగాడే విప్రా॥

౧౯౯

క॥ తనసంగతి తానెఱుంగడు

విననెంచు గనంగనెంచు వీరికవారిక

ఘనమైనకొలుపుదొరకె

మనవానికి జడంగవేటు మార్గంబెలా॥

౨౦౦

క॥ తనతప్పుతనకుదెలియదు

వినయముగానుండి వెదకు వేత్తలతప్పుల్

ఘనమైనగురునిసన్నిధి

దీనితిప్పితానుగాంచు దత్తజ్ఞుడై॥

౨౦౧

క॥ యోగంబోపిక లేమిని

భోగము రోగభయముమదించుటబలమున్

రాగముమిత్రుడునంపద

త్యాగమునిర్భయము లేమిదత్త్వము లేమిన్ ॥

౧౯౭

క॥ గానముశ్రుతిరహితంబయి

జ్ఞానముగురుభక్తి లేమిగౌరవమెందున్

మానము లేమిని ధ్యానము

మౌనము లేమినిగుదురవుమందులకెందున్॥

౧౯౮

క॥ భరియింతురువరియింతురు

చరియింతురుశిష్యులట్లశాంతముతోడన్

బరికింతురులోపములన్

దరియింపగ నెట్లుదెలియుదత్త్వంబన్నా॥

౧౯౯

క॥ నతిజేసెడుమతిమంతుల

గతిమాలినపురుషశువు గాసిలజేయున్

మతియెట్టులొ సితీయట్టుల

గుతుకము లేనట్టివారి కూటము లేలా॥

౨౦౦

క॥ అగ్రజులగుటకు లేదుకు

శాగ్రమునుంబోలుబుద్ధిన త్వేవయు లే

దాగ్రహమునగుగ్రహములు

సుగ్రీవులుకలుకులందుశూన్యలుక్రియలన్ ॥

౨౦౧

క॥ ఓషిక్తలేమిక్తోపము
 లోపమునకదాప మంతలోగోపంబుక
 గోపమువలనకబాపము
 పాపము బాపండుచెడ నుపాయంబున్నా ॥ ౨౦౨

క॥ చనవునమనమునలాఘవ
 మనయము నాచామ్యజూచిహాస్యము నిత్యం
 బునులోపమాచరించుట
 వినునదిమఱచుటయుఁ చెలువే ముచ్చక్క ॥ ౨౦౩

క॥ తెలిసినది తెలియకున్నది
 యలయఁడుభేదింప భక్తిచలయఁడునుమనో
 విలయముగమ్యస్థానం
 బలవఱినదిబుద్ధిలేమి హాస్యాశ్రయికి ॥ ౨౦౪

క॥ లోపములేకచరింపగ
 నోపిక లేదయ్యె దానినొప్పుకొనెడుచో
 లోపము పాపము వీనికి
 దాపముకర్తవ్యమంద్రు తిథ్యమువిబుధులే ॥ ౨౦౫

క॥ అందఱునెంచుట దనకే
 యందములేకుంట పుణ్యులొనందింపక
 డెందముగుండుటలేనట
 పుణ్యంబెలియక జగము నెచ్చునోలోబుచ్చి ॥ ౨౦౬

క॥ ఎద్దాని నైజమవ్వీధి
ముద్దుగఁగాపాడలేవె ముండివినీవే
దిద్దగఁజెద్దవెప్రజలకా
సుద్దులచే మోసపుచ్చుచుకా మహనీయా॥ ౨౦౭

క॥ నీతికిఁదప్పినవారల
కేతీరుననై నదుఃఖమేప్రాప్తిండుకా
నీతికిలోవెల్లినై కన్యం
బేతగువేషంబుదోషమేమహనీయా ॥ ౨౦౮

ఆ. వె. మూఁగుఁదృష్టిజేయమొదలుశాస్త్రముపుట్టె
మూఁగుఁజెంతచదువమూఁగుఁడయాగుఁ
దృష్టిలేదుభవముతీరమ్ముఁజేరుట
లేదుబుద్ధిలేదు లేదుశాంతి ॥ ౨౦౯

క॥ తలగొరుగుటజలజాక్షుల
విడిపించుటభావ్యశాంతివిధియునిపేధం
బులులేమియుబుధదూషణ
ములుచిత్రముముక్తబంధములుకలినౌరా ॥ ౨౧౦

క॥ కేసరులుగర్జనమునన
దాననములఁగోరమినినుదానీనులున
న్యాసులుగద బూదిని దు
ర్వాసులుతామసమునగురువంచకులుజడుల్ ॥ ౨౧౧

క॥ ఇంతయుసాధ్యపుగాద్యము
పంతంబునఁజేయ నెంచిధగవంతుఁడనుమా
కాంతుఁడు కలి సకలకళా
వంతునిస్వాంశమునధైర్యవంతునిజేసె॥ ౨౧౨

క॥ అందఱుచెప్పఁగన గివ
మందులువినువారలెవరుమహనీయులనే
డిందఱుజేసినకలికికా
వందనములుచేసి తెలియవలెదత్వంబుకా ॥ ౨౧౩

క॥ కలికాలంబునమనుజుల
కలవియెసత్యేవచదుపులబ్ధినమాత్రకా
జలికాలంబునమౌనలు
కలవానికిఁబూర్ణరక్షకలదేమహాత్మా ॥ ౨౧౪

క॥ సత్యాసత్యముదెలియక
జాత్యంధులఁజేయ నెంచిజాత్యంధులచే
నిత్యముశ్రమలకాబొందుచు
భృత్యుడనై నుంచుకొనితేమహనీయా॥ ౨౧౫

క॥ జాతివ్యక్తులకల్పన
చేతకాదత్త్వంబు తెలియఁజేయుటచేతకా
జాతివ్యక్తులకై కన్యము
నీతియెసత్కథనుచందగునేమహనీయా ॥ ౨౧౬

క॥ అందఱనొక్కెడఁజేర్పఁగ

సుందరమైయుండుఁజూడఁజూడవివేకం

బెందున లేకుండువిజయ

మందెడుమాన్గంబు తెలియరామహనీయా ॥

.. ౨౧౭

క॥ రూపంబున భేదముత

ల్లోపంబున నై కృముండులోకమునంతక

బాపంబొక్కటిచేయఁగ

నీపాలంబడెనుమెచ్చునేనినుజగమున్ ॥

౨౧౮

క॥ మూఘునివై రాగ్యంబతి

గాఢంబుగనుండుఁగట్టకాలమున నెయ్య

రూఢజ్ఞానములేబుని

గూఢంబుగలోనఁ బాదుకొనుమాఢ్యంబున్ ॥

౨౧౯

క॥ వంచించెదలోకంబని

యెంచుకొమూఘుండుకానియెంతయుఁదనుదా

వంచించుకొనుచుదానన్

సంచితముం బెంచుఁబెంచుసంసారంబున్ ॥

౨౨౦

క॥ నిజమెఱిగిగురునిపదములు

భజియిగపంగల్గినరుండుపండితుఁడైనన్

విజనస్థలములమెచ్చక

కుజనాళికారచ్చలందుఁగూఢుఁగునున్నే ॥

౨౨౧

క॥ అష్టాంశబహుశ్రీపూర్ణత
నాద్విమలమయోజ్జ్వలమబలమనానాగతం
తాదృశమునకోకేర్తితా
దుష్టనులలనూత్నకర్షణులుకల్పింపెన్॥ ౨౨౨

క॥ సృష్టిపరంపరలెంచిన
నస్తాంతుండాను దేహినానాగతులగా
శిష్టజనసేవలకాసం
తుష్టింగనః మంత్రమూర్తితోగనహరిణి॥ ౨౨౩

క॥ అభయంబొసంగెను త్రాకము
విభుడును విత్తయుఁ దత్త్వవేత్తలు గలుగక
శుభమై పరఁగెదా న్వస్తు
న్నిభమగునభయభయగుఁడ నితరునభయే॥ ౨౨౪

ఉ॥ మోసముఁజేయవచ్చు ధనముకొగడియింపవచ్చు దానిచే
దోసముచేయవచ్చు బుధదూషణమకానవచ్చు నిష్టమకా
వేసమువేయవచ్చును నవికనులంబులతోధేయచుకొ
గానులకై సహూదగులంగల్పకలదేయచుముంచుముగ్ధచుకొ॥

ఉ॥ బోటివరించిమీకుం బరిపూర్ణసుఖంబుల నియఁబోదు సా
పాలునులేది కర్మపరిపాకములేదీది మున్నె జ్ఞానమా
నూటివినానచించుటలు నూర్మచమన్నహుతికి విద్యము
మ్యాటికిలోటునూటికినుమూరుగుణంబులుచాలునంద్రయో
యేటికి నవ్వితోముఖుని నిరంభుఁడొచెడరి క్షవాంభ మీ
బోటుల నేటుచెప్పినది బూడిదబోటులచేరితివో॥ ౨౨౫

ఉ॥ ఈతకులోతులేదు జగదీశ్వరునాజ్ఞకు లాతిలేదుస
భ్యాతికితోతలేదు పరమార్థపుదృష్టికి జాతిలేదుసం
ప్రీతికిభీతిలేదవనిబ్రేతకుఁబూతయులేదు లేదాహూ
నాతికిబ్రీతికాయజునినారికినారికి నీతిలేదు ని
ష్కీతుకమీశునత్కృపకుఁతులు సేతలులేవుభూసురా॥ ౨౨౭

చ॥ తెలియమింగప్పిపుచ్చికొన దేశికులై చరియింతురక్కటా
శలిముగమందుమూఁగు లదికాననియన్నలుచిన్నలైనదా
నియిత్తురుభక్తశేఖరులకుఁ దులదూఁగెనువేడ్కము క్తికా?
నీలలనుదూరిదూర్చుటకువారికివీరికినైకమబ్బెడుకా॥ ౨౨౮

క॥ నిజమెఱుంగరు సుజనాళిని
భరియింపరు దుష్టవార్తఁ బ్రకటింతురుసా
నుజవరదుఁడు వారికెపుడ!
పజయము సమకూర్చు జ్ఞానవహ్నిని నార్చుకా॥ ౨౨౯

క॥ ఏమహిమలేనినరులకుఁ
బ్రాముఖ్యంబొసంగు నూత్నసద్గుణులిట్ల
ప్రామాణికులైకల్పిం
త్రమహి మహనీయులెన్నియే నిశ్చింతకా॥ ౨౩౦

క॥ దేనిదర్శించినదన
కానందిముగల్గు మనము నాత్మయుంగలియుకా
దానింగనుమాన్తముర్తిగ
మానవ! జన్మంబులేదు మరగినదానికా॥ ౨౩౧

క॥ దూరపురంబును చూచుచు
యూరకుయొచ్చెవరు చేరి యునుమహిమలతో
జారుచుబుడచుకొ లేచుచు
జేరరు మఱివాని సుదినంజేవరుగాదే॥

ఆ. వె. ఇంక నైనందుల నెన్నట మారుము
నిన్ను నెంచుకొనకు నీచగతిని
సర్వముహరిలీల సుఖమున నగోల
ముక్తి బుధులుభక్తిమూలమంద్రు॥

ఆ. వె. భ్రాంతిహెచ్చుకొలది భక్తి లిగ్గును దాన
బలము లిగ్గు మొగ్గున గోపమునను
సిగ్గుబలములేమి సిగ్గు ముగించుగాను
లేనుయెమి సేనులేమినామి॥

క॥ డీయనడీయగుజందం

బాయెను బరిమామమ బాయెనులోలో
మాయకొ బాయగ లేకను
లాయెను మర్యాద గోరటాయెనునాచే॥

త॥ ప్రారబ్ధమనుభవేంక
పోరాడిన లాభ మేమి బుధుల కిచ్చుకొ
దానాత్మ్యమనుభవము
జేరిన గోపాలహరిగురునివల నె

౨౪౯

౨౪౯

ఆ. వె. అన్నికామములకు సజ్జఁజైయునికియే
 'కారణంబుగానజ్ఞానవహ్ని
 గామదహన మార్యకర్తవ్య మందురు
 కానిదానిఁగూడఁ గామమనరొ॥

౨౩౭

క॥ కోపాగ్నిదగ్ధమానస
 మోషదు లపమునకుఁశాంతి నుత్సాహమునుకొ
 జేపఁగఁగానసతతమా
 కోపముపుట్టించెడుఁ జెడుగుబహుగు లేలా॥

౨౩౮

క॥ ఇదమిద్ధమ్మనువాఁడే
 యదిగాదని మఱియునొకటియశానని యదియుకొ
 మదిదృష్టి కరము గాదనుఁ
 గద నుదమో మునమొగురునిఁగాంచమియొ కటా॥౨౩౯

ఆ. వె. మంచిచెడ్డ లెగత యెంచుచుండినయేని
 నంచనంబుగాని వన్నెగాదు
 స్థైర్యమున్నదెందు సమరసంబేమందు
 స్వాత్మమూర్తితోడ నైక్యంబుందు॥

౨౪౦

ఆ. వె. మిత్రవిముఖుడైనఁ జిత్రంబుతననీడ
 తనకుఁజిక్కదయ్యెదన్నకొనినఁ
 దననువెంబడించుఁ దనయత్నమేలేక
 హరికథిముఖుడైన యంశఁజూవె॥

౨౪౧

ఆ. వె. ఫలముఁబడయఁగోరి పలువాల్లఁజూచుచున్నఁ
గర్భముఫలించునఁగలదె. ననుకట
ఫలముఁగోరకుండ భగవంతు సేవించి
భర్తమాచరింపఁ దా నెలగులు॥

౨౪౨

ఆ. వె. ఎంతదూరమైన నెగిరిపోవున శృష్టి
నొక్కదానికన్న నొకటిమెఱుంగు
కాలునిల్వఁజెందు గణించుచుచుండీనఁ
జింతఁబాసి ఎరునిఁజెండకున్న॥

౨౪౩

—: అన్నంభట్టాకుని పశ్చాత్తాపము. :—

క॥ నావినియన్నంభట్టపు
డీవిధిఁజుతించె నొర యెంతయుఁగ్రుంతు
నీవసుధాధిపుఁడొసఁగెన్
గేవలబోధంబు కీర్తికే? యనితనలోన్॥

౨౪౪

క॥ లోహముననా యజుఁజునిం
దేహమునన న్వేచ్ఛఁచుదు నీర్మునాహ
సాహసముననా చె నెను
నాహృదియము మందఁజెజుచునా చెడిపోనా॥

౨౪౫

క॥ దెవదెవలాదెను దీవ
మృగిని నునికయును లేమి బోధింపకుగా
కలలులొప్పివైచివచ్చుము
చుటచే నన్ని ల నొందు నీ నీ నీ ముందున్॥

౨౪౬

క॥ లోకముననుండుపురుగుల

నేకంబులు వారిలోన నెవడవునీవీ

కాక శోకింపకుమో

కాకీ! నీత్రోవనీవ కనుగొన శుభమా॥

౨౪౬

క॥ హితమెఱిగించెడువారల

గతిబట్టచు నెప్పుడు తమకార్యముకొఱకై

నుతియించుచు భ్రమముంచెడు

నుతచరితులవలన మనసునొచ్చినకతనక॥

౨౪౭

క॥ పుస్తకభాండాగారము

నిస్తులచుగు శాంతినీయనేర్చుననెడి లో,

కస్తవముల నమ్మచునే

వాస్తవముగ మోసపోయి వదలితినానక॥

౨౪౮

క॥ నినుగొల్పనినాస్తికులక

ఘనతమమునద్రోసి నీచగతిఁద్రెప్పెదుగా

నినుభక్తిగొల్పువారిని

ననయము నుచ్చైఃపదంబునందింతు శనీ॥

౨౪౯

క॥ నీచర్యలద్భుతంబులు

నీచునిఘనఁజేయ ఘనునినీచునిఁజేయక

గోచైన లేకత్రిప్పక

భూచక్రంబులకు నశిపునిఁజేయ శనీ॥

౨౫౦

క॥ హితమెఱుంగని మతిచెడుటన్
గతిలేమినిఁ గొచ్చుబుద్ధి గొప్పవని నే
నుతికొఱకు నెట్టులేనియు
బ్రతుకుటకున్ బడ్డపాట్లు పతితునిఁజేయన్॥ ౨౫౨

క॥ ఏదైనానియందుద్వేషం
బద్దానిని నాశ్రయించి యడఁగిమెలఁగఁగా
గ్రుద్దెననఁజైవ మద్దిక
బ్రద్దలుగావించి మెదడు భంగించెననున్॥ ౨౫౩

క॥ తలలోనికొప్పువదలెన్
బలువిధముల మోససుయ్యె బాధలుపొచ్చెన్
వలలన్ద్రోయకనీచ
తలమునుజేప్పుము తనయుని వయతోరామా॥ ౨౫౪

మాలిని॥ నలదునలదు రామావారినిన్ వీరినింకన్
గలఁచుటదియుమేలా కర్మమున్జెంచనేలా
కిలిమిబలిమి కిల్లకగల్లునా పొక్కిమెచ్చొన్
బుడుతబడితచేతన్ బుద్ధిమెల్లఁచొక్కో॥ ౨౫౫

గీ॥ పూర్వచిత్తులన్నియుఁబోవిడుచుట
రూ॥ మొక్కి టినిలిచెను రూ॥ గాంగ
మనుజుని మాత్రంజే యితఁడనుచుభక్తి
వేదగురుభావమున నిట్లుపేర్చెభావన్॥ ౨౫౬

క॥ కపటమువిడిచిచించెద

నెపములనరయకము నన్న నిజకింకరుగాఁ

గృహజూదిన జీవించెద

నపకీర్తిబొందకుండ నటుజేయవలె॥

౨౫౭

క॥ శృపజూడుము చపలాత్ముని

గపటాత్ముని దుష్టు భ్రష్టుఁ గఠినాత్మునినక

దపమునకుఁ సానుగ్రిని

గృహసేయుము బుద్ధిసిద్ధికృపసేయు సఖా॥

౨౫౮

ఉ॥ చేసినదోసముల్ తెలియఁజేసినసిగ్గుఁదెల్పకున్ననా

యాసముమోసముఁ గలుగునంచెబుఁగుదినలాభ మేమివి

శ్వాసములేనినాఁడ నపచారశతంబులు సేసియైననీ

దాసుఁడనొటనాయెడనుదారతచూపుముపాపుపాపముల్॥

ఉ॥ చేసినవెల్లపాపములు చెప్పినవెల్లనుగల్గెలాటనా

యాసముగల్గెనింక పరిహాసపు జీవనమేలయాత్మన

న్యాసమునందు నిచ్చగలదన్నియు గూడుటనీపదంబనా

యాసముగాలభించె బరమాప్తసుధీమణి రాజచంద్రమా॥

ఉ॥ కాలముపోవుచుండె శృధగాభవదీయకృపావిహీనతక

జాలముదాటలేదు సిరసంపద స్వేచ్ఛజరింపలేదువా

చాలతనూనలేదునరిసాధులఁగొల్చుట మున్నె లేదున

న్నేలనమార్ద్రకృష్టిఁదరియింపగఁజూడవుమిత్రరత్నమా॥

॥ దాకము శేషము గాకము

మూలము మూలము నామము

జనానమనాశీర్వదాంతు మహావతి నానాకా ।

٤٤٩

శ్రీ॥ గణపః శుభాక్షతేన గోపం పరేంద్రం

భాగ్యము లేదనియు నిట్లేను

ముక్తికొనుటవిన్న మున్నాఁడు చేరిన

భక్తశావకమృతం భవం ॥

123

గీ॥ ఆశ్వుదమశయితా వదిహారమూరితు

1000

ವೆಷ್ಠಾಭಿಷೇಕಾಂತಿಃ ಸಿದ್ಧಃ

జాతీయ చరిత్ర వేదము వికాసము

జాన దొంగలు దొంగలు: బానిసరీతి

३३

नामोऽस्तु नमोऽस्तु नमोऽस्तु

శివుడును 'నరకా' దేవతా 'శివు' అంటారు.

1248

॥ श्रीगुरुदेव्यो नमः ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

భాగము : కోయిలపాదము

1955-56 2000 1950-51 1950-51

۱۷۸۹

క॥ నానందైశ్వర్యమందుష్టండు

లోకంబున లేడు సంఘలోలతనిటు నీ

వేకదచేసితి నన్నిక

నీకృపకుఁబాత్రునిగ గణింపుమునృపతీ ॥

౨౬౬

ఉ॥ పూటయుగంబుగాఁగఁబరిపూర్ణ సుఖంబులులేములట్లనా

నాటికిదోచహంసహరినాగఁగడుంగడుబ్రజ్జలింపఁబా

పాటవులందహింసగల్గప్రాజ్ఞతలేమిఁజరించుచుంటనా

పాటుకృపాకరామిగిలెఁబాపఁడ నైజననంబుఁగాంచుటకా॥౨౬౭

ఉ॥ పుట్టినదాదిగాబలముపోకడగానిసుఖంబు లేదుచే

పట్టుమునేటికై ననిజభక్తునిశక్తునిజేయమిశ్కపకా

జెట్టలద్రోచిపుచ్చుమికశ్రేయముగూర్పుసమాధినీశ్వరుకా

గట్టిగనిల్పెడుకాహృదయకంజమునందున రాజచంద్రమా ॥

క॥ శంకలువదలెనునీకృప

జంకకాబనిలేదులేదుసంసారబా

తంకములేదు భజనమే

వంకకాజేయంగఁగలుఁగుపాత్రత గల్గెకా ॥

౨౬౯

క॥ ధనమంటికాబాల్యంబున

ననమంటిన్దొన్నినాళ్లు వైరాగ్యమునకా

జనమంటి నాకుసంజీ

వనమామూఁటికాసుఖంపనచ్చితినిలోకా॥

౨౭౦

క॥ అన్నంభట్టారకుమోర

నిన్ననిరంజనుమనంబు నేగమనోరథా

వెన్నవలెననంగ నన్వహి

చిన్నగబోధామృతంబుఁజేడగఁగెనలోక॥ ౨౦౦

—: నిరంజనుండన్నంభట్టారకుమోర హేయిలు :—

క॥ దీపావళితమమెటునటు

బావుంబ్రతిదీపమునకుఁగారింపఁగ్గిం

బాహుదీగానదానిని

గాపాడుటకుంభకరంబుగవయొకిలొకఁడొక॥ ౨౦౧

క॥ కానకభూసురునకుని

జ్ఞానమునాచేనిపుడుకానముతేయ

బూనెనుదైవంబులఁజుం

బూనెనుభక్తియును సర్వముఁదెలియఁగొక॥ ౨౦౨

క॥ అనుకొనుచునిట్టులనియెక

మనుజేన్వరుఁడపుడువిప్రమాణనకునితో

ననధూపెఁగెఁగొలువమి

వినుమా యన్వతికుఁబాదు విచయముఁదామా॥ ౨౦౩

ఉ॥ చెల్లెనుదీర్చికాలమెహొచెల్లెరనేకులుమిత్రవాంధవుల్

చెల్లునెరుఁడురైనముచెల్లునెదేహముగ్గుఁగన్వకుక

గల్లెచగిమ్మునమ్మి శివావుననుమలయేటిన్వాయమా

చెల్లెనొకొకవేట్రుంబరిపూర్ణభవంపుమువేలుమొలగొక॥ ౨౦౪

ఉ॥ చేసినదోసముల్ పుచ్చినో జేర్చక చేర్చుముమామ హేళవి
శ్వాసముమీఱమీరకుము స్వాములయాజ్ఞనుధర్మమార్గమం
దాసఁహించియెంచకునుహోయనిదాసులదోషులన్నిజా
వాసముపిడివేడకునువస్తువనాథుల సన్యనాథులకా॥ ౨౭౬

క॥ అపవర్గమొందఁగోఁనఁ
బివీలికవధంబుగాదు వెఱవేదవహం
గవధంబుబట్టి శాంతిభ
ననయోధిదాటఁగలవు పరమాత్ముడవై ॥ ౨౭౭

క॥ శివశక్తులిద్దఱొకఁడుగ
నవనికజీవుండనంగనమనకతనకొ
శివకళబ్రహ్మనందము
భువిసంపదతిలఁసక క్రిపూర్ణపుఁగళయై ॥ ౨౭౮

క॥ తనరుచునుండఁగ మానవు
లనయము పరసంగతియెటులాశించెదరో
కనులుండిగ్రుడ్డియన్న
ట్లననయ్యెను దీనిఁజూడవన్నభట్టా ॥ ౨౭౯

క॥ ఎప్పుడుతనకైతానే
చప్పుడుచేయంగి నెంచు జూపల్యముతోఁ
నప్పుడెచ్చుగుజీవము
ముప్పేసిద్ధాంతమగును మూఁగునకప్పా ॥ ౨౮౦

క॥ చుట్టచుండేయిను బొంగు
 దన్ను గెరుమున్ను నన్ను నన్నును నున్ను
 దొక్కవలెమే యాకు
 తొన్నును హరితొడచెన్ను మేగల నన్ను ॥ ౨౨౦

క॥ పన్నుబేసిన్దించిన
 తొన్నుపునాథులు హరియి పన్నునాథులు
 లోన్నము హరియి నన్ను
 నొక్కాన్నియునొక్కా ధరియి నన్ను నన్ను ॥ ౨౨౧

క॥ వాక్కులొలిగి వాడు
 చక్కినినచియునొ నొన్నునాథులు
 పన్నుల దన్నునొన్ను
 తన్నునునొన్నులనునొన్ను నొన్నునొన్ను ॥ ౨౨౨

క॥ తనబుద్ధితనకు మేలగు
 దన దేనికుబుద్ధిమేలు తన తేలొన్ను
 ధనములు నొన్నుకుని ౨౨౩
 ధనములు నొన్నుకుని ౨౨౪

క॥ ధ్యానమునొ నొన్నునొన్ను
 నొన్నునొన్నులొన్ను నొన్నునొన్ను
 నొన్నునొన్నునొన్ను
 నొన్నునొన్నునొన్నునొన్నునొన్ను ॥ ౨౨౫

క॥ తత్త్వబేదర్శించిన

సత్త్వముచే వెలయునతఁడు సామాన్యఁడే బ్ర
హ్మత్వముసిద్ధించును బా
లత్వముఁగననగు నతనివిలాసమునఁజుమా॥

౨౮౬

క॥ భ్రమరహితము సుజ్ఞానము

సమరసము విదేహము క్తి సంశయరహితం
బమలము శూన్యహృదయము శు
భమభయము సదాశివంబు బ్రహ్మపదమగున్॥

౨౮౭

గీ॥ తనువుతోచిన మంత్రంబుఁదలంచుచుండు

మైక్యసాధనమది పరమార్థమరయఁ
దోచకుండిన గర్మంబుతోడనైక్య
మొందిస్వస్వరూపము దాల్చియుండు మనఘ॥

౨౮౮

క॥ సందియములఁబారలక నీ

ఢెందమునానందమందు తీవినిలిపినతో
బృందము మెచ్చఁగ శ్రీగురు
వందనమే గతిగ నెఱుఁగవలయున్ భట్టా॥

౨౮౯

క॥ నిజముగఁదెలిసినవాఁడే

భజియుంచుచుఁ గాచియుండు భగవత్కృపకై
విజనస్థలి గురుపదముల
సుజనానినమౌనముద్రసుఖ మల్పంబే॥

౨౯౦

క॥ ఆముద్రను సూచించిన

శ్రీమంతునిగుహని మదిని సేవించుచుగా

శీమార్గంబుంబట్టుట

క్షేమము హరిహరులపొందు క్షేత్రం బందుక॥ ౨౦౧

చ॥ అరమర లేనిశిష్యునకు నాశయెఱుంగనిసద్గురుండుతాఁ

బరముసుఖంబుగల్గు సదుపాయముదెల్పెడుసంతరంగముక॥

గరుగఁగఁజేయు బోధలనుగర్హముద్రుంచి భరించు నాశ్వులో

నిరతముదైవయోగమున నిల్పునమాధీని సత్స్విబోధముక॥

క॥ తానన్నదిలేకుంటక॥

నేనన్నది సుఖముఁజేంట నిజముగనెవఁజే

దీనుఁడు భవభారంబుక॥

బూనెడు హరిలిల తెలియముగదా భక్తి॥ ౨౦౨

క॥ పరిపూర్ణమైన యాత్మక॥

బరిపూర్ణంబగుట దాను బలుమరుఁ గాంచుక॥

బరిపూర్ణకదనుఁగాంచఁగ

వరశిష్యులు ముక్తులెపుడవశ్యంబునా॥ ౨౦౩

శీ॥ నిజధర్మమెంతగా నిర్వహించునుపర

ధర్మబోధణమంతదగిలినడుపుఁ

దనకెంతస్వాతంత్ర్యముచుగోరునితరుల

కంతస్వాతంత్ర్యంబునబ్బఁజేయుఁ

దానెంత కష్టమైన నమునమును

జరుగనడక జీవితవాతము

మనుజులందఱుకట్టి ఏర్పాడయేగాని

సమయమైన యపుడు సంశయించి

గీ॥ గోషముల నెంచియితలు వేషధారు

లగుటసహజంబు ఖలులకు నట్లుగాక

తనకునితలునొకరీతిఁ దలచుచుండు

నిండువేడుకయోగీశ్వరుండొకండఁ॥

౨౯౫

—నిరంజనుండన్నం భట్టునకు ముక్తిపదం బొసంగుట :—

గీ॥ తీర్థముల నెల్ల సేవించి తిరిగిరాగ

బుద్ధిపుట్టెనునాకు నీబోలెహితండు

బుద్ధినులియును మెటరాజోలునయ్య

యనఁగనమ్మతొచ్చెను భట్టు నతన్మతి॥

౨౯౬

ఆ. వె. ముక్తివిలువఁబంచి మర్యాదఁగావించి

పెన్దకామినిపుష్కెత్తోడ

ముక్తిపదముదాల్చి మముగొల్పిప్రజకెల్ల

శాంతి పొచిగోచు సంస్తుతించి॥

౨౯౭

క॥ వానప్రస్థమునడచి

బానిసనికోర్కిచ్చెనుబో శీఘ్రమునక

నేనిభట్టును ముక్తి

స్థానంబుననిల్పితినికథమృడపుకదా॥

౨౯౮

గీ॥ ఐననకుటుంబముగ నిప్పుడతనితోడఁ
 దీర్ఘరాజముల్ సేవించితిరిగిరాఁగఁ
 బయనమయ్యెదనెల్లి ప్రవాసమందుఁ
 జింతలేదీవప్రజల శాసించెదేని॥

౨౯౯

అ.పె. నా సుదర్శనుండు నయమొప్పవౌనన
 భట్టుఁజూచిపలికెఁ బార్థివుండు
 నెల్లిసయనమయ్యె యెల్లరహస్యముల్
 బోధనకును క్షేత్రములఁజరింప॥

300

అ. థె. అందఱొక్కదీతి సంగీకరింపంగఁ
 బయనమయ్యెనపుడు పార్థివుండు
 బుద్ధిమతియుభట్టుముదముఁదోతేర
 మంచలగ్నమేనన్నరించిగురుల॥

301

—శారదజయంతాశ్రమముఁజేరుట.—

గీ॥ వనజనేత్ర, వారుజయంతమునకు వేగ
 రాఁగలరునీవుఁగనియెదురమ్మటంచు
 వేడనాశ్రమవాసుల జూడఁగోరి
 హంసవెంబడిఁజనియె జ్ఞానాంబతోడ
 భక్తవరుల కన్యోన్య విశ్వాసమకడ ॥

302

గీ॥ దేవతాజవంబునవారు నెల్లవాఱు
 నప్పటికినాశ్రమముఁజేరిరంతలోఁజ్ఞ
 భాతకాలోచితంబుగ భక్తినచటి
 వారుశ్రీహరిగీతముల్ పాడిరిల్లు॥

303

శ్లో॥ శాంతాయసాధువరదాయ పరాత్పరాయ
గోపాంగనాహృదయపంకజభాస్కరాయ
యోగీంద్రవేద్యనటనాయ భవప్రియాయ
ధర్మాయ ధర్మనియమాయ సమోనమస్తే॥

30౪

శ్లో॥ నందాత్మజాయ నళినాయతలోచనాయ
దుర్యోధనాదినరవైరికృతాంతకాయ
రామానుజాయ పరితోషితదేశికాయ
ధర్మావలంబనధియూ మహాసేనమస్తే॥

30౫

శ్లో॥ శ్రీవేంకటేశాంఘ్రియుగ్మాశ్రితానా
మస్మాకమానందభుజాంగుహాణామ్
సత్సేవకానాం భవతారకాణామ్
కిందీయతే దీనజనేన కామ్యమ్॥

30౬

గీ॥ ఆలకించుచుఁ దాదాత్మ్యమంది పిదపఁ
గలయఁజూచెను హంసయుఁగానరామి
మిత్రుఁడందయించుచుండసమ్మీననయన
పొంగితద్ధ్యానముననుండి నింగిఁజూచి
హరిని లోకబాంధవునిటు లభినుతించె॥

30౭

క॥ వేదిధములఁదలచూపెడు
జీవుల తమముకా హరించి సిద్ధులఁజేయు
గావలయువేయిచేతుల
తోవచ్చెడు నిత్యమీవు తోయజమిత్రా॥

30౮

క॥ ఆలోనశ్రీఘృగతితో

బాలుంహొకడగుగుడెంచి స్రణమిల్లుచునా

నీలాలకలంగొనిచ నె

వేలోనికి గురునియాజ్ఞబ్రయమొప్పహాకి ॥

308

క॥ మునివరునిఁ బరమభక్తులఁ

గనిపెన్నిధిఁగన్నయట్లు కాంతయనెభవా

బ్రనిఁదరియింపఁగవిధియిటు

పనిచెనుమముమిమ్ముగొలిచిరముఖజంపక ॥

309

క॥ మీకృపకై వేచుచుఁబలు

పోకలుడిగి పూనిధర్మమును జీవదశా

రాకానిశి జరుపఁగ నెటా

వేకువజామయ్యె నన వివేకోదయమా ॥

310

క॥ అనఁదల్లిశారద! ర

మ్మని ముని వక్త్రశల మరసి యననిపుతోని

ట్లనియెను నిన్నుఁబ్రశంసిం

చినవనితామణి యిది శ్రీతచింతామణిసూ ॥

311

క॥ అనిశారదవృత్తాంతం

బును సర్వముఁదెలిసియుంట మునివరుఁడొక

నిగొలిచెముచ నిట్లని

యెను మీసముననిముడకునికి నెంతయుఁబ్రీతిక ॥

312

క॥ నీనిర్మలచరితంబే

జ్ఞానము యోగంబు నిత్యకల్యాణంబున్
దానిడఁజేయునుమాపతి
మానినిదేవుడగుదోడమాయికులకనన్

308

గీ॥ కాంచియానందభరితులై కమలనయనఁ
బ్రస్తుతించిరి వారెల్లబరమభక్తి
స్వస్వరూపాను సంధానసరణిఁదెలిపె
రాజయోగీశ్వరుఁడు మంత్రరాజిఁగఱపె ॥

309

క॥ అంతఃగాంతామణియును

శాంతియు నిజపూర్వకాంతి సందడిలన్ వి
శ్రాంతిభజియించుచుశ్రీ
కాంతునినెరనమ్మియుండె ఘనయోగమునన్ ॥

310

గీ॥ అవలజ్ఞానాంబ యొకరాత్రినధికభక్తిఁ
జేరిశారదాదేవి సంసారజలధి
తారక్వంబైన సదుపాయమారయుచిటు
సంస్తుతించెను సద్భక్తి శార్ఙ్గపాణి॥

311

ఆ. వె. పద్మమధ్యమందు భ్రమరంబు కదలక
నిలిచిలోనిమధువు పలచిత్రాగి
జగముమఱచఁగాంచుజన్మముఁఫలతఁ
పద్మనేత్రవగుట ఫలమునీదె ॥

312

గీ॥ వేచియుంటినే నిన్నాళ్లువాచియుంటి

శాంతినీకెప్పుడాయని శారదాంబ ?

పరమహంసమునీంద్రుని కరుణవలన

గలిగెనదినీకునీకృపగలుగునాకు

ననగనాలించి వీక్షించి యాదరమున॥

309

గీ॥ చిత్తమున నెంచి ప్రీతినాశీర్వదించి

తత్త్వంబామెదరించేచ్చితాపమాన్వి

గుహనిస్మరియించి చిత్తంబుగుహనీకరించి

భోధనుధనించెనిట్లు సంపూర్ణసత్త్వ

శారదాదేవికెంత విశ్వాసమీశ॥

310

—శారద జ్ఞానాంబకుడత్వోదేశముఁజేయుట.—

క॥ తెలియమి తెలియుట తెలియఁగ

వలచుట తెలివాత్మదనుచువైరాగ్యమున

నిలుచుట యాత్మగ భవమున

బడియుం బడకుంటికిది యుపాయమునన్నీ॥

311

గీ॥ దీనిభావంబుఁదెలియసందేహమేల

నిత్యమాత్మనునాత్మలో నిల్చినిల్చి

తపముఁజేయుటయు త్రమోత్తనముతల్లి

సకలశుభములనిచ్చు విశ్వంబుమెచ్చు॥

312

ఆ. వె. సంశయంబుఁబొసి సర్వకాలంబులి

భోధమరసి యితరగాఢలజ్జించి

ముక్తిబడయుమమ్మ ముక్త్యాటకీనికొమ్మ

శకలలితగాత్ర కంజవేల్చి॥

313

క॥ కదలినకదలకయుండుట

గద యదిహరియాజ్ఞచేతఁగదలినయేనికొ

గదలకయున్నను గదలుట

గద తనకైతానునిలువఁగలుటతల్లీ॥

3-౨౪

క॥ ఆత్మీయేతరసంగం

బాత్మకుజాడ్యంబుఁదెచ్చునది హేతువుగా

నాత్మావలోకనముధ

న్యాత్మఁడుచేసెడు నెపుడు నిజాత్మకదరుణీ॥

3-౨౫

క॥ శాంతించి సర్వవిధములఁ

గాంతింగని విష్ణుపాదకంజంబులన

శ్రాంతముభక్తి భజితము

స్వాంతమునకొదేశికోక్తసరణిశుభేచ్ఛక॥

3-౨౬

క॥ తెలిసితి ననుటయెదబృఱ

తెలియుచు సర్వంబుఁదన్నుఁదెలియఁడుగానకొ

వలచుటయేనిక్కముహరిఁ

గలియుటకుకొమార్గమండుగాదేతరుణీ॥

3-౨౭

ఆ. ఔ. సత్త్వమాత్మతాదాత్మ్యంబు శంకరంబు

సకలసులభంబు సర్వార్థసాధనంబు

తెలియమిగదా యితరుల నర్థించుచుంట్

ముక్తిఁబడయంగనద్గురుసూక్తియుక్తి॥

3-౨౮

క॥ తపమొసరింపుము శ్రీగురు

కృపనెంచుము రామచంద్రుగీర్తిపుమికే

నెపములనై నజోటకుకా

నిపనికిసద్భక్తగోష్ఠి నెట్టుచుఘంటుల్॥

329

గీ॥ శోధితుండైనజీవుండు శోకరహితుఁ

డాత్ముడానందమయుఁడు బ్రహ్మమునిజంబు

ఎవ్వరిడతనికి నెందు నెపుడుశుభము

జ్ఞానయోగంబుముక్తికిసాధనంబు॥

330

క॥ సంకల్పరహితుండై య

ప్సంకజనాభుండు నాధుఁడరత త్వంబున్

గింకరులకుబోధించున్

శంకారహితుండుయోగి జనమాత్రుండే॥

331

క॥ కృతకృత్యుండైనయోగికి

సతతసమాధి పరమాత్మసన్నిధి గురుస

న్నతి శాంతి నిర్విచారత

రతివిరతులయందు సహజరాగము తన్నీ॥

332

గీ॥ జీవుండు పశువు, హరిభోక్త, పావకుండు

జ్ఞాన, మాత్తుండు కర్త, సంశయము సమిధ,

సోమిదమ్మమనము, సదస్యవిబుధులు,

సోమపానంబు దేశికస్వామిపాద

తీర్థపానంబు, పరమాగమ్య, మాతృ
 తర్పణాబగు భూతసంతర్పణంబు,
 సమరసంబాద్యము, ఫలముశాంతి, విష్ణు
 కృపధనంబు, సాధనము, నిష్కపటవృత్తి
 శక్తి, దీక్షకాలమహర్నిశంబు, విషయ
 నిరసనంబుపవాసము, గురువరుండు
 తలసనధర్మర్యుడండ్రు, మంత్రంబు ప్రణవ,
 మంతరంగంబు శాలయా, నాత్మయజ్ఞ
 ముసకు నవబృథము సమాధి ముక్తిసిద్ధి,
 దయము సత్యంబుకౌచంబు చత్వర్బుధి
 యోగమూతైన తపసికియ్యాగమార
 పనిత ! వేయేనిరుపాధికునకు ముక్తి॥

333

గీ॥ ఆత్మశక్తుల కై కృమనాదిగాఁగఁ
 గూఢివిడుచుండు పద్ధతిఁ గౌరతపడదు
 తదతిక్తమనాలంబతతినలదన
 సహజమాత్మీయమునకు వినర్జనంబె॥

334

క॥ తపమాత్మార్పణమేయగుఁ
 దపమనఁగావిష్ణుభక్తి తత్త్వంబేయాఁ
 దపమునిరాలంబముగురు
 కృపతపముహితము హితులకు నీశ్వరకృతము॥

335

క॥ ద్వైతా ద్వైతవిత్త
ద్వైతముగఁ ద్విధమున ద్విధానమున
బాతనికిఁ దనకు ననుమున
నాతనికంతయును దనకుననియు ననునానానా

617

ఆ. బె. పంచదారపొట్టచునున్నది నీటి
పాలుకలుపుటొకటి పంచదార
నీటచునున్నది నీటిని సున్నదాచు
టొకటికాలునిచునున్నది నీటి

332

క॥ ఎండయుసూర్యుడు నలవల
రెండని సూర్యుడు నిజమనీమలలోనా
నుండునని యలనిమామె
రెండగునని రెండునీ పిల్ల నామలభా

335

గీ॥ శాంతితపముపెంచుచు హిమముశాంతిపెంచు
జ్ఞానముతపమును దవసము జ్ఞానయెనగుచు
గృహదూషణనును విడిచుచు గృహమునల్లు
ము క్రిందబయలు నొకరైనదిగా ఉన్నట్లు

337

క॥ గురువారిలు భక్తిచేరెనాఁ
హరిహరమును వాల్మీకియైనాఁడునుభే
వసుధ పోషకులైరి
మహిమన్యుబొత్తువానియై యొక్కముతా॥

380

క॥ అభిమానియైనజీవుం

పాపభయమునకుఁ జెడుచుగాదెయూహింపంగ

సభిమానమె ప్రభచెఱచుని

రభిమానుండాత్మమూర్తి యచ్యుతభక్తి॥

380

క॥ అహమహమను సభిమానం

అహమహముకొలెంచుచుండు నఘములుమోహం

అహహా! సంతతతపమే

అహవిధముల దీనిభంగపఱచును దన్వీ॥

381

క॥ నైరస్యమడచరసమిల

ధీసులు గ్రోలవలెనని ప్రతినిమిషమాతా

ఆరూఢములై వాలము

పారముముట్టంగ ద్రోయుపద్ధతిగనమే॥

382

క॥ దాహము తీరెడువరకీ

దేహమువంచుకొని పరమదీర్ఘసునేవక

సాహసమున నెడమీయక

సాహమ్మని యీహబౌపుచుందురుధీస్యు॥

383

క॥ ధీరులు సజ్జీవనముకొ

గోరిసవిత్తదీప్తి గప్పికొనుసర్వంబుకొ

సారెకుఁగాల్గొండెతులఁ

జ్ఞుఁచుడ త్రాన్పిసంతసింతురు తరుణీ॥

384

గీ॥ నియమపృథ్విక హేతువచకమగుట
 నైకసిద్ధికి నియమములకమలేవు
 నోటిపాటకు సుతిసూటియేటికమ్మ
 తల్లి! చిన్మద్రయేసుమి తారకంబు॥

౨౨౬

క॥ నిజధర్మాచరణంబున
 గజవరదుడు సంతరించుగర్వముశ్రుంతున్
 గుజనులనుదమడగించున్
 , సుజనాశ్రితజేర్పులకుఁ బథముఁగొనన్బున్॥

౨౨౭

గీ॥ స్వాభిమానుల సంస్కరమరిచిచూడ
 దుఃఖభూజంబునకుఁ దల్లిమగిలముమ్మ
 స్వస్వరూపాను సంధానశక్తి ముక్తి
 మానినీమణిపూనుము సానముద్ర॥

౨౨౮

గీ॥ తెలిసి తెలియఁడు తెలియక తెలియుచుండు
 జిత్రవైఖరి జీవుడప్రాశ్నఁడగుట
 నాత్మభజనముకర్తవ్యమందఱకగు
 దల్లిచిన్మద్రయేసుమి తారకంబు॥

౨౨౯

॥క॥ ఈచిత్రసృష్టినింగల
 యాచిత్రివికంపధైర్యమబ్బెడుగదయే
 నీచునికెగను నరదండటు
 చూచు తెలివి గను హర్షియచూచిరగాదే॥

౨౩౦

క॥ పరులను రక్షించెదనని

పరిపరివిధములను దానుబరితాపముతోఁ

బరిచర్య సేయసాగినఁ

బరులకుఁదనకిచ్చునదియభాగ్యమునుదతీ॥

3౫౬

క॥ స్వాభిప్రాయముమార్చని

లోభిజనులమైత్రీమిత్రులొజ్జనిధీరుల్

శ్రీభగవద్భక్తులసే

వాభిరతిన్ నిత్యసుఖము నందుదురుగదా॥

3౫౭

గీ॥ భయమువర్జించి సర్వంబుబ్రహ్మమయము

గాఁగమదిసెంచి కర్మంబు కడకుఁద్రుంచి

మించుద్వంద్వంబు సుఖించుమేలుగాంచు

వనిత వేయేలనిరుపాధికునకుముక్తి॥

3౫8

క॥ యోజనమానినభక్తుఁడు

రాజీవదళాక్షపాదరాజీవములన్

వేజీననంబుగనికనఁ

డేజూడన్ దదితరిమునహించున్మించున్॥

3౫౯

గీ॥ పరులఁగూర్చికదా సదా ప్రబంధుడు

సంశయజ్ఞానములులేవు స్వపిషయమునఁ

బరులఁ జూడని యాత్మవిద్వంసులకేల

షచ్చిదాశ్మకము జగత్తున్వాయుసోఁపు॥

3౬౦

క॥ తెలియనివారెవరిలో

దెలిసినయట్లుచరింపఁగలవారె

జడులంబులెదవఁజెడుదుము

నడియాసకమోనపోవుటకన్యమాయక॥

౨౫౬

ఆ. వె. అన్నయట్లులుండునాచారి మేమున్నఁ

గన్నవారిఁ బోలెనన్నవారి

అన్నపోషణంబు దున్నవారిమో

, కనకలలితగాత్రంబువే॥

౨౫౭

క॥ తోచునువేళై ప్రతిమన

దోచును గన్గనమునాచారితోచును దాచె

లోచనములఁ ద్రుప్పించుకో

జూచుటతోచుటయు మరచిజన్మత్తునరక॥

౨౫౮

ఆ. వె. పామరుండుదృష్టిగలమంచునెడిచెడు

ధీరుండునిజగర్వదీక్షనంచు

నిత్యమంగనంబుకేసినైవాధిమంచు

శిష్టమోతుదానికెసినచియి

౨౫౯

ఆ. వె. కామమెద్దియైనలేమిగావునదాని

లేమి యిక్యసిద్ధి నైనానికెడ

గానమిన్నటన్నమనవిన్ననిమెన్న

కన్నయెన్నకర్తదీక్షనన్న॥

౨౬౦

ఆ. వె. పూర్ణభావమందు బుసుషుండురాముడై
యోగియైన నేమి భోగియైన.
నేమి కామియైన నేమి మోకాంగియై
మోక్షకామియైన ముక్తుడైన ||

3౬౦

ఆ. వె. చింత బాయుటన్న జీవతవిడుటన్న
భ్రాంతి లేకుయన్న శాంతియన్నఁ
గామమువిడుటన్నఁ గైవల్యమేయెన్న
నీశ్వరేచ్ఛయన్న నెఱుకయన్న||

3౬౧

ఆ. వె. గురునికరుణయన్న గోవిందుకృపయున్న
శరణమిన్న యోగశక్తియన్నఁ
గర్హనిష్ఠయన్నఁ గైవల్యమేయెన్న
నూరకున్నఁ జాలును త్తమంబు||

3౬౨

ఆ. వె. సాధుసేవయన్న సమరసంబేయున్న
సకలశుభములన్న జదువులన్న
శక్తిముక్తి భుక్తిసాయుజ్యమేయెన్న
ముక్తిబడయరామభక్తి శక్తి||

3౬౩

క॥ దృక్పై నిలిచినయోగికి
దిక్పై వర్షరువలదు స్వాత్మదిక్పై యుంటా
బొక్కడంచొక్కడ స్రుక్కడ
చొక్కడ హరిమాయనరని జేరినకలన॥

3౬౪

ఆ. వె. దేనతార్చనమునధీసాక్షితర్పణ
ధర్మదీక్షుఁగర్తమర్తమరయఁ
గప్పురంబువోలెకర్తముహరియించు
విష్ణుభక్తితానవిస్తరిల్లు॥

3 E 1

ఆ. వె. స్వామిరూపమైన జగముజీవునికెందు
దుర్భరంబుదానిదూరెనేని
దానినానిజేరఁ దనగూఢమేయది
సహజమైనయెడ నసహ్యమానె॥

3 E 2

గీ॥ పూర్వపుణ్యంబు గురుగూఢమున ఫలించుఁ
బాపకర్తంబు బంధులఁగిడిఁదగులు
దీనిమర్తంబు దెలియమి వీనుడగుచుఁ
బరులనర్థించినేవించిపాపనమితి
కట్టుకొనుగాని తుదముట్టుఁజెట్టిఁజైన
నితరసంకల్పములుమానియిశ్వరేచ్ఛ
హరినిభక్తులగురువులనాశ్రయించి
నిత్యము స్వధర్మచుందున నిలిచి నిలిచి
ప్రణవమంత్రజపంబునఁ జంపితుండు
గ్రహగణంబును దేవతాగణము సకల
జంతుగణమును సంశయమింత లేక
బ్రహ్మమంచుమని సర్వంబుభక్తిఁ గొలిచి

ముక్తుడై మించు విహరించు బూర్ణశాంతి
నాశ్రితులకిచ్చు శరణంబు నన్వయము ప
విత్ర మొనరించు సర్వత్ర వినుతి గాచు॥

319

క॥ తానొనరించుకొనినయెడ

దానికొనెమ్మర్త్యుడు తత్త్వవిదులిలకొ
దాననగా జీవాత్మలు

జ్ఞానికి జీవతయుపాధి స్వాత్మయైయతఁడౌ॥

320

గీ॥ శుశువులకు దేహధర్మంబు శిశువుల కటు

రసికులకు నునగివీరి నీతి నకలాత్తు

లైసభక్తుల కిలఁదన్వయత్వమొందు

సహజధర్మంబు పూర్ణంబు శాంతికరము

తెలియరాదు స్వానుభవమువలనఁగాని

యశారదేశికస్వామి కృపార్ద్ర దృష్టి

యెట్టి సౌఖ్యంబు సాధించు హితముపెంచు

సంచితార్థంబులెల్లను ద్రుంచివైచు॥

320

గీ॥ ఎఱిగిచేసెడు కర్మమెట్టిదేని

దూష్యమందును సుకవులు తోచకునికి

జరగుచుండెనుదానిని నాత్మకము

గాఁగఁగఱియిత్తు పుష్కలముగానెఁగ॥

320

క॥ పరుల నొగిడెల్పఁబూనుట
 చూడికింద్రోహంబుఁజేయుటఁబయిగాకీ
 హరిమయమగు విశ్వబురఁ
 బగుఁడెవ్వఁడు మానముడఁపాటింపుమింక॥ 322

క॥ మానము శ్రేయస్కరమున్
 జ్ఞానోదయకారణంబు కలుషహరంబున్
 సానంద మాప్తపదముభ
 ఘానీగురు సేవఫలముభవహరముకదా॥ 323

క॥ ఆమానయోగరాజము
 గామించి భజించుచుండు జ్ఞానులు సతమున్
 గామేశ్వరిపదయుగళము
 నేనుంబున నిల్పువేడ్కనిజముగనెవలోన్॥ 324

క॥ వినిసంతుష్టింగనిశాం
 తినిగనికనె శక్తి భక్తితేజంబున్ దా
 గనె గనె యుమొరఁపింపఁగ
 ననుకూలంబైన నెలవునానందంబున్॥ 325

క॥ జ్ఞానాబవుణ్యమేమో
 జ్ఞానంబుదయించెనర్వకాలంబులనీ
 భ్యానంబునయోగంబున
 చూడంబున సర్వమనుకొనె మాధన ! వేగన్॥ 326

—నిరంజనుండు తీర్థయాత్రలకు వెడలుట

గీ॥ తీర్థయాత్రలకుబయలుదేటివారు

కాంచీ జేరి కామాక్షి నర్సించిరచట

నున్న శ్రీచక్రమును మది నెన్నుకొనుచు

భక్తిబాగడిరిదేవిని బద్ధనాభ॥

322

ఆ. వె. వారిలోనిరంజనుండు నిర్వాణ సిద్ధి

మిత్రవరునకు నిజనత్కళత్రమునకుఁ

గలుగునట్టులఁ దత్త్వంబు దెలియునట్లు

స్తోత్రమొనరించె నివ్వెధిశుభముపెంచె॥

323

శ్లో॥ పరాంబికాపాదసరోజసేవామ్

నిరంతరంసత్కృతిభిక్షపూర్ణామ్

కరోతుమత్పూర్వసుకర్మ సర్వమ్

గుహ్యతమాంఘ్రిద్వయ చూపమాశు॥

324

క॥ అంబానీరూపేమా

యంబా కుటిలాత్మగుంకన్యాయంబేమా

యంబైతోచుట సుగుణక

దంబా సేవకపరమపదంబ మదంబా॥

325

క॥ బాలా నీ లీలయొశివ

లీలయొలోకంబులెల్ల లేవాకలవా

హేలాగతినిలులేలా

చాలగఁ జిత్తించుచుంట చలిమలబాలా॥

326

క॥ కాళీ ! నీకీలోకము

కేళియొ నిస్సీశునఱుగఁ గలకమో నీ

జాలమొ నిక్కంబెఱుగఁ

జాలము నీలీలలింకఁజాలింపుకృప॥

302

క॥ మాతా మన్నింపుముకృప

నీతనయుఁడు చేయుతష్టనీసంకల్పం

బేతప్ప వేఱెఱులులో

తత్రయినిలుచుఁగద సాక్షిగ శివుఁడివివన॥

303

క॥ కాళీ పాలితనిజభ

క్తాళి శివశంకరసుగుణాళి లీలా

కేళీనమ్మోహితలో

కాళీ నిర్జితమదాసురాళీ కాళీ॥

304

క॥ ఆనందద మానందన

మానందదమృదు స్వర్గమందఱుభువిలో

నేనందును నీపదమే

యానందదమనుచు నిజమెయకా జగదంబా॥

305

క॥ నీపదముంబట్టినవాఁ

డాపదలంబొరిలుచున్న నాశ్చక్రంబౌ

నాపాత్రను దొలిరింగం

బాపదలంబొరిలుచున్న నాశ్చక్రంబౌ॥

306

క॥ బాలుండేమియుఁజేయక

చాలఁగభక్షించుచుండు సరసాన్నంబుల్

బాలుండఁగద నేనట్టుల

లీలనీకృపనుగాంతులే సర్వముమా॥

3౮౭

క॥ నీవద సంగతి బీజము

లోపికతోఁదేనెఁదెచ్చుచుండెడు నోటన్

ఆపానకమక్షరమై

తాపంబడగించు రామదాసులకంబా॥

3౮౮

క॥ నీదాస్యముకష్టము మ

ర్యాదాభంగంబు గురునియారాధనమున్

మోదంబీయదునిజకాం

తాదాస్యంబిట్టి బ్రదుకు దబ్బరగాదే॥

3౮౯

క॥ నినుస్మరియింపఁగ మంత్రము

వినుతింపంగల్గు ఫణితి వేదార్థంబున్

ఘనయోగబలముకలిమిని

గనిసాంగోపాంగముఁగను ఘనగురుకృపచేన్॥

3౯౦

క॥ పశుపతికింజీవుండే

పశువగు పశువునకు శిశువు పశువుగదా యా

శిశుపశువే యుంబాయన

పశువునె పశుభంగినై నఁబలుకకయుంబా॥

3౯౧

క॥ పశువుంబలెనో కాకిలు

శిశువుంబలెనో జగతివసించును సిద్ధు

డశనము వసనము దలపడు

పశుపతి మార్గంబుంబట్టుభళి చేయఁబా॥

౩౧౨

క॥ నీతిన్ జనకునిబోలుట

కేతగుండనముండు ధర్మమేకవయినది

వాతని కృపకుంబాత్రుని

నేతీరునఁజేయవలెనో యెఱుంగుమనఁబా॥

౩౧౩

క॥ సుప్తింగొంచినవానికి

దృప్తియగుఁబునర్థవఁబడెట్టులఁ గలుగున్

సుప్తియెనిత్యప్రళయము

సుప్తియుమేల్కొనుట నీదుసూచనలందా॥

౩౧౪

క॥ సంకల్పము జన్మంబున్

శంకయుఁగపట్టు వివిధసంచారంబున్

జంతును నీతిత్వమునక

లంకతగాంచిన బుధునకు లలితాత్మనకున్॥

౩౧౫

క॥ బాలా ! నీవేదాశ్రయ

చాలఁగనీలలోకజాలముఁజేయన్

బాలనఁజేయన్ మూయున్

భాలాక్షిని దేహమర్థభాగముఁజేయన్॥

౩౧౬

క॥ ఎన్నివిధములఁ జదివిన

నెన్నాళ్లకునైన బుద్ధిహెచ్చదుభక్తి

నిన్నుంజూచిన సత్పథ

మున్నదినీపాదమందు నొప్పుగదేవీ॥

3౯౭

క॥ నీచిత్తును శివసత్తు

నీచిత్తమువచ్చినట్లు నేర్పుగఁజేర్పు

దోచును సర్వముఁదోచదు

నీచందము దెలియుటెట్లు నీచుఁడుదేవీ ! ॥

౩౯౮

క॥ దేవాశనుజనియించె

జీవుండన లాభమేమి సిద్ధంబనల

ప్రావిర్భూత కణంబుల

నేవైనకదగులఁబడునెయిలలో నంబా॥

౩౯౯

క॥ నీమంబున యోగంబునఁ

గామంబునఁ గామరహితకర్మంబుననా

రామంబున నామంబునఁ

గామేశ్వరి ! నిన్నుగాంచఁగల్గిరిధీరుల్ ॥

౪౦౦

క॥ నిలిచెదపదకమలముల

గొలిచెద గురుభక్తి వానీగోష్ఠిలోలో

బలిసెదబంధరవృత్తి

నదిసెద బ్రహ్మంబునీదు కరుణా జననీ॥

౪౦౧

క॥ కామము దహనముచేసిన
 నేనుము బాధింపుచుండు నీకృపచేను
 ద్వామధ్యానము గల్గిన
 శ్రీమంతుడు దాటు ద్వంద్వసీనునుబాలా॥ రం౨

క॥ ఏకంబై సకలగుణా
 నీకంబై ప్రోచునెడన నేకంబైల
 శ్రీకంబై నాకంబై
 సాకలబరమిధునమాత్మశాంతిబజింతు॥ రం౩

క॥ సర్వోపకారకంబున్
 శర్వారాధనము సకలసాధుహితంబున్
 గుర్వాజ్ఞానిర్వహణము
 సర్వముమాప్రణవజపము నాయుజ్యముచౌ॥ రం౪

క॥ లోకకుటుంబిని నీచద
 మేకమతిన్ గొలుచువారి కేలాభాధల్
 సాకెదొ కేకలువేయుదొ
 ప్రాకెద నీపాదపద్మ చంబరమందు॥ రం౫

క॥ నీకంటె జిన్నవాడగు
 నీకంటె బెద్దయగును నీయంతగులో
 కైకగురుక్షేపయగునట
 నీకల్పనము మిదిశివుని నేర్పాదేని॥ రం౬

గీ॥ ఛాయకంటె వస్తువదివిస్తారమగును
 డానికంటెను జిన్నదైతనసుచుండు
 దానిచుంతగ నొక్కటఁదధ్యమమరు
 దానినభిజిత్తునఁ దనలోదాచుననగ
 నారచిచ్చుకి దేవునినాశ్రయించు
 దీనితత్త్వంబు బుధులచే నీనెనరునఁ
 దెలిసికొనినట్టి విధమునఁబలికినాఁడఁ
 బాలితాఘలలోకాభిభద్రకాళి॥

౪౦౭

క॥ కమబద్వంద్వముద్వంద్వము
 సమరసమందుండి కాంచునదృఢమశంభే
 భ్రమణంబున భ్రమజెందదు
 సుమములునీపాదయుగము సుమ్ముమదంబా॥

౪౦౮

క॥ బాలేందు శేఖరుండే
 బాలుంబలె బాలనుండి ప్రభవించెననన్
 బాలురమర్చు బ్రోవఁగఁ
 బాలవె జగదంబ శక్తిచాలదెనీకున్॥

౪౦౯

క॥ వేదార్థము నీయర్థము
 వేదమునీహువుగాఁగ వెలసెదేవీ
 మూదరమునమంత్రార్థము
 లేదయచేయంగనలయు నెప్పుడుకృపతోన్॥

౪౧౦

క॥ త్రేపురాసుర సంహారము

కపటాకృతిఁజేయనిన్నుఁ గలియుటచే నీ

కృపకుఁ ద్రిమూర్తులు పాత్రులు

విపులకా యత్నింశ్రు నేవ్విచ్చనెల్లలుదేవీ :

కం

క॥ రసమన్నను బ్రహ్మంబట

రసములు తొప్పిది దలఁపఁగరసఁగలవటన

రసమన్నను శాంతిముసం

రసమనువారి రసము ఘనరసముగు దేవీ :

కం

క॥ నీ లీలాతత్త్వముఁగన

పాలాక్షుడయ్యె శివుడు భక్తిఁజయ్యె

నేత్రోలతి సగమై

చాలెన్ నీకృపకుఁ దెలియఁజాలునెవఁడును :

కం

క॥ శ్వాసావిరోధనం బా

యాసము వేసములగుఁగద యాసములు న

న్యాసము దోసము గురువి

శ్వాసము భక్తియునులేదు శాంతియునుమా :

కం

క॥ అసహాయతొక్కంబులః

గ్రసించెనుకాంతిలుండఁ గాన విలయ

స్వరూప బలసతియై నీ

కనమఁదన మట్టులగుట నందెతినభవున్ :

కం

క॥ తిరియింపంగ గురుకృప నీ

నడిచేరితి భవమూలొల్ల దట్టనమిన్నూ

దరమున దోషమునేటికి

సరి వరమగు నీపదాబ్జసారం బుబా॥

౪౧౬

క॥ ముక్తికి నాత్మజ్ఞానము

భుక్తికిరానంద మొసంగుము క్త్యంగనవై

సక్తి భవుడు నటింపంగ

శ్రీవీరముననుందు సమరసభంగి॥

౪౧౭

క॥ పాత్రులజేసెద పాత్రుల

శత్రుల మిత్రులను జేయఁజాలుదు నీక్త

చిత్రింతు జగమొరులు లో

కైరియమున వేయఁజేయఁగలరె మదంబా॥

౪౧౮

క॥ లోకము దైత్యానీకము

నాకింకక వలదుదానినానుట సఘముల్

నోకును భవముల్ దాక్షిణ్య

సేకపలోచూపు నాకునిలుపుము దేవీ॥

౪౧౯

క॥ భండాసురవధఁ జేయఁగ

నండిమగండెందులేమిదారుణగతినా

స్తుంహదెఁజిదగ్నినిబ్ర

హ్మండమునటఁగాంచితి లలితాకృతిచండ్రి॥

౪౨౦

క॥ జ్ఞానము శాస్త్రములుచే
గానందగ చంచుడెలుంగఁబోయి భవ
ద్భాసముఁజేయని ఖలుల భ
వానీ ! నృజయించెదు చదునగుల ధరిత్రిక॥ ర.౨౧

క॥ ముక్తిబడయంగ నీకృప
శక్తియెయని తెలియఁబలుకసాధులఁబూజా
నక్షులఁజేసితి చిత్రము
శక్తినినన్నుగడలసారము తెలియక॥ ర.౨౨

క॥ ఈ రెండు మార్గములచే
నీరేడుజగంబులందు హితమతి నీచి
త్సారము దెలియఁజేసితి
గారీ తెలియఁగ నెనండుగలఁబోయఁజెందుక॥ ర.౨౩

క॥ సంకల్పరూపిణీ నీ
కింకరుడకగుమనిఁ గూర్చి కేవలకృపతో
నంకముఁజేర్చుము తనయుని
బొంకంబగు జ్ఞానముద్రఁబూర్ణత నీవే॥ ర.౨౪

క॥ ఏవేళనొయె వోటనొ
యేవిధినోమృతిని బొందుటెవ్వఁజెఱుంగుక
జీవుల డన్వాధీనుఁడు
దేవుఁడుగుణుండుస్వేచ్ఛఁదిఁగెదవిల్లుక॥ ర.౨౫

శా॥ ఈకాలంబని యిట్టి హేతువనిలేకెట్లైన నాత్మార్థమే
 పాకంబుంబొనరించిమించినియమాభావంబుగాఁ జేసిస్వర్
 లోకాదుల్ తలక్రిందుఁజేయఁగలుగఁగూర్చిఁ స్వతంత్రాభ్యునై
 లోకైకావనదక్షతక్షదనరుసీలోనఁ గురుండుండఁ శాం
 తాకాంక్షుఁమదిలోకులందనను నేలానమ్ముభక్తుండుమా॥

క॥ ఉత్తమపద మొసఁగెద వీ
 నెత్తటి శివభక్తనరులకెందును గరుణా
 యత్తత దోషాకరునిఁ
 నెత్తిని నిల్పుటయ దెల్పు నిజముగనంబా॥ ౪౨౭

క॥ ఊరకవాదంబులచేఁ
 బారము ముట్టంగలేరు పశువులువిశ్వం
 బారాధించినచోనీ
 యారాధన మగునుగాదెయదియ మదంబా॥ ౪౨౮

క॥ నీ కృపఫలించుసర్వము
 లోకమునఁ జాతువులకులోలతయేలా
 చీకాకుఁబొందనీయక
 నీకైమరలింపు దృష్టి నిత్యము దేవీ॥ ౪౨౯

శా॥ సాకల్యంబుగఁ జిత్తిగింపు మననిఁ సత్సంఘమేలేదుము
 న్నేకర్మంబు నశించెసాధుజనులఁ నిర్భాగ్యులిప్పట్టునఁ
 బైకొన్నంగనియూరకుండఁదగవా పాపాత్ములంద్రుంచివే
 న్నీకైప్రోవుము నీదు భక్తివరులఁ నిక్కంబుగాఁ గాళికా॥

క॥ మంగళకరమగు సచ్చి
 త్సంగంబున శివుడుహరిండు సర్వక్షయ ని
 స్సంగుండు భోగియునగు న
 స్మంగళముభయులకు సర్వమంగళనాంబ॥ ౪౩౦

క॥ సహజంబై భయదంబై
 యిహపరకల్పనలయందనే కంపనా
 యహమను పశువుంబట్టంగ
 నహనీకాకిన్యమెన్ననౌ జగదంబ॥ ౪౩౧

క॥ పెంచిన దానిని దానై
 త్రుంచుట యన్యాయమనిబుధుల్ విలుకుటయీ
 కించుల విషయమువి
 ధ్వంచనగతినిమెలంగెడు శివకుసీకగునే॥ ౪౩౨

క॥ హేతువు సృష్టికేదెలియంగ
 మానరమా ! విరుల భక్తి మాతఃమాకా
 దోన్మల్ల నీ సత్కృత
 చేతక గురుమూర్తికరుణచేతక దక్కక॥ ౪౩౩

క॥ మనమున జీవుడననుకొని
 మనతిమి మునందు ముండుగతి నేమార్గం
 బునుగనదు శాంతికంబౌ
 నినుజూచుక దల్లిణంబునియతాత్మ్యం॥ ౪౩౪

క॥ ఆర్యోక్తులచేగల్గిన

ధైర్యంబే భక్తిరూపుఁడాల్చెనునాలో
నిర్యాణము పర్యంతము

కార్యమునీసేవ బాగుగాదే వాదే॥

౪౩౬

క॥ జీవేశ్వరభేదంబుల

నావేశము కలుగఁగా నహంతనుబెంపన్

నీవేకారణమయ్యున్

దేవీక్రీడింతువు జగతిన్లయమందున్॥

౪౩౭

క॥ అంబా నీకృపనాయుటు

లంబల్కెదఁ దనువు పులకలంబుడయఁగన

త్యంబుంబలుకుటనాలో

నింబలుకుటనా నిజముగ నీపలుకుటనా॥

౪౩౮

క॥ అనియంబాస్తోత్రముఁజే

సెనుమంత్రియు బుద్ధిమతియుఁజెవియొగ్గినన్

జనపతి తీర్థాదులఁదాఁ

గొని కొనుమనిపనిచే వారిఁ గోవెలభక్తిన్॥

౪౩౯

క॥ వరదుని కోవెలకవ్వల

నరుగుచునేకామనాథునర్పించిరివే

తిరువన్నామలయుఁజదం

బరమును దర్శించిసరమ వైష్ణవభక్తిన్॥

౪౪౦

—శ్రీరంగయాత్ర :—

క॥ శ్రీరంగంబే రంగము
సారంగధరుండు రంగసన్నిధిలోఁగా
వేదతీర్థంబును సం
సారోత్తారకములు మనసాయటుచనుమా॥ రరగ

క॥ అనిప్రస్తుతించినరవతి
చనియెనుదత్తేశ్రమునకు సతియునుభట్టుఁ
దనవెంట రాఁగఁగావే
రిని గ్రుంకెను రంగనాథుఁబ్రీతి భజంతు॥ రరఁ

క॥ చనుచుండ నొక్కవైష్ణవుఁ
డనఘట మువ్వురను నాపియక్షముగా ని
లైచుద్వారంబున దర్శన
మునకుఁ గాసులనుఁ గోరిమూఁకుండంత॥ రరఁ

క॥ అన్నంభట్టగ్రహమునఁ
గన్నెఱ్ఱగఁజేసి యిట్లు కకిరొక్తులఁ ది
ట్టెన్నంబిని నొడలెఱుంగక
యన్నంబెరుమాళ్లఁ జూచునానక శ్రీదా॥ రరర

ఉ॥ దేవళమంతసిదియని దేవుఁడనిన్నెక్కతాఁకుఁజేయఁగా
నీవిధిమూర్తిదాల్చెనని యేలభ్రమించెదు వెట్టికుట్టుచా
జీవనమెట్టలోయ నెడు చింతమఱుంతకలంతపెట్టిగా
సేనకుజీతిగాఁడవయిసిద్ధులమారికు మోసమాసదా

యావలమూర్తి నింగనుచు నైక్యమునొందెడు వారుధీరులీ
 పావనభక్తకోటికిటు పాపముసేయుట నీవురోయుఁజూ
 గోవులు క్రుమ్మనెంచినను గోవిదుఁడెంతయు నాగ్రహించినన్
 దైవము తప్పజూచినను దాళఁగనేరికి శక్యమా నహః
 కావుననింక నైన నుపకారముసేయుము భక్తపాళికిన్
 వేవురు తిట్టిపోయఁదగ వేయిటు మోహముదాహనుక్కటా
 యీవికి నీకులేదు సరి యీశ్వరదర్శన మాఁపఁగాఁజూచి
 చేవగలాఁడితండనుచుఁ జెప్పకొనన్మది నెట్లుగుండెదో
 భావిదలంపుమాయసుర భావము మానుచు శాంతిఁ బూనుమా
 తావులులేవు జీవులకుఁ దద్బలఁగొల్పుమునీకు మేలగున్
 దేవుఁడు వేంకటేశ్వరుఁడు దిద్రెడు బుద్ధినిసిద్ధుఁజేసెనున్
 గేవల సత్కృపన్నిలుపు నిన్నెదనీయెడ నిల్చునిచ్చులున్॥

గీ॥ అంతనానంబి తొలఁగభూకాంతుఁడంత

రంగమునఁ బొంగిసేవించె రంగనాథు

బుద్ధిచుతియును భట్టును ముందుఁబలువ

స్వామిఁగీర్తించె నృపుఁడిటు సఁసఘణితి॥

రర౩

శ్లో॥ మిత్రంతవ్దీయౌ శివనార్యభామః

సత్రంచసర్వం జగదంతరాత్మన్

చిత్రంకళిత్రంచలనాత్మకశ్రీః

ఘృత్రస్తు సర్వోప్యశాంతిః పవ॥

రర౪

క॥ దేవా ! నీ నేపయమా

దేవా ! భక్తాల్లెఱచి యిహపరములనీ

భేవా ! నవరసమూర్తివి

కావా భావముననిల్పఁగావఁగావా !

౪౪౪

క॥ మంచికిఁ జెడ్డకుభేదం

బించుకయును నాకు దోచదీవిటుస్వేచ్ఛఁ

వంచించెదు లోకముక

ల్పించెదు భేదంబు తమము పెంచెదు రంగా॥

౪౪౫

క॥ ఆపదలఁగాంచునప్పుడె

నీ పదముల్ గాంచుచున్దు నిశ్చలభక్తి

శ్రీసతి ! భక్తులకెప్పుడు

నాపదలఁగల్గజేసెదదిహేతువుగా॥

౪౪౬

క॥ ఆలించెద నీనాదము

మేలెంచెద భక్తతతికి మిథ్యావాక్కుల్

చాలించెద సంసారపుఁ

గీలెంచెదఁబూర్ణుడనయి కీర్తించెనని॥

౪౪౭

క॥ ఆ కీర్తన నీతోనే

నేకంబై యాడుచుండనేకాంతమునఁ

నీకృపచే నాకెందుఁ

లోకంబులు దోచవాత్మలోశ్రీ రంగా॥

౪౪౮

క॥ శ్రీపతిహంబనిగా

శీపాపముఁ జూచిబ్రదుకు నెన్నడు ధరలోఁ

బాపాత్ములుఁ బుణ్యాత్ములు

నీపాత్రలెవారియందు నేరములేలా॥

ర॥౩

క॥ మాయలబున్నట నీకే

న్యాయంబా మాకునట్టులా లోకంబ

న్యాయముగా బాధించుట

శ్రేయమయద్వయుడవగుటఁ జిత్తమ్మ! రంగా॥

ర॥౪

క॥ కమలాపతి ! నినుజేరంగ

వినులాత్ముండైనఁ జాలువిజ్ఞతయేలా-

భ్రమఁజెందరె నినుగానక

కుమతులు విద్వాంసులయ్యుఁ గోర్కెలఁదగుల॥ ర॥౫

క॥ కరుణారసభరణ భవ

హరణా త్వచ్చరణకమలజామృతపానా

చరణకు, తూహలమతియగు

శరణాగతునకు శుభంబుశాంతియు రంగా॥

ర॥౬

క॥ సాంబుఁడు నీమోహినిరూ

పంబుగని ప్రాకృతుఁబలె భ్రాంతికలుగఁగా

నంబయని వెంబడింపఁగ

సాంబుఁడు సర్వజ్ఞుడంట సర్వమే రంగా॥

ర॥౭

క॥ వరముల కొఱకై యజ్ఞులు
వరియింతురు సరియనిన్ను వైరాగ్యమునఁ
వరియింతురు గదప్రాజ్ఞులు
వరుడవు చిత్రంబు పురుషవరుడవు రంగా॥ ౪౫౮

క॥ లోకంబులయు నీవై
వై కుంతములోననునికి వలచినగతి నే
నీకంటె వేఱులేడని
యైకమతిఁ దెలిసివలతునేకాంతంబు॥ ౪౫౯

క॥ వైకుంఠంబుననుండియు
లోకములన్నిటిని నీవులోనడచిన య
ట్లకాంతంబుననుండియు
నీకళగాఁగొంచుచుందు నే విశ్వంబు॥ ౪౬౦

గీ॥ కాలచక్రంబు తిరుగును గరుణమాలి
యదియు నీచేతిలోనున్న నాపైవైతి
కారణంబైన స్వేచ్ఛనాకాంతుడవట
రమహృదబ్ధాతి భృగ శ్రీరంగ రంగ ౪౬౧

గీ॥ తప్పజేయుట మాపనితత్వబుద్ధి
నిచ్చిప్రోచుట నీపన్నిచ్చుచుగడ !
కాకయూహంబు నిన్నెట్లుగాంచగల్గు
సాధుజన కల్పభూట విస్తార లేడ॥ ౪౬౨

గీ॥ బ్రహ్మమైతివి హరిహర బ్రహ్మమైతి
 లోకమైతివి దేవతానీకమైతి
 పురుషుడైతివి స్త్రీయునపుంసకుడవు
 దేవతా సర్వభామదైతేయ భీమ॥

౪౬౩

గీ॥ స్వామియద్వైతయగు నీదుశక్తి నీవ
 దాని నెఱుంగకమూఢుండు ద్వైతవనముఁ
 జొచ్చినీదివ్యతత్వంబుఁ జూడఁడయ్యె
 దాసహృదయ నళిసపతంగ రంగ॥

౪౬౪

గీ॥ కరుణాకర నారాయణ

పరమాత్మా యదుకులేశ భక్తాధ్యక్షా
 శరణాగతకులశేఖర
 వరదా మముఁ బ్రోవుగరుడవాహనరంగా॥

౪౬౫

క॥ మాయాపాశము జీవుల

నాయాసముపెట్టికట్ట నంతర్ముఖుడై
 గాయత్రీ ధ్యానించినఁ
 బాము భవబంధమార్తబాంధవ రంగా॥

౪౬౬

క॥ పావనియంతటివాడే

పావనుడగుటకునొయ్యేమొ భక్తిగొల్పు
 గైవల్యము మాకెటుని
 భావంబున నిల్చకార్త బాంధవరంగా॥

౪౬౭

క॥ నారములేమి బుధులు సం

నారముదిగనాడినిన్ను సారెకుగొలువన్

ధీరత సర్వజ్ఞులుగా

పారముముట్టెదరు నకల బాంధవరంగా॥

ర౨౮

ఉ॥ సారసపత్రనేత్రబుధసన్నుతిపాత్ర శుభాంగరంగ సం

నారభవాబ్ధితారకమస్వామి మహాత్మ త్వదీయపాదముల్

సారెకుమొక్కి వేడెదను శా తిని సంప్రము నామనంబునే

భారముదోచకుండనిను భక్తినిగొల్పెడు భాగ్యమబ్బగ॥

క॥ ఉన్నట్లుండియు సీవో

యన్నా! నిరూపు నీవయాలోకేష్

భిన్నంబై స్వేచ్ఛా సం

సన్నంబగు విశ్వమగుదు ప్రబలతఁ జంప్ర॥

ర౨౯

క॥ నెపమెట్టియైనఁ గానీ

తపమునకు భంగమెపుడు దద్దయుఁగలుగున్

దపసులకు నదియతోఁచెడు

నపమృత్యువుగాఁగదాని హరియిఁపుహాటి॥

ర౩౦

క॥ తపమనఁగ నీదుహాము

తపమనఁగా నీవు ధర్మతత్త్వము తపమా

తపమనఁగా నమృతత్వము

మృత్యుము శ్రీరంగనిన్ను బొచ్చుటకదియే॥

ర౩౧

క॥ గతులెన్నియైనఁగానీ

సితియొక్కటి యాటఁదపము సిద్ధించుట శ్రీ

పతి నీదుకరుణఁగాదే

పతితులఁ బావనులఁజేయు వ్రతమదినీదే॥

౪౭౩

క॥ కలవలె జగముఁజూడం

గలవాడే తత్త్వబుద్ధికలవాఁడుకనన్

గలవాఁడు సర్వమీవని

కలవాఁడగు నీదుకరుణగలవాఁడు హరీ ! ॥

౪౭౪

క॥ తపియింపఁ గృపనుపెంచెడు

కపటంబున్ విడువఁజాంతి కాపాడెదవే

నెసముచనైనను బోఁచెడు

చపలతలేకుండఁ గొల్పఁజాలినరంగా॥

౪౭౫

—మధురయాత్ర:—

తే॥ గీ॥ రంగవిభునిట్లు భక్తిమీఱంగఁబొగడి

జంబుకేశ్వరు దర్శింప సాగిరవల

మధుర కేగిరి మీనాక్షి మహిమఁగాంచి

సూచితార్థంబులెల్లను ద్రుంచివైచి

ముక్తివడసినయోగులు మునులుపొగడఁ

దెలిసి యద్దేవికృపఁగడతేఱఁదలంచి

భక్తిసేవింపఁ జనిరిప్రభాతమందు

బుద్ధుతులినేడ దేవిని బొగడఁదొడఁగె

మంత్రవిదుఁడు నిరంజనమహివిభుండు॥

౪౭౬

శ్లో॥ త్యక్త్వాదృశ్యమతీంద్రియేశ్రుతివచస్సారాశ్చైకాక్షరీ
మంత్రేణాత్మనివేదనందృఢతరంకుర్వాన్ స్వధర్మైరతిమ్
స్వచ్ఛందంచరతీహాథ క్తవరదోభూత్వానితాంతంముదమ్
ప్రాప్నోత్యేవగురూత్తమాఃప్రియుగళభ్యానైకపారీణకః॥

క॥ మనముననితరముదలఁచక

నినుఁగొనియాడెదను మంత్రనిచయస్మరణ

ననుగురుభక్తులవృఁగాము

జననీ నీపాదపద్మపట్నద తతిని॥

౪౨౮

క॥ తాపత్రయమునఁ బొరలఁచుఁ

గాపాడు విభుండులేనిగతి శంకలచే

నీప్రాపుఁజేరరు గేదా

పాపంబవ్వారిభోధపఱచుము చేపి॥

౪౨౯

క॥ కాంతారమనాబలమగు

శాంతిఁ బ్రహ్మస్త్రిమంత్ర జపమున సంపా

దింతున్ నీపదముల మీ

దింతున్ గురుభక్తి భగవతీ త్వత్కృపచే॥

౪౩౦

క॥ నీచిక్కులు వేఢక్కులు

నీచందంబంద మెఱుంగనేర్తునె నాకా

లోచనమిచ్చెఁకమిమ్ములఁ

జూచెద చంద్రయమువిడఁగజూచెదనంబా॥

౪౩౧

క॥ నినునమ్ము వానిజననము

ఘనదోషసమన్వితంబుగానున్ననువే

కనుసఫలత్వము సత్వం

బనితెలిసితి సర్వమీవయని తెలిసితిఁగా॥

౪౮౨

క॥ ఎన్నివిధంబుల వెదకిన

నున్నదిమాకొక్క తల్లి యుగ్లంబెట్ట

గన్నదిమమ్మందఱఁదా

నున్నదిమాక్రీడఁ జూడను తాహముతో॥

౪౮౩

క॥ కుక్కలఁబందులఁగనుగతిఁ

జిక్కులలోఁ బొరలుచుండుజీవునిగఘవాఁ

డెక్కునుభవముఁ జిక్కక

చక్కని నీచక్కికవలసాయుజ్యంబే॥

౪౮౪

క॥ తనతపమున సర్వంబగు

ననునాస్తికుఁజేరరాదహర్నిశమున్ దా

ననుచుదముడిగి భజించినఁ

గనుఁదృష్టమౌఁగార్యసిద్ధి ఘనుఁడు మదంబా॥

౪౮౫

క॥ అంబానీ సత్కృపచే

తంబరమార్థంబుదెలియఁదగు నరుఁడిల మా

నంబుంభజియించుచు సుల

భంబుగసకలంబుఁ జూచుబ్రహ్మంబుగనే॥

౪౮౬

క॥ జననీదయజూడుమునీ

తనయుడనే జేయుతప్పు తలచకుమెవలో

జననము మరణంబెఱుంగని

ఘనపదమున నిల్పినన్ను గావుమువేగఁ॥

౪౮౭

క॥ సంకల్పరూపమున హృ

త్పంకజమున నిల్చినీవ బహుభంగులనా

శంకల బాపెదుజన్మం

భింకఁ రాబోదు తల్లి యాయాధాంతి॥

౪౮౮

ఉ॥ సారవిహీన సంసరణ సాగరమీదఁగనేరిశక్య మం

బారొదసేసి బంధరమనై భవదీయపదాబ్జముందు సం

చారముజేసి మ్రొక్కెదను శంకరతత్వవిశారదత్వమే

తీరున నె నఁ గలుగఁటదీ వెనలిచుచుఁ జేరుపారముఁ॥

క॥ బ్రహ్మస్త్రిరూపిణీసు

బ్రహ్మోక్తాంతః కరణనివాసిని జననీ

బ్రహ్మనివినుత బగళా

బ్రహ్మవంబిచ్చినన్ను బాలింపఁగదే॥

౪౮౯

క॥ పరమాత్మల భజయింపని

నరపశువుఁజూచి తల్లి నవ్వకుమమ్మా

నరపశువుగఁ దరుంగనఁగొను

పురుషుఁడు శ్రీసాంబశివునిపుత్రుఁడు కొమ్మా॥

౪౯౦

౪॥ నేనును నాసాగిరికి

జాతక హార మాన్యమనము భగవద్భక్త
శ్రీతిక కమగుట సాధులు

నీ తత్త్వంబరపి ముద్దిగిరిసంతుష్టుమా॥

౪౯౨

౫॥ శ్రీలక్ష్మీమూర్తులఁ బాల్పెదు

నీలోనీ విష్ణులాడవేల్పెదు నీవే

పాలించెదు పాలించెను

శీలముగని జీవులు పరికింపకభ్రాంతిక్॥

౪౯౩

౬॥ లేనమార్గము తాబట్టుచు

నినుదెజుచియు మూసియైన గల్లకంబుల్

కనకుండు భీరుడంబు

నిరుగను నీలోననుండు నీవైయుండుక్॥

౪౯౪

౭॥ అమృతంబులు సమమయ్యిక్

నినులతపంబునను గాచివేయంగవేల్చె

యమృతముఁబోలుట జడవగు

నమృతంబమృతంబయగు నుమానీకృపచేక్॥

౪౯౫

౮॥ పొగరెక్కిన జీవులనిలఁ

నగుదువువంచించు బిడపధన్యుఁజేయక్

నగుబాటఁజేయకుమునా

మగు జీవము పగరాజులవయా గురయా॥

౪౯౬

క॥ నినుగోలుతు నిపునింబులును
 ననునీక శగాగఁజూతు నానికొ
 ఘనగుఁని, దేవి, భక్తుల
 నిసరుకమునఁ గట్టిపైతు స్త్రీవై నిలుచుటా॥ ౧౦౭

క॥ జోత్వశంకఁదగిలినఁ
 గేవల సన్మర్తం బ్రణవకేతుఁ డింద్రుఁ
 పైపయబుట్టు నవ్వల
 జీవుం డే కాఁడు భక్తుశ్చేషఁడెంద్రుఁడా॥ ౧౦౮

క॥ పుకార నూనిన న్నా
 స్వరంజమున విచ్చి నది సదాత్మం బ్రాసితం
 శంకలంబునఁగని నిలు
 శంకరియని పై నొప్పు నశ్వత్థ క్షేత్రా॥ ౧౦౯

క॥ పుష్టినుగాలిక నిలుచును
 నన్తాదెమఱితి జీవుఁడన్తాదెమఱనా
 పెల్లగునిజకర్మమునఁ
 దిష్టేనీకృతమనిలిచి నిలియుచుండదా॥ ౧౧౦

క॥ నీల్రుద్రోక జాలరి
 పాత్రయని భక్తిశాంతి నానందిలంబు
 దాతేలు నిర్మయందై
 నీక్షి మఱ నీరస ముత్తరతాపిండులా॥ ౧౧౧

క॥ ఎద్దేనిఁజేయఁగలనీ

యొద్దికగనుఁ గొనుచుజీవులుత్సాహముతో

నెద్దులవలె సంసారము

దిద్దెదరేమందు వారితెలివి మదంబా॥

౫౦౨

క॥ అమ్మాయనియెద నీలో

కమ్మివనియెద మనియెద కనకాంబరునీ

విమ్మనియెదుగదము క్తిని

నోమ్మనియెద శాంతినాత్మ నుత్తమగోష్ఠి॥

౫౦౩

గీ॥ వినుతిగావించి మీనాక్షి వేవిధముల

సేతువునఁగుంకి కాశికిఁజేరఁదలంచి

దర్భశయనంబు గడిచిరి దారిలోన

క్షేత్రమహిమలు సెప్పుచు సేతువర్ణ

నమునకుఁగడఁగెను నృపుఁడంతటయనంత ! ॥

౫౦౪

క॥ సేతుస్నానము జనులకుఁ

బాతకహారమంచుఁ దెల్పఁబడుగదస్మృతులన్

స్తీతా రామునిచందరజ

మాతీరమునంద వేలయనామహిమంబుల్ ॥

౫౦౫

క॥ అనియందుఁ గ్రుంకులిడిరట

జనపతిబాధలఁగఱపుచు సంతర్పణముం

బొనరిచి దక్షిణలను బె

ట్టెను ద్విజులకునారలు పొగడిరిసృపునటునై॥

౫౦౬

క॥ సేతుస్నానంబయ్యెన్

బ్రీతిన్ శ్రీరామలింగ విభుగవి కాశీ

క్షేత్రంబుఁజేరవలయున్

యాత్రాక్రమమిదియయనుచు నఁబుఁజేసిరొగిన్ ॥ ౫౦౭

—కాశీయాత్రః—

క॥ ఆనందకాననంబునఁ

గానందగు ముక్తితివుడు కైవల్య బీఁ

దానైతారకమంత్రం

బీనున్నాడనుచుఁబలికి హితముగకృపుడున్ ॥ ౫౦౮

శ్లో॥ గంగాతీరే సకలశుభదే కాంతయా ముక్తిమీశం

నిత్యంధ్యాత్వా సకలమపదవిప్రప్రప్నువంతోమహంతః

త్యక్తాచారా బుధజననుతాస్సిద్ధ సకల్పయంతాః

మోదంతే తేశివగురు కృపాపాంగ వృష్టిప్రసాదే ॥ ౫౦౯

ఆ. వె. ఇందుశేఖరుడు బిందుమాధవుఁడెందు

నుందు రొకరినొకరుపొంది నర్వ

జంతువులకు రామమంత్ర మీముక్తి నీ

సంత్యకాలమందు నైక్యమందు ॥ ౫౧౦

క॥ కాశీ ! సకల శుభోదయ

రాశీ ! భవలతలఁగోసి రయమునరిహిరు

మృశేంభువంబులంగను

నాశీర్వాచుఁజేసి యభయవిమాళి ॥ ౫౧౧

౪॥ ఈశోపనిషత్ భక్తులఁ

కాశలిదీర్ఘ గ సాదమబయోయిచ్చ్యుక్

గాతులనలై బరపిండం

బీకస్తాత్ములు భుజింపనేలక జాలిన్॥

౪౧౨

౫॥ పొట్టకుఁ బెట్టెడు ముద్దం

బెట్టెడు నా స్తికులనెపుడు ప్రీతింబదముల్

పట్టి భజించెడువాఁకిఁ

బెట్టయెగాకెట్లు మేఁదచేకును గాశీ॥

౪౧౩

౬॥ పొట్టుగొట్టయన్నము

బెట్టుమఁదీవట్లు లెస్సఁబెట్టుమ మనమున్

గట్టుమఁ బుట్టువు గొడవగ

బెట్టెమ పట్టెల్లఁ బ్రోచిపెంచెడు కాశీ॥

౪౧౪

౭॥ మాబలు ధనకోటులుభువి

బూటకములు మోసపుచ్చుబోటులు లలినా

నాటికిదాఁతెకు నీటులు

కోటులు సుఖముల నేటికో శివకాశీ॥

౪౧౫

౮॥ నేటికిఁగంటిని ముక్తిక

నాటము దీనుగఁమలునాటము జగమున్

దాఁతెడు బాటయువెలిలో

కోటికిత్రాశంబు పేమునతఁడరితులనున్ ॥

౪౧౬

క॥ బహిరం తేజముఁబూజక

యమహియుఁడ నెట్లను నేనియ నొకను శంక

శుభాతహవదకుముజవా

యహిశయమనితోడ నైక్యమందెడుదృక్తై॥

౧౯౭

క॥ లింగనింగని లింగనియా

లింగని యాలింగని గుఱిలింగని గని

లింగని లింగనిరీకము

భంగము జీవాత్మయోగభంగిని లింగా॥

౧౯౮

క॥ త్రిభంగపై భద్రులను భ

వవయోనిధిబోయక హరిపదమొనంగంగా

సుపథముననిల్చిపోవ తి

వపదముఁ జేర్చెదపు పొగడవరిమాంగంగా॥

౧౯౯

క॥ శ్రీశుంకును శ్రీశుంకు

గాశీని కనియించుచుంట గంగయునుంట

గాశీవాసుంబొసఁగెను

నాశములేనట్టిదవి నకులకుననుచుకొ॥

౨౦౦

క॥ రంగత్తరంగలేఖ

భంగీకృతాంతాశభావజ్ఞానక

ను గ్రహింపనిచరనిక

రాంగీ, శుభాదయంగనాశింగిక

౨౦౧

క॥ గంగాన్నానముఁజేసిరి

గంగాధరుఁబూజనేయుఁ గదలిరి వీరకళా

సంగీతకళావిదుఁడు మా

రుంగని నృపపుంగవుండు రూఢిగఁబొగడ్డె॥

గీ. ౨౨

శ్లో॥ దినకరాబ్జహుతాశనలోచనమ్

పరమయోగి హృదబ్జనివాసినమ్

సరసిజాసన కేశవసేవితమ్

సురగురుమ్ గిరిజేశమహమ్భజే॥

గీ. ౨౩

శ్లో॥ భజామినిత్యం భగవంతమాద్యమ్

స్మరామిమద్దేశికమంత్రరాజమ్

కరోమి భక్తప్రియహేతు సర్వమ్

శివార్చనంచాత్మనివేదనంతతీ॥

గీ. ౨౪

శ్లో॥ అపరాధశతంమయాకృతమ్

కృపయాశంకర పాలితం త్వయా

సతతం తనదాస్యమీప్సితం

మమసత్యంకురు తత్త్వమాత్మనః॥

గీ. ౨౫

౩. వె. అయ్యశక్తి శక్తి యారామమారామ

మంబరంబు జూడనంబరంబ

రేకుమారుఁడెంచ నీకుమారుండయ్యె

శబ్దశాస్త్రసూత్ర జాలరచన॥

గీ. ౨౬

క॥ సాంబా ! సరిసాంబా ! నే
మంబా ! సుగుణంబ ! కామమంత్రింబా ! భా
నంబా ! సత్యంబా ! మా
యంబయ ! స్వబలంబ ! నీకు ! నాకండంబీ॥ ౫౨౭

క॥ నీపదములను సరింపక
యాపదంగడవంగ శక్త్యమా ! తెలియమినీ
పాపంబు చేసిన పాపము
లోపిక మన్నించియేలుకో పరమేశా॥ ౫౨౮

క॥ సకలము నీనిశమయ్యున్
సకలాత్మల మన్ముఖేజేయ సంసార భిక్
సుకరమంగ దాటఁజేయఁగ
సకలము వర్జించినావు సకలకలాపా॥ ౫౨౯

క॥ భక్తులఁగూడుచు నిన్నున్
భక్తుల హృదయఁబుడై యెల్లప్పుడనుయథా
శక్తిగ ప్రేమణనా
సక్తికావొసఁగు భిక్షుచాలునుమేశా॥ ౫౩౦

క॥ పతితుడనై వెతలంబడి
గతినివని నచ్చి ముక్తికాంక్షకజమ్మి
యితినిమునుజచి భజించెద
సతిము నిదపదమునొసఁగు స్వామివినివే॥ ౫౩౧

క॥ తెలుపకయుండుట తెలుపుట

తెలియుట దేవేచ్చ పరులు తెల్పఁగ తెలియన్

వలచుట కలచుట మనమని

తెలిసితి బోధాకృతినిను ధీరశరణ్యా॥

౫౩౨

క॥ కమలాహితచూడామణి

కమలాహృదయేశ మోక్షకమలాధీశా

కమలభవయోగివరహృత్

కమలనివాస సుమనఃప్రకాశ మహేశా॥

౫౩౩

క॥ తెలిసినవిదపన్జలనము

పలుచననికవిడిచియుంట పరమాత్మానిక

గలిసిన విదపన్జలనము

తెలియమిసీభజనమండ్రు ధీరశరణ్యా॥

౫౩౪

గీ॥ అజ్ఞతాలాంఛనండు వృధాభిమాని

తన్నుఁగాపాడుకొనఁగ దాదల్లడిల్లు

నంగరక్షలలక్షల నపరిచికొను

జక్కితాబన్నవలలఁ దాజిక్కుచుండు

ముక్కుచుండు దేవతలను మూఢభక్తి

భయమునర్చులయందు సంశయము నయము

కలిగికల్పించుకొను సర్వకాలమందు

లేనిసంసారభారంబు దీనగతిని

మాటిమాటికి దిగ్గునమరలుఁదఱులు
జీవుఁడివ్విధినజ్జత దేవులొడు
సర్వమీవను గురుబోధ శాంతినొందు
నీవురక్షింపఁ దలఁచినముసముద్రం
దనదుయత్నంబులన్నియు దబ్బరచుచుఁ
దెలిసిన ర్తించు నీపాదజలజభక్తి
ముక్తుఁడయ్యును సంసారమునఁజరించు
నీదుభక్తులచరితముల్ నిఖిలలోక
పావనంబులగును నీశ్వరపావనమున
నుండిలేకుండి నీలోననుండి యిట్లు
పండితుండగు బరమభక్తుఁడొకఁడు
కనకదుర్గాను హేశయాకాశ కేస॥

౨౩౫

గీ॥ నీకు వేతైన వస్తువులేకయునికి
నీవు నీలోనఁ గ్రీడింపజీవుఁడెవఁడు
పుణ్యపాపంబులనుఁజేయఁ బూనుకొనఁగఁ
సుఖములను దుఃఖముల లెక్కచూచుకొనఁగ
బక్షపాతివిగా నెన్నిపలుకుకొనఁగ
నిచ్చవచ్చినయట్లు చేయించిచేయు
నీకునియచుముల్ కల్పించు నేర్పుకొలఁది
నారపుట్టు దరిద్రమనోరథంబు

దేశికోత్తమ పుత్రుఁడీయాశలేమి
 నాశరహితపదమున ననారతంబు
 నుండు నీపాదజలజమందూరకెట్లా
 కనకదుర్గామహేశ భక్తప్రకాశ |

౫౩౬

ఉ॥ ఉండినయట్టులుండు దనువుండిననుండునుగాక దానిచే
 నుండు నెఱుఱిబాధ లవియూఁదుచులోకముజ్ఞానవహ్నిలో
 మెండుగ వేల్పుధీరునకు మేటితపస్వికిఁ బూర్ణబోధ
 గుండునదాప్తనూర్తికిఁబ్రపూర్ణునకాత్మునకంబి కేశ్వరా॥

క॥ ధర్మాధర్మజ్ఞానము

ధర్మము జీవునకు జీవదశతొలఁగినని

మృత్తుండై తద్దవ్వందము

నిర్మలహృదయమునఁ గెలుచునీవై నిలుచుక॥

౫౩౭

గీ॥ సర్వథా సదా సర్వత్ర సమరసంబు

శాంతి త్వత్పాదభక్తసంసర్గమిమ్ము

ముక్తిఁగాతుము నీపాదములమహేశ

సచ్చిదానందరూప విశ్వప్రదీప॥

౫౩౮

గీ॥ ధర్మభేదంబుచేత స్వాతంత్ర్యసిద్ధి

కలుగుననిభ్రాంతి జీవులగలతెట్లు

ధర్మభేదాన నిర్దియతతికి నెందు

హిస్వాతంత్ర్యమున్నె సుధీశరణ్య॥

౫౪౦

గీ॥ మైకమును గన్పనేర్పదినీకెచ్చెల్లుఁ
గాకయివ్విధిలోకులు కాకులట్లు
లేకపోకడలోపోదురే కేకలిషుచుఁ
గనకదుగ్ధానుహేళయాకాశకేశ॥

౫౪౦

ప॥ కాలంబేశ్వరాలంబై
జాలయలేకుండబ్రజలం బంబంగలెచ్చెన్
శూలీశ్వరాలంబేలా
మేలా భక్తాభిభోవమికళయె సాంబా॥

౫౪౧

క॥ యోగవియోగంబులలో
రాగవిరాగంబులువతురత్వముతోబా
గోగుల్ మఱచుచునలచెడు
రోగికిఁదగునీచరణసరోజమధునిలక॥

౫౪౨

క॥ కలఁడోలేడో తెలియఁడు
తెలియరు తన్నితరు లట్టిధీరునకుచు నీ
కిలసామ్యంబమరంగాఁ
గలదా పరమార్థమొందు కైలాసవతీ॥

౫౪౩

క॥ ఎయ్యదికర్తవ్యంబని
యుయ్యలలో నూఁగుగతినిగొండుచుచునుబూ
జయ్యో ! తెలియమినా కా
నయ్యో ! నీకరుణలేమి నవ్విధియభవా॥

౫౪౪

గీ॥ ఐక్యసిద్ధినిఁ బూర్ణత్వమందుఁదలచ
విధిని పేధంబులేలేవు బుధులకునిల
జ్ఞానికజ్ఞానికొకభంగి జరుగుచుండు
జ్ఞానమునశాంతి భ్రాంతి యజ్ఞానకలన
జ్ఞానులను కర్మతంత్రులఁగలుగఁజేసి
యన్వయవ్యతిరేకములందు స్వస్వ
రూపదర్శన ప్రాప్తసద్రూపుడైన
దేవుడవు నీకెగాక యీదేహిదేహ
ములు పరులకగునె శరణముగురుపదము
గాఁగనమ్మిన సాధులఁగాచుతల్లి
మమ్ముఁబాలించుచున్నద్రమానముద్ర
నిన్నుఁగూర్చెడు వేడుక నిజముసాంబ॥

౫౪౩

ఆ. వె. ఉల్లమన్యదేవు నొల్లదేమగుదా
నూరకుండునొకట నూరునొకట
రోటరెంటనిల్చు రోకలిచందాన
రజతగిరినివాస రామదాస॥

౫౪౪

గీ॥ నిముసమేనియు నెడమీకనిర్మొందు
ప్రణవమంత్రజపముననీపజ్జనిలిచి
తనకునితరులకేకశ్రతారకంబు
కల్పనముఁజేయు మహిమంబు కలిగిమెలఁగు
నీమకరుణను గురుమూర్తి యాదరమునఁ
గనకదుర్గామ హేళ యాకాశ కేశ॥

౫౪౫

గీ॥ వేదసారంబు ప్రణవమై వెలుగుచుండ
లంక వేయించు జీవాత్మలకు గురుండు
దాని వెలుగున బలమున ధర్మబుద్ధి
దిబ్బుటి సంతత మేకాకృతిగ నొనర్చు
భక్తవరుడెందు నీపాదపద్మమందు
భక్తపాలనదక్ష కృపాకలాక్ష॥

గీ. ౪౯

క॥ తెలియనుగద బాల్యంబునఁ
దెలిసియునీ బాలుడైతిఁ దెలియక వలెనా
తెలియక గలనా వేళై
తెలియక వేళొందుగలదె త్రిపుటియునీవే॥

గీ. ౫౦

క॥ రజతాద్రిక వసియించుట
గజగమనశక్తి భార్యగవరించుటయుక
గజవరదుని భజియించుట
భుజగాభరణంబు భిక్షముగోరుటనా !॥

గీ. ౫౧

క॥ ఉన్నదినీవనిదృశముగ
కన్నక వేళొందుకోర్కె కలుగునెతానే
మన్నక విన్నన నెట్టులఁ
నున్నను నీవనుచుముక్తుడుండును మేళా॥

గీ. ౫౨

శా॥ నీకై చూడుకులునిల్పఁగాజననిపన్నెన్ వూహమబ్బమనో
 దై కల్యంబుజనించెలోకముననావాశేరి సర్వంబుమీ
 భేకాశేకృపఁజూడుమీతనయునిఁ శ్రీశా యుమాభక్తులన్
 నీ కన్నన్ గురుఁడెవ్వఁడంబుకొఱకై నీతత్వముదెల్పఁగన్॥

క॥ స్వాతంత్ర్యంబధికారికి
 నీతంత్రంబెట్లాయట్లనీచునికినిన
 స్వాతంత్ర్యమదియ యీయఁగ
 నోతండ్రి వెఱ్ఱియేల నుభయము నీవే॥ ౫౫౪

క॥ దై వంబని పౌరుషమని
 జీవుడిలభేదబుద్ధిఁ జింతించిచెడున్
 దేవుడిఘటమునఁదాఁ
 జీవుడై నాడటంచుఁజిక్కుహరించున్॥ ౫౫౫

ఉ॥ ఎన్నటికైన నీపదములే భజియింపఁగ వేడ్కలోనమా
 కున్నదినిక్కువంబయలులున్నది నీదయదానిఁ బ్రోవఁగా
 నున్నది నీహంకండనను నూరకత్రొప్పకుమన్నభక్తి సం
 పన్నునిఁజేయునున్న యనుమానమువీడిభజింతునిన్ననో
 పన్నగభూషణాపరమవాసనపాననభక్తజీవనా॥ ౫౫౬

గీ॥ చేత్రశ్రద్ధానదీకుద్ధచి త్తజలము
 లందునభిషేక మొనరించి యధికభక్తి
 దినము నూ రూపుఁహృన్నశినసునిష్ఠ
 మణినిభాత్మలింగంబు సమాధికుసుమ
 ములను బూజింతు మరుజన్మములనుద్రుంతు॥ ౫౫౭

స॥ శ్రీవీరకూర్మనివాసః

కాశ్యపాచార్యవరముఖ్యుః పూర్వః

కాశ్యపాశ్చర్యుః

కాశ్యపః పునః పునః పునః పునః పునః ॥

౩౧౩౮

స॥ శ్రీవీరకూర్మనివాసః

కాశ్యపాచార్యవరముఖ్యుః పూర్వః

కాశ్యపాశ్చర్యుః

కాశ్యపః పునః పునః పునః పునః పునః ॥

౩౧౩౯

స॥ అంబుజేనమహేంద్ర

గంగానదర్శనవ్యూహగయనానా

మాంబాల్యతదేహః

అంబుజాననకకూటాంబుజదేహాః ॥

౩౧౪౦

స॥ శ్రీవిశ్వేశ్వరనిర్విభ

వేనవిభవమయస్కంధాననమః

దానిశ్రవణైహామయసః

దేవుణ్విభవమయసః పరివృతైశ్చ ॥

౩౧౪౧

స॥ శ్రీవీరకూర్మముఖ్య

కాశ్యపాచార్యవరముఖ్యుః పూర్వః

కాశ్యపాశ్చర్యుః

కాశ్యపః పునః పునః పునః పునః పునః ॥

౩౧౪౨

[నిరంజనాదు లయోధ్య దర్శించుట]

క॥ గయము హరిత్యాంబు

నియతిఁజేసింది గంగనీరముబట్టకొ

తయమునబ్రయాగఁజేరితి

యయోధ్యరామపురిగని యానందింపకొ॥

గీ६౩

క॥ చనిరాముని సేవంగని

కనిరానందంబు భక్తిగనికౌరా ! ము

క్తినిగని రచ్చెనువందిరి

కనదుర్లభమిట్టిభక్తి కలిలోననుచుకొ॥

గీ६౪

శా॥ ఏడిరాముఁడుచూతమన్నదరమా! యీరేడులోకంబులకొ

బాసిందప్పకసర్వమూర్తులొకఁడై పాలింపుచున్నాఁడు లో

వాడకొమోహము వర్ధిలంగఁదపముకొవైరాగ్యసంపన్నుఁడై

తాడక్కుల్ విడువంగమెచ్చుకొనుచుకొదాదాత్మ్యమిచ్చుంగదా

క॥ చనియెనురామవిభుండని

మనమునసంశయముమాని మాధవభక్తికొ

వసచరులయ్యు సయోధ్యకొ

గనిపాలించెద రికేమికానలయునిలకొ॥

గీ६౫

క॥ అనితద్భక్తినిమెచ్చుచు

వినుతించెను రామచంద్రు వేవిధములన

మృదుజపతిభక్తిరసమది

తనతనకొదాల్చిచ్చు చిద్దయుల్బీతికొ॥

గీ६౬

ఉ॥ రాముడు పప్పుడు పెట్టిన రాముడు పోలిక వాళ్ళ దానిలతో
రాముడు కర్ణధారుణుడి రాముడు సిద్ధుడు. మునునాల్గొక
రాముడు స్వకామముడు రాముడు స్వముదా మహా సిం
ధాముడు నిత్యరక్ష నిరభయముఁ గావని భక్తికాండము॥

శ్లో శ్రీరఘుకుల సోమంధి

తారాసుం జీవ! దశరథాశ్రమమాప్తమ్

సారాకారం సకల

ధారం నామ్యాశ్రమజనం భజనం కుం॥

౧౩౬౦

క॥ రామా ! భామయ ! నామా !

తామా ! సత్త్విమీ వివేకధామా ! అలపే

సీనుయ ! ప్రేమను ! మేమా

వేమాకుం దెలియఁజెప్పవే ! శ్రీరామా !

౧౩౬౧

క॥ శ్రీరామునిపాదంబే

సారిము సకలేన్ద్రతాళ్ళ సంగ్రహ ముల

ధారిము గతధారిము సం

సారిము శిరః కు నాభిసరినాశిరఃకం॥

౧౩౬౨

క॥ నీకొఱకై నీవేవే

ప్రాకటభయభక్తి లోదనఁబాలించెదన

నీకొంఁబెయూరి కుంఁపెక

జేసె నమి నుతువిభ్రాంతి జేకా కేల॥

౧౩౬౩

క॥ నాతప్పా సీతప్పా

సీతమ్మదిగాని దీనిచిత్రంబప్పా

కొతుకముననిక జేర్పంగ

సీతమ్మకుఁదెలియఁజెప్పఁద్రేయంబొప్పన్॥

౫౭౩

క॥ ఏదయస్వామీ సీదయ

రాదయనామీంద రామరామా యింకన్

బోదయనామసమెందున్

లేదయవేటొక్కదము లేదయరామా॥

౫౭౪

ఆ. వె. ఒక్కడయ్యనీపు పెక్కుమూర్తులుగాంచ

శక్తిగల్గె దేనయ్యగల్గె

సప్తదానినొసంగుచుంబ్రాసాదంబు

రఘుకులప్రదీప రామభూష॥

౫౭౫

క॥ శివశక్తుల నెవఁడేనియు

సవినయముగ భేదబుద్ధి నర్పించినచో

భవముకొదాటంబొప్పి !

శివకేశవభేదబుద్ధిచెఱచును గాడే॥

౫౭౬

క॥ భయమేభక్తిహేతువ

భయమిచ్చుట సేవకునన్వభావముగాలే

నియతింగొల్పినయంతినె

దయరేగ మనము విక్రమ శివభావము॥

౫౭౭

క॥ పదాంతరాలంకరిఁ
 పాదాద్భుతములనుబోధింపఁ
 చాన్ద్రవలఁదేలియజేసెన్
 సీవలకుఁ శ్రీరామరామ శిష్యులరామరా॥ ౩౧౦

క॥ తాళవిజయము లూహముఁ
 జేరూ గోపాలతాళమునానానా
 జేరూచాలింపుము సీ
 జ్ఞులమునుచు జేరూము లులూ వివిధముల॥ ౩౧౧

క॥ చానలంకరిఁ శక్తినిబిసె
 శీలమీ నులఁ శిర్ధితులజేయఁ చానలంకరి
 గానంబులెరుకొన్నవలె
 రామా ! శివరామ శిష్యుల రామరామరా॥ ౩౧౨

క॥ గామ గోపాలానందస్వతా
 సీనుహి యను విశ్వయోధి కింకరభావనా
 గోమయమున ప్రసన్నులెవ
 భిరూకారింబు బొధిపెట్టెనె రామరా॥ ౩౧౩

క॥ గోరతులుపోతెనునీకై
 గోరతులును గోరెనునీకై గోరతులును
 గోరతులును గోరెనునీకై
 గోరతులును గోరెనునీకై గోరతులును॥ ౩౧౪

క॥ నీకార్యము సాధించుగ

లోకైకగురుడు హరుడు లోకములోనక

నీకుకభక్తునిబలెదా

నాకారముదాల్చెగాదె హనుమంతుండై॥

గీ॥ ౩

క॥ మీకిరువురకుభేదము

లేకుండుటదెలుప నిట్టిలీలలు చేయక

మీకేతగు శివరామా

కాకున్నక మిమ్ముదెలియగలరే లోకుల్॥

గీ॥ ౪

క॥ పంచాక్షరి జపించెద

పంచాస్త్వండురామమంత్రపఠనముజేయుక

సంచితములు ద్రుంపగనో

పంచుట మంత్రద్వయాబు ప్రభువులు రామా॥

గీ॥ ౫

క॥ నీలీలదృశ్యములు

ఫాలాక్షుండుపద్మజుండు భక్తుండెఱుంగుక

శ్రీలలనారత్నమెఱుంగు

బాలుండేమెఱుంగు దెలియబలుకు ముకుందా॥

గీ॥ ౬

ఆ. వె. నిన్ను నమ్ముచుంట నీపాదపద్మముల్

గొలుచుచుంట దేవిడలచుచుంట

మాయపఱచునంట మాకేమిరాతంట

రఘుకులప్రదీప రామభూష॥

గీ॥ ౭

౧౩. వె, రామచంద్ర గురుండ రాజీవనేత్రుండ

శ్రీకరుండవిబుధశేఖరుండ

శంకరునిసఖుండ సత్యస్వరూపుండ

భక్తబాంధవుండ పార్థివుండ॥

౧౩౮౮

౧౪. వె, చిక్కులేనియట్టి జీవనమొక్కటి

చక్కనైన ప్రాపుదిక్కుఁజూపి

ఇతరలోకమరయనీ వెంతకృపనీ కు

రవికులప్రదీపరామభూష॥

౧౩౮౯

౧౫. నిన్నుఁగాంచిన దాసుండుసన్నుతించు

లోకమంతయు స్థివరించునాకళించు

కానినొడంచులోబడి కష్టమొందు

దేవతాన్వభౌమ దైతేయభీమ॥

౧౩౯౦

౧౬. వె, రామచంద్రపాదరాజీవమకరంద

పానమత్తభృబంభరంబు

పదమునముదమందెఁ బరమపదమునందె

రవికులప్రదీప రామభూష॥

౧౩౯౧

౧౭. వె నిన్నుఁజేరఁగోరి మిన్నకుండినవారి

సంశయంబు పానచయంబు

నానిమొదుగాక యాశితోజీవతా

భ్రాంతిఁ దిరుగుచున్నయిమమసున్న॥

౧౩౯౨

౧౦. తా. కిన్నుచుఱచుదోచు విక్రమమువిశ్వము
 బానిసమునదోచెనపున మేళ
 పుట్టు కేనుమహావియున్ననంతయునీవు
 పోలికేనదకలగ్నిభూతాశి॥

౫౯౩

౧౧. ఆదు మెలలేదు తమకాదుభంగురమందు సౌఖ్యమా
 సుఖముకాజరామతనకే దయలేదనభాతకాలేడుకా
 తీసునటేర్పకేచ్చ నలచెకొగురుడట్లుస్వతంత్రుడౌటవి
 క్వాసములేమిడత్తకము సర్వమునీదయ రామనీదయా॥

౧౨. రామార్చన రామార్చన
 కామేశ్వరియర్చనమ్ల కామార్చనయా
 నామిహిమము నామోక్తిము
 నామిహి నామోక్తిచుట్లు నాయుజ్జరించొ॥

౫౯౪

౧౩. శ్రీరామాంతస్సంచా
 నానాముఖు భక్తురజులు హానీయాశ్మగుగుం
 నానాకలాపనృంచా
 నానాముఖునానాకలాపనృణాముఖిలకా॥

౫౯౫

౧౪. నామోక్తిము మేలమేలము
 నామోక్తిము మేలమేలము నామోక్తిము
 నామోక్తిము మేలమేలము నామోక్తిము
 నామోక్తిము మేలమేలము నామోక్తిము

క॥ నీనటలుకల్పన మప
 ధాతవఃకూల బ్రహ్మవివాహిణ జన్మం
 తేదియలేకట నిజమిది
 నీకయః ప్రాచీనామ నిఖిలాత్మహా ॥ ౫౯౯

క॥ తేదియలేకది సదియే
 తేదియలేకది సదియే
 తేదియలేకది సదియే
 తేదియలేకది సదియే
 తేదియలేకది సదియే ॥ ౬౦౦

క॥ ఇటుచేసెను నినుఁగంచినఁ
 దటుకునగాయత్రీమృతజాత్మర్యంబ
 బుటయగుచు నదివరదా
 యెటుచేసినఁ జేయఁగలవుహితముఁగన్వహి ॥ ౬౦౧

క॥ అనియెననుకొనియెను జీ
 వనిక్రియలున్నవపు లోనప్రహములకా భ్రాం
 తినిశాంతి నేయగర్భము
 కినిశుచి ననుకొనినకా వేముకుందా ॥ ౬౦౨

క॥ నీయందు మనసునిల్పఁగ
 నేయిట్లుచేయుచుందు వీ వెనిజముగా
 నోయి నన్నగళాయా
 నీయర్థతేదివాఁడవీవే నిఖిలంబివే ॥ ౬౦౩

ఆ. ఐ. బద్ధమైవరసము శుద్ధమైనభంగి
బద్ధజేసివను బ్రబుద్ధశుద్ధ
స్థిద్ధజేసితయ్య శ్రీరామనీపాద
పద్మములను నిలుతుభక్తిగొలుతు ॥

౬౦౩

క॥ లింగరహితుడవగుట ని
నుంగనరా దట్లుమాయనుంగనరా ద
య్యంగనకు నీకువేటగు
రంగంబెయ్యెడలఁగానరాదు మురారీ ॥

౬౦౪

క॥ వేదంబు నిన్నుఁదెలియ
న్లేదనిచెప్పంగవిందు నేఁదెలియుచునే
నీదయిదిదీదయదా

హేదర! యీవే భజింతునుత్తమపదవిన్ ॥

౬౦౫

క॥ సహజంబగు నీక్రీడకు
నిహసరములు పెంచిత్తుంచి యెంతయునీలో
రహిమిరసంతస్థించెద
వహిశయనానిన్ను బొగడనొనెటుచెప్పుమా ॥

౬౦౬

క॥ నీకన్న వేఱులేదని
యేకతముననైన బురుషుఁడైకేగినచోనీ
గోకంబారాధించున్
జీకొన్నకె నల్యుపదము సిద్ధమనంతా ॥

౬౦౭

క॥ పన్నదియున్నట్లుండుట

పన్నకా దత్తయువతకలుగునకపే

యున్నదనికనియుజీవుడు

పన్నకా దానేమొజన్మబంధమురామా ॥

౬౦౮

క॥ పలుభంగుల యోజించుచు

గలవరముం జెందుమనము కాంచదునిన్నక

బలుభంగులఁ జరియించుచు

దలపుననిన్నిల్పఁగాంచుదభ్యమురామా ॥

౬౦౯

క॥ చచ్చినటులుండి నీలోఁ

జొచ్చినపురుషునకులేవునూ బాగునో

నిచ్చులులోలోనానక

బుచ్చెనుజీవునకుఁ దప్పవుగదముకుందా ॥

౬౧౦

క॥ చంపెడునటు కనిపించుచు

గంపముగల్గింప బుద్ధిగల్గెడునినొ

స్పృహదొడంగెద వదిమా

కింపుగభవబాధబాపునేగదరామా ॥

౬౧౧

క॥ కొట్టుటవనివలెఁదెలుపుచు

కొట్టండన్నంబు ప్రియముపెంపడుగద తా

బట్టినట్టెదచదువట

పట్టియుఁదెలియండు తెలియఁబల్కుడుతానక ॥

౬౧౨

క॥ కృతకృత్యుఁడైన బాలుఁడు

కృతకృత్యుఁజనకుఁగాంచి కీర్తిఁచును స

ద్దతినిచ్చితసను సద్గురు

సుతుఁడేసిసద్దీపని పురుషునిఘనునిన్నున్ ॥

౬౦౩

క॥ వీడుట ద్వంద్వములుగవే

కూడుటధర్మమగునీకుఁగూడఁగవిడఁగాఁ

గ్రీడకుఁడేసిసజగములఁ

చీఁచుట పంచుటయును బ్రయములగుహాన్ ॥

౬౦౪

క॥ తనకర్తృత్వముతానే

కనినన్ మునివృత్తి నిల్వఁగాలేడుహాన్

మనమది పలియుండఁగనా

గునుబిదపన్ నీదుకిరిణికొరకుఁడమిచున్ ॥

౬౦౫

క॥ నీకీర్తన నెవఁడేనియు

లోకోత్తరరీతిఁజేసి లోలతవిడుచున్

గాకుత్స్థతిలక వానికి

నీకరుణన్ గల్గుముక్తి నిజముగనిందే ॥

౬౦౬

క॥ తానస్వతంత్రుడటమే

నేనస్థిరమటత్వదీయమేనాతేల్పు

పొనఁటచేయన్ జెలుపన్

బూనునువాగ్దాన మునకుఁబూనునటహాన్ ॥

౬౦౭

క॥ పూర్వము నానాభావములను

పూర్వమును నానాభావములను నానాభావములను

పూర్వమును నానాభావములను

పూర్వమును నానాభావములను పూర్వమును నానాభావములను ॥

౩౨౪

క॥ అహమను పశువుంబుకై

విహవనిమునిచాంకితమునా పుష్పములను

పహియియియి ధారయియియి

పహియియిగా నిన్నునున్నయియియి ॥

౩౨౫

క॥ కింకరహృదయము నానాభావము

నానాభావమును పుష్పములను పుష్పములను

పూర్వమును నానాభావములను

పూర్వమును నానాభావములను పూర్వమును నానాభావములను ॥

౩౨౬

క॥ మలినప్రకృతింగెలువక

వలె శుద్ధప్రకృతిచే నవలరెంటికెలో

పలనడకక బురుషుంబై

నెలయున్న పుష్పములను పుష్పములను ॥

౩౨౭

క॥ హృదయమును నిలుపు నిలుపు

పదలనియియియి నానాభావములను

బదపదములను నానాభావములను

నానాభావములను పుష్పములను పుష్పములను ॥

౩౨౮

క॥ నిజధర్మమరసినడుపుట

గజవిజలేకుంట సర్వకాలంబుననీ

భజనమునేయుట తపమగు

గజవరదా గురుసచర్వకై వల్యంబున్ ॥

౬౨౩

గీ॥ ఎంతచెట్టునకంతియమొంచగాలి

య నెడుసామెతనిజమురామయ్య తండ్రి

పెక్కు లిడుమలుకప్టముల్ నిక్కువముగఁ

బెంచిమొదలంటద్రుంచెదు పేర్నిభవము ॥

౬౨౪

ఉ॥ ఏటికిసృష్టి భేదమదియేటికి నేటికిరాకపోకలన్

మాటికిమాటికిన్ గ్రహము పూటలుదేటికిరక్తివాంఛలన్

బోటదియేటికో తెలియబో హరినీకటో శ్రీ సథూటికో

వాటమెఱుంగనీ త్వరకవాటముదీసి భవంబుదాఁటెదన్ ॥

ఆ-వె॥ నీనికేతనంబు నీశంఖచక్రముల్

వాహనంబు భక్తవరునిసిద్ధ

పఱచి ముందునిల్పి పాలింపనున్నావో

భక్తవరులభవమువలనరామ ॥

౬౨౫

క॥ నిజసామర్థ్యంబుననిక

భజియింపఁగ నెంచువానీ బయసాఁచెదవం

గజబాధల దుర్మేధల

గజవిజగల్పించి భ్రాంతుఁగాఁజేసి హరి ॥

౬౨౬

క॥ నానావస్థలనీయెడ
 ధ్యానమునిలువంగ వానిదరిజేర్చెనా
 ధ్యానమునిలువంగవలసిన
 జ్ఞానముకలుగంగ మాయకల్పనరామా ॥ ౬౨౯

క॥ నీకెట్టులొయిట్టెబట్టు
 పోకున్నా జీవుభంగముజేసెదు తా
 దాతకయెద్దియుసాక్షిగఁ
 బోకడశుద్ధుడగు వానిబోపింతుమాన్ ॥ ౬౩౦

క॥ సరమేశసార్థసారథి
 యరయఁగ విశ్వీంబుదానినాడింపంగా
 మరనీవటనీడటవే
 చరమార్థంబిచ్చి మమ్ముసాకుముకరుణా ॥ ౬౩౧

క॥ ఏమేమో రొదచేయున్
 లోమన చుదిదానిమాటలో బడసికో
 రామానిరతమునీంద
 మేమరగెడునట్లు బుద్ధి నేలుము కరుణా ॥ ౬౩౨

క॥ నిను గదియునాత్మజపమునఁ
 దనునది కదలుభవదాజ్ఞదనుపనులూపన్
 మనమిక శాంతిని బొందున
 మనస్కమనఁగనిదియంపు మాపతిభక్తుల్ ॥ ౬౩౩

క॥ ఆగవలెనమ్మవొలదిని

నేనును భజన్మునమున భగవంతు

రాగము మానెను నీవు

సాగును దళమునను మామహాధనురీత్యా ॥

౬౩౩

క॥ భాగిని పదమున

ప్రేతము పట్టెను నొప్పు వాడులదిని

కాంతమునదిచెంత

మాతక విడనాడి నిల్వనొ శ్రీకాంతా ॥

౬౩౪

క॥ మానుటసర్వము భజనము

బూనుట నీయాజ్ఞదలనుబూనుట మోకకా

లానకగల్గును సీతా

జానీ నీకృపను బలమసాధులకెందకా ॥

౬౩౫

క॥ శాంతిగల్గించి తన

తస్యంతము పట్టెను నాకుజానినిస్థిరగా

వింతువనిన నైన నుచూ

కాంతా నర్పిత సేవకాబాడెనెందకా ॥

౬౩౬

గీ॥ తానుదోచిన పట్టెను కష్టములేను

తన్మియుండెనయకష్టము తానులేయు

దీనిపట్టెను నీవు నామిమగలుగు

ధీరవిగులకు నైతిమోదేమిదెకపు

దేవతానాల్లగొను నైతియమము ॥

౬౩౭

గీ॥ తామరేడిచిచేయ కంఠానామ
తీర్థయత్వంబునకు నిష్ఠానామ
నీకామక్షంపు తలెమి నందేహ ముడలు
భక్తుడై చట్టవానిని బరమసదా
దేవతానార్యభామపైతేను భీమ ॥

౩౨౪

కం॥ ధీమత్తే గురుచక్షముల
గోధుచులోకాళింగూడగోరనివాడై
యూరకనిల్చిన జీవుడు
నిరూపుండాల్పు భక్తివేర్పిది రామా ॥

౩౨౫

కం॥ నైష్కర్మ్యసిద్ధి స్థియంగ
బుష్కశిముంగలను బాధువులు స్నేహితులు
నిష్కల్మషహృదయుడై
కిష్కంధపతీశభక్తిక్రియ నుండున్ ॥

౩౨౬

కం॥ ఏమందు! నేమందున్
నేమందుడ! నన్న బ్రోవనేర్పమనీవే
యేమ మూర్ఖు కామ మూర్ఖు
నా మొరలాల్లింపు మయ్య సమ్మతినయ్యా ॥

౩౨౭

కం॥ చూచిన కొలదిని మోహము
లేచున కనంగవనిచోహా! జగదాలో
మోచనమునిన్ను గొల్పులు
సేచి ముసచ్చిపుడు ముసచ్చి విశ్వా

౩౨౮

క॥ ఎప్పుటికొక్కప్పుడొత్తంగ
గడ్డకొడగుచుట మొదటికొకటి నాది
చెప్పగవలెనా! నీకృప
తప్పక లేదొండు తెప్పవడి జేర్చుంగక ॥ ౬౪౮

క॥ జీవులకెవ్విధిముక్తిస్వ
భావోదురతిక్రమయనిప్రాణులపల్కక
శ్రీవల్లభనీకృపయే
గావలెవేఱొండుత్రిప్పగలదామరముక ॥ ౬౪౯

గీ॥ రామనీక్రీడకేయగురాజ్యమందు
నియమమేలేదొకండేవెన్నెట్టితొనట
బట్టుదలతోడవర్తింపింతువువైరి
తెలివిమాలినజీవులు తెలియనీవె ॥ ౬౫౦

గీ॥ మరణమనుమాటమఱపించిమనజుశువు
లకువృధాశ్రమ భ్రమణులు వికలతయును
కల్పనముఁజేసి క్రీడింతుగాదెరామ
తనదుకర్మంబటంచు నెంచునుజనుడు ॥ ౬౫౧

టి. పే. పురులవలనదనకుం బరులకుదనవల
నభయముండరాదు నతియునిలద
నిన్నుగోరువాడు మిన్నకుండెనజాలు
బన్నుగొద్రళాయి భవ్యదాయి ॥ ౬౫౨

క॥ వలచుటమానిచబుధుఁడెల

నిలుచున్ నీపాదభక్తినియతాత్మంఁడై

నిలుచునుస్వాత్మకగురుశ్వుప

నిలుచుంగద స్రవణమంత్రనిష్ఠముకుందా ॥

౬౫౩

క॥ కించిజ్జలమోరామా

వంచనమొనరింకెంక వాత్సల్యమునక

నించుముజ్ఞానమునిన్నెద

నంచితసద్భక్తిగొల్పు మానందముతోక ॥

౬౫౪

క॥ అపరాధభీతముచేసెను

కపటాత్ములగుచుఁగొనంగలవాడవునె

వుపరాత్పరమమునంత

అపోవిధిఁగృహనిధినియితగనిల్పుమింక ॥

౬౫౫

క॥ కంపింపకంఠతయ్యను

తింపంగలఁడెట్లు సురనదీసుతుఁడీవే

నింపనిచోదనహృదయము

నంపూర్ణకృపార్ద్రవృష్టి శాంతిక రామా ॥

౬౫౬

క॥ వలదికవాదమునీతో

గలసినయందాక భక్తికలిగినజాలుక

బలుచోదనంబగునితరము

భలచుట గొలుచుటయు వలదునలదు ముకుందా ॥ ౬౫౭

క॥ ఎమ్మెయిగురుపదములచే

సముత్పన్నుక్తుమనిలిచి శాంతిదాంతి

సెమ్మదిగొల్పుచుశ్రీహరి

నోమ్మనిశాంతింతు నిజమహిమాన్నతపదవి॥

౬౫౨

గీ॥ శ్రీజగన్నాథుసేవించి శివముపెంచి

పామరంగనియర్పించి భవముఁద్రుంచి

కోరికొల్పాపురంబునఁ గొడువతీర.

లక్ష్మీభగవాయిచి యాత్రనులక్ష్యముంచి

క్రమముమీఱిగ సేతువుఁగంగఁగలుగు

జనుచుసద్భక్తివిశ్రింత న్వామి మీ

భద్రగిరిసేవించి భద్రముఁగని

వేదనుష్కృతి సురకోటి వేడ్కమీఱు

జేరియాత్రను సంపూర్తిఁజేసిశేష

గిరికిగిట్టుపదిరిగిరి కేవలుసకు

భక్తి నాత్మార్పణముఁజేయభాగవతులు

తత్పరత్వంబువర్ణింపఁ దరమెశ్రీశ ॥

౬౫౩

౪. వె. శ్రీశ వేంకటాద్రికేశవ పరమాత్మ

భాసమానమూర్తి భవ్యకీర్తి

నాథుహృదయవర్తి న్వాత్మానుసంభాస

చేక్షవర్తి రామచంద్రమూర్తి ॥

౬౬౦

౬॥ శంకరతాండవతోషిత

పంకజనేత్రాకటాక్షపరిపాలితస

త్కింకరసమూహభవనా

శంకరచరణాబ్జయుగళసరసిజనాభా ॥

౩౩౦

మాలినీ॥ హరిహరవిధిరూపం హ్యర్తర్తక్షాత్రతాపమ్

కలిమలహరదక్షం కామజత్సత్కటాక్షమ్

సరససుజనగేయం సాత్వతాంభాగధేయమ్

పరమపురుషమీశం భావయేవేంక టేశమ్ ॥

౬౬౨

గద్యము

ఇది శ్రీమదమృతానందనాథగురునాథబొధసు

ధాబ్ధి కన్యాధవపదాబ్జసేవాలబ్ధమనీషాజని

తోభయభాషాకవితాభూషాలంకృత

కనకావిర్భూతజీవయాత్రాఖ్య మహా

కావ్యసంగ్రహంబునందు దేవాధి

కారంబనుద్వితీయోల్లాసంబు

సంపూర్ణము

శ్రీరామ

శ్రీరస్తు
తృతీయోల్లాసము
[వేంకటాచలయాత్ర]

క॥ శ్రీశంకర! వరద్రుద! కేశవ

శ్రీశంకర! శేషభూష! శ్రితపోషక! న
ద్దేశిక! యాలింపుముకృప
నీశుభచరితంబుభక్తి నేవివరింతున్ ।

౧

క॥ ఆశ్రితనచ్చరణంబగు

నీశేషమహాధరంబునృపతినిఁ జేర్చెన్
శ్రీశివకేశవభేదము
లేశములేనట్టిభక్తి లే పూర్ణంబై ।

౨

క॥ తిరుమలతిరుమలనిజముగఁ

దిరుపతిచేడేత్రమయ్యెదీర్థంబులచేఁ
బరగునువేంకటగిరియై
పరమార్థముఁగోరుభక్తవరులువసింపన్ ।

౩

క॥ నీస్థానముఁజేరినృపుఁడు

స్వస్థానముఁజేరినట్లుశాంతింగనియా
త్మసితివేంకటనాథా
సుస్థిసద్భక్తిఁబొగడ చన్నిన్ననియెన్ ।

౪

శ్లో॥ శ్రీ వేంకటేశం శ్రితదాసపోషమ్
యోగేశ్వరేశం సుతపార్వతీశమ్
సూర్యాబ్జనేత్రం సురలోకమిత్రమ్
వందే సుకీర్తిం పరమాత్మమూర్తిమ్ ॥

౫

శ్లో॥ నిరాలంబమార్గం హరిపదశివానందలహరీ
ప్రసాదాబ్జనాతిస్వయనుపినశక్నోతి గమితుమ్
సదాకర్తాన క్తస్స కలనిగమాలంకృతసుధీః
వృథాయత్నం కుర్వౌ గురుజనపదాంభోజవిముఖః ॥

౬

క॥ శ్రీధరశంకరనీలప
యోధరవర్ణాంగమంత్రయోగపతంగం
నాథుహృదయానుషంగం
బోధామృతగంగసకలభువనశుభాంగం ॥

౭

క॥ శంకర సేవితచరణా
వేంకటరమణానుతగుణవిశ్వసుశరణా
పంకజనయనాభరణా
సంకటహరణానకరుణనజ్జనతరణా ॥

౮

క॥ పోషితరమానుగుణమణి
భూషితసకలాంగదాసపుణ్యవిశేషా
ఈషణోపాసహనా
శేషాచలవాసమేషన సేవితేషేషా ॥

క॥ గోపాదులలోచనదృశ్యం

భోపితగోపాచరదృశ్యగోచర యాన

ద్వోవాసహవాక్త్రీమహా

భూపితహృదయారవిందబుధనతవేషా ॥

౧౯

ఆ, వె. ఒకటిగోకమగుదు మోకటయగోకంబు

నోదుచిత్రమూర్తి నోడునోర

నిన్నుఁదెలియ నెరఁచునీవసేవాదవు

శేషగిరినివాస శ్రీనివాస ॥

౧౧

గీ॥ బాధతోలఁగించినీప్రాపుచదిలపఱచి

ముక్తుగావించినీప్రాదభక్తిసెంచి

యెట్లునాల్పించెదోవేంకోరినన్న

నిన్నునమ్మినభక్తుఁడోపముఁజము

వృత్తిభేదంబులెంచఁబ్రసక్తిలేదు

సక్తియునులేకులేదాహాముక్తివాస

ద్వైతివాసనసాచ్చు ముదంబుచిచ్చుఁ

గానసర్వంబువేదాభ్యుదాభజించు

భక్తకరుణకునిందంబుఁబరమపదము ॥

౧

క॥ బౌదాసీస్యమువృత్తివి

భేదములనహించునేర్పువేదాంతసా

న్మోదనముతపోమహిమయు

నిదగుగురప్ప నగుకొప్పునసంతా ॥

౧౩

క॥ నీసాజన్యపుకలిమియు

నాసామర్థ్యంపులేమినామదికిరా

జేసితిశమతోనై నన్

దాసునిధన్యునిగజ్జేయదగునికశ్రీశా ॥

౧౪

క॥ హరిహరులసఖ్యవశారా

పరమాపునికరుణలేకభావమునందున్

బరికింపనేరిశక్యము

పరపుత్రునిజంపినట్టివాడుహితుండే ॥

౧౫

క॥ ఆకారంబేలేదట

సాకారతనమరసమిధునాత్మకమటనీ

వేకంబయ్యనుభేదం

బేకల్యసజ్జేయ నెద్ది హేతువుస్వామి ॥

౧౬

క॥ పాకారిషములులకున్

నీకపటముదెలియనీవునీకృపలేకో

నీకల్పనలోబాత్రల

కాశం పుష్పగుచ్ఛవలెయొహరిహరనాథా ॥

౧౭

గీ॥ స్వాత్మతనియంగదనియు నాత్మాధినాథు

డతడెవతనియంగలోకంబులన్నితనియు

గానియిప్పుద్ధృత్తృప్తిసంఘటనమునకు

లేదునాథసమెద్దియుగాదుభువిని

స్వామిభూత్యేనమమమకాన్తః ॥ ౧౧ ॥
 ముంఁదీలేకంఁజుమ్మాపేయుచ్చుచుంఁదా
 నిరతమాత్మావలోకననియతివచ్చు
 కుండజీవుండతనమునమండివెలుగ
 దేహనౌకభవాంబుధ్యేనమునకుఁ
 జేరనడిపించుచుగజుఁబోస్త్రేగుంఁడు
 మధ్యఁదోచినఁదోచుచుమాచుజగము
 దానిహింసించుచుంటసీధర్మచుకడ
 భక్తజనులకుసంసిద్ధిఁబలునట్లు
 కాలహూపంబుఁదాల్చినిస్తారణముగ
 లీలఁజేయించిచేసెదీరేఁజుజగము
 లాత్మత్వీపితినేక్రికనంతరాత్మ
 వేదవేదాంతవేద్యసద్విబుధసాధ్య ॥

౧౦

౧౧॥ నగుమొగమునహజమయ్యక
 నగపతిసీపెట్లువేరనాదాయఁబుట్ట
 యగపడుటకలియుగంబున
 నొగిదుష్టులశిష్టవృత్తిసుంపుటకెకదా ॥

౧౧

౧౨॥ చూపిననందుకొనగలుగు
 బాపలుమున్నున్నెగలప్రకృతిములే
 పాపలఁబథముననిల్పగఁ
 గోపింబులెఁగొండమోడఁగూర్చుంటిబుధ ॥

౧౨

క॥ నామస్తోత్రమునం శుక్

శ్లోమంబుగంగొల్పినిన్ను తే కళయాణం

బేమియునితరము లేనట

కామేశ్వరీ నివాసకలుషవినాశా ॥

౨౦

క॥ శరణార్థులరక్షించెను

బిరుదమునెంతట శంభము పెంపుముమాకుకొ

నురవినుతభుజగభూషణ

పరమేశ్వరీ నివాసాధి వభయనాశా ॥

౨౧

క॥ సంకల్పమునీదనియుకొ

జంకెమనందునకువిడు నెసంశయముహారీ

గొంకకనిత్యమునీకుకొ

గింకరుణై యొడలునుట చిక్కిరింపనిచోకొ ॥

౨౩

క॥ యోగికిహౌసముఁబూనిన

సాగునునద్వైతముబ్రహ్మనాయుజ్యంబే

తాఁగలునన్నినీకృప

వేగమనమకూరుమాకు వేంకటనాథా ॥

౨౪

క॥ చేయుటచేఁగాదెద్దియు

మూయుటచేసర్వమగునుమునియదిగనినికొ

డాయునుబంచేద్రదియముల

మూయునునిర్మమలశాంతిబూన్లుగనిహారీ ॥

౨౫

క॥ చేయఁ దగు నీ పాపములు

చేయుట నులుపు నీ పాపములు

నా నీలమణియగు నీ

నామముమెప్పించి మెచ్చనగులకుచుమాన్ ॥

౨౬

క॥ నీవు చూపినావలె

నోకేశవస్వరూపుడును నీ

సాక్షాత్పరమై నీ

పూజ్యునిగుఱ్ఱమార్గముఁ దెలుపన్ ॥

౨౭

క॥ అనునస్కంధముననున

సమాధితాననము లేమిజనులకునికియున్

సమస్తమై కృమనీతం

జుమిలేమాచలనివాసకోభనవేమా ॥

౨౮

క॥ ఏమియుఁజేయఁగలేనిచ

నేమైననొనర్చుగాక యెటానీపదముల్

కామిఁచెదఁగామిఁచెద

సేమంబుననిలుపునన్నశ్రితమందారా ॥

౨౯

క॥ తపమునంగబ్రహ్మచర్యము

తపమునశాంతియునుదాంతిత్వవిజ్ఞాన

మ్యుక్త్యతిపర్వంబునునీ

కృపయేర్పివేసి రీతిశ్రితజనభూమా ॥

౩౦

క॥ తపముననినుసేమించుకొ

దపమునసంఘమహాదమస్వతంత్రములందుకొ

దపమునస్వాతంత్ర్యముగను

దపమననీరూపునీవుదనుజవిడారీ ॥

30

క॥ పిల్లలపోషణతల్లిది

యల్లదిబాంధవంగమంత్రమాచార్యునిదే

పిల్లనిదగుజనకుడురం

జల్లంగకృషిసేతసిద్ధిశ్రీహరినీదే ॥

31

క॥ శివశక్తులిద్దఱొకడని

కవిజనములుపొగడుచుండుగదచిత్రంబే

భవినేడామూర్తిత్రయ

మవిరళగతిదియమల నిటులైక్యంబందకొ ॥

32

ఉ॥ భ్రాంతినశించెగర్భమువిపాకముగాంచెశివంబుపెంచెస

చ్చాంతిఘటించెసంతతముస్వాంతముముక్తికినిన్వరించెదా

నెంతయువేంకటేశభజించితరించెనుమేలుమేలువ

ర్ణింతుఁడృదీయభక్తులఁదృఢీకృతయుక్తులనిత్యముక్తులకొ॥33

క॥ భోశంకరమృత్యుంజయ

కాశీపతిసేవితాంఘ్రికమలాస్పహరి

శ్రీశాపన్నగభూషా

శ్రీశేషాచలనివాసశ్రితజనపోషా ॥

34

గీ॥ మామకభ్రాంతిబాపముమధువిదారి
బ్రహ్మమయుడనని వినివిరక్తిలేమి
వాసనాబలముగదయెవ్వారికైన
వాసనహరించు దేవతాబలముకలిమి
శేషగిరివాసనతదానశ్రీనివాస ॥

31

క॥ జీవత్వము హరియింపఁగఁ
గైవల్యంబీగసర్వగతులఁగరుణ
గావలయునుబాలాజీ
కేవలశూన్యనిగఁజేసి క్రిడించుననుక ॥

32

క॥ శంకరపదపంకజ మక
శంకతఁగొల్పెడుమహాత్ము లలితాకారుణ
బంకజనాభుని నినుఁగని
శంకలుహరియించు రంగ! సద్గురురులింగా ॥

33

క॥ కాలాధీనులుజీవులు
చాలుదురెటు నీదుచిత్రజాలంబెఱుఁగఁ
గేలెత్తిమొక్కులిడునీ
బాలుంగాపాడుకొనుము భక్తునశక్తు ॥

34

క॥ జీవభ్రాంతినివిడఁగ
నీవాడఁ జేరినాడ నెరికినెటులక
నీవాడనాడుచుండెద
నీవాడఁ బోవవలయు నిజముమార్గార్ద ॥

35

క॥ అప్పు సంసారాబ్ధికిఁ

దెప్పు సుగుణములకుప్ప దీనునిజేయన్

గొప్ప తెలియఁగఁజెప్పన్

దప్పు నుతిఁజేయమెప్పు దాసునితప్పా ॥

౪౧

క॥ నీలీలాకేళులకీ

బాలురు తను తెలివిచేత బహిరంగైక్యం

జేలా యత్నించెదరది

గోలయగాకెందు శాంతికొఱకగునె యజ్ఞ ॥

౪౨

క॥ సేవింపలేమి నిన్నెద

భావింపఁగలేమి నెట్లొవాణీశాదుల్

దేవా కామించెనరట

నీవేకామజనకుండ వనిరికేమి హాన్ ॥

౪౩

క॥ నీమృతరాజజపమునఁ

గామముచేకూరుఁ దుదకుఁగామమడంగున్

గామముఁబెంపగఁద్రుంపగ

స్వామీ హరిహరుఁడవిపు సకలాత్ములకున్ ॥

౪౪

క॥ తారకము మనశ్శోధన

కారక మఖిలాఘహరకము సంసారో

క్తారక మార్ధినివారక

మైరంగులునీమ మున్నగుతునదా ॥

౪౫

గీ॥ ఎంచి యెంతసిద్ధాంతీకరించుకొనిన
నిల్వఁడెందేని నీయందునిలుచుభంగిఁ
జ్ఞాతములన్నియునీపయచ్యుతుఁడవగుట
ధీరులాత్మాభీముఖులైరి దేహయాత్ర
నంతరంగంబు శాంతించునంతదనుక
సర్వధానదాసర్వత్ర సమరనంబు
కలిగిమెలఁగిరి సిద్ధసంకల్పులైరి
శేషగిరివాస నతదాస శ్రీనివాస ॥

౪౬

ఉ॥ నీచరణాబ్జదర్శనము నీచులకబ్బునె? లోకమేమియుం
దోచక పూర్ణభావమున నొక్కిమనంబునున్గ్రహించిధ
ర్మాచరణంబుఁ జేయుచునిరంతరభక్తి శివంబుఁపెంచిశే
షాచలగహ్వరంబులనుధ్యానమునేయక వేంకటేశ్వరా॥ ౪౭

గీ॥ క్రొత్తబిచ్చగానిపగిడిఁగూళనాది
వేదవేదాంతతత్త్వసంపాదనమును
నట్టిభ్రాంతినశించినయంతవంతఁ
స్వస్వభావంబదిబయలుపడునుగాదె
యెప్పుడొంగిచితానెంత మొత్తుకొనిన
గుండు తేలు నెమునుఁగొనెదో మహావి
ధీనుల్జ్ఞాతులగదాచేరీగీతీన
జనులజమలనియొచ్చిశ్చేదీ ॥

౪౮

క॥ అనివేకటాతీయతీయం

చినసిమ్మటభక్తవసులఁజేరుచువిడుచుకొ

దనపతియుమంత్రపరుఁడుకొ

మనమునత్తొత్తమునముక్తిమాదర్శిగపకొ ॥

రక

—; నిరంజనాదులు జయంతమునకుఁ బోవుట. :—

క॥ జాబాలిఁదీరమాడఁగ

బాబుల దర్శింపఁగనునము వలచెడుననియా

జీవతవిడిచినజీవుఁడు

కేవలసంప్రీతివెడలఁ గీలడలింపకొ ॥

గం

గీ॥ పరమహంసాశ్రమముఁజేరభక్తులరిగి

యచటకీనిరంజనాదులు యాత్రపూర్తిఁ

జేసికొని గురువులఁజూడఁజేరిద్వార

నొంగి వేచియున్నాఁగు మీయనుమతికని

తెలుఁ మునికీనివారి లోకలింగవియలఁ

బనఁపనా ముప్యరున వచ్చి ప్రణాతిఁజేయఁ

గూరుచుండంగ నియమించి కుశలమగసె

నంతరింగు బుపొంగ ననంతరముని

రంజనునిఁజూచులెక ధర్మంబు తండ్రి

యెన్నినాళ్లయ్యెఁజూచి మీరెచటనుండి

వచ్చుచున్నారనె తెల్పఁజలయుముప్య

రనఁగఁదాన్కాశ్రమము విడిచినదిమొదలు

పిండ్యయాచిగాఁగల నిర్వహణము లొనఁ
జెప్పెయాత్రాక్రమమును జెప్పినవల
బుద్ధిమతిసట్లు భట్టునుబుజ్జించి
యాత్మమోదించె ధర్మాంబులందఱచట
శాంతినుండఁగ శారదాకాంతజూచి
భక్తిదరుణొత్తనెవ్వఁకఁ జెడితెయనను
లోనయోజించుచుండె నడుగ నడుగఁ
నడుగఁదలఁచియు నడుగకయకాభట్టు ॥

౫౦

క॥ నిజపుత్రాగమపంబున
స్వజనులసద్గోష్ఠికావచంప్రసాదలొనక
గజవరదుఁగూర్చి మొక్కెన్
నిజాంతరంగంబువంగ నెచరునసెటులకొన్ ॥

౫౧

క॥ అంతఃకరణములు ముఖము
లంతేవాసులునలుపురివాంబ్రహ్మస్మృత్య
త్యంతర్వాక్కునిహంసం
బింతియ పురుషోత్తమ గురుఁడననుభవంతొకన్ ॥

౫౨

క॥ నీపాదవారిశివునకుఁ
దాపాఁహమన్ననింకయత్తెన్నోటలకై
నీపాదములుబట్టెనమా
శోపదలన్నియును శిమనమందపెరామా ॥

౫౩

ఆ. వె॥ కనకదుర్గ సేవ ఘనవిజృంభకుమూల
మనెదనట్లనాకు నునుటకునిబు
దద్వయగబుఁగొల్చి ద్వంద్వంబుదాఁటితి
ననుచుఁజింత సేయునవసరమున ॥

౫౫

—: నారదాగమనము. :—

క॥ శ్రీరామసౌమకీర్తి
చేరియింబవలుగఁజిప్పిసిద్ధింజ్ఞ సెం
సారాధిసీద నేర్చిన
నారదమునిముఖ్యుఁడటకు నాఁడుచుదండెకా ॥

౫౬

క॥ నిత్యంబాత్మస్థితిఁగృత
కృత్యంజ్ఞ సంచరించు కేశవపాత్రుం
బ్రత్యుతానముఁజేసిరి
యత్యంతముభక్తితోడ నాశ్రమవాసుల్ ॥

౫౭

గీ॥ చేసియుచితాసనమున నాసీనుఁజేసి
స్తోత్రమొనరింప నబ్జజసుతుఁడుపరమ
హంసరాజ శేఖరులబ్రశంసఁజేసి
కృపఁగటాక్షిం చెధర్మాంబుఁగీరవాణే
శౌరదాదేవీజూచెను శౌరనమునఁ
జెరలనాశీర్వాదించుచుఁ బ్రీతిఁబలికె ॥

౫౮

క॥ విష్ణుమూర్తిజాడగనానం

నమ్మయ్యెననాకుం దాని నయంబనుటగా

జుమ్మియ నేనరుదించిని

జమ్మిగోస్తినిగనట రసనదెట్లున్నా ॥

౫౯

క॥ సంచారము చాలించివి

రించికొదర్శించి చిత్తోల్లినిజగముల్

ముంచెనుజ్ఞానబుక

వంచించునాచాయమొకంగ నలెననివేక్కా !

౬౦

క॥ కలియుగమునగలవింశతి

నలునకువిన్నపములేయ నెప్పుచునెనికా

గలకార్యముతప్పించగ

నలవియ హాహరులకైన ననుచున్నాతో ॥

౬౧

క॥ అవధారుభక్తి నారద

భువినిజయంతాశ్రమంబు ముక్తిదముకలిక

బ్రవిమలభక్తుడొకేషుం

డవతారముదాల్చుబరపహంసగనందు ॥

౬౨

క॥ ఆయాశ్రమమును గృహ

రాయణదేవుండు మేకటాద్రీశుండై

పాయకప్రోచుచునుండుక

శ్రీయుతుండై భక్తవరులశ్రేయంబునకై ॥

౬౩

ఆ. వె॥ పరమహంసశివ్య పరుడొకఁడు గలఁడు
రాజశేఖరుఁడను రాజశేఖ
రుండురాజశేఖరుండు యనంగనాఁ
గొతుకంబుమిమ్ముఁగనగఁగలిగె ॥

౬౪

క॥ అనవినిమునివర ధన్యుం
డనుబారంపర్యవర్ణనము నీచేనే
వినుటనని మ్రొక్కెనునిరం
జనుఁడతనికొ భట్టుచూడసాగెనువీకకొ ॥

౬౫

క॥ నారదుఁడదిగనిసర్వవి
శారదుఁడగుటకొ ద్వదీయసంశయమునునేఁ
వీరిచెదనంచుఁజెప్పఁగఁ
బ్రారంభముఁజేసెనిట్లు పరమప్రీతికొ ॥

౬౬

—: శారదపూర్వవృత్తాంతము. :—

క॥ ఈశారదచరితము విస
నాశించెదపేవు భట్ట యదియెఱుఁగుదునీ
యాశయము సర్వమెఱుఁగకొ
జేసెదఁజెవిపండువుడు చేసెదవినుమా ॥

౬౭

ఆ. వె॥ ఈమెచరితఁడెలియ నేరికిశక్యంబు
మునికి రాజశేఖరునకుఁదక్క
నీదుప్రశ్నమునకు నేర్పుమైవ్రత్యుత్త
రంబునీయఁ గొతుకంబునాకు ॥

౬౮

ఆ. వె॥ పొడమ నేడె బ్రహ్మముఖమునఁ దెలిసిన
వాడనగుటఁ దెలియఁబలుకనలతుఁ
దృష్టి నీకునాకుఁ బ్రాప్తించునద్దాన
జనమహాప్రసాదమనియెభట్టు ॥

౬౯

క॥ విను శారదపూర్వభవం
బునశ్రీ సీమంతమందుముదమునధరియిం
చినజీవమణియటంచుకొ
విలిచెను దచ్చరితతాత వివరితునొగి ॥

౭౦

క॥ క్రీడార్థముకమలజుఁజొక
నాఁడాశ్రీదేవిజూత నేయగతిజనఁగఁ
నీలాలకతనశిరమునఁ
దాలిచెనొకధవునినంచుఁడహతహాసమచుకొ ॥

౭౧

క॥ పరపురుషునిశిరముననిడి
తగుణీమణి శాంతిమీటుఁ దంత్రికలహహః
తరిమాభరియింపఁగని
కరణికో నిజభార్య చేయఁగొఱుంపఁగనుకొ ॥

౭౨

క॥ అనిచింతించుచు సంశయ
మునువెల్లడిపుచ్చె నజుడుముదితయు వేయి
ట్లనియెను భయవిరహితయై
నిసయమున్నకబ్రహ్మమనము వెన్నగఁగరుగకొ ॥

౭౩

క॥ స్వామీ మీప్రతిమయే చూ

డామణిగని యిట్లుపల్కుటతగునె? యనగాఁ

దామరసభవుఁడుసిగ్గున

నామణినిగాంచికాంచి యౌరాయసుచుక ॥

28

క॥ నాకిట్టిభ్రాంతిదోషము

నీకుచుగల్పించుమణికినిజ మొకనిముసం

బోకాంతజడతగలుగఁగ

నాకెంతయుఁజూడఁగోర్కెనా హంసనగెక ॥

29

క॥ నగుటకుఁగారణమేమన

ఖగరాజంబనియెనిట్లు కమలజుతోడక

దగుదురుజీవులుభ్రాంతికిఁ

దగునె? మీవంటివారుతగులం దానక ॥

29

క॥ అనుటయునాహంసంగని

వనజభవుండొర యింతవదరెదనాతోఁ

గనుభ్రాంతివమ్మ యింతభ్రాం

తిని బాధలఁగుచి యింతదెలియుచువుకదా ॥

22

క॥ తేజమునగుటభ్రాంతియు

నోజకగలిగెడినినొక్కయోజకజుమ్మా

యాజీవమణిసేకని

గాజీవభవుఁడన హంసరాజంబనియెక ॥

25

క॥ కపిలుండై గురుఁడయ్యెన్

గవటాకృతితోడ మోసగాఁడయ్యెనునుం

ధువచానంబవచారము

విపకీతపుచర్యచేసి వేడుకనించెన్ ॥

౪౯

ఆ. పె॥ మున్ను దినుచునోరుకన్న తల్లికిఁజూపి

లోకజాలమందులోనకలము

జూపియైనదన్నఁజూడనీడజుడవి

మోసగాఁడు కృష్ణమూర్తియగునె ॥

౫౦

క॥ నాతల్లి నేనట్టుల

నెత్తినననైన నుత్తరఁడనేకదిమూకునా

తేలిపోవొదంబీయంగ

నీతికొనటసంబుఁజేచునేట్టునాథుని ॥

౫౧

క॥ వినయమున నెవుడునేపం

చునుగదలయాకొంటెజగముఁజూచుకయోగం

బునముక్తిగాంచువేడుక

జనని మిమ్ము తనికరుణాసాకుమువీరెన్ ॥

౫౨

క॥ అనవినివాణియుబ్రహ్మం

గని పరపదమునకైనగొంతామీరి

ట్లనఁజెల్లునె నిక్కువమై

బ్రహ్మగదమూనోటమాటజారినయేళికె ॥

౫౩

ఆ. వె॥ ఏప్పుడొక్కొక్కయిచు నీజీవమణినన్ను
నిన్ను మోయుచుండు నిజముహంప
జ్జడతథాత్మితలచుజనునెట్లువీరికి
భక్తచగులబ్రాహ్మణభగవదవిన ॥

౧౪

౪॥ కానకావేదీనికి నె

స్థైరకాబరిహారమిప్పు ధారయఁదగునా

లోనకాలోనకాశాంతం

జే? నాథా! మనకనంగనెంతయుఁగరుణకా ॥

౧౫

౫॥ ఏకాంతభక్తరక్షణ

మోకంబదళాక్షి! యింతయొప్పునె! నీకుకా

సాకంబదుటకామనచే

బోకడలెవ్వైనవారిఁబొందు నెయఘముల్ ॥

౧౬

గీ॥ నీశిరంబునుండి నిముసంబులోమణి

జారితిరిగినిన్నుఁజేరఁగలదు

ఒక్కనిముసనుయ్యుఁ బెక్కునత్సరములు

మనుజుతతికిదేన మానమాట ॥

౧౭

ఆ. వె॥ ఆంధ్రదేశమందు నాపినాకినితీర

మందుసోమశిలకు సనతిదూర

మందుఁజ్యోతముగాఁగ నాడురూపునుదాల్చి

జీవయాత్రనడుపుఁజ్జితగతిని ॥

౧౮

క॥ మృతమైనజీవమనీయ
మృతభక్తికొలదిదాన్య శుభహలంజయుక
నతితక్కునయోనిజగాఁ
బతితులవలెఁగామిబ్రహ్మవాసనఁబలిమిక్ ॥

౨౯

ఆ. వె॥ గురులవెదికకొనుచుఁగొలది కాలమురాను
శిలనుడింతనుండఁజెరురాజ
హంసమొకఁడతినజయంతాగ్రముముచకుఁ
దోడితెచ్చుభక్తితోడనంత ॥

౩౦

ఆ. వె॥ పరమహంసమునియుభక్తవరుండగు
రాజశేఖరుండు రమణమిరాజ
స్వస్వరూపమెఱుంగబలుకనచటశాంతిఁ
దపముచేయుఁబరులతాపమార్చు ॥

౩౧

తే. గీ॥ స్వస్వరూపంబుదెలియుటజడతలేమి
శ్రీశిరంబునఁబ్రీతినిఁజేర్చుదనుక
శ్రీశిరంబునఁబ్రీతినిఁజేర్చుచుండు
దనకునితరులకొకకీతిఁదారకంబు ॥

౩౨

ఆ. వె॥ రాజశేఖరునకురసంబుఁగ్రుఱెపుట్టి
స్వస్వరూపముశనివలననేని
రంజనాఖ్యుఁడెలిసిరాజ్యునిహంస
రాజమఖలసిద్ధులోఁజబింది ॥

౩౩

ఆ. వె॥ సర్వతీర్థములను సద్భక్తి నేనించు
సపరివారముగను సాధ్యునినును
యంతెనొక్కనాడు హంసయైతే రద
భక్తి దెచ్చిగురుని పదముజేర్చు ॥

౯౪

ఆ. వె॥ కామరూపుడగుటఁ గలహంసఁగామాటుఁ
దిరిగిమనుజురూపుఁ డెచ్చుకొనెడు
యాత్రపూర్తిజేసి యాశ్రమంబునుజూసి
యంబజకునుబ్రీతి యతిశయిల్లు ॥

౯౫

ఆ. వె॥ మృతివరఁడు సర్వతంత్రంబులందున
భారమునహియించిప్రబలుచుండ
సహజధర్మమందు సరసీలనిరంజ
నుండునాఁగనుండునుతగుణండు ॥

౯౬

ఆ. వె॥ నన్నుజేరుదనుక నారాయణభ్యాస
మునసురాజధర్మమునజరించు
రాచలపసియనఁగఁ బ్రజలఁజాసించుచు
రాజధానినండు రమణతోడ ॥

౯౭

గీ॥ శ్రుతికీర్తనలుపులయ్య సుదతేనభకరములు
సువ్వెయ్యాజడత్వ భ్రాంతులిష్వికమున
సద్యశముగూర్చిలీల జ్ఞానుపులకు
ముక్తిసీజాలుటనుశాంతి మూలములగు ॥

౯౮

గీ॥ పరమహంస ముద్గ్రహించి పరమాజ్ఞాన
పరమకలకలాపమును గెలుచి
నామలభ్యమును పొంది భూమిలోన
శారదానామమును నిల్పు శారదాంబు ॥

౧౦౯

గీ॥ అపరమమున వాణి నందోపనాధిదేవ
భక్తిగూఢశాంతిని శాస్త్రమొనరు
దేవిభావదాదేవి నందేహదేవి
ఈచక్రంబునుట్టిండు నేతైశ్వర్య
నిసగంజులించినాకు నన్నిధివికలుగ
దేరితాతక్రియను ననుజేసికొంటి ॥

౧౧౦

గీ॥ ఘనమగునానంద
రమమెట్టుంగల్లునాకు జనకా?యననక
గనిమునియురాజశేఖరు
డునుగలరాశ్రమమున నిపుడువిరంజనముగ ॥

౧౧౧

గీ॥ శనయాశ్రమాత్రికానంద
జనుదెంచెను భార్యతోడ పదివార్గణితో
మునినిగ్ గుహపులజూడగ
దీక్షయా! వెల్లురినునాడయగునటచనినక ॥

౧౧౨

గీ॥ అపరమమున వాణి నందోపనాధిదేవ
జనుదెంచితినిటకుఁ జరమనఁ గులమిగిలక

గనిఁ నులకువిందొనరిచి

తీని భట్టాయనుచు బయలుదేలుచుమునినిన్ ॥ ౧౦౩

క॥ జనవిభునిరాజశేఖరు

వనితామణిశారదాంబ వరుసగ్రభీతిన్

గనిపోయివచ్చెదను న

న్ననుపుడనుచువీణెమీటి హరిస్మరియించెన్ ॥ ౧౦౪

క॥ నారాయణ నారాయణ

నారాయణ యదుకులేశ నళినాక్షహరీ

గోరీజానిపరాయణ

శ్రీరామారామరామ శ్రితజనకాహ్లా ॥ ౧౦౫

క॥ ఆరావముచెవిఁజొచ్చిన

నోరూరెన్వారికెల్ల నుడువంగనమో

నారాయణాయయనియోం

కారముతోననిరటుమమకారమువీడెన్ ॥ ౧౦౬

— అన్నంభట్టు పశ్చాత్తాపము. —

ఆ. వె॥ మునియుఁదాతలోకమున కేగగాభట్టు

పెన్నిధిఁగనుగొన్న పేదవోలె

శారదాంబవలనసదుపదేశముఁగోరి

చింతచేసెమట్టిచెంతనిట్లు ॥ ౧౦౭

శా॥ కూడుంబెట్టంగుగ్ధలీగసురలింగూడకదరింపంగహా
క్రీడాసక్తినిగూడివిడితిగదారేలుంబవల్లందటకా
బాడిందప్పకనిన్నుగొల్పుబుధులంబాటింపకోతినే
నాడాడకవృధచేసితికజననముకహస్యాస్పదంపైతిని
బాడందెల్పెడుదేశికుకహితులనుకసద్భక్తిసేవించిన
బాలుండ్లైవిహరింతుద్రుంతుభవముకబ్రహ్మసినిమ్మాహా॥

క॥ అనుచితకన్యంబులనిటు
తునువుంజెడంగొట్టబోకు మర్యాదయనీ
కనినకా వినకయనన్నిటు
లనుమానంబుల్లనముంచ నగునేజగమా । ౧౦౯

క॥ చేయనిదుష్కృతిలేదిల
వేయనివేషంబులేదు వెలయాలికినా
కేయెడభేదములేదుగ
ఛీ! యని నన్నననివాడు ఛీ! లేడుగదా ॥ ౧౧౦

క॥ కోటికిబందెమువేయుట
కూటికిముమ్మాటికాత్మగూడుటకా ఛీ!
యేటికిసంసారంబిక
నాటెడత్తవ్వంబుసఖుడు నాహృదయమునకా ॥ ౧౧౧

క॥ ఎందఱివేడితి గూడితి
నెందఱి నెందఱిమనమునకెక్కంగబోధల్

తొంపఁబాఁడితినఁగక

ముందే నఁ బోలుచుదు ముందెందుఁగనన్ ॥

౧౧౨

క॥ ఎన్నివచించిననుగూఁ

బున్నెమ పురుషార్థము జగమున్ విష్ణుమయం

బన్నమహాత్ములపల్కది

విన్నన్ దక్షిణముగఁగన్నవిభుజేయెన్నన్ ॥

౧౧౩

క॥ వేదంబాశాస్త్రంబా

మోదంబాతత్తువలచుమునితలశ్రవచే

సాదంబాలేదేమియు

సోదరభావబదయుయొర్పానేర్పా ॥

౧౧౪

క॥ ఈహోసంబాజోసము

మోదంబునబుధులమీద మోపుచుఁ దనమ

ర్యాదకొగొనియాడెనునా

సోదరభావబడేటికో పరమేశా ॥

౧౧౫

క॥ దయలేనికష్టమిభునము

నయనిదులనిసిముకొనుచు నలువ్రహ్మలో లో

భయముననూపిరివిడిచెను

శయనముచందైనఁ బాదుశవము పోలిన్ ॥

౧౧౬

క॥ ఆదరమెఱుంగనివారల

మాపిరిగని సంశయంబుమానుగు మనమా

జూదరులుపొట్టకూటికి

వాదంబులునేయుచుగ్రుచ్చెరు? పొతులా? ॥

౧౧౭

క॥ నింబఫలంబునకునుగా

లంబుగడవఁ దీపిగల్గులాగునఁగదయో

యంబౌమూర్తునికినినం

త్యంబునఁగూర్చెదవదెట్లొ ధర్మలభంబున్ ॥

౧౧౮

క॥ మాయారహితయయగుటన్

మాయంగడవంగఁజాలుమానవుడిలదుర్

జ్ఞేయంబగుబ్రహ్మముఁగను

నాయమకృపనందినిల్చెనారమేశా ॥

౧౧౯

క॥ కనకాచలసాయకపా

ననకరచరణాబ్జపేవ వనదుహనాభున్

గనిముక్తిగ నెడుశారద

గనియెన్ ద్వంద్వాత్మకంబుగా సర్వంబున్ ॥

౧౨౦

క॥ శారదశిరోమణియెయి

శారదకరుణింపనాకు సర్వముగాదే

శ్రీరామతత్త్వమీయఁగ

నీరానుకూలవార లిలఁగలిగలరే ॥

౧౨౧

ఆ. పె. నారదమునిమాట నవరత్నములమూట

యనుచుభట్టునమ్మి యనియెశాన

దాంబపదముబట్టు చంబప్రోవుమనును

విన్నదానిఫలముఁగన్నయట్లు ॥

౧౨౨

ఆ. వె. తల్లిరాజపుత్రుడయచేతనిన్నాళ్లు

వింటిబోధలవలఁగంటినిన్ను

బీజమంత్రములనుబీతినిశ్రీవిద్య

నొసగిప్రోవసుడతియొప్పునండు ॥

౧౨౩

గీ॥ మఱియుబీజమంత్రములకుమహినిఁజూడ

ఁందుసిద్ధాఠిచక్రంబునందురవల

విపులకునుపదేశమివిపులండు,

కాననినువేడెదనునన్నుఁగరుణఁగనుము ॥

౧౨౪

—: శారదభట్టునకుఁదత్వోపదేశంబుఁజేయుట :—

క॥ అనవినిరంజనుండౌ

ననె శారదయునుగరుణసుఖాసీనుండే

సెను దీక్షాతత్పరుడే

సెను దక్షిణమందుభట్టు శ్రేయంబొప్పు ॥

౧౨౫

ఆ. వె. ఇచ్చెచుంత్రమవల నీనెంచిబోధంబు

చెప్పఁదొడఁగెనిట్లుశ్రీవధూటి

శిరమునందుఁజేర్చుచిట్టిబోటి యహహ

పలుకవశమెయతనిభాగ్య మీశ ॥

౧౨౬

క॥ ఘనసంప్రదాయరీతిని

మునిశిష్యుల కట్లవారుబుధజనులకొగి

నినిపింప నద్దిగురుముఖ

ముననేవిన్నట్లునీకు ముదమునవినుతు ॥

౧౨౭

క॥ జలజభవుడుల్లసిల్లగ
నిలనదృక్తులకుముక్తిసీయక రహినా
జలజాక్షుడనతరించుక
ఖలులహరింప నుజనులకుఁగల్యాణంబుక ॥ ౧౨౮

క॥ తల్లికిఁదత్త్వముఁదెలుపును
నెల్లప్పుడుతగ్గడిదండ నెడబాయకజ్ఞా
నోల్లసమునగురుజై ప్రజ
నెల్లఁగొలిచి దీప్తునుఋణమెల్లరికొక్కజై ॥ ౧౨౯

క॥ అందఱుజీవులుహరిలో
నుందురుజీవునిహలెసేతఁడండునులయము
దండఱునాశివమూర్తిని
నుందుఱతఁడు మొదటిమూర్తినొందుచుఁదనక ॥ ౧౩౦

క॥ కలలోఁగనుమూర్తులలో
పలఁదానొకడయ్యఁ దెలివిబడసినచో నా
కలఁగలయనుభవమంతయుఁ
దలపునకుకదనకెనమ్మ దధ్యమొకులకా ॥ ౧౩౧

క॥ ఆరీతిలోకమంతయు
నారాయణాలీలయయ్య నలుపుకొనె
దార్ఢీనొయుండియు నుపసం
హారంబొనరించు వేళహరియైసిల్పు ॥ ౧౩౨

క॥ రాముఁడుజగతినినుసవలె

నేమేమోచేయుచుండ నేనుతనినిఁగిల్

సోమునితోఁజుద్రికనలె

వేమునుచుకొనంగఁబూర్వవేషముఁదాల్చున్ ॥ ౧౩౩

క॥ చంద్రుఁడుగ్రుంకినపిదపన్

జుద్రిక సరుడిలఁగలగనిజాగ్రదవస్థన్

బొందినదద్గతజీవులు

నుందురె యెందున మఱలకుదురె తోడ్పాటున్ ॥ ౧౩౪

క॥ తనకలలోఁదానొండ్డె

కనునితరుల వారు తానుఁ గలవిరమింపన్

దనతోడలోననుదురు

తనపూర్వపుమూర్తిఁదాల్చుతరిగతలేమిన్ ॥ ౧౩౫

క॥ ఇలమిథ్యయయ్యుదద్గత

లలితాద్యుత్పాదగునుబోధలాభకరమయ్యోఁ

గలబావిబడినకొమరుం

డలశబ్దమునున్నమెలకువదిగుణ మెన్నన్ ॥ ౧౩౬

క॥ ఏచేనోగనుచుండిన

నీచేనునఁబంటుపండు నే తెలియమియ్యో

యూచేలన్యూచించుట

నీచుట చూలాత్ములపుటసీజముధోత్రిక ॥ ౧౩౭

క॥ తనకై తాజేసిన్కృషి
తనలో నేఫలముఁగాఁచుచదితరులందున్
దనబలమువ్యర్థపుచ్చిన
మనుజులకాత్మీయచుహిమమహి నెటుఁగలుగున్ ॥ ౧౮

గీ॥ దిక్కుతో చకపసులసాధింపుచుంట
లేనియోగ్యత కల్పింపఁబూనకొనుట
విద్యలనిచెప్పుదురు మూఢవితతికెందు
స్థూరకుండినవాడెవో యుత్తముఁడిల ॥ ౧౯

గీ॥ దిక్కువేఱొండుగలదని నెక్కుచుండు
బక్కజేవుండుభవమునఁ జిక్కియుండు
దృక్కుహరిదిక్కుద్రిష్టక చిక్కుచుండు
ధరణిచిచ్చునయేసుమి తారకంబు ॥ ౨౦

గీ॥ మ్రొక్కుచుండునుదీనుల కక్కటకట
మనుజులెల్ల హరిమాయచుహిమఁగాదె
తిరుగుచుండునుజగమునఁ దెలివిమాలి
జ్ఞానసాధనమెందేని మౌనమద్ర ॥ ౨౧

తీ॥ పారాయణమొసరించెద
హరికైతెలియంగఁజాలదో యనుకొన్నన్
జారుణిధరరుచిజూచిన
హరికితజ్జ్ఞానమాత్రపచ్చ నెఱుఁతున్ ॥ ౨౨

క॥ శివుడెప్పుడుశివుడేగద
 శివునిశివాశివమయముగఁజేయుట తలఁపన్
 శివశక్తియెశక్తినిజము
 శివుడదిగతముగదా వశీకృతుడయ్యెన్ ॥ ౧౪౩

క॥ ఎప్పటికెయ్యదితగునది
 తప్పకమనమునకువచ్చు దైవంబిచ్చున్
 దప్పగుఁజుమ్మాతగులం
 బెప్పుడు క్రీడింపుమాత్మత్వప్తికి శాంతిన్ ॥ ౧౪౪

క॥ కాలమురాకయతెలియుట
 కాలమురాఁదెలియకునికి కల్లసుమియూ
 కీలెఱుఁగుము లోలత్వము
 జాలింజాలింపు మాత్మశాంతికివిప్రా ॥ ౧౪౫

క॥ సరిగాఁగూర్చగనేర్పది
 నరుడారయశాంతిలేమి నలిగెడుఁగదత
 త్వరుడై చింతలఁగుండక
 సరిగాఁగూర్చునుమనంబు సరిగాగురిగా ॥ ౧౪౬

క॥ జీవత్వమనగనొరులకు
 గేవలసత్పురుషునట్లాగిన్ గనపడఁగా
 గావలసినయత్నమును
 మ్రోవిధిబరికింపమిక్య రుదిలోపంబే ॥ ౧౪౭

క॥ తనకుంగలగుణదోషము

లనునితరులఁదెలియకుండఁ బాలింపఁగాఁ

బవిపూనుటజీవత్త్వం

బనఁదగుఁగపటంబువేష మనఁదగుఁదమము॥ ౧౪౮

ఆ. వె॥ కొలదియత్నమునను గొప్పఫలంబులఁ

గోరుచుంట జీవకోటికెందు

సహజమాట ముక్తిసాధించుచుందురు

స్నానములనొ శాకదానములనొ॥ ౧౪౯

క॥ మృత్యువుతత్త్వముఁదెలియఁడు

మృత్యువునషయమునుదెలియఁ దిశనిజధర్మం

బత్యంతభక్తిసల్పడు

మృత్యువునిత్యంబుసత్యమితనికిఁబ్రదుకే॥ ౧౫౦

క॥ నీకెవ్వరుబందుగులిల

నీకెవ్వరుహితులువిప్రనీవెవడవునీ

వాకుఁజనమాలింపఁగ

లోకములెల్లహరియాజ్ఞలోమెలగంగఁ॥ ౧౫౧

క॥ ఒకనాడొకఁడగుమిత్రుం

డొకనాడాలెండెశత్రువూరకయగునీ

వికలతమానుమువిప్రా

సకలంబుకొద్రిప్పఁజక్రిచాలునునీవా॥ ౧౫౨

క॥ తేడబడునుజెడుగుఁజేయగఁ

బుడమిఁబుణ్యాత్ముఁ డట్లుపుణ్యముఁజేయఁ

డడఁబడుఁబాపి జడుండుడు

గడుగునఁబొగడుఁడెగడును బరాధీనులనుకా॥

౧౧౩

క॥ చాముఁడుసోమునిమిత్రుఁడు

భీముఁడుకృష్ణునికిహితుఁడు వింటి వెయనుచుకా

చామనియెదరనుకొనియెద

రీమహి జడులందఱరయ శ్రీశునిభృత్యుల్ ॥

౧౧౪

క॥ కలయ నెదఁగల్గయనియెద

వలయనియెద వార్ధియనెద వలదనియెక నీ

లులఁగనఁగలవన్నియుజం

చలములునా కీశ్వరునకు శాశ్వతగుణముల్ ॥

౧౧౫

గీ॥ పదపదార్థసంయోగంబు ప్రాణపదము

తద్వియోగంబుచేఁ బదతత్త్వినిఁగోరఁ

బ్రతిమవలెనుండుఁ బ్రాణరహితముగఁగద

యర్థమెప్పుడుఁ బదమైత్రినమరియుండు

రసఁబదమువేలుగాగ నిరర్థకంబు

పలుకునర్థంబులేకుండఁ బలికెనేని

హానిదెలియక జగముల మరగునట్లు

కానహరిభక్తిగనినచోఁ గలదుముక్తి ॥

౧౧౬

గీ॥ దేనిరూపంబు దానినిఁబూనుదాని
విడిగననుభవించుటయన్న వింతగాదె
సతిమగల్గినమాత్రానఁ బ్రాణమున్నె
ధరణిప్రాణంబుఁ బ్రాణియే తాల్చుగాక
విష్ణుమూర్తిరూపంబ యీవిశ్వమరయు
దానిఁగోరుచుమఱియు నవ్వానిజీవుఁ
డట్లుగాననదియగు నిరర్థకంబు
హరికిసహజంబు నిత్యంబుసార్థకంబు ॥

౧౫౭

క॥ ధీరుఁడువైదికజనులన్
దూరఁడు పామరులతోడదుర్వాదములన్
ఘోరఁడు గౌరవమొడే
గోరఁడు విషయముల నెదనుగూరఁడు విప్రా॥

౧౫౮

క॥ ఏరఁడుపరదోషంబుల
జారఁడుధ్యానంబునుండి జగమువొగడఁగా
నూరఁడు సంసారంబున్
గోరఁడు తత్త్వనుసివాక్యగురుయోగమునన్ ॥

౧౫౯

క॥ తారఁడునిట్టటుసిద్ధుల
గోరఁడు నెద్దేనిఁజేయఁగోరఁడు భీతిన్
బాధఁడుమృత్యువుఁగనియున్
జేరఁడుగర్భం బదేమిచేసియు మరలన్ ॥

౧౬౦

క॥ ఈనదర్శిగల్పింపంగ

ధీసాక్షిగఁజేయఁ బరమధీరునిజేయఁ

శ్రీసద్గురూక్తిబోలునె

మోసాధనమైనఁ దెలియఁరేవుండుజడుల్ ॥

౧౬౧

క॥ తెలిసియుఁదెలియరుజడలని

తెలిసియకాఁబోలు బుధులుదెలుపుదురు కృపఁ

బలుమఱునొకఁడేతత్త్వం

బలవడునే జడలకదియుఁ బ్రార్థమునఁ ॥

౧౬౨

ఆ. వె॥ మధ్యరాల నర్థమండలాకృతిగోడ

గట్టి పిదపవానినెట్టునట్లు

బాలువాతగుణము వాసిఁజేయగన్తుల్లి

గడ్డనమలి నోరుకడగునట్లు ॥

౧౬౩

ఆ. వె॥ వాసనాత్రయంబు వైరాగ్యవహ్నిని

హుతముఁజేసియైన సతతపరమ

పురుషపాదసేవ బోధామృతంబున

నైనఁ గడిగియైనహతముచేసి ॥

౧౬౪

అ. వె॥ మొదటిమూర్తిచాల్పు ముదముననాత్ముండ

జీవశంకఁబాసి చింతఁగోసి

కన్నుమూసి తెఱచి కాంచకకాంచియు

గాంచనాంబరు మదిఁగాంచుచుండు ॥

౧౬౫

క॥ ఎంచుమినితరము దేనిని
నుంచునొమనమందునుంచి యుడిగెనక
జాంచల్యమందు స్థైర్యం
బంచితధర్మంబు పరమహానలకిలలోన ॥

క॥ వివిధార్థములొగిదామై
యవనిక లభియింపబొందునానందముతోక
గవియైన నజ్ఞుడన్నక
దవిలెడునవ్వానిలోలతకజుమి తానై ॥

౧౬౭

క॥ వినుప్రాయశ్చిత్తంబన
మనస్సమాధానమగు దచుముడికొన్నక
గనుగొనసర్వముబహ్మం
బనువాదంబెన్నసున్నయాత్మస్థితిచేక ॥

౧౬౮

క॥ రూపముద్రవ్యమునొక్కెడఁ
బ్రాపించిన బ్రాణపదము పరమైహూపం
బ్రాపదనొసగుచు శ్రీహరి
రూపుగఁదెలియనిజడలకు రూఫీగజగముకొ

౧౬౯

గీ॥ విష్ణుఁగాంచిన విశ్వంబువిశదమయగు
విశ్వమునుజూడ విష్ణుని వేదకలేడు
నర్కుగనిన గుటితించుఁజేత్తెరవు దాని
గనిననర్కునిగుర్తిమట కల్లగాదె ॥

౧౭౦

క॥ ఘోతగుగురుభక్తి స్వకృషి
 యీతన్నేర్వంగలోతు నిచ్చయువలయుకొ
 భూతలమునభవజలనిధి
 నేతన్మాత్రుడుకడచునే విప్రవరా ॥

౧౭౧

క॥ లోతుగదింపకదిగకయ
 యీతన్నేర్వంగంగలఁడె యిల నెవ్వంజె
 నాతీరుననసహాయుం
 డై తరియించుభవము గురునాజ్ఞ మనీషకొ ॥

౧౭౨

క॥ జంకక రామపదముని
 శృంకతఁదాల్చుబుధమానసము గుంకకతా
 గింకర్తవ్యమృనదోగి
 బంకజమైతేలియాడుం బంకముపేడకొ ॥

౧౭౩

గీ॥ భూతపంచకమునఁబుట్టుఁబొలియుఁబెరుఁగు
 నొక్కరీతినిభూతము లుండుటెట్టు
 లొక్కరూపంబుతోడను సిక్కునుట్లె
 సహజసంస్కారమదివృద్ధిఁ జరుగుచుండు
 దోహదంబెద్దియెన సందేహమేల

౧౭౪

క॥ దుర్గుణముల సుగుణంబుల
 దుర్గమమగుతత్త్వనిష్ఠుఁదోలుచు శాంతికి
 దుర్గోపార్వాదంబున
 నిర్గుణుఁడై యుండు నెవరి నేఁబూజించుకొ॥

౧౭౫

౪. పే॥ గంటగంటకుమడి గట్టనేచ్చినయంతఁ
జిత్తశుద్ధిగలిగి చెలంగు నెవఁడు
బల్లెమున్నబంటు బలమేడఁగొనవచ్చు
బూతిరోతకాక ప్రీతియగునె॥

౧౭౬

క॥ జ్ఞానముక్తియాజనకమే
యానానందంబుగల్గు ననుభవముననే
కానమాకిరజాలున్
జ్ఞానంబేయనగరాదుగద నిశ్చయరా॥

౧౭౭

క॥ జ్ఞానంబుననీడుటకై
తానెంతయుయత్నపడఁగఁదగునంతియగా
తానన్నదినిదరించుట
కొనాయభ్యాసగరిమనొగాకయొగిన్

౧౭౮

క॥ సగమందునసగమిందునఁ
దగవాచిగియింపనునము ద్వంద్వాత్మకమీ
జగమదితోచనినిష్ఠన్
భగవాహనుఁడొసఁగుశాంతిఘనయోగమునన్॥

౧౭౯

క॥ కరాధనవలనందురు
సారామలభక్తిబలుకఁజాలునటబళ్ళీ!
సేరిదునిల్వఁగఘణిఁగన
పీరాజగమందునై కృపేత్తలువిప్రా॥

౧౮౦

క॥ ఐహికమెద్దియుఁగోరక

సాహసమునముక్తికాంతసరసముఖించు

దేహముఁదెలియకభక్తుఁడు

సోహమ్మనిజపముచేయుచోవిప్రవరా ॥

౧౮౧

క॥ జలజముఖమయ్యులోనక

జడాశయముపంకముంటసరసులుగనిలో

వెలినుపయోగించుటకు

వలనై నదిగానికతనవలతురుచూడక ॥

౧౮౨

గీ॥ ఆత్మత్వప్రికిఁగొఱగానియల్పబుద్ధి

చేతఁద్రిప్పంగఁబడెడుదుశ్శీలురకట

మోహవారిధిఁగ్రుంకితమోభివృద్ధిఁ

జేయుచుందురుతమదుష్టచేష్టితములు ॥

౧౮౩

క॥ లోకంబాకులమొందిన

నీకేమిభయంబులేదునీకై నీవే

లేకుంటలోకమేటికి

శ్రీకరుఁడొకరుండెనిఖిలచిన్మయుఁడగుటక ॥

౧౮౪

క॥ ఆనందరసముఁగ్రోలెడు

జ్ఞానులకెందేనిపూర్ణశాంతియెనుమీవై

శ్వానరుఁడాజ్యాహుతి నె

ఘోరనూర్ధ్వముఖుండుగోడయేపున నెందుక

౧౮౫

క॥ పాపంబులమది నెంచక

తాపంబుల బాపునట్టిధన్యుని శ్రీవి

ద్యాపారంగతుడగు

నాపాతముగొల్పుటన్నవాశ్చర్యంబే ॥

౧౮౬

క॥ శ్రీవిద్యాసంకల్పం

బేవిధమునఁగల్గఁజేసెనెవ్వఁడుమనలో

నావిధులన్నియుదానికిఁ

గూఢవినిపవగుటవాఁడకావించునొగ్గి ॥

౧౮౭

క॥ తలలోనిచిక్కువిడుటకుఁ

బలుభంగులదుష్విచిక్కుపడవలెనుగదా

తలలోనిచిక్కువిడుటకు

పలుమరుహరిదిక్కుదృక్కుపడవలెవిప్రా ॥

౧౮౮

క॥ ఎయ్యదియెవ్విధిజరగిన

నుయ్యలలోనూఁగునట్టులుండనివాఁడే

చయ్యనవిధియునిషేధం

బెయ్యడలకలేనిపథమునేగనుభక్తి ॥

౧౮౯

క॥ అహహాయహంకృతితొలఁగఁగ

నహమ్మునిశియువిడువకయాత్మధ్యానం

బిహమ్ముబరమ్ముదలఁపక

సహనముతోఁజేయనొనుసమరసదృష్టి ॥

౧౯౦

క॥ స్వాత్మీయాలంబమునుమ
హాత్ములుపల్కెదరుభువినిఠాలంబముగా
స్వాత్మీయేతరనంగం
బాత్మకాజెఱచుటనిభముఫరాలంబంబై॥

౧౯౧

క॥ భుట్టుటలో గిట్టుటలో
గుట్టెఱుంగంగలఁడెయెంతకోవిడుదైనన్
బట్టవలెగురునిసదములు
నెట్టవలెమామాయభక్తినికవిప్రవరా॥

౧౯౨

క॥ తనకొఱకతానుదేహము
తనయాత్మకూడూరీతితథ్యములోకం ,
బనయముహరియాశ్రయముం
గనుచుండుకాదానునిల్వఁగావిప్రవరా॥

౧౯౩

క॥ అక్షిణవైభవంబున
సాక్షిగఁదానిలిచిజగముచాయకుఁజనకే
వీక్షింపఁ గలిగియుండిన
మోక్షంబఱచేతనుండుమునివరునకిలక॥

౧౯౪

క॥ క్షమకలుగునుభ్రమవదలిన
భ్రమవదలునుభేదమడఁగఁబలువిధములబ్ర
హ్మముదోచెడుననఁదనతోఁ
దమమునుభేదంబువాంఛతద్దయునడఁగున్

౧౯౫

౪॥ సత్సముశ్రీహరిజగముగ

నిత్సము నెలుగంగనీవునే నెవరిలలో

కృత్యము దెలియుటతాదన

కృత్యము లేదగ్యునుటకృతకృత్యతకుకా ॥

౧౯౬

౫॥ పగులగు బాధయొనర్పమి

పరబాధనసించునేప్పుపరతత్త్వంబుకా

గురుమంత్రమునక్షానము

చరమార్థంబీయజాలునమతనహించకా॥

౧౯౭

౬॥ దనుజానీకముచక్రా

గ్నినిముకావారివేల్చినట్లు నియతాత్మంజై

ప్రణవాగ్ని వేల్పుచుండుకా

మునియొంతయుబూర్వకర్మమునునిశ్చింతకా ॥

౧౯౮

౭॥ నిజధర్మాచరణంబే

గుజరులమెప్పించునకలశుభములబెంచుకా

నిజతేజోదర్శనముకా

గజవరదునిభజనచూను నై పల్యమెయకా ॥

౧౯౯

౮॥ పే. ప్రణవమత్రమెన్నఁ బ్రాజ్ఞులసామ్యున్నఁ

గన్నతల్లిబోలుఁగాతఁబోలు

నాత్మమూర్తిబోలు నన్నియునీజాలు

బీజమయపవర్గ భూజమునకు ॥

౨౦౦

క॥ బ్రహ్మలతాలవాలం

బౌద్ధమునర్వార్థసంగ్రహంబగుబ్రహ్మపం
బుద్ధమరహితునకొనగలక
సద్వస్సాయుజ్యమండ్రు సాధులువిప్రా ॥

౨౦౧

గీ॥ దివ్యమంగళవిగ్రహునవ్యమహిమః

గాంచినసుఖయించుమేధావికాంచడెద్ది
యాత్మనాత్మనునాత్మచేనమలభక్తిః
గొల్చిహరికృపఃబూర్ణుడై నిల్చియుండు ॥

౨౦౨

క॥ నిజధర్మముభజియింపక

నుజనుండనిపించుకొనగఁ జూచుచుజగముగ
భజియించెడు మోహగుబున
నిజధర్మంబీశ్వరేచ్ఛనేరఁడుతెలియక ॥

౨౦౩

గీ॥ సన్యసించినపిదప సంసారమగుడుఁ

గలుగులేములుకలుములు గానరావు
శ్రీనివాసునిపదములఁజేరికొల్పు
సిద్ధునకులేవునిధులు నిషేధములిల ॥

౨౦౪

క॥ మనమిటునటుచలియింపక

తనయాత్మగూడుచుండి ధన్యతగాంచుక
దనగురులకు శిష్యులకు
ఘనశాంతిగూర్చుచుండుఁగద సతతంబుక

౨౦౫

క॥ కలజగములన్ని హరియని

తెలియుట తెలియుటయకాక ఫలములు

పలువిధములబరజనముల

వలలబడద్రోయుటదియువలచెనునదియు ॥

౨౦౬

క॥ ఎంచనిచోజగములదా

గాంచడువిశ్వంబుదన్న గాంచకయుట

గంచుకములేకవిభుజై

మించుకద్వంద్వానుభూతి మేలుగించుక ॥

౨౦౭

క॥ తననిద్రయమరణాబని

తనకెప్పుడువిడితమేగును దత్తింబువుడై

కనువిరితియుఘనభయము

గనిదానకయోగనిద్రగనుగదవిప్రా ॥

౨౦౮

క॥ నీనాభేదములేనిదె

యానందంబందునుండునఖిలజగతియు

నానాక్షర సంతానము

లీనంబగుబ్రహ్మమందు లీలకవినుమా ॥

౨౦౯

క॥ భేదముపెంచుచుదానక

మోదింపుచుగడుపుకాలమునుదొక్కెక

లేదనితెలియఁడుజగములు

మాదమునకగోరుదూరమందుండుకటా ॥

౨౧౦

క॥ మలినాగారముదేహము

నెలవగునజ్జతకుమనము నీచుఁడుతాఁజం

చలములివియనుచుఁ గనుచున్

గొలువఁడుజీవుండదేటికోవిష్ట వరా ॥

౨౧౧

గీ॥ సాధుబుధతారకంబు సద్బోధకంబు

సకలశరణంబుప్రణవంబుశంకరంబు

సర్వశబ్దార్థబీజంబు సమరసంబు

మంత్రరాజంబునిత్యంబు మదిస్మరింపు ॥

౨౧౨

క॥ లోకాతీతత్వంబున

శ్రీకరమగుపరమపదము చేకురుదానన్

దాఁకఁడువేటొకదానిని

లేకుండున్ హరినిగూడి లీలాక్షిణి ॥

౨౧౩

క॥ చెప్పించునుగాఁపుంబులఁ

దప్పించునుజన్మభరముదారుణభీతిన్

నొప్పించుదుష్టమనముల

మెప్పించుబుధాభిమంత్రప్రాప్తమున్ప్రా ॥

౨౧౪

ఉ॥ దేవతలుల్లసిల్లఁబరదేవతదర్శనమిగనద్దురుల్

సేవలసంతసిల్లమఱచెన్ గదదాసుఁడుసర్వదృశ్యమున్

గేవలదృక్కుగానిలిచిక్కిరియుఁబూ! నిహించిమిగిలెతా

నానలమూర్తితోఁగనుచునై కృష్ణముభక్తులగూడియాడుచున్ ॥

ఉండఱుబందుగుల్ హితులునండఱుయోగ్యులుభక్తులొదురే
మందునుభూసురాలోలఁనండఱుస్వార్థపరాయణుల్ సుమీ
యిందఱునమ్మించుటతగవేదురదృష్టపుఁగాలమక్కటా
మందునీజేయుచుండఁదరమాయొకమాత్రపువానికూరకే
సందియముల్ హరింపబుధనన్నతమూర్తి నిరామమూర్తిగో
విందువరింపుకన్నులకువిందొనరింపుసుఖంపుమింపుమై॥

క॥ ఫలవాంఛనలనఁగర్చు
బులునఫలతగాంచవండ్రుముక్తికినత్నే
వలుచేయుజడఁడుదానిని
నడుగడఁగునఁగోరిమఱుచుహరిభజనంబున్ ॥ ౨౮౨

క॥ తనునితరముప్రేరేపఁగ
మరుగడనడపుటయెత్తనమునుహసీయతయో
గనిధానంబగుముక్తియుఁ
దనకైతానడువభవముతగులునువిప్రా ॥ ౨౮౩

క॥ తనమనమునహరిఁజూచుచు
తనునితరముపట్టిత్రోయఁదలయూచుచులే
కునికీఁగనిముక్తుఁడందురు
జనులెంతయునతనిఁబ్రీతిసాక్షుదురవనిన్ ॥ ౨౮౪

క॥ నీచులలోచనములకున్
దోచుటతద్దోషమలిసదూషితమైమున్
దోచెనునీలాంగంబని
దాచునుహరిమూర్తిలోనఁదాదాశ్చర్యమునన్ ॥ ౨౮౫

క॥ తెలియక తెలియఁగవలెనను

దెలియండితరంబుతనువు తెలియక యున్నా

తెలియునుద త్వముబ్రహ్మము

గలియునుగురుపాదతీర్థకలనకవిప్రా ॥

౨౨౧

క॥ పట్టుదలమానిహరినెద

గుట్టుగభజించి తెలిసికొనఁదగుఁగదయె

పట్టుననైననుద త్వము

పట్టినగురుమూర్తిపదముఁబాయకవిప్రా ॥

౨౨౨

గీ॥ బ్రదికియుండియుఁజచ్చినపగిదినుండు

నిస్పృహుండైనయోగిసందేహమెడల

బ్రహ్మతాదాత్మ్యబుద్ధిసక్రమముగాఁగఁ

బలుకుభావించుఁజేయునర్వత్తనొకట

యత్న మేలేదువానిమాహాత్మ్యమేమొ ॥

౨౨౩

క॥ ధారుణి గురువిడిచిననరు

నారాయణుఁడేనిఁబోషణ మొనర్పడునూ

నీరమువిడిచిననీరజ

మూరవిశోషించుఁగదదయారహితుండై ॥

౨౨౪

క॥ సిద్ధికినిర్వచనంబది

బుద్ధిరజర్చింపఁ దెలియఁబోలునెయెందుకొ

సిద్ధుంగనిద్వంద్వంబుల

బుద్ధిందలఁచకయత త్వముకొగనకుండకొ ॥

౨౨౫

క॥ నానాత్వమందునై క్యము

గోపక్ష్మగంధంబులందుఁగలుగునజ్ఞానం

జ్ఞానయొడవానినియెడపడి

జ్ఞానింగనిశాంతిగాంచికనియెడవలన్ ।

—౨౨౩.

క॥ ధైర్యంబునననిజేసెను

కార్యంబులగ్రంథమందుఁగనుటావినుటా

దుర్యోజనలకామనుటా

వీర్యముగనుఁగొనుటగాక వీరులనడుమన్ ।

—౨౨౪

క॥ అరింపనివ్యర్థులనున

మర్థింపుచువారివెంటమాటికిఁదిరుగన్

స్వార్థమునెఱవేరదటుప

రార్థమును లేదికపరమార్థమెటులనో ।

—౨౨౫

క॥ పులితన్నుమింగరాఁగా

వలదిదిఘోరాఘమనెడుబ్రాహ్మణుభంగిన్

దులువలునీసుస్థితిఁగని

విలపింతురుగాదెనీకువెట్టియటంచున్ ।

—౨౨౬

క॥ ప్రవిమలమతిగురుపదమే

యవధారణజేయుమింకనైననువెతచే

నవయావనమంతయుఁజనె

భవతారకమగుకవనమొవనమొభజింపన్ ।

—౨౨౭

క॥ వనితయె? కవిత? యటంచున్

మనమునసంశయమువలదుమహిసంసారం

బునుజెంతురుకులకాంతలు

ఘనభోధంబిచ్చువనితకవితయెబాలా ॥

130

క॥ వనితాజనములకలిమిని

దనుతాపమువాయురామతత్త్వముదెలియున్

వననాసంబీక్రియనా

కనుకూలంబగునెయనకుమారామమునన్ ॥

131

క॥ ఘనులుందురుమునులుందురు

వనమందిరమందులక్ష్మీవస్తియించునురా

తనుతాపమతనుతాపం

బునుబోవునువారిసేవప్రణయముబాలా ॥

132

క॥ వనమేజీవనమగునీ

వనుకూలతనుండుమచటనారామంబే

ఘనసంసారంబగురా

ముచులందఱుభక్తకోటిముదమగుబాలా ॥

133

క॥ రాకేందువదనదరికిన్

రాకుండగమ్రొక్కుచుండురాజీవాక్షున్

లేకుండుబాధదానన్

జేకొనుకైవల్యమింకసిద్ధముబాలా ॥

134

క॥ ఇల్లడైకిచ్చితివి నీ

ఋల్లాలాపగుగులిషును హితమతిసేవీ

ఋల్లాలిసింటియయ్యను

నెల్లప్పుడుఁగొల్వశాంతిహెచ్చును విప్రా॥

౨౩౬

ఆ. వె॥ ఆత్మశాంతిఁగొఱఁగానియల్పబుద్ధి

చేతఁద్రిప్పంగఁబడెడుదుశ్శీలురకట

మోహపారిధిఁగుంకితమోభివృద్ధి

చేయుచుందురుతమదుష్టచేష్టితముల॥

౨౩౭

క॥ ఆత్మత్రయపోషణమది

స్వాత్మత్రయతోషణముననలయకయేధ

న్యాత్ములుచేసెదరటదు

ప్రాత్ములకవ్వారిచరితలారయనశేమే॥

౨౩౮

క॥ మరణస్మరణమ్మునగురు

చరణమ్ములవెదకికొనునుశరణంబనిసం

సరణంబుదాఁటుశ్రీపతి

కరుణఁగురుబోధమహిమఁగాంచునువిప్రా॥

౨౩౯

క॥ అనుభవములేనినరులకు

ననుమానముహెచ్చుహెచ్చునభిమానంబున్

గనువారి నెల్లవాదం

బుసేకీఁగుటవారి నైజముగదధర్మిత్రి॥

౨౪౦

క॥ తెలియమినితరుల నెంచుట

వలదుగఁ దాన్వీనుభూతిఁబడసినవారై
 న్నడఁజుఁగోరఁసుపరవాదం
 బులదాల్తురుమానముద్రఁబోవిప్రవతా ॥

అరగ

తే. గీ॥ దుష్టనంగతిదగఁ దెంతశిష్టుఁడైనఁ
 గుండరాతిసిదగులఁబగులునుగాని
 రాముకుండకునాశ్రయమీయఁదాన
 లొంగిపోవునువేయేలభంగమాను ॥

అర ౨

గీ॥ ఇతరజనయోగమెయ్యెడఁబతితుఁజేయుఁ
 జేయునాత్మీయజనయోగమేయనఘుని
 బాగునోగులేదుసదనద్యోగకలనఁ
 దెలియమెట్టెట్టులోఁపల్కిచెడుదురుకద ॥

అర 3

క॥ కానకానీఁకమానముఁ

బూనుముసగ్గురునిపాదపూజలుపనిగాఁ
 బూనుముయోగములోనకా
 బూనుముజ్ఞానంపుముద్రపూర్ణతగలుగుకా ॥

అర ౪

క॥ నమ్మినబుభాళికిగురున

దమ్ములుదమ్ములగుశివసదమ్ములగునద్వం
 ద్వమ్ములగునుగవితకుసుప
 దమ్ములునుపదేశవిధిసదమ్ములువత్సా ॥

అర 5

క॥ ధ్యేయమునదు పాయమున
 ద్వేయబభిమానహరిముక్తి ప్రియమున్
 గాయత్రీమంత్రార్థం
 బేయగుఁబరమార్థదంబుహితకరముగదా ॥ ౨౪౬

క॥ తా లేనని తెలియుటచే
 మేలేమియులేదుగాని మిథ్యాజ్ఞానం
 బీలీలనాశ్రయింతురు
 కాలోచితతాత్యక్తకర్మకాంక్షనోమూఘల్ ॥ ౨౪౭

క॥ మనమెపుడు శాంతిచుండున్
 మనచుపుడేగొఱ్వంగలముమాధవ్యవస్థముల్
 మనగలముమాధవాకృతి
 మనచుదిశాంతిచుస్మరణమాత్రనఁగాదే ॥ ౨౪౮

క॥ ఒక్కటిరెండుగనుండున్
 ఒక్కఁగనారెండునొకట సామ్యమునొందున్
 నిక్కబొక్కండయ్యిన్
 దక్కినజీవులకుభేదదర్శనమొనఁగున్ ॥ ౨౪౯

గీ॥ పుట్టినపుడెచావుమొదలు మెచ్చునునీతి
 జన్మకర్మంబుఁబెంపఁడు సాధుబెంపఁ
 దాశఫలముచెట్టువిడిచిధరణిఁగూలు
 సంతుదనుకనుబడుచుండుసంతతింబు

జననిగర్భంబునందుండిజారునరుని

జన్మమాదిగమరణంబుజరుగునట్లు ||

౨౫౦

క॥ ఉరగంబునకిలబలకర

మరయంగనిజవిషముపరులనదియేచంపున్

బరధర్మాచరణంబటు

గరులకువిషతుల్యమగుటనచ్చదుమునికిన్ ||

౨౫౧

క॥ ముక్తున కెద్దియులేదట

యుక్తులనూహించువారికుండు నెజ్జన

న్ముక్తియనిదేహముక్తియు

యుక్తుండాకౌటిరదెలియునొకటిగవిప్రా ||

౨౫౨

క॥ మనముననరిషడ్వర్గము

లనయముజనియింపకుండునట్టులఁ జేయన్

మనుజులయెడక్షుచుగాదది

మనమిటునటుఁ జెదగనీడుమహాసీయతకై ||

౨౫౩

క॥ సంకల్పచంక జాతక

శంకుండుజీవుండుకర్మలాంఛనఁడంత

శ్శంకోపార్జితదేహుండు

పేంకటపతిసర్వమనుచువిశ్వముమఱచున్ ||

౨౫౪

క॥ అంతయుమిథ్యయగు నవ

సాంతరమున దానితోఁగఁగఁహాదముసీ

వెంతయు నభిమానంబున

భ్రాంతిఁబెంచెదవు విప్రబద్ధకమెందున్॥

౨౫౫

క॥ జగదాత్ముఁడు శ్రీరాముం

డగుటఁగదాధన్యులయ్యు నాత్మాలంబు

డగురాముని నిష్కారణ

ముగఁగొలుతురు దేహమాత్మమునుదగులుగతిన్॥ ౨౫౬

క॥ వేతనమునకై భృత్యులు

ఖ్యాతికిఁగలవారు డబ్బుకై నిరుపేదల్

భీతినిఁగ్రూరులుస్వాత్మ

ప్రీతిగధీరులును నీతిఁబెంచెదరిలలోన్॥

౨౫౭

ఆ. వె॥ తేలిపోవుచుండుదీర్ఘపైఁగాఢ

మదిప్రవాహవేగమందినట్టు

లాత్మసహజమైనయానందమయ్యయో

మూర్ఖతతికివిషయములనుబొందు॥

౨౫౮

ఆ. వె॥ చేయఁగోరుదానిఁజేసినదానినిఁ

గూర్చిచింతయాత్మకుదురుచెఱచు

నొచరించుకర్మమానందమేయిచ్చుఁ

గవులుబ్రహ్మమరణుగర్భమండ్రు॥

౨౫౯

క॥ చేసినదానికిఫలముల

నాసింపమినిముసమైననాలోచింపం

గాసాగమిభావికినా

దాసీన్యముప్రకృతకృతిని ధన్యనిజేయు॥

౨౬౦

క॥ చూచుటమానుట వెనుకకు

జూచుటసర్వంబునాత్మజూచుటయటుపై

వేచుట హరిపదమునమన

మూచుట సర్వంబుమఱచియుండుటయెటులో॥

౨౬౧

క॥ గురుమిత్రరుచినిదెల్పంగ

బరమార్థమరందమొసంగభక్తాళికిమో

క్షరమానిలయంబగుటకు

నరవిందంబయ్యెసహృదయహృదయమౌరా॥

౨౬౨

క॥ గురుమిత్రచరణసేవా

చరణాతురశిష్యహృదయజలజమువిచ్చు

బరమాదైకస్వరాయణ

వరభక్తాళియమృతంబుబడయుచుమెచ్చు॥

౨౬౩

ట॥ దేహివసించుదేహమునదీనునిభంగిగృశించునంతలో

నూహజనించునద్గురునినుత్తముగొల్పదదీయబోధచే

నీహానశించుయోగమున నెంతయుశాంతివహించుభక్తితో

శ్రీహరిని నెంచుమించుభవసింధువు వేగదరించురాముడై

ఉ॥ కోరిభజించుసాధులకుఁగోవిదులుజ్వలపూర్ణతత్త్వమున్
సారపువాక్కులందెలిపిశాశ్వతసౌఖ్యమునిచ్చిప్రోచుచున్
భార్యఁజేరునంతకునపారకృపాకరదృష్టిచేసహ
స్రాతమునందునిల్పఁగలకావులసాటియెవండుధాదుణిన్ ।

క॥ హరిహరులసఖ్యమరయఁగఁ
బరమోత్కృష్టంబునిజముబ్రహ్మమములువా
రిరువురయినఁదచ్చరితలు
షరమాద్భుతభేదభంగిఁబరగుంగాదే ।

౨౬౬

క॥ గుణములుగణములుసేవక
గణములురూపములుకృతులుగాధలుశక్తుల్
గణుతించిభేదమైక్యముఁ
బ్రణుతింతున్వాత్మధర్మపరతన్విప్రా ॥

౨౬౭

ఆ. వె॥ తెలిసినట్టిఁడేనుదెలియఁడువీడన్న
తెలివి తెలివియగునెద్దిజవరేణ్య
బ్రహ్మమయముజగముభ్రాంతియావైకుంఠ
పాళియందుఁబెద్దపామువోలే ॥

౨౬౮

—: పరమబోధ :—

క॥ దుర్జయమగుకృత్యమునువి
సర్జింపఁబోధఁజేసె సారథిగాఁదా
నర్జునునకుశ్రీకృష్ణుఁడు
మార్గాలముకొవ్వమట్లుమఱచినభంగిన్ ॥

౨౬౯

క॥ మఱచినదానినిజ్ఞప్తికిఁ
దఱచుచుచులోనఁదాచుదజ్ఞజ్ఞులబోధల్
కఱచుచుఁగాఘాకృతితోఁ
దెఱచునుజ్ఞాననయనముపధేశంబిదియే ॥ ౨౭౦

క॥ అమనస్కమనఁగ సనమది
విమలమగుటవడినిమలమువిడుదిగఁబడఁమిన్
గ్రమమెఱుఁగమిలేకుంటని
కుమతులువచ్చియుతురదియుఁగూడునెవిప్రా ॥ ౨౭౧

క॥ తలఁపులకెడమీయకలో
పలిఁక్కిప్రబలుతపసిబయలుపడెడుచో,
నడువకదుమికెడుమృగమటు
కడువేగంగడచిపూర్వగతిశాంతించున్ ॥ ౨౭౨

గి॥ స్వస్వరూపానుసంధానసరణిజగము
సీకుచాకునులోకులకేకరీతి
స్వగతిస్వస్థితిద్వంద్వంబుబ్రహ్మమొకఁడ
యాత్మయోగమ్మునందునోమ్మందువిందు ॥ ౨౭౩

క॥ తెలియమి తెలియుట తెలియఁగ
వలచుట తెలివాత్మదనుచువైరాగ్యమునన్
నిలుచుట యాత్మగభవమునఁ
బడియుం బడకుంటక్లిధియుపాయమువిప్రా ॥ ౨౭౪

- క॥ అనుకొనుచుజీవుడుండఁగఁ
దనమార్గముతానుబట్టుపైవముభవితే
కనికనముకెంటినాత్ముడు
తనకన్యంబొందులేమిదాదాత్మ్యమునకా ॥ ౨౨౪
- క॥ చింతయునిశ్చింతయుని
శ్చింతగనేకలుగుచుంటచేనాకెంటకా
సుతయుస్వాతంత్ర్యములే
దంతయుఁబరమేశ్వరేచ్ఛనగుటకవిప్రా ॥ ౨౨౫
- క॥ కృతకృత్యుడుఁడుఁగాఘా
కృతినిర్వృతినొందుచుండుఁగేవలమాత్మ
స్థితినుంకునెందుఁగనఁడుత
దితరమునిగుసాధికుడయియులఁగలినైనకా ॥ ౨౨౬
- ఆ. వె॥ కట్టెగృహముత్వప్తకట్టెగృహస్థునా
వార్తపుట్టినట్లువసుధలోనఁ
జేయుజీవుడంచుఁజేయునీశ్వరుడంచు
వార్తతెలిసిమెలఁగవలయుబుధుడు ॥ ౨౨౭
- క॥ ఈపద్యములాలించినఁ
బాపముశమియించుజన్మభరముహరించుకా
బ్రాహ్మగుహరిచరణంబునఁ
బ్రాపించుకాభక్తిముక్తిభాగ్యముమించుకా ॥ ౨౨౮

క॥ వినిశారదాంబ నివ్వధి

వినుతింఁచెఁబరమశాంతి విప్రుండమ్మా

నిని తనకై జనియించిన

దని పరమేశ్వరునికరుణయానినర్వంబుకొ॥

౨౧౬

—:అన్నంభట్టు శారదాంబనుస్తుతించుట:—

శ్లో॥ శ్రీదేవీంతాం మమహృదిపరాం భావయేబ్రహ్మనిస్థామ్

సర్వారానాంసరసవచసాంసాధులోకస్యదాత్రీమ్

మిత్రాకారాంబివిడతమసోయోగినింహంసవేద్యామ్

నిత్యంప్రాప్యాం గురుకరుణయాపద్మసేత్రాంపవిత్రామ్॥

దండకము:—శ్రీమానినీపాదసేవారతికొసాధుసత్సంగతికబుద్ధి

శ్రీభారతిక నిన్నుభావించెదక, సక్తిసేవించెదక

భక్తిగావించెదక నీదుసంకీర్తనల్ సాధుభక్తుండనై

శక్తియుక్తుండనై పాపముక్తుండనై సిద్ధనాశ్వరీ

భక్తలోకేశ్వరీ యోగిసద్గమ్య మజ్ఞానవిచ్ఛేదకంబా

ర్తినంహారకంబైనతత్సాక్షి నానందవార్ధిందగన్నిల్ప

నీకుందగుకదల్లి సద్దేమవల్లి సుయోషిన్మతల్లి నమస్తే

నమస్తే నమస్తే నమః

౨౧౭

క॥ నీయండనుండభక్తుండ

జేయుండై సేవకులకుఁజేయుండై స

దేయుండై సిద్ధుండై

సేయుండై హిరణ్మునాంభ సేయుండుజననీ॥

౨౧౮

క॥ తల్లి కవిజనకల్పక
వల్లసాధ్వీమతల్లి పరమపురుషహృత్
ఫుల్లారపిందమందిర
తల్లక్షణలక్షి తాత్మ ధర్మశుభాంగి ॥ ౨౮౪

క॥ జీవేశ్వరైకమబ్బంగ
భావాతీతాత్మవయ్యభక్తులకొఱకై
యీవిధిజనియించుటరయ
నీవేముక్త్యంగనవుగ నిజచుదిశల్లి ॥ ౨౮౫

క॥ ముట్టితిఁ గైవల్యంబిటు
పుట్టితివేఱొక్కమాటుపురుషోత్తముఁడే
పట్టుగనిల్చెనునాయెడ
నుట్టివడుకొరసములెల్లనుత్తమశరణికి ॥ ౨౮౬

క॥ వందనమొనరించెదనీ
కుందనయుడనగుట భక్తికోబులతోనా
నందంబునననునించుము
సుందరపదములనుజూపుచుకొ జగదంబు ॥ ౨౮౭

•ఉ॥ కోరితడంబుఁజేయననుకూలపున్పత్తినిచన్ననిన్ననే
నారయనెంతవాడఁ బరమాత్మతే నీదిగువృష్టినాశయి
బారంగసర్వపాపములఁబారంగఁజొరేతెఱవార్చిపుణ్యని
స్తారమునకొవ్వదీయఁచినాశముగోలిభివాగ్ధదాటఁగఁ
బారముగంటిఁగంటి శివపదములకొచ్చిలయినవైరో ॥

ఉ॥ సప్తినపుణ్యపూకుషులు నాశములేనిపదంబున న్నివా
సమ్ముసుటింప సర్వమునసారముగామది నెంచిమించి స
త్యమ్ముస్మరింపుచున్ బరమధాన్యకృత్తిజరించుచుండ్విరే
ఫమ్ములువోలెనంతము భక్తులుగొల్తురునీపదాబ్జముల్ ॥ :

క॥ సర్వముఁదెలిసిననినే
గర్వితమతిఁదొల్లికన్నఁగానకతిరుగన్
బూర్వంపుఁబుణ్యవశమున
నిర్వాణబోసఁగినావునీవై కరుణన్ ॥ ౨౯౦

క॥ పొగరెక్కినదుర్జనములు
నగుదురునీపదభజనంబునఁదగులన్
వగరెక్కినవాలుకకున్
దగునాసొగసైనపప్పుదప్పశమెందున్ ॥ ౨౯౧

క॥ కంటిన్ నీకృపమూఁటిని
గంటిన్ రెంటిన్ గడవఁగఁగంటిన్ మార్గం
బుఁటిన్ నీనామముచే
కొంటిన్ గైవల్యుడముకుదురుగఁదల్లి ॥ ౨౯౨

ఉ॥ కౌలమువ్యర్థపుచ్చుట యకౌరణవైరము దుష్టివాసనా
జాలమునందగుల్కొనుట చంచలభావము రిక్తమంధలున్
జాలనినాటిభగ్యమది చాలుననీపదపద్మసారమే
నోలెపభాగ్యముమ్మునిచుగిల్పఁగనీ వాముచాలునత్యంత

క॥ జీవేశ్వరై కృమియన్
 నీవేగదదివ్యశక్తినిజముగనన్నన్
 గావుముయుష్మత్పదరా
 జీవములేసుమ్మనాకుజీవనమంబా ॥

౨౯౪

క॥ జపవిధివిధివిద్యలగును
 కృపసంపాదించినీవు కేలూతయిడన్
 నెపమొకటిగలుగదేశము
 మపలుడనై యింకఁదిరుంగఁజాలనుదల్లి ॥

౨౯౫

క॥ ఓమ్మనియెడఁదవదాసో
 హమ్మనెదసతతపమోధిసోహమ్మనెదన్
 హమ్మనెదబంభరమనై
 కమ్మనితేనియలఁగ్రోలఁగన్ గురునూక్తిన్ ॥

౨౯౬

క॥ తఱచుగభవాద్ధిదరిదితి
 నెఱచితిబడబాగ్నిఁజూచివిజ్ఞతకైవే .
 పఱచితిసద్బోధలచే
 మఱచితిసర్వంబునిన్నుమాత్రముచుఱవన్ ॥

౨౯౭

క॥ కీర్తింపఁగలనెనీస
 ద్వర్తనములఁగల్గుమహిమ వైరాగ్యంబున్
 మూర్తీభవిం చెవాకని
 చేర్తున్ గాకెదనుజ్ఞానసిద్ధికిదేవీ ॥

౨౯౮

క॥ సన్నిధియేబలమందురు

విన్నపమేనొకఁడొనర్తువినఁదలఁచినచోఁ

గన్నమ్మాకన్నిమ్మా

సన్నిధిని నిలిచితపమునల్పదఁజుమ్మా ॥

౨౯౯

క॥ గంగాయమునావాణీ

సంగంబునజలకమాడినద్దురుమ్మార్తి

సంగముఁబొయుటకైయు

పొంగుచునేఁగొల్పుచుంటపుణ్యముగాదే ॥

౩౦౦

క॥ తనవారనిపెటవారని

మనమునఁదలపోయరాదుమనవార్తెనకో

మనసిచ్చిమాటలాడుట

యనుకూలపువృత్తినుంటయదినాక్ష్యంబౌ ॥

౩౦౧

క॥ నినుఁజేసెనుమముఁజేసెను

గనుఁగొననొకదేవుడన్నజ్ఞానంబున్నకో

మనలందఱనొక్కేడనిటు

గనిముదముంగొంచువాడుగొడేవాడే ॥

౩౦౨

క॥ కథలంజెప్పుచుబాలుర

నధములఁజేసెదరుతల్లి యాధ్యాత్మీకుల్

బుధసేవాపరతంత్రుల

కథికారముకొలఁదిధరణి నబ్బేడివిగదా ॥

౩౦౩

క॥ వినుతించిప్రణవబీజం
 బునునిరుగవి మోదమందిము క్రిందంబున్
 గనిభక్తకోటిగొల్వంగ
 పదుకూలతబ్రహ్మవిధుడనై విహరింతున్ ॥ 308

క॥ నీసన్నిధినివసించిన
 పాసననశించునరుడుడై రాగ్యమునన్
 జేసినతపముఫలించును
 యదానీనుండౌనుభక్తుడౌముక్తుండౌ ॥ 309

క॥ నీసన్నిధిగల్పింపుము
 నీసత్వముచేతఁదెలుపునీత త్వంబున్
 నీసరినీవునుపదురు
 కేసరిమిమ్మిరువుర నెదఁగీర్తింతుసదా ॥ 310

క॥ సన్నవనందనవనమా
 విన్నపమేనొకఁడొనర్తువినఁదలఁచినచో
 నిన్నే నమ్మినగురువు
 త్రున్న నుదీవింపుమమ్మరొనిత్యమ్మున్ ॥ 311

క॥ తల్లీనీమృదుపదముల
 నుల్లంబుననిల్పిభక్తుడుత్సాహమునన్
 గల్లజగంబులఁగానక
 మెల్లనద్వద్వంబుమించు మేలుంగొంచున్ ॥ 312

క॥ వర్ణింపలేమినాలుక

పూర్ణంబగుతత్త్వముఁదెలుపుభవద్వాణి

గర్జరసాయనమంచుభ

వార్ణవమున్దాఁటుసాధులర్థింతునదా ॥

308

క॥ ఐనకాగీర్తనఁజేయఁగఁ

బూనితినాయందుఁగరుణఁబూనుమునాచే

నైన్కాగాకున్ననునీ

వైనంగృహఁబల్కనీయవాజగదంబా ॥

309

క॥ తనబాధఁదొలఁగఁజేయఁగఁ

దనయునకుభక్తికలదుతల్లినిసేవిం

పనుగాదుకాదుకాదది

మనమెఱుంగనిదొంగతనముమహిలోఁగలదే ॥

310

క॥ అవశంబైమనముండఁగ

శివశివతనకొఱకయనఁగఁజెల్లునెలేదా

శివపరమేయనిదబ్బరఁ

దవిలివచింపంగనగునెదాసునిభక్తి ॥

311

క॥ వేదాంతముయోగంబున్

వాదములన్వేఱువేఱుభక్తుండైనీ

పాదద్వంద్వంబేయనుఁ

గాదేసేవాఫలంబుగాదెమదంబా ॥

312

క॥ అంతయుమిథ్యయనువా

శైంతవచించిననబద్ధమేయుగుగలలో

నింతయబద్ధముమెఱకువ

నంతయుశూన్యముసమాధియందుననంశా ॥

308

క॥ దుర్మార్గుడనేననినా

మర్మముఁదెలుపంగవినియుమాతల్లీనా

కర్మఫలంబెట్టిదొకడ

ధర్మంబెఱిగించితననుధన్యునిఁజేయక॥

309

క॥ కొంటెఁజేసినపుణ్యం

బుంటకగుణములునెపుడునూహలచేతక

బుంటయనియెంచుచున్ని

మృంటకమైనట్టిపథముఁగాంచుటజననీ ॥

310

ఆ. వె॥ పెక్కుబంధములునుబొక్కలుచిక్కులు

వలనుబోలుసృష్టివలచునెకఁడు

పురుగువోలెనొకటఁబురుషోత్తమునిస్మరి

యించుచుండుభవముఁద్రుంచుచుండు ॥

312

క॥ శక్తికిసృష్టిచెడుచో

శక్తియెలేకుండభక్తిసారముఁగ్రోలక

ముక్తంబైయాసారము

సక్తిశ్రీశారదాంబసరఃజనించెక॥

313

క॥ కోటికిన్ నై నన్ గొదవే
నాఁటికి లేదమ్మనిన్ను నమ్మినకతనన్
సూటిగఁద త్వముఁదెలుపఁగ
నాఁటెన్ నీబోధహృదయనశినముబోటి ॥

౩౧౮

ఉ॥ శ్రీమాత్రాకృతిబ్రహ్మవిద్యసిరులన్ బ్రేమంబునన్ మాకునీ
భామారత్నము శారదాంబసృజియింపబడ్డదంచంతరా
రామానీకముమెచ్చుచుండవినిస్వర్గాదిభ్రమల్ లేమిశ్రీ
రామారాధనదీక్షఁగాంచిశివమున్ బ్రార్థించినేవించెదన్ ॥

క॥ వినుతించి శారదాంబన్
మునినన్నిధి కేఁగియోగిముఖ్యులుగొలువన్
గనకాంబరుతత్త్వముప్రజ
కనువుగబోధించుహంసనతులితభక్తిన్ ॥

౩౧౯

క॥ కనియన్నంభట్టారకుఁ
డనియెచుసభవాప్రీతి నొనాననఁగా
మునికృపనానందపురం
బుసమాకండఱకుఁగుశలముగదాయనుచున్ ॥

౩౨౦

— పరమహంసనన్నంభట్టస్తుతియించుట —

శ్లో॥ అచ్యుతానందయోగీశమదేశి కేశంమునీశ్వరమ్
త్రికూటవాసినంపందేభక్తాభీష్టప్రదాయకమ్ ॥

౩౨౩

శ్లో॥ శాంతిస్సదాయస్యకృపాకటాక్షాత్
జ్ఞానంచమేయస్యవచోఽన్ముతత్వాత్
ముక్తిస్తుయద్ధర్మనమాత్రలాభాత్
తప్తేగతింసద్గురుమాశ్రయేఽహమ్ ॥ 3.౨౪

శ్లో॥ జానేనజానేపరమార్థసారమ్
జానేనదానేకిమప్రివీణః
జానేఽభిమానేహమహూనిమగ్న
స్థానేఽసమానేత్వయిభక్తిరస్తు॥ 3.౨౫

శ్లో॥ మాతాపితాసర్వకళాసునేతా
దాతామహాత్మ్యబుధసేవితాత్మా
యోమేఽభవత్తారకమంత్రమూర్తిః
వందేముకుందప్రియభక్తమార్యమ్ ॥ ౪.౨౩

శ్లో॥ వాణీంగీరీశంవనజాతనేత్రమ్
బృందారకారాధితపాదపద్మమ్
వందేగణేశంభవవిఘ్ననాశిమ్
సందేహవిచ్ఛేదకదక్షమాస్త్రమ్ ॥ ౪.౨౪

శ్లో॥ ధర్మార్థకామావిపరీతదృష్ట్యా
సంత్యజ్యముహ్యంతివిముక్తిలోభాత్
లోకేబుధాన్తారికిమాన్మిన్మిమ్
జానంతిభక్తాఃపరమార్థదృష్ట్యా ॥ ౪.౨౫

శ్లో॥ సంగంపరిత్యజ్యగురూక్తమంత్రమ్
నిత్యంస్మరన్నస్మిముకుందమాద్యమ్
మౌనంసమాశ్రిత్యగురుప్రసాదాత్
ప్రాప్తస్సదాశంపదమాత్మనిష్ఠమ్॥

39

శ్లో॥ చిన్మూద్రయాభద్రముపార్జయత్వమ్
మౌనీభవస్వాత్మనివేదనార్థమ్
ఇత్యేవయోబోధయతీశ్వరేశో
నఃపాతునిత్యంశరణార్థినస్సః॥

330

శ్లో॥ దేశికేశమహాపదం దే
రమ్యంరామభామృతమ్
పిబంతంయోనిభిర్జ్ఞేయమ్
జ్ఞానముద్రాంకితంసదా॥

331

శ్లో॥ భవసాగరతరణేమమ
భవతుమనోవృత్తిరభవభవ్యాపిమలా
తవచరణభ్యానసరా
శివరామబ్రహ్మతత్త్వసిద్ధిసమగ్రా॥

332

శ్లో॥ లోకానపిసకలాన
స్తాకానందాః కుకుష్పసుజనానస్తాక్
స్వీకృతభక్తాః యుక్తాః
శ్రీకరశాంతించదేహిశివకైవల్యమ్॥

333

క॥ శ్రీశంకరగూఢముఖవ
నాశంకరమభయదంబునానాకరమున్
బాశుపతంబనపాయని
కేశవనుతమగుప్రణవముగీర్తింతునదా ॥ 338

క॥ నీస్తోత్రపఠనమయ్యది
యస్తోకానందదంబహర్నిశమున్ వి
శ్వస్తుత్యభక్తకోటికి
వస్తుజ్ఞానంబునిచ్చువై రాగ్యంబున్ ॥ 339

క॥ మూర్తిత్రయరూపమున
త్కిర్తిప్రదమ్మూర్తిహారముదిన్యమిసఘమున్
మార్తాండకోటితేజ
సూర్నిర్మిత్తదనరారుమూర్తిబుద్ధజేర్తున్ ॥ 340

ఉ॥ జగములునిజలీలంజే
యంగఁబెంపంగనంహరింపనౌటజలధిని
పుగయోగనిగ్రంగనియెడు
ఖగవాహనుఁడిచ్చుచునకుఁగల్యాణంబుల్ ॥ 341

క॥ ఆస్తికులమగుటనీచప్ర
శస్త్రంబగుబోధకతనెసద్గరుమూర్తి
స్వస్తియెమాకెపుడుభవదు
హస్తీబ్రహ్మనుభూతిభగవత్ప్రీతిక ॥ 342

క॥ గురుమూర్తిఋణముదీర్పంగఁ

దరమానావంటితుచ్చతమునకునతఁడే

కరుణించిముక్తుజేయన్

స్థిరకల్యాణంబుమాకుసిద్ధించుగదా ॥

339

క॥ శంకరచరితననుమనుప

శంకలడఁపబోధమెప్పుడుజపియింపంగా

నోంకారమంత్రమిగుగు

వేంకటపతిమమ్ముఁబ్రోచు వేడుకఁగూర్చెన్ ॥

340

క॥ వరదుఁడునాగాభరణుఁడు

పరమాస్తుఁడుయోగినుతుఁడుబ్రహ్మంబచలా

కరుఁడునుబిల్వప్రియుఁడగు

తిరుమలహరిహరుఁడుమమ్ముఁదీరముజేర్చున్ ॥

341

సీ॥ భాషాబ్ధినిలమహాభాష్యనౌకనమర్చి

శిష్యులదాఁటించు శేషమూర్తి

నిర్వాణనాథుండుసర్వజ్ఞుఁడగుటస

న్మంత్రోపదేశానమంత్రమూర్తి

శ్రీరామభక్తుండుశ్రీతజనపోషణ

సచ్యుతారాధనసచ్యుతుండు

జేదవిహితధర్మవేదాంతవేద్యుఁడౌ

నపవర్గమూర్గంబుకృపనఁజూప

స్వాతంత్ర్యముననొప్పసర్వతంత్రములందు
 సుపకారబుద్ధినినుమకుఁబఱియె॥

గీ॥ ఇట్టిసద్గురుపాదంబుఁబట్టిపట్టి
 పుట్టులేనిగురునిపట్టిపట్టుపట్టి
 యుట్టిపడనవరసముల్కముచితఁఫణితిఁ
 బల్కునాలించిపాలింపుచచ్చనాథ ॥

3౪౨

గీ॥ పరమభక్తుండుదాసుండుపార్థివుండు
 నిన్నుఁగీర్తించుచుంటచేనిర్మలుండు
 రసనుబాలించుఁగాతనిరంజనవిభుఁ
 డార్యనుతగుణవంత యనంతశాంత ॥

3౪౩

క॥ వినుతింపమువృత్తాశ్రమ
 మునఁగలపెద్దలకుఁమొక్కిముదముననానం
 దనగరికిఁజనిరిశాంతిం
 గనియూత్రాఫలమునపుడుగనిశ్రీనాథా ॥

3౪౪

గీ॥ దిగువతిరుపతిలోఁగలదేవళములఁ
 జేరితద్దేవతాళినర్పించియోజఁ
 జనుచుబద్ధసరోవరమునన్మగుంకి
 సూర్యనారాయణునిఁగొల్చిసాంపుమీఱ ॥

3౪౫

క॥ అంగజజననినలక్ష్మే

మంగాంబభక్తిగొల్పిమాధవ! వారాఁ

డంగపిలత్తీర్థమునజని

గంగాధరుఁబూజచేసికదలిరివేళ ॥

338

—: శ్రీకాళహస్తియాత్ర :—

ఆ. ప॥ అధ్వమందుఁగాళహస్తినినాదిదం

పతులఁగాంచగ్రుంకిస్వర్ణముఖిని

భక్తిపల్లవింపభట్టువొగడెనిట్లు

నూత్నదీక్షగరిమనుంకుజేసి ॥

339

శ్లో॥ మనసిజకుసుమాస్త్రాత్ మానినీదృష్టిపాతాత్

పశుగృహధనదారాపత్యనంసర్గదోషాత్

పరశివగురుసేవాప్రాప్తవిద్యాభిమానాత్

పటుతరభవపాశాత్ పాతునఃపార్వతీశః ॥

340

శా॥ మున్నాకన్నఁడుపండితుండెకవియేపూజావిధానంబునే

గన్నాడేగురుసన్నిధిజమలచీకాకేలచీ! కాకతాఁ

గన్నిచ్చెగ్గురుభక్తినంచుగృహతోగైవల్యమీయంగనే

నన్నీయమఱియేమిసేయఁగలవోనాతండ్రియూహించితి

జెన్నాముక్తినిగూడఁగామమడఁతో శ్రీకాళహస్తిశ్వరా ॥

ఉ॥ నిత్యమునంధ్యలందురమణీయముగాఁగఁగ్రదిమూర్తులొక్క
శృత్యము సేయుచుండరమణీమణిసంతసమందునట్లుగా [భా
నత్యముసీపునీపదమునమ్మతిదేవికొసంగఁబూర్ణమా
నృత్యపురంగమీభ్రమరనీరజరంగముచంద్రశేఖరా ॥ 3౫౦

జ్ఞ॥ సదాత్వత్పదాంభోరుహాయుగగతాభక్తిరమలా
మమాభీష్టంసర్వంజననిసఫలంసత్యమకరోత్
మదోన్మత్తోఽహం తేచదకథముపాసా మమ శివే
సుతత్త్వంహ్యత్రైకోగుణాతిమహానందభరితః ॥ 3౫౧

క॥ దేవీంధ్యాత్వాకాశం
భావాతీతాంచసక్షలభక్తాభయదామ్
జీవేశ్వరైక్యభావమ్
కైవల్యంభజతికోపిఘ్ననగురుభక్త్యై ॥ 3౫౨

క॥ శిశువులబలెజరియించెడు
పశువులకుంబతియెనీకుంబతిభోకములన్
వశపణిచెడునీమాయా
వక్షుడై నీయగుదునిలిచెబలమున జాలా ॥ 3౫3

క॥ గంగాధరసంగంబున
గంగయొపార్వతియొసుఖముగాంచెదచాగా
యంగనలిద్దఱుపోరంగ
మంగళికగుండయ్యెమాకుమావసుడంబా ॥ 3౫౪

క॥ కనిపర్యమంగళయనన్

ఘననామముదాల్చెత్త కింగంగమువేవే

కనకాంబరపూదములు

త్వేనుజిత్రమయాడువారిశీవిమదంబా ॥

374

క॥ హరిహరమూర్తిద్వయమున్

బరమార్థప్రదృష్టిజూడఁబరమాత్మయయుం

చరసియెకాబోలునటు కు

చరిత్రలెగంగయుభవానిశంకరమూర్తుల్ ॥

375

క॥ ఏపద్యమందునైనన్

నీపదవర్ణనముజేయనిజముగనంబా

నీసాదపద్మసారమె

ప్రాపగుఁగదద్వానిఁగొల్పుభక్తాళికిలన్ ॥

376

క॥ ఆసారమంచుదెలియక

మాసారమటన్ననోటిమాటలులోటే

వీసముడమ తెలివినినగు

నేనచుయంబునకుఁదోచుదెద్దియుబాలా ॥

377

క॥ పలికినదానినిబలుకుచు

బలుకునువేఱొండుపలుకుభక్తులువొగడన్

పలుకులునీపదనీరజ

గళితసుధాధారలగుటఁగాదేదేవీ ॥

378

క॥ కైలాసగబొనిలయము
పాలించెడువేళజగముభక్తిచెడుచోఁ
గోలాహలముంజేసెడు
వేళన్ నీవెందునుందువేళివకాళీ ॥ ౩౬౦

క॥ లోకముకొలిమియయనఁగా
లోకమునన్ జీవతతికిలోలతయేలా
తాఁకినఁదెలియునువేడిమి
నీకరుణకుమొట్టఁబెట్టనేర్చునుదేవీ ॥ ౩౬౧

క॥ పండితుడగుఁబామరుడగు
మొండియగునువాడెయుత్తముండగుధరలోఁ
బండున్ బచ్చిగనుండున్
జండీ నీపన్నుగడలజగములుమెలఁగన్ ॥ ౩౬౨

క॥ స్మరణంబెంతయొనర్చిన
మరణముపర్యంతముండుమఱపు సదానిన్
ననుండెపు సమఱివకయహరి
చరణంబులుగొల్పనేసినదత్తబడయున్ ॥ ౩౬౩

క॥ చారునముంచినగరిఁటెన్
సారంబుండియునుఁదెలియఁజాలదుగదయి
దూరుఁడెడఁచియగుచుజనుఁ
డారామునితత్త్వమెఱుంగఁడంబామరములే ॥ ౩౬౪

క॥ కరుణాకరశంకరనీ

చరణాబ్జచుజహరిసకలసన్నతమంబా

భరణముతదీయసేవా

చరణముకరణమువిముక్తిసంపదవడయన్ ॥

3౬౫

క॥ బంధురవాగ్ధానీపద

బంధమునన్ జక్కుకొనమిబంధితుడౌరా

యంధత్వముగ నెమత్తత

నంధతకున్ మూకతయదియకాపధమంగన్ ॥

3౬౬

క॥ పదములుగాంచకమూకై

పదములుగాంచుటకుగనులు బాగుగఁ దెలుపన్

మదముడిగియంతయున్ ద్వ

త్పదముసంగనిక నెనుబరమపదముమదంబా ॥

3౬౭

క॥ దేవీ స్రవరాజమువిని

జీవుండిలభయముదక్కిసిద్ధముతుదకున్

నీవాడఁ జేరగలఁడౌ

నీవాఁడేభవమువాడనిజముగ నంబా ॥

3౬౮

క॥ నీపదహంసకనాదం

బాపట్టికిఁజోలగాఁగహంసంబైతా

రూపరులగువనితలఁగని

చేపట్టెడుముక్తికాంతఁజేరెడుచేష్టన్ ॥

3౬౯

క॥ తనువునునువు సమ్మచు
మనమునఁజిత్రించువిధులమనుజుఁడుధరలోఁ
దనకుందాఁదోచమిచే
ఘనుఁడగునీబలముగలుగుకతనమదంబా ॥

30

క॥ అన్నియుసాధనములనఁగఁ
గన్నమ్మా! దేనికన్నఁగరుణఁదెలిపెనీ
యున్నదిలేకున్నదియను
కొన్నదినున్నయనియాత్మఁగొల్చెనుకొఱకే ॥

320

క॥ దెబ్బలుపడుటకుభేదం
బబ్బదుకొట్టుటకుభేదమబ్బదెధరలో
నబ్బునెశమదమములుదా
నబ్బకయైక్యంపుష్టానమదిజగదంబా ॥

329

క॥ మూర్తిత్రయముగతిబుధులు
కీర్తించుట నెపుడునిన్నఁగేవలమార్యా
వర్తముశినశక్త్యాత్మక
మూర్తినివారకమునయ్యెనంబాశక్తి ॥

323

క॥ బాలా! లోకముతోనా
కేలాసద్గురునిపదములేదలోనిలుపకొ
మేలాదేహంతమువే
బేళెప్పుడుకాననములులేవామనఁగొ ॥

32౪

క॥ సాంబోక్తరీతిఁగొమరుఁడు

హ్రీంబగళాయైనమయనియెప్పుడుజపియిం

పంబలముకల్గితారకు

నింబలములతోడఁగూల్చెనీకృపగాదే ॥

32౫

క॥ అంధుండైలోకంబున

గ్రంధిన్విడిపించుగురునిఁగానకతానే

గ్రంధంబులసేవించుచు

బంధముకల్పించుకొనునుభళిరేబగళా॥

32౬

క॥ లోకోపకారమగునట

నాకైనేమొఱుఁగుచుంటనాప్రీతికినై

నీకొఱకైనీవేయిటు

చేకొనిబల్కుదువనికనిశ్రేయంబుందున్ ॥

32౭

క॥ నీవుండుదేవళంబీ

జీవుండోపద్మనేత్రచిత్సుఖపాత్రా

నీవిచులంబగుమూర్తిని

సేవింపఁగ హేతువద్దిస్థిధులకెదలోకా ॥

32౮

క॥ చేసినదోసముమఱవం

జేసెదనికనైనభక్తిజేసెదయోగా

భ్యాసముజేసెదగురుకృప

నీసన్నిధిపముసేయనిల్చెదబోలా॥

32౯

క॥ పడుగురునొక్కఁడనీమృదు
 పదసేవంజేయుచుండభవదీయుండై
 పదములమతినినుఁదేల్పున్
 గదయభవుండాత్మబోధఁగై వల్యమునన్ ॥ 350

క॥ కనుదమ్మివిచ్చిచూచిన
 ఘనశంకరమధుకరముసుఖంబుగనగమ
 య్యునుగాంతిగల్గియుండుటఁ
 గనినిశ్శంకరియయందుఁగాజ్ఞానాంబా॥ 351

క॥ తమమునమునిగిననావా
 క్యములెట్లుప్రమాణమగునుగలదోలేదో
 మమకారబీజమదినీ
 విమలంబగుదృష్టిజూడవేజ్ఞానాంబా॥ 352

క॥ తపియించెడుననుజూచినఁ
 గృపరాదాజ్ఞానముద్రకీలఱిగింపన్
 ద్రిపురాసురసంహారిణి
 జపియింతున్ సీదుమంత్రజాలమునతమున్ ॥ 353

క॥ నలుకుటనవరసములొలుక
 నులుకుటదేహంబుభక్తుఁడుత్సాహమునన్
 జిలుకుటభవసాగరమున్
 గలుగుటబోధంబునీదుకరుణన్గాదే॥ 354

౪॥ కన్నమ్మపుమముఁగరుణా

గన్నమ్మపునమ్మతిమముఁగాంచుచులోన

విన్నపమాల్పించుటకై

యున్నమ్మపుచూడనీవయొకతపయమ్మా ॥

3౪౫

చ॥ మదమడఁగెన్ దమంబుడిగెమద్దురుసేవలఁబూర్వవాసనల్

వదలెనుశంకరంబగుచుభక్తిజనించెభవాభిదాటఁగా

ముదముననిన్నుఁగాంచునుముముక్షువునాహృదయూజ్జవల

పదములనేభజించెదనపారకృపాకరదృష్టిఁజూడుమా ॥ [దుగ్ధీ

౪॥ శివశివశివయనసతతము

సివమెక్కినశిష్టజనులసేవించినచో

శివులగుదురుభవిజీవులు

శివశివశివభక్తుఁదిట్టిచెడుదురుగాడే ॥

3౪౭

౪॥ శ్రీరామరామయనుచున్

సారామలభక్తిఁబల్కునత్పురుషులని

త్యారాధనఁజేసినవాఁ

డౌరాముఁడుస్వాత్మత్వప్రసాదాత్మా ॥

3౪౮

౪॥ సోహంమంత్రార్థానుభ

వాహృతతిమిరుఁడగుచుదనువారబ్ధుబున్

మోహమువిడిచిభజింపఁగ

సాహసముననిన్నుఁజేరుసాధుశరణ్యా ॥

3౪౯

క॥ కొనియాడికై వమిధునముఁ
దనయాశ్రీచక్రమునకుఁదగుకీతినివ
త్సనయొనరిచిచనియెనిరం
జనుఁడునుబుద్ధిచుతి వెంటసాంగగఁబురికి ॥

3౯౦

గీ॥ ఛేరియానందపురముచుశీఘ్రగతిని
ననెనుదర్శనురావించియవనిపతియ
మాత్యపదముభట్టునకిమ్ముమంత్రి! తపము
సేతదగునీకుఁగోరినకీతిఁబూర్వ
మెన్నియోవిధములనాకుహితముగఱపి
శ్రమలఁజెందితివిఁకనై నశాంతివలదె
యెద్దికోరిననీనుంటినిద్దచరిత
వనమునందైనవానందవనమునందు
నైననుజయంతమందైననాత్మశాంతి
కలుగుననభట్టుఁబిలిపించిగౌరవమున
ముద్రనిచ్చెనుసభలోనముదముతోను
దర్శనుండంతభట్టందిదానిభక్తి
బ్రజకునివ్విధిఁదెల్పెవిశ్వాసమెసఁగ ॥

3౯౧

సీ॥ గురుపాదపద్మంబుఁగొల్చిమించినవాఁడు
గోవిందుపదభక్తిఁగోరువాఁడు
దుష్టుబుద్ధులకుఁదాదూరమైయున్నాఁడు
శిష్టాభిసంగంబుఁజేరువాఁడు

వేదశాస్త్రస్మిపురాణవిజ్ఞతగలవాఁడు
 భక్తజనులబోధపఱచువాఁడు
 కుంత్రశాస్త్రస్మిబంధుచుహిమగాంచినవాఁడు
 నాశారహితుఁడు యోగీశ్వరఁడరయు

జ. వె॥ విన్నవాఁడుమున్ను వేదాంతవాక్యముతో
 కన్నవాఁడుసిద్ధిగన్నవాఁడు
 భక్తవరులనెందుఁబాలించుచుండుని
 రంజనుండుశత్రుభంజనుండు ॥

౩౯౨

ఉకొందఱు యోగియంద్రుమఱికొందఱుభోగియటంద్రువారిలోఁ
 గొందఱు యోగులుంటమఱికొందఱుభోగులునుంటఁదానువా
 రందఱకన్నిరీతులుగనైకనిపించుటదానికేమివే
 గందరియిచ్చుసాధనముఁగాంచెనుమావరభక్తిదన్నున
 ద్భ్రంధము మెచ్చముక్తికయిప్రీతినిఁబూనెనుజ్ఞానయోగమా
 సందమునిచ్చునీమనుజునాథునిఁగొల్పినమీకుమేలగున్ ॥

క॥ హెచ్చగుసతనిబుద్ధి
 విచ్చెల్వాదయాజ్ఞమందు వేడుకమీఱన్
 జొచ్చెల్సద్గురువరుఁడట
 నిచ్చెనతసిగఁగఱమెచ్చియిహపరసుఖముల్ ॥

౩౯౪

క॥ విరుఁడీజననీజనకులు
 సినయంబున వేదవేద్యవేడుకఁగొలువన్

జననంబునది నఘనమడలు

కనుడితని బరమపదముగనుడిమనుడి

౩౯౫

ఆ. వె॥ ఫాలనేత్రుబోలుబద్మాక్షుబోలు
నజునిబోలునితడుద్విజునిబోలు
శక్తియుక్తిభక్తిజపతపంబులఁబొందు
రాజమాత్రుడెటునిరంజనుండు ॥

౩౯౬

తే. గీ॥ తత్త్వమస్యదిసద్వాక్యశక్త్యమేతిగీ
స్వస్వరూపానుసంధానసరణిదిగు
నితడుజీవాఖ్యుబరగుటయెట్లుదగుని
రంజనుండునిజమ్ముగరాచతపసి ॥

౩౯౭

సీ॥ ఆశ్రమంబులునాల్గునామ్నాయవిధిలొవ
హంసయచ్చటరాజహంసయిచట
ధర్మసూక్ష్మముస్థూలధర్మంబుగఁగంగ
హంసయచ్చటరాజహంసయిచట
మణికాంతిశ్రీశిరోమణికాంతియిటరాజ
హంసంబుచీపించుహంసయిచట
దంత్రశక్తినిమహామంత్రశక్తినిరాజ
హంసయిచ్చటనిచ్చుహంసయిచట

గీ॥ పృథుకొనినట్టులొడిరాయచనుకొను
దత్తదుచితంబుగఁగూర్చిధర్మములొగి

నచటనిచటనురాజ్యమందంతనౌర

కర్మభూమినిబుట్టుజ్జానువులకు ||

ఫిగౌ

సీ॥ శారదోపాస్థినిశారదాసూక్తిని

రాజహంసలకుసర్వత్రశాంతి

సింహాసనంబుససిద్ధాసనంబున

రాజహంసలకుసర్వత్రశాంతి

ముద్రాధిక్మతినిజన్మద్రాధిక్మతిని

రాజహంసలకుసర్వత్రశాంతి

అత్యంతసద్భక్తి నానందమునివృత్తి

రాజహంసలకుసర్వత్రశాంతి

దానభోగంబులజ్ఞానయోగంబుల

రాజహంసలకుసర్వత్రశాంతి

ఆజ్యాన్నభుక్తిబ్రహ్మనందభుక్తిని

రాజహంసలకుసర్వత్రశాంతి

మనుభక్తిసరసోక్తిమనుశక్తిగురుసూక్తి

రాజహంసలకుసర్వత్రశాంతి

శేషాద్రిపతికృతశేషభూషణకృప

రాజహంసలకుసర్వత్రశాంతి ॥

గీ॥ స్ఫోటమునుహృద్యమునులలిబోలుచుండు

ధరజయంతమ్ముననురాజభానిలోన

శారదాపీఠమునరాజచక్రమంజు

రాజయోగంబుజరగునిర్వృత్తిగతిని ॥

ఃఃః

క॥ భయవిరహితపదవింగని

నయగతినిటులకెభట్టునలుపురువొగడన్

జయముంగూర్చుచున్నపతికి

జయంతముచుబ్రజనునించెశాంతిశ్రీశా ॥

౪౦౦

శ్లో॥ ఆనందరూపాయ మహేశ్వరాయ

వేదాంతవేద్యాయ పరాత్పరాయ

భోగేంద్రతల్పాయ సురార్చితాయ

శ్రీవేంకటేశాయనమశ్శివాయ ॥

౪౦౧

క॥ సత్కియచేయగలేటుజ

మత్కృతినిన్నెపుడునేచుమహానీయులతో

మత్కృతినారాధించెదఁ

ద్వత్కృతకుసాక్ష్యమిదియెతథ్యముశ్రీశా ॥

౪౦౨

క॥ శ్రీశావిశ్వేశమహే

శాశేషాలనివానసాధుసుపామా

ఆశీర్వాదించిభవజల

రాశిదాటింపుదాసురాలినిగృహతోన్ ॥

౪౦౩

క॥ కనకముపచ్చినుముఖమై

కనియెలోహంపువార్తకనకాంబరయా

కనకంబార్యోక్తులచే

ఘనతేజఃపుజహుటంగనికనెశాంతిన్ ॥

౪౦౪

౭౦|| కనకాంబరనీపదముల

ననిశమునేవింపదృప్తినందుట నెటుబో

కనిలిచియుండెనుగదయి

మృనమెంతయుఁబూర్వపుణ్యమహిమశాంతికిఁ | రంగ

౭౧|| వందనమోజగదీశా

వందనముముకుందభక్తవరదాశుభదా

వందనమోశ్రీశానీ

కుందనయనునన్ను నేలుకోపరమేశా ||

రంగ

౭౨|| ముక్తికల్యాణమంటపమునవసించు

రామచంద్రుండుతోడుగారాఁగజీవ

యాత్రనల్పదమెట్లొసచ్చాత్రవరుల

మమ్మునతఁడై యొనర్చెనిజమ్ముసుమ్ము

రంగ

౭౩|| పరమార్థైకపరాయణ

వరభక్తతాతసర్వవస్తుసమేతా

మురళీధరముక్తిప్రద

విరజావరతీర్థపాదవేంకటనాథా ||

రంగ

౭౪|| వె|| సకలచక్రమందుసకలచక్రమునందు

మంత్రమందురొజతంత్రమందుఁ

గలినిముక్తిశక్తికళముఁగాఁతీయునుంట

శ్రీకృపావశమునమాకుశాంతి ||

రంగ

క॥ భద్రముభద్రార్థులకు
ముద్రాధరులకును యోగివుంగవులగుచి
స్మృదాధికారులకునును
భద్రానుజపాదపద్మబంభరవృత్తి ॥

౪౦౦

ఆ. వె॥ పరమహంసవేద్యపదహంసకోజ్వల
హంసయానరాజహంసయాన
సలిపభవునికొమ్మనారాయణునికోడ
లమ్మలోకమునకునాత్మమాకు ॥

౪౦౧

క॥ తనతల్లిజేరిస్తనయం
బనుకూలతద్రాగువేళనటునిటునిజవా
హంసమరుగకుండజల్లంగ
గనుగణపతిమమ్ముగృహనుగనుజగదంబా ॥

౪౦౨

క॥ నిజధర్మాచరణంబున
గజవరదుగొల్చినిత్యకళ్యాణంబుల్
భజించుపథముదెల్పెడి
నిజీవయాత్రనుజనులకునిశ్చలభక్తి ॥

౪౦౩

క॥ ఈమార్గముసూచించిన
శ్రీమంతుడుసద్గురుండుశ్రితజనరక్షా
కాముండాత్మరాముడు
నామధివసియించుగాతనందాత్మంజై ॥

౪౦౪

క॥ దీని వినిచిన వ్రాసిన

జ్ఞానంబుదయించు జన్మకలుషము పాయుక
సానందంబగు పదమే
గానందగుభక్తకోటిగానము సేయక ॥

౪౧౫

ఆ. వి॥ చెట్టుక్రింద పక్షి జీవుండు పైనున్న

పక్షి నాత్మజూడఁ బైకి నెగురఁ
దధ్యమాత్మయొకఁడు తాను నీడయటంచుఁ
దెల్పు జీవయాత్రకల్పనగము ॥

౪౧౬

క॥ ధ్వనిసారమగుట దేనిని

వినిసాధులు మేను మఱచి వీక్షణదనతోఁ
గనిసారూప్యము తరియిం
త్రనిసామెతయట్టి కృతిని హరియే ప్రోచుక ॥

౪౧౭

క॥ చందీముండిత సాధుశి

ఖండిసుబోధితనయపదకాననచారా
ఖండమనస్సంతాపసు
దండితపామరజనౌఘదాహంబుదమా ॥

౪౧౮

మాలినీ॥ గరుడగమన సేవాకామసంలబ్ధయోగాతో

పరమగురుకటాక్షప్రాప్తసంబోధసారాతో
నిఖిలభువనశిక్షానిర్మలానందరక్షా
సకలసకలదోషానంహరత్యేవముద్రా ॥

౪౧౯

మాలినీ॥ రజతగిరివిభుశ్శ్రీరాధికావల్లభేశ
 స్సహృదయహృదయాబ్జాదిత్యభూతాంతరాత్మా
 హిమగిరితనయాశ్లేషాత్మయోగాభియోగః
 పరశివగురుమూర్తిః పాతునశ్చంద్రచూడః ॥ ర ౨౯

మాలినీ॥ కరధృతమురళీనంభూషితాన్యంరమేశమ్
 నిజభజనపరాకాంగోపగోపీకలాభమ్
 మృదుమధురవచఃపీయూషదాతారమాప్తమ్
 పరశివకవితోపంభావయేకృష్ణవేషమ్ ॥ ర ౩౦

శ్లో॥ మంగళంవేంకటేశాయ
 కమలాంతరవాసినే
 దేశికేంద్రతనూజాయ
 రామభక్తాయమంగళమ్ ॥ ర ౩౧

గద్యము

ఇది శ్రీమదమృతానందనాథగురునాథబాధమ
 ధాబ్ధికన్యాధవపదాబ్జనేవాలబ్ధమనీషాజని
 తోభయభాషాకవితా భూషాలంకృత
 కనకావిర్భూతజీవయాత్రాఖ్య మహా
 కావ్యసంగ్రహంబునందుబూర్ణాధి
 కారంబనుత్పతీయోల్లాసము
 సర్వముసంపూర్ణము
 శ్రీరామ
 క్షిమితిశివమ్.

